อภินันทนาการจาก

....

....

....

ขอมอบธรรมะของพระพุทธองค์

เป็นธรรมบรรณาการแด่

....

....

....

....

....

....

หนังสือ : อริยุปวาท ฉบับปฐมบท
ผู้ตอบคำถาม : หลวงพ่อเสือ **เจ้าของ :** วิรุฬหผลโพธิสัตว์
มูลนิธิอภิธรรมมูลนิธิ เลขที่ ๖๖/๑๑
ถ.พุทธมณฑลสาย ๔ ต.ศาลายา อ.พุทธมลฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
จัดพิมพ์โดย : พระมหาบรรพต เจโตวสี (สายสมบัติ)
ออกแบบปก & ฝ่ายคอมพิวเตอร์ : หนุ่มเมืองดอกบัว,สมบัติ ปามั่น
เว็ปมาสเตอร์ : ผดุงศักดิ์ กล้าหาญ
ภาพประกอบ จัดรูปเล่ม & พิสูจน์อักษร : ธรรมสีหนาท,สมัย ดงไธสง
เรียบเรียงและอรรถาธิบาย : บ.สยังวสี
สนับสนุนสื่อพิมพ์ : อุบาสก อุบาสิกาวัดโพธิธรรมสิกขาลัย ลาสเวกัส
จิราภรณ์ ธัญญพาณิชย์, สมัย ดงไธสง, มะลิ พลดาหาร
ติดต่อประสานงาน : สมัย ดงไธสง, จิราภรณ์ ธัญญพาณิชย์,ปารวี มาตย์เทพ
ณัฐกาญจน์ นุตรพิบูลมงคล, จุฬารัตน์ ลภิรัตนากูล
อุปถัมภ์สถานที่ : ศรีสวัสดิ์ นุราชและครอบครัว, ปรกรณ์พิทย์ (เล็ก) Albright
อุบาสก อุบาสิกาวัดโพธิธรรมสิกขาลัย ลาสเวกัส
พิมพ์ที่ : บริษัท วิชั่น พรีเพรส จำกัด ๕๕/๓๕ ม.๑ ต.อ้อมเกร็ด
อ. ปากเกร็ด จ. นนทบุรี ๑๑๑๒๐
เบอร์โทร : 089-236-8956 (คุณไชยยา) 089-236-8956 **แฟ็ก** 024-491572
พิมพ์ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๐๐๐ เล่ม
ISBN 978-616-406-534-5

กรุณาติดต่อสอบถาม
วัดโพธิธรรมสิกขาลัย ลาสเวกัส
1396 Oahu Street, Las Vegas, NV 89104
Tel. (702) 405-0126, (702) 750-6434
Website : www.bddmc.org
E-Mail : dhammafeelgood@yahoo.com, sombat_2@hotmail.com

คำนำผู้แสดงธรรมบรรยาย

หลังจากผู้บรรยาย ได้มรณภาพจากโลกมนุษย์แล้ว ได้ไปถือปฏิสนธิใน**ดุสิตาภูมิ**ที่ ๑๑ ต่อมาภายหลังมีโอกาสมาติดต่อกับทางโลกมนุษย์ เพื่อมาช่วยงานเผยแผ่สอนธรรมะในด้าน**พระอภิธรรม**ของสำนัก**อาจารย์บุญมี เมธางกูร**ที่อภิธรรมมูลนิธิเป็นเวลาหลายสิบปี โดยผ่านลูกศิษย์คนหนึ่งชื่อ **ศศิธร เมธางกูร** และมีเทพ**วิชิต ธรรมรังษี** ลูกศิษย์เทวดาและคณะครูอาจารย์เบื้องบน ได้เป็นผู้ช่วยเหลืออีกแรงหนึ่ง ทั้งนี้ทั้งนั้น เพื่อวัตถุประสงค์สืบต่องานเผยแผ่พุทธธรรมสมัยที่ยังเป็นมนุษย์ ให้เป็นประโยชน์ต่อไป เพื่อเป็นขวัญ และกำลังใจแก่ศิษยานุศิษย์ที่ยังมีภูมิคุ้มกันทางด้านธรรมะน้อย ยังมีความประมาท ขาดการศึกษาและปฏิบัติธรรมต่อเนื่อง จะสูญเสียประโยชน์อันใหญ่หลวงที่ตนจะพึงได้รับจากพระพุทธศาสนา เพื่อสานต่อกุศลเจตนาการเผยแผ่พระธรรมวินัยที่เคยทำไว้ในสมัยเป็นมนุษย์ อันเป็นการสั่งสมบารมีธรรม ทำหน้าที่พุทธบุตร เพราะการเผยแผ่พุทธธรรมเป็นการให้สิ่งที่ประเสริฐแก่ผู้เห็นคุณค่าของธรรมะ

บ.สยังวสี ผู้เคยทำการรวบรวมเรียบเรียงพุทธพจน์เกี่ยวกับอริยุปวาท ผลกรรมจากการพูดล่วงเกินพ่อแม่ และผลกรรมจากการพูดตำหนิพระอริยเจ้าจนกลายเป็น**หนังสืออริยุปวาท** เล่ม ๑-๒ ได้ปวารณาตน รับอาสาจะนำเอา**ธรรมบรรยายต่างๆ**ที่ผู้บรรยาย เคยแสดงไว้ในวาระต่างๆออกมาเผยแผ่แก่ศิษยานุศิษย์ และบุคคลผู้สนใจใฝ่ธรรมทั้งหลาย ซึ่งได้ทำสำเร็จไปแล้ว ๒ เรื่อง คือ **ผู้ถึงกระแสพระนิพพาน และเพราะรู้ทุกข์ จึงรู้แจ้งธรรม**

ในครั้งนี้**บ.สยังวสี่** ต้องการนำธรรมบรรยายเกี่ยวกับเรื่องอริยุปวาทที่ผู้บรรยาย ได้ตอบคำถามเอาไว้ในหนังสือผู้ถึงกระแสพระนิพพานมาเผยแผ่ต่อแก่ผู้คนทั้งหลาย โดยตั้งชื่อว่า **อริยุปวาท ฉบับปฐมบท** พร้อมกันนี้จะได้นำพุทธพจน์ในพระสูตรมาอ้างอิง เพื่อประโยชน์ต่อการสืบค้น โดยมี**พรหมเทพเทวา**ผู้เคยเป็นโยมพ่อทำหน้าที่เป็นสื่อสะพานบุญมาติดต่อผ่านอุบาสิกาผมหอม ผู้เป็นบุตรสาวผู้บรรยาย เห็นว่า**บ.สยังวสี่** มีองค์ความรู้เรื่องอริยุปวาทเพียงพอที่จะนำเสนอธรรมะให้ถูกต้องตามพุทธพจน์ได้ จึงอนุญาตให้จัดทำตามนั้นได้ และขอเป็นกำลังใจให้การทำงานเผยแผ่ธรรมครั้งนี้ พึงสำเร็จโดยเร็วไว อย่าได้มีอุปสรรคมาขวางกั้น หวังว่า หนังสือเล่มนี้ จะเป็นส่วนแห่งการเติมเต็มตถาคตโพธิศรัทธาและจะเป็นสาระประโยชน์ ให้ข้อคิดเตือนใจ สอนคติธรรม เสริมสร้างปฏิภาณไหวพริบ เพิ่มพูนสติปัญญา แก่บรรดาผู้ปฏิบัติธรรมทั้งหลาย ทั้งที่เป็นมนุษย์และเทวดาทุกชั้นภูมิ

ความดีงามทั้งปวงที่เกิดจากธรรมทานนี้ ขอน้อมถวายเป็นพุทธบูชา แด่พระพุทธเจ้าผู้เป็นเจ้าของแห่งธรรม และน้อมอุทิศบูชาคุณแก่**แม่ลำเจียก**และ**พ่อแสวง** ผู้เคยให้กำเนิดและเลี้ยงดู ตลอดทั้งผู้มีคุณทั้งหลาย อีกทั้งจงเป็นพลวปัจจัยเพื่อบรรลุสัมมาสัมโพธิญาณในอนาคตกาลเทอญ

หลวงพ่อเสือ

๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๘

ประธานสูงสุดแห่งดุสิตาเทวโลกชั้นที่ ๑๑

คำนำของผู้เผยแผ่

ข้าพเจ้า **บ.สยังวสี** มีความเชื่อมั่นในการตรัสรู้ธรรมของพระตถาคตเจ้า มีความเลื่อมใสยิ่งใน**สัพพัญุตญาณ ทสพลญาณ เวสารัชญาณ**และ**พระจักษุทั้ง ๕** ของพระพุทธเจ้าพระนามว่า**โคดม** และของพระพุทธเจ้าทั้งหลายทั้งปวงที่เคยได้อุบัติขึ้นแล้ว ในอดีตตั้งแต่พระพุทธเจ้าพระนามว่า **ตัณหังกร สรณังกร**จนถึงพระ**กัสสป**พุทธเจ้า หลังจากได้เขียนหนังสืออริยุปวาท เล่ม ๑-๒ ผลกรรมจากการล่วงเกินพ่อแม่และพระอริยเจ้าเสร็จแล้ว ต่อมาได้มีโอกาสช่วยงานเผยแผ่ธรรมของหลวงพ่อเสือ ซึ่งผู้เขียนได้ทำสำเร็จไปแล้ว ๒ เรื่อง คือ **ผู้ถึงกระแสพระนิพพาน และเพราะรู้ทุกข์ จึงรู้แจ้งธรรม** ด้วยพลังแห่งธรรมทานเหล่านี้ ทำให้ผู้เขียน เชื่อมั่นในพลังแห่งธรรมทานมากยิ่งขึ้น และเกิดความเลื่อมใสอย่างยิ่งในการตรัสรู้ของพระพุทธเจ้า

ขณะที่ผู้เขียน เกิดความปลาบปลื้มดื่มด่ำในรสพระธรรม เมื่อได้พิจารณาใคร่ครวญเกี่ยวกับเรื่องอริยุปวาท เริ่มตั้งแต่ตัวเอง ได้ศึกษาค้นคว้าจากพระไตรปิฎกและอรรถกถา เมื่ออายุ ๒๐ ปีว่าจนถึงปัจจุบัน โดยไม่ได้เคยได้ยินใครพูด หรือเขียนเรื่องนี้ไว้อย่างเป็นทางการพอที่จะนำมาอ้างอิงได้ แต่พอมานั่งทบทวนดู ทำให้นึกขึ้นได้ถึง**หนังสือของหลวงพ่อเสือ**ที่ท่านเคยพูดเรื่องนี้เอาไว้ จึงได้หยิบมาอ่านดูอีกรอบ ครั้งนี้ ทำให้เกิดความศรัทธาเลื่อมใสในกำลังแห่งสติปัญญาอันล้ำลึกที่ท่านได้พูดเรื่องนี้ไว้เมื่อหลายสิบปีก่อน โดยการตอบปัญหาแก่บรรดาลูกศิษย์ที่เข้ามารับฟังธรรมบรรยาย ทำให้ผู้เขียนต้องศิโรราบน้อมรับและ**เชื่อมั่นในความเป็นนิยตโพธิสัตว์** หน่อเนื้อพุทธังกูร ซึ่งได้อภิญญา ๕ สมาบัติ ๘ มีนิ้วเท้าทั้งสองข้างยาวเสมอ

กัน ได้บำเพ็ญมาดีแล้วถึง ๕๐ กัป และจะได้ตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้าในอนาคตกาล ถัดจากพระเมตไตรยพุทธเจ้าอย่างแน่นอน ซึ่งตอนนี้ ท่านเกิดเป็นเทพบุตรในดุสิตาเทวโลกชั้นที่ ๑๑ โดยเป็นประธานสูงสุดแห่งพระโพธิสัตว์เจ้าทั้งหลายในภูมินี้

ในฐานะเป็นศิษย์คนหนึ่ง ซึ่งมีความชื่นชมในสติปัญญาและคุณธรรมของหลวงพ่อเสืออย่างมาก จึงอยากจะนำเรื่องอริยุปวาทที่ท่านเคยบรรยายเอาไว้ในหนังสือ **"ผู้ถึงกระแสพระนิพพาน"** มาเผยแผ่ โดยตั้งชื่อเรื่องว่า **อริยุปวาท ฉบับปฐมบท** และขออนุญาตอธิบายเพิ่มเติม พร้อมทั้งน้อมนำเอาพุทธพจน์ในพระสูตรมาเป็นหลักฐานยืนยันว่าท่านสอนตรงตามพระไตรปิฎก ทั้งนี้เพื่อแสดงความกตัญญูกตเวทีต่อผู้มีพระคุณ และเป็นการสนองงานของครูบาอาจารย์ ได้แสดงธรรมตรงตามพุทธพจน์ให้แพร่หลาย อันจะเป็นประโยชน์สูงสุดแก่ผู้ได้ศึกษาเรียนรู้และนำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน ทั้งในโลกมนุษย์และในโลกโอปปาติกะทุกชั้นภูมิ

หวังว่า หนังสือเล่มนี้ จะตอบคำถามเรื่องผลกรรมจากการพูดอวดคุณวิเศษที่ไม่มีในตน และเรื่องการสอนธรรมะผิดเพี้ยนจากพุทธพจน์ได้เป็นอย่างดีว่า มีโทษมากและเป็นบาปมหันต์มากแค่ไหน

ด้วยความเคารพศรัทธาอย่างยิ่ง

ในคณะครูอาจารย์เบื้องบน มีหลวงพ่อเสือเป็นต้น

บ.สยังวสี

โพธิธรรมสิกขาลัย ลาสเวกัส

๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๘

คำอุทิศส่วนกุศลแด่ผู้มีคุณ

บุญกุศล ความดีงามทั้งหลายอันเกิดจากพลังธรรมทานของหนังสือ **“อริยุปวาท ฉบับปฐมบท”** ผลกรรมจากการสอนธรรมะผิดของท่านหลวงพ่อเสือที่ข้าพเจ้าได้จัดพิมพ์ขึ้นนี้ ขอน้อมบูชาพระคุณอันใหญ่หลวงแด่**โยมพ่อพรหม** และ **โยมแม่นาง สายสมบัติ** ซึ่งเป็นผู้ให้ชีวิต และเลี้ยงดู พร้อมทั้งขออุทิศส่วนกุศลผลบุญนี้ไปให้แก่ปู่ทวด ย่าทวด ตาทวด และยายทวด, ปู่ย่า-ตายาย คือ นายสี นางตา สายสมบัติ, นายเสาร์ นางหมาคำ โนนจันทร์, นายวัชรพงษ์ ก้อนคำ,ตาทวดบุญ ยายทวดสี โนนจันทร์,ตาทวดสาย ยายทวดสี จิตรจันทร์,ปู่ทวดมา ยายทวดหนู นนท์ศิริ, หลวงพ่อทองดี ผาสุโก ตลอดทั้งญาติทั้งหลายมี นายผ่องแสน จิตรจันทร์ , นางหนู-นางสี นนท์ศิริ, นางคำบุ นนท์ศิริ, นายพิณ-อานาง-นางหนูหนิง สายสมบัติ อีกทั้งผู้ที่เคยช่วยเหลือข้าพเจ้ามี แม่ชีปิ่น งามสะอาด, นายนพ ญาติของอาจารย์แม่อุบลวรรณา, นางบุญรอง สุทธิประภา นายสมัย นนท์ศิริ,นายประยงค์ จิตต์จันทร์และนายสุวรรณ จิตรจันทร์ พ่อใหญ่สีจ๊ด สุทธิรัตน์, แม่ใหญ่จอม นางเลี่ยม วงศ์ขันธ์ นางทอง นายเลี่ยม กำลังงาม นางหนู-นางสา-นางจันทร์ นนท์ศิริ, นางเพ็ญศรี ผลรักษ์, นายลา-นางมี คูณดีแห่ง**บ้านหนองมะเกลือ**

ขอให้ท่านทั้งสองและบุคคลเหล่านั้น พึงร่วมอนุโมทนาบุญในธรรมทานครั้งนี้ ขอให้ได้ไปบังเกิดในสุคติโลกสวรรค์ มีโอกาสได้ฟังพระสัทธรรมจากเหล่ากัลยาณมิตร มีความซาบซึ้งในพระคุณของพ่อแม่ ครูอาจารย์และเชื่อมั่นในคุณของพระรัตนตรัย ได้มีสติปัญญารู้แจ้งแทงตลอดในธรรมโดยเร็วพลันเทอญฯ

บ. สยังวลี
โพธิธรรมสิกขาลัย ลาสเวกัส
๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๘

คำอุทิศส่วนกุศลเป็นกรณีพิเศษ

ข้าพเจ้าขออุทิศส่วนกุศลที่เกิดจากธรรมทานนี้ น้อมบูชาเมล็ดพันธุ์แห่งสัมมาสัมโพธิญาณที่**ท่านหลวงพ่อเสือ วิรุฬหผล** นิยตโพธิสัตว์ผู้มีคุณธรรมอันประเสริฐ ซึ่งได้สั่งสมบ่มเพาะไว้ดีแล้วตลอด ๕๐ กัปและจะได้ตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้าถัดจากเมตตรัยพุทธเจ้าอย่างแน่นอน

ขอน้อมอุทิศส่วนบุญแห่งธรรมทานนี้ แด่เทพลำเจียกและเทพแสวง ผู้เคยเป็นมารดาบิดาของหลวงพ่อเสือแห่งดุสิตาเทวโลกชั้นที่ ๙

ขอน้อมอุทิศส่วนบุญแห่งธรรมทานนี้ถวายแด่ สมเด็จพระญาณสังวร (เจริญ สุวฑฺฒโน) สมเด็จพระสังฆราชสกลสังฆปริณายกและอดีตสมเด็จพระสังฆราชไทยทุกพระองค์ และน้อมถวายเป็นพระราชกุศลแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว **ภูมิพลอดุลยเดช**ฯ และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ผู้ทรงคุณธรรมอันประเสริฐ ขอให้พระองค์ท่านเหล่านั้น พึงเป็นผู้มีส่วนแห่งกุศลที่ข้าพเจ้าอุทิศถวายแล้วนี้

ขอน้อมอุทิศส่วนบุญส่วนกุศลนี้ ถวายแด่บูรพมหากษัตริย์ไทยทุกพระองค์ มีพ่อขุนผาเมือง พ่อขุนศรีอินทราทิตย์ พ่อขุนรามคำแหง สมเด็จพระนเรศวรมหาราช สมเด็จพระเอกาทศรถ สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช สมเด็จพระปิยมหาราช สมเด็จพระศรีสุริโยทัย พระนางเจ้าจามเทวี พระนางสุพรรณกัลยา เป็นอาทิ ซึ่งเป็นผู้มีพระคุณต่อประเทศชาติพระศาสนา พสกนิกรทุกหมู่เหล่า รวมถึงบุคคลผู้ที่มีพระคุณต่อแผ่นดินไทยทุกท่าน พร้อมทั้งวีรชนแห่งค่ายบางระจัน มีอาจารย์ธรรมโชติเป็นต้น วีรบุรุษ วีรสตรีทั้งหลายทั้งปวง มีท้าวสุรนารี ท้าวเทพกระษัตรี ท้าวศรีสุนทร เป็นต้นผู้เคยเสียสละชีวิต เลือดเนื้อ เพื่อปกป้องประเทศชาติและผืนแผ่นดินไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

ขอน้อมอุทิศส่วนบุญอันเกิดจากธรรมทานในครั้งนี้ ไปให้แก่ครูอาจารย์ทั้งหลาย ผู้เป็นแรงบันดาลใจให้ข้าพเจ้า ได้ก้าวย่างในเส้นทางธรรมอย่างหนักแน่นและมั่นคงมี **พระเจ้าอโศกมหาราช, สมเด็จพุฒาจารย์ (โต) พรหมรังสี, พระพุทธโฆษาจารย์, อาจารย์พร รัตนสุวรรณ, อาจารย์แม่อุบลวรรณา โอปปาติกะ, พระอาจารย์บุญมี เมธางกูร, อาจารย์เทพวิชิต ธรรมรังษี โอปปาติกะ, หลวงพ่อเสาร์ กันตสีโล,อาจารย์มนทิพย์อาจารย์น้ำทิพย์, อาจารย์เสถียร โพธินันทะ, หลวงพ่อพุทธทาส อินทปัญโญพระมหาอัมพร อินทปัญโญ, ท่านเจ้าคุณนรฯ พระธรรมธีรราชมหามุนี (โชดก ญาณสิทธิ) ท่านเจ้าคุณกิตติวุฑโฒ, หลวงปู่ คำคนิง, เทพเจ้าทั้งหลายผู้สถิตย์อยู่ ณ ตุสิตาเทวโลกทุกชั้นภูมิ, ท้าวสักกเทวาธิราช, ท้าวจตุโลกบาลทั้ง ๔, เทพเจ้า** โอปปาติกะทั้งหลายผู้เคยช่วยงานของหลวงพ่อเสือ พร้อมทั้งเหล่าเทพโอปปาติกะทั้งปวงที่เคยให้คำแนะนำ ตักเตือนช่วยเหลือข้าพเจ้าตั้งแต่อดีตชาติจนถึงปัจจุบัน และขออุทิศส่วนกุศลแห่งธรรมทานนี้ เพื่อเป็นสื่อสะพานบุญไปให้แก่พระครูสุตสุนทรวัตร(ชาลี) ท่านศรีปราชญ์, พระสุนทรโวหาร (สุนทรภู่), เจ้าคำผงแห่งเมืองอุบลราชธานีฯ, ท้าวธรรมกิติยา (จูมมณี) แห่งเมืองพิบูลมังสารหาร, อาจารย์เหม เวชกร, พระมหาเถรคันฉ่อง, เทพเจ้ากวนอู, เทพเจ้าเปาปุ้นจิ้น พร้อมทั้งองค์รักษ์ ตลอดทั้งโอปปาติกะทั้งหลายที่ทำหน้าที่ดูแลคุ้มครองประเทศสหรัฐอเมริกา โดยเฉพาะเมือง Las Vegas รัฐเนวด้า

ขอให้ท่านทั้งหลายทั้งปวง จงเป็นผู้มีส่วนแห่งบุญกุศลที่ข้าพเจ้าอุทิศให้แล้วนี้ ขอจงได้มีความปลาบปลื้ม เกิดปีติปราโมทย์รื่นเริงในธรรม และมีความสุขในสุคติโลกสวรรค์ยิ่งๆขึ้นไป ตลอดกาลนานเทอญฯ

คำอุทิศส่วนกุศลเป็นกรณีพิเศษ

ด้วยความเมตตา กรุณาอันยิ่งใหญ่ซึ่งไม่มีสิ่งใดเปรียบปาน ของคณะครูบาอาจารย์เบื้องบน ผู้เป็นเทพเจ้าชั้นสูง ผู้มีคุณธรรมอันประเสริฐ มี**ท่านหลวงพ่อเสือ** (วิรุฬหพลนิยตโพธิสัตว์) เป็นต้น ทำให้ข้าพเจ้า **บ.สยังวสี** ได้เพิ่มความเชื่อมั่นอย่างยิ่งใน**ตถาคตโพธิศรัทธา** มีความเลื่อมใสอย่างลึกซึ้งใน**คุณพระรัตนตรัย** มีความเชื่อมั่นอย่างแรงกล้าใน**อานุภาพแห่งธรรมทาน** ตามพระพุทธพจน์ที่พระตถาคตเจ้าได้ตรัสไว้ดีแล้ว และเกิดความเลื่อมใส และสำนึกในอุปการคุณอันยิ่งใหญ่แห่ง **พระเจ้าสุทโธทนะ พระนางสิริมหามายา**ผู้เป็น**พุทธบิดา พุทธมารดา** ซึ่งบัดนี้ ได้ไปอุบัติขึ้นในสวรรค์ชั้นดุสิตที่ ๙ เป็นเทพบุตรผู้มีฤทธิ์ มีบุญญานุภาพมาก ขอน้อมอุทิศส่วนบุญส่วนกุศลแห่งธรรมทานอันเกิดจากหนังสือเรื่อง **"อริยุปวาท ฉบับปฐมบท" ที่ท่านหลวงพ่อเสือ แสดงไว้ดีแล้วตรงตามพุทธพจน์ทุกประการ** น้อมถวายเป็นพระราชกุศลแด่**สุทโธทนเทพบุตรและสิริมหามายาเทพบุตร ผู้เคยเป็นพุทธบิดาและพุทธมารดา** ขอให้พระองค์ทั้งสองพึงมีความสุขกาย สุขใจ มีความปลาบปลื้มดื่มด่ำในธรรมที่พระอริยเจ้าประกาศแล้วในกาลทุกเมื่อ เสวยผลแห่งบุญกุศลและมีความรื่นเริงบันเทิงในสุคติโลกสวรรค์ตลอดกาลนานเทอญฯ

ขออุทิศส่วนกุศลแห่งธรรมทานนี้ น้อมบูชาอรหัตตคุณของ**ท่านโทณพราหมณ์** ผู้เคยเห็นรอยพระบาทอันประกอบด้วยธรรมจักร ๘ ประการอันพระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า ทรงอนุเคราะห์ และท่าน**ฆฏิการพรหม** ผู้เคยเป็นพุทธอุปัฏฐาก **พระพุทธเจ้าพระนามว่า**

กัสสปะและ**เคยเป็นสหายของท่านโชติปาละในสมัยนั้น** ซึ่ง**เป็นพระอรหันตสาวก สถิตอยู่ในพรหมโลกชั้นอกนิฏฐา** และ**เทพเจ้าผู้เป็นอริยสาวกทั้งหลายในสุทธาวาสพรหมโลกทุกชั้นภูมิ** ขอให้ท่านทั้งสองและอริยสาวกทั้งหลายเหล่านั้น พึงมีความสุขกาย สุขใจ มีปีติในธรรมที่ท่านได้เห็นแล้ว พึงสถิตมั่นในพรหมโลก เพื่อเป็นแสงสว่างแห่งปัญญาเพื่อมวลมนุษย์และเทพเจ้าทั้งหลายตลอดทั้งสรรพสัตว์ทั้งปวงสิ้นกาลยาวนานเทอญ

ขอน้อมบูชาเมล็ดพันธุ์แห่งสัมมาสัมโพธิญาณที่**ท่านหลวงพ่อดำ** พระมหาเถระแห่งเมืองราชคฤห์ แคว้นมคธ ผู้ทรงไว้ซึ่งอภิญญา ๕ สมาบัติ ๘ และจะได้ตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้าองค์หนึ่งในกาลข้างหน้าถัดจากท่านหลวงพ่อเสือ ขอน้อมบูชาเมล็ดพันธุ์แห่งสัมมาสัมโพธิญาณที่พระโพธิสัตว์เจ้าทั้งหลายทั้งปวงผู้ปรารถนาพุทธภูมิ ซึ่งกำลังสถิตอยู่ในตุสิตาเทวโลกสวรรค์ที่ ๑๑ ทุกท่าน

ขออุทิศส่วนกุศลแห่งธรรมทานนี้ไปให้แก่ **พระเจ้าพิมพิสาร และ พระนางเวเทหิ ผู้เป็นพระราชบิดาและพระราชมารดาของท่านพระอชิตะหรือเมตตรัยโพธิสัตว์**ขอให้พระองค์ทั้งสองพึงมีความสุขกาย สุขใจ มีปีติในธรรมที่พระอริยเจ้าประกาศแล้วในกาลทุกเมื่อเสวยผลแห่งบุญกุศลและมีความรื่นเริงบันเทิงในสุคติโลกสวรรค์ตลอดกาลนานเทอญฯ

ขออุทิศส่วนกุศลแห่งธรรมทานนี้ น้อมบูชาเมล็ดพันธุ์แห่งพุทธการกธรรมที่พระโพธิสัตว์เหล่านี้ ได้สั่งสมบำเพ็ญไว้ดีแล้วตลอดกาลยาวนาน มี**ท่านพระอานนท์ ผู้เป็นพุทธอนุชา เป็นเลิศในด้านความจดจำพุทธพจน์ เป็นขุนคลังแห่งพุทธธรรม เป็นพุทธอุปัฏฐาก**

และเป็นผู้มีอุปการคุณอันยิ่งใหญ่ต่อพระพุทธศาสนาในคราวการทำปฐมสังคยนาพระธรรมวินัย **ท่านอาจารย์หมอชีวก โกมารภัจจ์** ผู้เป็นปรมาจารย์แห่งวงการแพทย์ เคยถวายการรักษาแด่พระพุทธองค์ เคยถวายสวนมะม่วงเป็นสังฆาราม เป็นหมอผู้มีความอัจฉริยะเป็นเลิศในการรักษาเยียวยาภิกษุสงฆ์และบุคคลทั้งชายหญิง, **พระเจ้าปัสเสนทิโกศล** มหาราชแห่งกรุงสาวัตถี แคว้นโกสล**ผู้ปกครองทวยราษฎร์โดยธรรม, ท่านอนาถบิณฑิกเศรษฐี** เคยถวายเชตวันมหาวิหารเป็นสังฆาราม และเป็นผู้มีอุปการคุณอันยิ่งใหญ่ต่อภิกษุ-ภิกษุณีสงฆ์และต่อพระพุทธศาสนา ในการให้ความสนับสนุนบำรุงด้านปัจจัย๔,

อาจารย์แม่อุบลวรรณา โอปปาติกะผู้มีพระคุณอย่างยิ่งต่อข้าพเจ้าตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันและ**ท่านอาจารย์บัวเฮียว** ลูกศิษย์ท่านหลวงพ่อดำแห่งแคว้นมคธ

ท่านที่เอ่ยนามมาทั้งหมดนี้ ได้ยินได้ฟังมาว่า ท่านได้**ปรารถนาพุทธภูมิ**ซึ่งเป็นญาณยิ่งใหญ่ประเสริฐสูงสุด เพื่อมวลมนุษย์และสรรพสัตว์ทั้งหลาย ขอให้ท่านพระโพธิสัตว์เหล่านี้ พึงมีส่วนแห่งกุศลผลบุญที่ข้าพเจ้าอุทิศให้แล้ว พึงมีความสุขกายสุขใจ ได้รับการอนุเคราะห์จากนิยตโพธิสัตว์ สัพพัญญูโพธิสัตว์ตลอดกาลทุกเมื่อ

ขออุทิศส่วนกุศลแห่งธรรมทานนี้ไปให้แก่ **นางสุชาดา** พร้อมทั้งครอบครัว พ่อแม่ ญาติพี่น้อง ผู้ได้มีโอกาสถวาย**ข้าวมธุปายาส**อันเลิศรสแด่พระสัพพัญญูโพธิสัตว์ และได้ถวายอาหารแด่พระสัพพัญญูพุทธเจ้าเป็นคนแรก อีกทั้ง**นายตปุสสะ นายภัลลิกะ** ผู้ได้ถวายข้าวสัตตุผง-ก้อนแด่พระพุทธองค์

ขอน้อมอุทิศส่วนกุศลแห่งธรรมทานนี้ น้อมถวายเป็นพระราชกุศลแด่พระราชา พระราชินี พระบรมวงศานุวงศ์ ผู้ซึ่งมีความศรัทธาตั้งมั่นในสัมมาทิฏฐิ เลื่อมใสในพระรัตนตรัยอย่างไม่หวั่นไหว ผู้เคยเป็นศาสนูปถัมภ์ ให้การส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือ ทนุบำรุงพระพุทธศาสนาอย่างยิ่งยวดในครั้งพุทธกาล มี**พระเจ้าอชาตศัตรู เจ้าชายอภัยราชกุมาร เจ้าหญิงจุนที่ราชกุมารี** เป็นต้น แห่งนครราชคฤห์ แคว้นมคธ **พระเจ้าจัณฑปัชโชติแห่งเมืองอุชเชนี พระนางมัลลิกา พระนางวาสภขัตติยา เจ้าชายเชตราชกุมาร เจ้าหญิงสุมนา เจ้าหญิงวัชรี** เป็นต้นแห่งเมืองสาวัตถี แคว้นโกศล

พระเจ้าสุทโธทนะ และ**พระนางกีสาโคตมี, ท่านมหาปชาบดีโคตมีเถรี, ท่านภัททกัจจานาเถรี**(พิมพา)**พระนางอมิตาเทวี, พระเจ้ามหานามะ** และเจ้าศากยะทั้งหลาย พระนามว่า วัปปะ, สรกานิ,กาลเขมกะ เป็นอาทิ ผู้เป็นพระประยูรญาติของพระพุทธองค์แห่งนครกบิลพัสดุ์ แคว้นสักกะ, พระนางสุปปวาสา และพระสวามีแห่งเมืองโกลิยะ, **พระเจ้าอุเทน พระนางสามาวดี** พร้อมทั้งบริวาร แห่งนครโกสัมพี แคว้นวังสะ, ท่านพันธุลเสนาบดี **พระนางมัลลิกา** พร้อมทั้งพระโอรสทั้งหลายและผู้ที่เคยเป็นสะใภ้ทั้งหลาย

ขออุทิศส่วนกุศลแห่งธรรมทานนี้ไปให้แก่อุบาสก อุบาสิกา ผู้มีศรัทธาตั้งมั่นในพระรัตนตรัย เคยมีพระคุณต่อพระศาสนาในการอุปถัมภ์ภิกษุ-ภิกษุณีสงฆ์ ตลอดทั้งสามเณร-สามเณรีทั้งหลาย มีนางสารีพราหมณี ท่านวังคันตพราหมณ์ นางโมคคัลลีและท่านพราหมณ์ผู้เป็นมารดาบิดาท่านพระสารีบุตรและท่านพระมหาโมคคัลลานะพร้อมทั้งพี่น้องครอบครัวทุกคน, **ท่านปุณณะเศรษฐี นางอุตตราผู้เป็น**

ภรรยา นางอุตตราผู้เป็นบุตรสาวผู้เคยถวายท่านแด่ท่านพระสารีบุตร **นางสิริมา น้องสาวของท่านหมอชีวก นางกาฬีกุรรฆริกา อุบาสิกา, ท่านอุบาลี คหบดี**แห่งเมืองนาลันทา พร้อมทั้งครอบครัวญาติพี่น้อง **วิสาขอุบาสก นายสุมนมาลาการ นายตัมพทาฐิกะ** (โจรเคราแดง ผู้เคยถวายอาหารบิณฑบาตแก่ท่านพระสารีบุตร) แห่งนครราชคฤห์ นางสุปปิยาแห่งนครพาราณสี

นางบุญญลักษณาเทวี ภรรยาของท่านอนาถบิณฑิกเศรษฐี ผู้สร้างวัดเชตวันมหาวิหาร **นายกาละ นางสุภัททา นางจุลสุภัททา และนางสุมนา**พร้อมทั้งญาติพี่น้อง ลูกหลานทุกคน

ท่านมณฑกเศรษฐี นางจันทปทุมา, ท่านธนัญชัยเศรษฐี นางสุมนาเทวี และนางวิสาขา มหาอุบาสิกา ผู้สร้างวัดบุพพาราม พร้อมทั้งบริวารและลูกหลาน เหลนทุกคน และ **ฉัตตปาณิอุบาสก**แห่งเมืองสาวัตถี

ท่านโฆษกเศรษฐี,ศรีภรรยา และลูกหลาน ผู้สร้างโฆสิตาราม **กุกกุฏเศรษฐี,**ภรรยาและลูกหลาน ผู้สร้างกุกกุฏาราม และ**ปาวาริกเศรษฐี,**ภรรยาและลูกหลาน ผู้สร้างปาวาริการาม **นางขุชชุตตรา**ผู้เคยให้ธรรมทานแก่พระนางสามาวดี พร้อมด้วยบริวารแห่งนครโกสัมพี แคว้นวังสะ, โสเรยยเศรษฐีบุตรแห่งโสเรยยนคร, ท่านปุกกุสาติแห่งนครตักกศิลา, ท่านพระสุธรรม, ท่านพระอุปกะแห่งเมืองราชคฤห์, ท่านจิตตคหบดีแห่งเมืองมิจฉิกาสัณฑ์, สูรัมพัฏฐอุบาสก, ท่านอุคคคหบดีและท่านสีหเสนาบดีแห่งเมืองเวสาลี, นกุลปิตา-นกุลมารดาแห่งเมืองสุงสุมารคิรี แคว้นภัคคะ,นางกาติยานี นางกาฬีกุรรฆริกา, หัตถกอุบาสกแห่งกรุงอาฬวี แคว้นอาฬวี, ปิงคิยมานพแห่งนครสาวัตถี,

นายจุนทะ ผู้ถวายอาหารบิณฑบาตมื้อสุดท้ายแด่พระพุทธองค์ พร้อมด้วยครอบครัวแห่งนครปาวา แคว้นมัลละ, นางปทุมวดีผู้เคยเป็นมารดาของพระปัจเจกพุทธเจ้า ๕๐๐ องค์ และท่านดาบสผู้เป็นเลี้ยงดูนาง, **ท่านมหาทุคคตะ**ผู้เคยถวายอาหารบิณฑบาตแด่พระพุทธเจ้ากัสสปะพร้อมด้วยครอบครัว และมารดาบิดาของนายมิตตวินทุกะและลูกชายคนนั้น, ท่านอนาคาริกธรรมปาละแห่งเมืองโคลัมโบเปตตาห์

ข้าพเจ้าเกิดความเลื่อมใส และสำนึกในอุปการคุณแห่งพระมหาเถระทั้งหลาย ขออุทิศส่วนกุศลแห่งธรรมทานนี้ไปให้แก่ ผู้มีรายนามต่อไปนี้

พระมหานามเถระ พระอัสสชิเถระ พระเถระทั้งหลายที่เคยเป็นสหายกับท่านพระยสะ พวกภิกษุภัททวัคคีย์ทั้งหลาย พระนาลกเถระ พระอุรุเวลกัสสปเถระ พระนทีกัสสปเถระ พระคยากัสสปเถระ และพระเถระทั้งหลายที่เคยเป็นเพื่อนสหธรรมิกกัน พระมหาจุนทะ พระกังขาเรวตเถระ พระนันทกเถระ พระนันทเถรศากยะ พระภัททิยเถรศากยราชา พระสีวลีเถระ พระอุปเสนเถระ พระขทิรวนิยเรวตเถระ พระปุณณมันตานีบุตรเถระ พระปุณณเถระ พระโสณกุฏิกัณณเถระ พระโสณโกฬิวิสเถระ พระราธเถระ พระสุภูติเถระ พระกาฬุทายีเถระ พระปิลินทวัจฉเถระ พระโสภิตเถระ พระรัฐบาลเถระ พระวังคีสเถระ พระสภิยเถระ พระเสลเถระ พระอุปวาณเถระ พระเมฆิยเถระ พระสาคตเถระพระนาคิตเถระ พระลกุณฑกภัททิยเถระ พระปิณโฑลภารทวาชเถระพระมหาปันถกเถระ พระจูฬปันถกเถระ พระกุณฑธานเถระ พระยโสชเถระ พระอชิตเถระ พระติสสเมตเตยยเถระ พระปุณณกเถระ พระเมตตคูเถระ พระโธตกเถระ พระอุปสีวเถระ พระนันทะ พระเหมกะ

พระโตเทยยะ พระกัปปะ พระชตุกัณณี พระภัทราวุธ พระอุทยะ พระโปสาละ พระโมฆราช พระปิงคิยะ พระภัคคุเถระ พระกิมพิลเถระ พระพากุลเถระ พระมหากัปปินะ พระมหาอุทายีเถระ พระวักกลิเถระ และท่านพระมหาเถระทั้งหลายทั้งปวงผู้มีอุปการคุณต่อพระศาสนาทั้งในสมัยพุทธกาลจนถึงปัจจุบันที่ไม่ปรากฏนาม

ภิกษุณีที่มีรายชื่อ ต่อไปนี้

พระปฏาจาราเถรี พระนันทาเถรี พระธรรมทินนาเถรี พระโสณาเถรี พระสกุลาเถรี พระภัททากุณฑลเกสาเถรี พระภัททกาปิลานีเถรี พระภัททากัจจานาเถรี พระกีสาโคตมีเถรี พระสิงคาลมาตาเถรี และภิกษุณีท่านอื่นๆทั้งหลายทั้งปวงผู้มีอุปการคุณต่อพระศาสนาทั้งในสมัยพุทธกาลจนถึงปัจจุบันที่ไม่ปรากฏนาม

สามเณรทั้งหลายที่มีรายนามต่อไปนี้

สามเณรสังกิจจะ สามเณรอธิมุตตะ สามเณรบัณฑิต สามเณรสุมนะ สามเณรโสปากะ สามเณรนิโครธและสามเณรท่านอื่นๆทั้งหลายทั้งปวงผู้มีอุปการคุณต่อพระศาสนาทั้งในสมัยพุทธกาลจนถึงปัจจุบันที่ไม่ปรากฏนาม

ขอให้ท่านทั้งหลายเหล่านั้น พึงได้รับหนังสือเล่มนี้ และได้พบกัลยาณมิตร ได้รับการอนุเคราะห์จากพระโพธิสัตว์เจ้าทั้งหลาย ได้ฟังธรรม ฉลาดในกรรมและวิบากกรรม มีปีติปราโมทย์ บันเทิงในธรรมที่พระอริยเจ้าประกาศแล้ว ในกาลทุกเมื่อ ขอให้มีความสุขกาย สุขใจ รื่นเริงในสุคติภูมิและไปบังเกิดในเทวโลกสวรรค์ชั้นสูงยิ่งๆขึ้นไปตลอดกาลนานเทอญฯ

พระพุทธเจ้าเป็นอจินไตย พระธรรมของพระพุทธเจ้า เป็นอจินไตย พระอริยสงฆ์สาวกเป็นอจินไตย พระพุทธเจ้าเป็นผู้ล้ำเลิศประเสริฐสุดด้วยศีล สมาธิและปัญญา เป็นพระศาสดาของเทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย เป็นผู้ทรงไว้ซึ่งสัพพัญญุตญาณ ทสพลญาณ เวสารัชญาณและพระจักษุทั้ง ๕ ด้วยสัจจวาจานี้ ด้วยความจริงนี้ ด้วยความศรัทธาเลื่อมใสนี้ ขอความสุขสวัสดี พึงบังเกิดขึ้น บังเกิดมีแก่เทพเจ้าทั้งหลายผู้มีตถาคตโพธิศรัทธาอย่างหนักแน่นไม่คลอนแคลน มีความเลื่อมใสยิ่งในพระรัตนตรัย มีจิตใจตั้งมั่นในสัมมาทิฏฐิ ขอความสุขสวัสดี พึงบังเกิดขึ้น บังเกิดมีแก่โอปปาติกะทั้งมวลที่เคยมีอุปการคุณต่อพระศาสนา ดังที่ข้าพเจ้าได้กล่าวนามมาแล้วนั้น

ด้วยความเคารพศรัทธาอย่างยิ่ง
ในคณะครูอาจารย์เบื้องบน มีหลวงพ่อเสือเป็นต้น

บ.สยังวาสี
โพธิธรรมสิกขาลัย ลาสเวกัส
๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๘

คำอธิษฐานเพื่อบ่มเพาะ

เมล็ดพันธุ์แห่งสัมมาสัมโพธิญาณ

ข้าพเจ้า มีความศรัทธาเลื่อมใสอย่างยิ่งในหลวงพ่อเสือ ผู้เป็นหน่อเนื้อพุทธังกูร นิยตโพธิสัตว์ ได้บำเพ็ญบารมีมาแล้วตลอดกาลยาวนานถึง ๕๐ กัป และจะได้ตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้าในกาลข้างหน้าถัดจากพระเมตไตรยพุทธเจ้า **และมีความเชื่อมั่นในพลังธรรมทานซึ่งมีอานุภาพอันยิ่งใหญ่** จึงได้ทุ่มเทกำลังกายใจแก้ไขคำผิดจากธรรมบรรยายเรื่อง **"อริยุปวาท ฉบับปฐมบท"** ของหลวงพ่อเสือ พร้อมทั้งนำพุทธพจน์จากคัมภีร์พระไตรปิฎกและอรรถกถา มาเชื่อมโยงให้สอดคล้องกับธรรมบรรยายของท่าน ด้วยความอุตสาหะวิริยะอย่างมาก เพื่อน้อมถวายเป็นโพธิสัตว์บูชา และเผยแผ่เป็นธรรมทานแก่ท่านผู้สนใจใฝ่ธรรมทั้งหลาย

ด้วยพลังอานิสงส์แห่งธรรมทานในครั้งนี้ ไม่ว่าจะเกิดในภพชาติใด ขอให้ข้าพเจ้า จงมีจิตใจศรัทธาเลื่อมใสยิ่งในพระรัตนตรัย ยินดีในธรรมที่พระอริยเจ้าประกาศแล้วทุกเมื่อ มีปัญญาสามารถที่จะบำเพ็ญ สั่งสมเมล็ดพันธุ์แห่ง**สัมมาสัมโพธิญาณ**ให้สุกงอมเต็มเปี่ยมบริบูรณ์อย่าได้ถอยกลับ พึงได้รับการอนุเคราะห์ช่วยเหลือจากเหล่านิยตโพธิสัตว์ สัพพัญญูโพธิสัตว์ พระพุทธเจ้าทั้งปวงที่อุบัติขึ้นในอนาคต พระอริยเจ้าทั้งหลาย ตลอดทั้งผู้มีคุณธรรมอันประเสริฐทั้งปวงในกาลทุกเมื่อ

ขอให้มีสติปัญญาแตกฉานในธรรม ฉลาดในกรรม และวิบากกรรมยิ่งๆขึ้นไปโดยลำดับ คำว่า **สะดุ้งกลัว ตกใจ หวั่นไหว** ในลัทธิอัญญเดียรถีย์ผู้เป็นมิจฉาทิฏฐิทั้งหลาย อย่าได้มีแก่ข้าพเจ้าในทุกๆภพชาติที่เกิด

ขอให้จิตใจของข้าพเจ้า จงตั้งมั่นใน**พุทธการกธรรม** ดำเนินตามทางแห่งอริยมรรคมีองค์ ๘ ด้วยความยินดีพอใจและหนักแน่นมั่นคงไม่หวั่นไหว พึงมีโอกาสใกล้ชิดและศึกษาพระสัทธรรมอย่างถูกต้องจากกัลยาณมิตรครูบาอาจารย์ทั้งหลาย มีท่านหลวงพ่อเสือเป็นต้น ผู้เป็นนิยตโพธิสัตว์ มีความรู้ลึกซึ้งแตกฉานในสมถะและวิปัสสนา พึงมีสติปัญญาสามารถ จดจำพุทธพจน์ได้อย่างแม่นยำ ประกาศพุทธธรรมได้อย่างอาจหาญ ดังสีหนาท พร้อมทั้งเกิดมาเพื่อรับใช้พระพุทธศาสนา มีส่วนในการช่วยเหลืองาน**ท่านหลวงพ่อเสือ**ทุกภพทุกชาติตลอดไป

ด้วยความเคารพศรัทธาอย่างยิ่ง

ในคณะครูอาจารย์เบื้องบน มีหลวงพ่อเสือเป็นต้น

บ.สยังวสี

โพธิธรรมสิกขาลัย ลาสเวกัส

๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๘

ธรรมทาน

การบ่มเพาะเมล็ดพันธุ์แห่งปัญญา

การถวายหนังสือธรรมะ ชื่อว่า เป็นการส่งเสริมสนับสนุนการเผยแผ่พุทธธรรม การเผยแผ่ธรรมะ คือ การให้ธรรมทาน การให้ธรรมะเป็นการให้สิ่งล้ำค่า ให้สิ่งที่ประเสริฐสูงสุดกว่าการให้อื่นใด ชื่อว่าเป็นการให้**เมล็ดพันธุ์แห่งศีล สมาธิและปัญญา** การให้**เมล็ดพันธุ์แห่งพุทธะ** ผู้ให้เมล็ดพันธุ์แห่งพุทธธรรม ย่อมมีส่วนแห่งการตรัสรู้ธรรม มีส่วนแห่งมรรคผลและนิพพาน เหมือนบุคคลปลูกพืชชนิดใด ย่อมได้ผลชนิดนั้น

ดังนั้น บุคคลผู้ได้บ่มเพาะเมล็ดพันธุ์แห่งพุทธิปัญญา เมล็ดพันธุ์แห่งความรู้ตื่นเบิกบาน เมล็ดพันธุ์แห่งความสะอาด สงบ สว่าง เมล็ดพันธุ์แห่งความโชคดีมีชัย โดยการให้ธรรมทานแก่ผู้อื่นตรงตามพุทธพจน์ ครั้นถึงเวลาที่เมล็ดพันธุ์แห่งบุญนี้เจริญงอกงาม เติบโต แผ่กิ่งก้านสาขา ผลิดอกออกผลเป็นต้นบุญ ย่อมอำนวยผลเป็นความสุขอันเลิศล้ำ ทั้งในชาตินี้ชาติหน้าและภพชาติต่อๆไป เป็นเหตุปัจจัยนำไปสู่ความเป็นผู้ยิ่งใหญ่และล้ำเลิศทั้งในมนุษย์และเทวดา พร้อมทั้งเป็นอุปนิสัยแห่งการบรรลุธรรม ซึ่งเป็นผลอันล้ำเลิศประเสริฐสูงสุดในทุกภพชาติที่เกิด

ขอให้บุคคลผู้มีส่วนแห่งธรรมทานในครั้งนี้ จงเจริญรุ่งเรืองทั้งทางโลกและทางธรรม ฉลาดในเรื่องกรรมและวิบากกรรม ได้ดวงตาเห็นธรรมโดยถ้วนหน้ากัน ขอผู้แสวงบุญและใฝ่ธรรมทุกท่าน จงเกิดความปลาบปลื้ม ดื่มด่ำเกิดความปีติ ความปราโมทย์ ความรื่นเริงบันเทิงใจในธรรมที่พระอริยเจ้าทั้งหลายประกาศแล้ว ทุกเมื่อเทอญฯ

เทียบเคียงจาก
เรื่องท้าวสักกเทวราช
ธ.ป. (แปล) ๘/๕๔-๖๐

อักษรย่อชื่อคัมภีร์

ที่ใช้ในหนังสือ **อริยุปวาท ฉบับปฐมบท**

พระสุตตันตปิฎก

คำย่อ		**คำเต็ม**
ที.สี.	หมายถึง	ทีฆนิกาย สีลขันธวรรค
ที.ปา.	”	ทีฆนิกาย ปาฏิกวรรค
ม.มู.	”	มัชฌิมนิกายมูลปัณณาสก์
ม.อุ.	”	มัชฌิมนิกาย อุปริปัณณาสก์
ม.ม.	”	มัชฌิมนิกาย มัชฌิมปัณณาสก์
สัง.ม.	”	สังยุตตนิกาย มัชฌิมปัณณาสก์
สัง.ส.	”	สังยุตตนิกาย สคาถวรรค
สัง.สฬา.	”	สังยุตตนิกาย สฬายตนวรรค
สัง.นิ.	”	สังยุตตนิกาย นิทานวรรค
อัง.เอก.	”	อังคุตตรนิกาย เอกกนิบาต
อัง.ติก.	”	อังคุตตรนิกาย ติกนิบาต
อัง.จตุก.	”	อังคุตตรนิกาย จตุกกนิบาต
อัง.ปัญจ.	”	อังคุตตรนิกาย ปัญจกนิบาต
อัง.สัตต.	”	อังคุตตรนิกาย สัตตกนิบาต
อัง.อัฏฐ.	”	อังคุตตรนิกาย อัฏฐกนิบาต
ขุ.เปต.	”	ขุททกนิกาย เปตวัตถุ
ขุ.เปต.	”	ขุททกนิกาย วิมานวัตถุ
ขุ.อิติ.	”	ขุททกนิกาย อิติวุตตกะ
ขุ.ชา.	”	ขุททกนิกาย ชาดก

หมายเหตุ : พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย (มจร.แปล)

พิมพ์ที่ โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์ ๒๕๓๙

เลขหน้าบอกเล่ม เลขหลังบอกหน้า เช่น

สัง.ส. (แปล) ๑๕/๑๓๗ **มัลลิกาสูตร** หมายถึง พระไตรปิฎก ฉบับ มจร.แปล เล่มที่ ๑๕ **สังยุตตนิกาย สคาถวรรค** หน้า ๑๓๗ มัลลิกาสูตร

พระธัมมปัฏฐกถา แปล

คณะกรรมการแผนกตำรา

มหามกุฏราชวิทยาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์

คำย่อ		**คำเต็ม**
ธ.ป.	หมายถึง	**พระธัมมปัฏฐกถา แปล**

เลขหน้าบอก ภาค เลขหลังบอกหน้า เช่น **ป.ธ.** (แปล) ๔/๒๑๖-๒๒๒ **เรื่องนางกิสาโคตมี** หมายถึง พระธัมมปัฏฐกถา แปล ภาค ๔ หน้า ๒๑๖-๒๒๒ **เรื่องนางกิสาโคตมี**

ขณะที่อริยุปวาทออกฤทธิ์
ทำให้จิตพร่ามัว

"ภิกษุทั้งหลาย...เมื่อมีผู้มากล่าวสูตรที่พระตถาคตเจ้ากล่าวไว้ล้ำลึก มีเนื้อความลึกซึ้ง เป็นโลกุตตรธรรม ประกอบด้วยความว่าง แต่บุคคลเหล่านี้(ผู้เคยมีอริยุปวาทกับธรรมะ)กลับไม่ตั้งใจฟังให้ดี ไม่เงี่ยหูฟัง ไม่เข้าไปตั้งจิตไว้เพื่อรู้ทั่วถึง และไม่ให้ความสำคัญว่า "ธรรมนี้ ควรเรียน ควรท่องจำให้ขึ้นใจ" แต่เมื่อมีบุคคลอื่นผู้มากล่าวสูตรที่ท่านผู้เชี่ยวชาญได้รจนาไว้ **เป็นบทกวี มีอักษรวิจิตร มีพยัญชนะวิจิตร** อยู่ภายนอก(พระพุทธศาสนา ไม่เกี่ยวกับการบรรลุมรรคผลนิพพาน) เป็นสาวกภาษิต(เหล่าสาวกของเจ้าลัทธิคนใดคนหนึ่งที่ไม่ได้ชื่อว่าเป็นพระพุทธสาวกได้กล่าวไว้) แต่ภิกษุเหล่านั้นกลับตั้งใจฟังด้วยดี เงี่ยหูฟัง เข้าไปตั้งจิตไว้เพื่อรู้ทั่วถึง และมีความสำคัญว่า "ธรรมนี้ ควรเรียน ควรท่องจำให้ขึ้นใจ ฉันใด แต่เมื่อผู้อื่นกล่าวสูตรที่ตถาคตกล่าวไว้ล้ำลึก มีเนื้อความลึกซึ้งเป็นโลกุตตรธรรม ประกอบด้วยความว่าง ก็จักอันตรธานไป ฉันนั้น

ภิกษุทั้งหลาย เพราะเหตุนั้น เธอทั้งหลายพึงศึกษาอย่างนี้ว่า 'เมื่อผู้อื่นกล่าวสูตรที่ตถาคตกล่าวไว้ล้ำลึก มีเนื้อความลึกซึ้งเป็นโลกุตตรธรรม ประกอบด้วยความว่าง เราทั้งหลายจักตั้งใจฟังด้วยดี เงี่ยหูฟัง เข้าไปตั้งจิตไว้เพื่อรู้ทั่วถึง และให้ความสำคัญธรรมว่า ควรเรียน ควรท่องจำให้ขึ้นใจ' เธอทั้งหลายพึงศึกษาอย่างนี้"

อาณิสูตร

สัง.นิ.(แปล) ๑๖/๓๑๗-๓๑๘

การพูดธรรมะผิดเพี้ยนจากพุทธพจน์
มีโทษมาก เป็นบาปหนัก

“ผู้มีปัญญาทราม อาศัยทิฏฐิชั่ว คัดค้านคำสอนของพระอริยะ
ผู้เป็นพระอรหันต์ ผู้ดำรงอยู่โดยธรรม
การคัดค้านและทิฏฐิชั่วนั้น เกิดขึ้นมาเพื่อทำลายตนเอง
เหมือนขุยไผ่ทำลายต้นไผ่ ฉะนั้น”

พุทธพจน์
ขุ.ธ.(แปล) ๒๕/๘๓

การพูดตำหนิพระธรรมเป็นอริยุปวาท

เทพธิดาคนหนึ่ง ชื่อ โกกนทา ผู้เป็นธิดาของท้าวปัชชุนนะ ซึ่งได้กราบทูลถึงผลกรรมจากการพูดตำหนิพระธรรมต่อพระพักตร์ของพระผู้มีพระภาคเจ้าว่า “ชนเหล่าใดมีปัญญาทราม เที่ยวติเตียนธรรมอันประเสริฐ ชนเหล่านั้น ย่อมบังเกิดในนรก ชื่อ โรรุวะ อันทารุณ เสวยทุกข์ตลอดกาลนาน ...”

ปฐมปัชชุนนธีตุสูตรและอรรถกถา
สัง.ส. (แปล) ๑๕/๕๔

หมายเหตุ : คำว่า **โรรุวนรก** มี ๒ ประเภท อย่างแรก เรียกว่า ธูมโรรุวนรก เป็น ๑ ใน ๘ ของนรกขุมใหญ่ๆ ประเภทที่ ๒ เรียกว่า **ชาลโรรุวนรก** ซึ่งเป็นนรกขุมย่อยในอเวจีมหานรก เพราะว่า ในนรกนี้ เมื่อไฟนรกลุกไหม้ สัตว์นรกทั้งหลาย พากันส่งเสียงร้องครวญครางด้วยความเจ็บปวดทุกข์ทรมาน เพราะถูกควันไฟและเปลวเพลิงแผดเผาจนเร่าร้อนทุรนทุรายอย่างเจ็บปวดทรมาน

สารบัญ

คำถามข้อที่ ๒

คำถามข้อที่ ๓

คำถามข้อที่ ๔

คำถามข้อที่ ๕

คำถามข้อที่ ๖

ผู้ไม่สอนธรรมตามพุทธพจน์

คือ ผู้ทำพระธรรมวินัยให้วิปริต

"สัทธรรมปฏิรูปยังไม่เกิดขึ้นในโลกตราบใด ตราบนั้นสัทธรรมก็ยังไม่เสื่อมสูญไป แต่เมื่อใดสัทธรรมปฏิรูปเกิดขึ้นในโลก เมื่อนั้นสัทธรรมย่อมเสื่อมสูญไป **ทองคำปลอมยังไม่เกิดขึ้นในโลกตราบใด ตราบนั้นทองคำแท้ก็ยังไม่หายไป** และเมื่อใดทองคำปลอมเกิดขึ้นในโลก เมื่อนั้นทองคำแท้ จึงหายไป ฉันใด สัทธรรมปฏิรูป(ธรรมะปลอมปน)ยังไม่เกิดขึ้นในโลกตราบใด ตราบนั้นสัทธรรม(ธรรมะแท้บริสุทธิ์) ก็ยังไม่เสื่อมสูญไป แต่เมื่อใด สัทธรรมปฏิรูปเกิดขึ้นในโลก เมื่อนั้นสัทธรรมย่อมเสื่อมสูญไป ฉันนั้นเหมือนกัน ปฐวีธาตุ(ธาตุดิน) อาโปธาตุ(ธาตุน้ำ) เตโชธาตุ(ธาตุไฟ) วาโยธาตุ(ธาตุลม) **ทำสัทธรรมให้เสื่อมสูญไปไม่ได้ ที่แท้โมฆบุรุษ ในโลกนี้ต่างหาก เกิดขึ้นมาย่อมทำให้สัทธรรมเสื่อมสูญไป** เปรียบเหมือนเรือจะอับปาง ก็เพราะ**ต้นหน**(ผู้นำทาง)**เท่านั้น"**

สัทธัมมัปปฏิรูปกสูตร

สํ.นิ. (แปล) ๑๖/๒๖๒-๒๖๔

การทำพุทธพจน์ให้ผิดเพี้ยน เป็นบาปหนัก

“จุนทะ...ถ้าบุคคลถอนสิ่งนี้ออกไป ด้วยคิดว่า ‘พรหมจรรย์นั้น จะพึงบริสุทธิ์กว่า ด้วยวิธีการนี้’ ด้วยเหตุดังนี้แล **บุคคลจึงชื่อว่าไม่เห็นพรหมจรรย์นั้น** ในพรหมจรรย์นี้ **ถ้าบุคคลเพิ่มสิ่งนี้เข้าไป** ด้วยคิดว่า ‘พรหมจรรย์นั้น จะพึงบริบูรณ์ขึ้นด้วยวิธีการนี้’ ด้วยเหตุดังนี้แล **บุคคลจึงชื่อว่าไม่เห็นพรหมจรรย์นั้น** นี้เรียกว่า ‘บุคคลเห็นอยู่ ชื่อว่าไม่เห็น’

จุนทะ เพราะเหตุนั้น ธรรมทั้งหลายที่เราแสดงไว้แล้วเพื่อความรู้ยิ่งบริษัททั้งหมดนั้นแหละ **พึงพร้อมเพรียงกันประชุม สอบทานอรรถกับอรรถ พยัญชนะกับพยัญชนะในธรรมนั้น แล้วพึงสังคายนา ไม่พึงวิวาทกัน เพื่อให้พรหมจรรย์นี้ตั้งอยู่ได้นาน ดำรงอยู่ได้นาน** ข้อนั้นพึงเป็นไปเพื่อเกื้อกูลแก่คนหมู่มาก เพื่อสุขแก่คนหมู่มาก เพื่ออนุเคราะห์ชาวโลก เพื่อประโยชน์ เพื่อเกื้อกูล เพื่อสุขแก่เทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย...”

ปาสาทิกสูตร

ที.ปา.(แปล) ๑๑/๑๒๕-๑๔๑

หลวงพ่อเสือ

วิรุฬหผลโพธิสัตว์แห่งดุสิตาเทวโลก

ประวัติความเป็นมาโดยสังเขป

หลวงพ่อเสือ ได้จุติจากสวรรค์ชั้นดุสิตาเทวโลกที่๑๑ ใน **วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ ตรงกับวันเพ็ญขึ้น ๑๕ ค่ำเดือนสิงหาคม ๒๔๐๔ ปีระกา** ในภพชาติปัจจุบัน ถือกำเนิดในโลกมนุษย์ใน ตระกูลสัมมาทิฏฐิที่จังหวัดชลบุรี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อมาสั่งสมพุทธการกธรรมบำเพ็ญบารมี บ่มเพาะเมล็ดพันธุ์แห่งสัมมาสัมโพธิญาณให้สุกงอม โดยมีโยมบิดา[๑] ชื่อ **นายแสวง** โยมมารดาชื่อ **นางลำเจียก** ส่วนนามสกุลไม่ปรากฏชัดเจน

ก่อนที่จะตั้งครรภ์ลูกชายคนนี้ โยมมารดาของท่านเล่าว่า[*] คืนวันหนึ่ง ได้นอนหลับ แล้วฝันเห็นศุภนิมิตอันเป็นสิริมงคลอย่างมหัศจรรย์ ดังนี้

๑.ฝันเห็นช้างเผือกตัวใหญ่ มีรูปร่างสัณฐานงดงามสมส่วน ท่วงท่าลีลาในการเดินสง่างาม มีงายาวงอนงาม เดินเข้ามา

---

[๑]หลวงพ่อเสือเป็นชาวชลบุรีโดยกำเนิด โยมบิดามารดาของท่านมีอาชีพเป็นชาวไร่ มีพี่ชายร่วมท้องสายโลหิตด้วยกันเพียงคนเดียว คือ **นายสิงห์**

[*] เรื่องนี้ ผู้เขียน ได้สอบถามกับ**เทพลำเจียก**แห่งดุสิตาเทวโลกที่ ๙ ผู้เคยเป็นอดีตมารดาของหลวงพ่อเสือในสมัยเป็นมนุษย์ ท่านได้เมตตาเล่าให้ฟัง โดยผ่านโยมพี่สาวผมหอม ผู้ทำหน้าที่เป็นสื่อกลาง เมื่อกลางปี พ.ศ. ๒๕๕๘

หา เมื่อเข้ามาใกล้แล้ว ได้ทำความเคารพ โดยเดินเวียนขวาเป็นปทักษิณ ๓ รอบ[๒] แล้วหายเข้าไปในท้อง จึงได้สะดุ้งตื่น

๒.ฝันว่า ได้ดอกบัวสีชมพู ๓ ดอก ซึ่งแต่ละดอกสีสรรสวยงามและกำลังจะแบ่งบานเต็มที่

๓.ฝันว่า ได้**แก้วมณีดวงใหญ่**[๓]เท่ากับผลส้มโอขนาดกลาง นำมาถือไว้ในมือ แนบไว้ที่อก แล้วสะดุ้งตื่น

ศุภนิมิตแห่งความฝัน มีความหมายบอกนัย ดังนี้

---

[๒] **กระทำประทักษิณ**ในสมัยพุทธกาล หมายถึง เดินเวียนขวา คือเดินพนมมือเวียนไปทางขวาตามเข็มนาฬิกา เป็นการแสดงความเคารพ ตามธรรมเนียมสมัยนั้น ต้องเดินเวียนขวา ๓ รอบ โดยมีพระผู้มีพระภาคอยู่ทางขวา เสร็จแล้วหันหน้าไปทางพระผู้มีพระภาค เดินถอยหลังจนสุดสายตาคือจนมองไม่เห็นพระผู้มีพระภาค คุกเข่าลงกราบด้วยเบญจางคประดิษฐ์ แล้วเดินจากไป **สัง.สฬา.** (แปล) ๑๘/๒๔๓/๒๔๖

[๓] ข้อสังเกตเรื่องแก้วมณีของพระเจ้าจักรพรรดิ **มณีแก้ว**ซึ่งเป็นแก้วไพฑูรย์งามบริสุทธิ์ตามธรรมชาติ มีแปดเหลี่ยม ที่เจียระไนดีแล้ว สุกแวววาวได้สัดส่วน แสงสว่างของมณีแก้วดวงนั้น มีรัศมีแผ่ซ่านออกรอบ ๆ ประมาณ ๑ โยชน์ อานนท์ เรื่องมีมาว่า ท้าวเธอเคยทรงทดสอบมณีแก้วดวงนั้น ทรงให้หมู่จตุรงคินีเสนาผูกสอดเกราะแล้วทรงยกมณีแก้วนั้นขึ้นเป็นยอดธง เสด็จไปประทับยืนในที่มืดยามราตรี ชาวบ้านที่อาศัยอยู่โดยรอบสำคัญว่าเป็นเวลากลางวัน จึงทำการงานด้วยแสงสว่างแห่งมณีแก้วนี้ มณีแก้วที่ทรงคุณวิเศษเห็นปานนั้น ได้ปรากฏแก่พระเจ้ามหาสุทัสสนะ

ที.มหา.(แปล) ๑๐/๑๘๑-๒๐๔ **มหาสุทัสสนสูตร**

แก้วมณีเป็นสัญลักษณ์แห่งความสมปรารถนาเหมือนพุทธพจน์ที่ว่า “ห้วงน้ำใหญ่เต็มแล้วย่อมยังสาครให้เต็มเปี่ยมฉันใด ทานอันญาติหรือมิตรให้แล้ว แต่มนุษยโลกนี้ ย่อมสำเร็จผลแก่เปรตทั้งหลาย ฉันนั้นเหมือนกัน ขออิฐผลที่ท่านปรารถนาแล้ว ตั้งใจแล้ว จงสำเร็จโดยฉับพลัน ขอความดำริทั้งปวงจงบริบูรณ์ เหมือนดังพระจันทร์วันเพ็ญ (และ) เหมือน**แก้วมณีอันสว่างไสว**”

ขุ.ขุท. (แปล) ๒๕/๑๕-๑๖ **ติโรกุฑฑสูตร**

ธ.ป. (แปล) ๘/๒๔๖-๒๘๑ **เรื่องพระโชติกเถระ**

ข้อที่ ๑ หมายถึง ผู้มีบุญญาธิการยิ่งใหญ่จะมาอาศัยเกิดด้วย คือ จะได้ลูกเป็นผู้ชาย ซึ่งเป็นอภิชาติบุตร เป็นนิยตโพธิสัตว์ได้บำเพ็ญบารมีมาดีแล้วถึง ๕๐ กัป[๔] และเป็นผู้มีสติปัญญาทางธรรมอันล้ำเลิศ

ข้อที่ ๒ หมายถึง พระโพธิสัตว์ผู้จะมาเกิดด้วยท่านนี้เป็นผู้มีปัญญาและเมตตาเป็นตัวนำ มีจิตใจสูงส่งอยู่เหนือโลกธรรมทั้งหลาย ไม่ติดในลาภ ยศ สรรเสริญ สุข ไม่หวั่นไหวต่อการเสื่อมลาภ เสื่อมยศ การนินทา และความทุกข์ เกิดมาเพื่อจะนำแสงสว่างแห่งธรรมะมาสู่ครอบครัววงศ์ตระกูล แก่พ่อแม่ ปู่ย่าตายาย ญาติพี่น้อง มิตรสหายและผู้คนทั้งหลาย พร้อมทั้งมีความตั้งใจที่จะมาบำบัดทุกข์ บำรุงสุขสร้างประโยชน์ให้แก่ประเทศชาติ พระศาสนา เพื่อมวลมนุษย์และเทวดาโดยไม่รู้จักความเหน็ดเหนื่อย

ข้อที่ ๓ หมายถึง พระโพธิสัตว์ท่านนี้ ถ้าเกิดในครอบครัวตระกูลไหน ก็จะทำให้ครอบครัว ตระกูลนั้นเจริญรุ่งเรือง พบแต่ความก้าวหน้าทั้งในทางโลกและทางธรรม แม้ผู้คนทั้งหลายที่เข้า

---

[๔] คำว่า "**กัป**" ในที่นี้ หมายถึงกำหนดระยะเวลาที่ยาวนานมาก จนนับไม่ถ้วน คำนวณไม่ได้ว่ากี่ล้านๆๆๆปี กำหนดกันว่าโลกคือสากลจักรวาลประลัยครั้งหนึ่ง ซึ่งพระพุทธองค์ ทรงยกตัวอย่างเปรียบเทียบกับภูเขาศิลาแท่งทึบลูกใหญ่ ซึ่งมีความกว้าง ยาว สูง ด้านละ ๑๖ กิโลเมตร ทุกๆ ๑๐๐ ปี มีคนเอาผ้าเนื้อละเอียด ลูบภูเขานั้นครั้งหนึ่ง จนภูเขาศิลานั้นสึกหรอหมดสิ้นไป แต่ระยะเวลากัปหนึ่งยาวนานกว่านั้น หรือ เปรียบเหมือนเมืองที่มีกำแพงล้อมซึ่งสร้างด้วยเหล็กมีความยาว กว้าง สูงด้านละ ๑๖ กิโลเมตร ใส่เมล็ดผักกาดจนเต็ม ทุกๆ ๑๐๐ ปีมีคนหยิบเมล็ดผักกาดออกจากเมืองนั้นหนึ่งเมล็ด ทำอย่างนี้จนหมดสิ้น แต่กัปหนึ่งยาวนานกว่านั้นอีก

สัง.นิ. (แปล) ๑๖/๒๑๙-๒๒๐ **ปัพพตสูตร,สาสปสูตร**

มาเกี่ยวข้อง มีความศรัทธาเลื่อมใส จะเกิดความสุขกายสุขใจ พร้อมทั้ง**มโนปณิธานอันยิ่งใหญ่**ของการบ่มเพาะเมล็ดพันธุ์แห่งสัมมาสัมโพธิญาณของมหาบุรุษในชาตินี้ จะสำเร็จลุล่วงไปด้วยดีสมความมุ่งมาดปรารถนาทุกประการ

เมื่อพระโพธิสัตว์ท่านนี้ ได้อาศัยอยู่ในครรภ์มารดาครบ ๑๐ เดือนถ้วนบริบูรณ์ จึงได้คลอดออกมาสู่โลกภายนอกอย่างง่ายดายใน **วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ ซึ่งตรงกับวันเพ็ญขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือนมิถุนายน พุทธศักราช ๒๔๐๕ ปีจอ** ณ ภายนอกชายคาของตัวบ้าน* โดยเอาเท้าขวาออกก่อน ไม่ได้ทำให้ผู้เป็นแม่เกิดทุกขเวทนาเจ็บปวดแต่อย่างใด แม้ผู้เป็นมารดาได้นั่งหันหน้าไปทางทิศตะวันออกคลอดบุตรชาย

---

* **ข้อสังเกต สัพพัญญูโพธิสัตว์**หรือ**นิยตโพธิสัตว์ทั้งหลาย** ล้วนแล้วแต่ประสูติในป่า ณ สวนสาธารณะในที่กลางแจ้ง ไม่มีที่มุ่งบังเช่นนี้ ซึ่งแวดล้อมด้วยหมู่แมกไม้ ภูเขา แม่น้ำ บรรยากาศที่น่ารื่นรมย์ อากาศที่แจ่มใส สดชื่นเบิกบาน เย็นสบาย อันเป็นอัชฌาสัยของพระองค์ และเป็นเครื่องหมายบอกให้รู้ว่า พระองค์อุบัติมาเพื่อเป็นคนของโลก เป็นศาสดาเอกของโลก ไม่ได้เกิดมาเพื่อเป็นคนของใคร ชนชาติใดชาติหนึ่งโดยเฉพาะ แต่เกิดมาเพื่อเป็นดวงตาแห่งสรรพสัตว์ทั้งมวลมนุษย์และเทวดาทั้งปวง ฉะนั้น จึงไม่เลือกที่จะประสูติในพระราชวัง ในบ้านเรือน หรือในถ้ำเหมือนกรณีของพระเวสสันดรที่พระมารดา คือพระนางผุสดีทรงครรภ์ถ้วนทศมาสแล้ว เมื่อทรงทำประทักษิณพระนครได้ประสูติพระโอรสในท่ามกลางถนนของพวกพ่อค้า

ขุ.ชา.(แปล) ๒๘/๔๔๗-๕๖๐ **เวสสันดรชาดก**

ที.มหา. (แปล) ๑๐/๑๔ **มหาปทานสูตร**

คำยืนยันจาก **สิริมหามายาเทพบุตร**แห่งดุสิตาเทวโลกชั้นที่ ๙ ผู้เคยเป็นอดีตมารดาของพระโพธิสัตว์ทั้งในชาติที่เป็นพระเวสสันดรและมโหสถบัณฑิต

เมื่อคลอดออกจากครรภ์มารดาเสร็จเรียบร้อยแล้ว ทุกอย่างเป็นไปตามกฎธรรมดาของผู้มีบุญทั้งหลาย คือ **เด็กทารกหันศีรษะไปทางทิศตะวันออก หันเท้าไปทางทิศตะวันตก อยู่ในท่าตะแคงขวาเล็กน้อย มีเนื้อตัวสะอาดสะอ้านหมดจด เหมือนชำระล้างอาบน้ำแล้วอย่างดี มีนิ้วเท้า ๑๐ นิ้วยาวเสมอกัน ฟื้นเท้าราบเรียบไม่เว้าเหมือนปุถุชนคนทั้งหลาย โดยเฉพาะไม่มีเสียงร้องไห้เหมือนเด็กทั่วไป**[๕] เส้นผมมีลักษณะหยักโศกเล็กน้อย บริเวณหน้าผาก มีปลายแหลมเหมือนใบโพธิ์อันเป็นสัญลักษณ์แห่งการเคารพและบูชาธรรม[๖]

ในขณะก่อนจะคลอดสักเล็กน้อยและหลังคลอดเสร็จแล้วสักครู่หนึ่ง มีปรากฏการณ์มหัศจรรย์เกิดขึ้น คือ **มีแสงสีทองจากท้องฟ้า**สาดส่องลงมาที่บริเวณคลอด* สว่างไสวทั่วบริเวณนั้นอย่างมองเห็นได้ชัดเป็นเวลาประมาณ ๑๕ นาที และ

---

[๕] การก้าวลงสู่ครรภ์ ๔ ประการ คือ (๑) สัตว์บางชนิดในโลกนี้ ไม่รู้สึกตัวขณะก้าวลงสู่ครรภ์ของมารดา ไม่รู้สึกตัวขณะอยู่ในครรภ์ของมารดา (และ)ไม่รู้สึกตัวขณะคลอดจากครรภ์ของมารดา (๒) สัตว์บางชนิดในโลกนี้ รู้สึกตัวขณะก้าวลงสู่ครรภ์ของมารดา แต่ไม่รู้สึกตัวขณะอยู่ในครรภ์ของมารดา ไม่รู้สึกตัวขณะคลอดจากครรภ์ของมารดา (๓) สัตว์บางชนิดในโลกนี้ รู้สึกตัวขณะก้าวลงสู่ครรภ์ของมารดา รู้สึกตัวขณะอยู่ในครรภ์ของมารดา แต่ไม่รู้สึกตัวขณะคลอดจากครรภ์ของมารดา (๔) สัตว์บางชนิดในโลกนี้ รู้สึกตัวขณะก้าวลงสู่ครรภ์ของมารดา รู้สึกตัวขณะอยู่ในครรภ์ของมารดา (และ)รู้สึกตัวขณะคลอดจากครรภ์ของมารดา **ที.ปา.**(แปล) ๑๑/๑๐๗ **สัมปสาทนียสูตร**

[๖] ดูเทียบเคียงใน **ที.มหา.** (แปล) ๑๐/ ๑-๑๒ **มหาปทานสูตร**
ที.ปา. (แปล) ๑๑/๑๕๙-๑๖๕ **ลักขณสูตร**

* **แสงสีทอง** หมายถึง ปัญญาอันยิ่งใหญ่สูงสุดอันเป็นไปเพื่อรู้แจ้งธรรมทั้งปวง

มีเทพเจ้าชั้นสูงจากดุสิตาเทวโลกชั้นที่ ๑๑ ประมาณ ๗ องค์มาให้พรในวันเกิด[๗] และพ่อแม่มีความปีติยินดีอย่างมากจึงได้ตั้งชื่อให้ลูกชายคนนี้ว่า “**เสือ**”

เมื่อทารกน้อยอายุได้ประมาณ ๑๐ เดือน* ได้หย่านมและเริ่มเดินได้ พอมีอายุได้ปีกว่าๆ เริ่มพูดได้ พฤติกรรมที่แสดงออกในสายตาของพ่อแม่ ส่อแววว่า ลูกชายคนนี้เป็นเด็กมีสติปัญญาเฉลียวฉลาดปราดเปรื่อง มีปฏิภาณไหวพริบดี ชอบการเรียนรู้แปลกใหม่ มีนิสัยเรียบร้อย เข้มแข็งอดทน ชอบช่วยเหลือตัวเอง ไม่ชอบการพึ่งพาคนอื่น กินง่ายอยู่ง่าย มีปกติรับประทานอาหารประเภทเนื้อปลา ผักและผลไม้ ไม่ชอบรับประทานเนื้อสัตว์ รักความยุติธรรม นิยมความสันโดษ มีเมตตากรุณาประจำใจ ไม่ให้ความสนใจและความสำคัญกับเพศตรงข้าม ชอบนั่งครุ่นคิดพิจารณาอยู่คนเดียวเงียบๆ ไม่

---

[๗] **ข้อสังเกต** เวลาที่พระโพธิสัตว์จุติจากสวรรค์ชั้นดุสิตเสด็จลงสู่พระครรภ์ของพระมารดา แสงสว่างเจิดจ้าหาประมาณมิได้ปรากฏขึ้นในโลกพร้อมทั้งเทวโลก มารโลก พรหมโลก ในหมู่สัตว์พร้อมทั้งสมณพราหมณ์ เทวดาและมนุษย์ ล่วงเทวานุภาพของเหล่าเทพ แม้ในช่องว่างระหว่างโลกซึ่งไม่มีอะไรคั่น มีสภาพมืดมิดหรือที่ที่ดวงจันทร์และดวงอาทิตย์ซึ่งมีฤทธิ์มาก มีอานุภาพมากส่องแสงไปไม่ถึง ก็มีแสงสว่างเจิดจ้าหาประมาณมิได้ปรากฏขึ้นล่วงเทวานุภาพของเหล่าเทพ เพราะแสงสว่างนั้น เหล่าสัตว์ที่เกิดในที่นั้น ๆ จึงรู้จักกันและกันว่า ‘ยังมีสัตว์อื่นเกิดในที่นี้เหมือนกัน’และหมื่นจักรวาลนี้ สั่นสะเทือนเลื่อนลั่น ทั้งแสงสว่างเจิดจ้าหาประมาณมิได้ก็ปรากฏขึ้นในโลก ล่วงเทวานุภาพของเหล่าเทพ

ที.ม.(แปล) ๑๐/๑๑-๑๔ **มหาปทานสูตร**

* **ข้อสังเกต** ผู้มีบุญทั้งหลายทั้งที่ผ่านมาในอดีต กำลังเป็นอยู่ในปัจจุบันหรือจะถือกำเนิดในอนาคต ไม่ว่าจะเป็นผู้ชายหรือผู้หญิง จะอยู่ในครรภ์ของมารดาเพียงแค่ ๑๐ เดือนไม่หย่อนกว่านี้และไม่เกินจากนี้ไป

คลุกคลีกับหมู่คณะ ไม่ชอบเสียงอึกทึกครึกโครม **ไม่เคยหัวเราะไม่เคยร้องไห้เพราะความเสียใจ** และไม่เคยร้องเพลงสักครั้ง* เป็นคนเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อคนรอบข้าง ไม่เคยทำให้พ่อแม่ผู้บังเกิดเกล้าเป็นทุกข์เสียใจเลย

ด้วยบารมีทางธรรมอันเข้มข้นที่ได้สั่งสมมาดีแล้ว ตั้งแต่อดีตชาติ ทำให้เด็กชายเสือ มองเห็นวัฏจักรชีวิตของผู้คนจำเจซ้ำซาก ไร้สาระไม่มีแก่นสาร จนเกิดความรู้สึกเบื่อหน่ายความเป็นอยู่ในชีวิตประจำวันตั้งแต่เด็ก เมื่อมีโอกาสติดตามพ่อแม่

---

* พระพุทธเจ้า ได้ตรัสแสดงโทษของการหัวเราะ การร้องเพลงและการฟ้อนรำว่า "ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย การขับร้อง(ร้องเพลง) คือ การร้องไห้...การฟ้อนรำ คือ ความเป็นบ้า...การหัวเราะจนเห็นฟันมากเกินไป คือ ความเป็นเด็กในอริยวินัย (ในการฝึกหัดขัดเกลาหรือในความรู้สึกของพระอริยเจ้า) เพราะเหตุนั้น จงเลิกละเสียโดยเด็ดขาดในการขับร้อง(ร้องเพลง) การฟ้อนรำ **เมื่อเธอทั้งหลายมีความเบิกบานในธรรม ควรแต่ยิ้มแย้ม ก็เป็นการเพียงพอ**" แม้อุบาสกอุบาสิกาที่เป็นพวกชาวบ้าน ยึดการร้องเพลงเป็นอาชีพ ก็มีโทษในทางธรรมเช่นกัน มีนักฟ้อนคนหนึ่งชื่อ**ตาลบุตร** ได้ทูลถามถึงบุคคลผู้ที่ทำให้ผู้ชม ผู้ฟังได้หัวเราะ สนุกสนานเพลิดเพลินด้วยการแสดงท่ามกลางเวที หลังจากตายแล้ว จะได้ไปเกิดในสวรรค์ว่า "จริงหรือไม่" พระพุทธองค์ตรัสตอบว่า การเข้าใจเช่นนั้น เป็นความเห็นผิด เป็นมิจฉาทิฏฐิ ผู้ที่มีมิจฉาทิฏฐิ จะไปเกิดในนรกหรือกำเนิดสัตว์เดรัจฉาน เพราะโดยปกติ คนเรามีกิเลส คือ ราคะ โทสะ โมหะอยู่แล้ว ยิ่งไปส่งเสริม กระตุ้นให้คนมีกิเลสเพิ่มขึ้น ตัวเองก็มืดบอดอยู่แล้ว และยังทำให้คนอื่นมืดบอดตามไปด้วย หลังตายแล้ว จึงต้องไปเกิดในนรก **สัง.สฬา.** (แปล) ๑๘/๓๙๕-๓๙๗ **ตาลปุตตสูตร**

ไม่เพียงแค่อาชีพนักร้อง นักแสดงที่ถือว่า เป็นบาปกรรม แม้การกล่าวสรรเสริญคุณในความเป็นคฤหัสถ์ **ยังเป็นบาป** เช่นกรณีของ **ท่านพระจิตตหัตถิสารีบุตร** ผู้บวชแล้วสึกถึง ๗ ครั้ง เพราะวิบากแห่งกรรมเก่าที่เคยกล่าวสรรเสริญคุณในความเป็นคฤหัสถ์ให้เพื่อนพระรูปหนึ่งในสมัยพระกัสสปพุทธเจ้า ซึ่งเป็นเหตุให้ท่านลาสิกขามาเป็นคฤหัสถ์

ดู **อัง.ฉัก.** (แปล) ๒๒/๕๕๔-๕๖๐ **หัตถิสารีปุตตสูตร**และอรรถกถา

ไปวัดตอนอายุประมาณ ๕ - ๖ ขวบ และได้ฝึกหัดทำสมาธิ จึงได้รับรู้ถึงความสงบสุขอันเกิดจากสมาธิเป็นครั้งแรก และได้สัมผัสกับพวกผีสางเทวดาโอปปาติกะตั้งแต่สมัยเป็นเด็ก

ในยุคสมัยนั้น ระบบการศึกษาเล่าเรียนยังมิได้มีความเจริญเหมือนในปัจจุบัน การศึกษาเล่าเรียนในยุคนั้นอยู่ภายในวัด โดยมีพระสงฆ์ผู้ที่มีความรู้ในด้านหนังสือ ทำหน้าที่เป็นครูผู้สอนให้เท่านั้น เนื่องจากบิดามารดาของท่านมี**อาชีพทำไร่** เด็กชายเสือก็ต้องช่วยงานท่านทั้งสอง จึงไม่ได้เรียนหนังสืออย่างเต็มที่ เพียงแต่โยมมารดาเป็นผู้สอนให้บ้าง และท่านได้ฟังการสอนหนังสือที่วัดใกล้บ้านเมื่อผ่านไปบ้าง ไม่ถึงขนาดเก่งมาก แต่ก็พออ่านออกเขียนได้

เมื่ออายุได้ประมาณ ๑๖ ปี ท่านได้บรรพชาเป็นสามเณรที่วัดหลวง* ในจังหวัดชลบุรีเพื่อตอบแทนพระคุณของผู้ให้กำเนิด และได้ติดตามพระอุปัชฌาย์ออกธุดงค์ตามป่าเขาลำเนาไพร แต่หลังจากนั้น ๗ วัน ท่านจึงแยกทางออกเดินธุดงค์ไปตามสถานที่ต่างๆ โดยลำพัง เพื่อการฝึกหัดขัดเกลาตัวเองให้มากขึ้น ส่วนใหญ่จะเดินธุดงค์ไปในเขตภาคอีสานและ

---

* วัดประศาสน์โสภณ มีชื่อเดิมว่า “วัดบางกรูดวิสุทธาราม” แต่ชาวบ้านนิยมเรียกว่า “วัดบางกรูด” ตั้งอยู่เลขที่ ๑๗ หมู่ที่ ๑ ต.ท่าพลับ อ.บ้านโพธิ์ จ.ฉะเชิงเทรา ปี พ.ศ. ที่ตั้งวัดคือ พ.ศ. ๒๓๐๔ และได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมาเมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๕ แต่ไม่ปรากฏหลักฐานว่า ใครเป็นผู้สร้างวัด ต่อมาได้เปลี่ยนชื่อวัดบางกรูดวิสุทธาราม เป็น “วัดประศาสน์โสภณ” ซึ่งเป็นวัดชั้นราษฎร์

เดินทางเรื่อยไปถึงทางเหนือ ตามป่าเขาอันสงบสงัดวิเวก ซึ่งเหมาะแก่พระภิกษุผู้ปรารถนาจะแสวงหาสัจธรรม เพื่อแสวงหาทางพ้นทุกข์

ในปีต่อมา สามเณรเสือได้ออกเดินธุดงค์ไปตามป่าเขาในเขตจังหวัดสกลนคร พระอาจารย์สายวัดป่าที่นั่นได้แนะนำให้เดินทางไปหาประสบการณ์ที่ประเทศพม่า ซึ่งมีพระสงฆ์ผู้มีสติปัญญาแตกฉานในด้านปริยัติและปฏิบัติ และที่นั่นยังมีคัมภีร์ทางพระพุทธศาสนาให้ศึกษาค้นคว้ามากมาย

สามเณรเสือ จึงเริ่มออกเดินทางเพื่อแสวงหาสัจธรรมแห่งชีวิตต่อไป โดยผ่านจังหวัดอุดรธานี ไปจนถึงประเทศพม่า แล้วไปพักอาศัยอยู่ที่**วัดโชติการาม** โดยมี**พระอาจารย์โชติกะธรรมจริยะ** คอยให้คำแนะนำ และให้ความสะดวกตลอดเวลาประมาณ ๖ เดือน

เมื่ออายุครบ ๒๐ปีบริบูรณ์ ท่านจึงได้อุปสมบทเป็นพระภิกษุ แล้วได้ออกเดินธุดงค์กลับไปที่ประเทศพม่าอีกครั้งหนึ่ง โดยครั้งนี้ไปพักอาศัยอยู่ที่**วัดซันคยองวิหาร** เป็นเวลาถึง ๒ ปี ณ ที่แห่งนี้ พระเสือได้พบกับ**ท่านเลดีสย่าดอ** พระมหาเถระผู้เป็นนักปราชญ์ทางพระพุทธศาสนา ซึ่งเป็นผู้คอยแนะ

แนวทางการปฏิบัติธรรม และให้ความรู้ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาพระไตรปิฎกและอรรถกถา[๖]

หลังจากนั้น พระเสือผู้เป็นหน่อเนื้อพุทธังกูร ใคร่ที่จะศึกษาเล่าเรียนธรรมะ แสวงหาความรู้เพิ่มเติมเพิ่มมากยิ่งขึ้น จึงได้ตัดสินใจเดินทางไปที่**ประเทศศรีลังกา**[*] ได้ไปพบและศึกษาธรรมะกับ**ท่านญาณโปนิกมหาเถระ** ผู้เป็นพระนักปราชญ์ในทางพระพุทธศาสนาในยุคนั้น

หลังกลับจากไปศึกษาธรรมที่ประเทศศรีลังกาแล้ว พระเสือ ได้ออกเดินทางไปแสวงหาทางพ้นทุกข์อีกครั้ง โดยไปพัก

---

[๖]การศึกษาของท่านในตอนนั้นมีหัวข้อ ดังนี้ คือ **๑.วิปัสสนา** ว่าด้วยการปฏิบัติในวิปัสสนากรรมฐาน **๒.ปัฏฐานุทเทศ** ว่าด้วยปรัชญาแห่งสัมพันธภาพ **๓. นิยาม** การจัดระเบียบ **๔.สัมมาทิฏฐิ** ความเห็นอันถูกต้อง **๕.จตุสัจจะ** ว่าด้วยอริยสัจ ๔ **๖.โพธิปักขิยะ** ปัจจัยนำไปสู่ความตรัสรู้ และ**๗.มัคคังคะ** องค์ประกอบของมรรค

[*] ช่วงอายุได้ ๕๕ ปี หลวงพ่อเสือได้ออกเดินธุดงค์ไปที่ประเทศศรีลังกา เพื่อไปพิสูจน์ความจริงบันทึกไว้ในคัมภีร์ และถือโอกาสศึกษาค้นคว้าธรรมะจากพระมหาเถระผู้เป็นนักปราชญ์ที่แตกฉานในพระไตรปิฎกและอรรถกถาเป็นเวลานานหลายเดือน

การเดินทางธุดงค์ของท่านมีความสะดวกและรวดเร็วอย่างน่าอัศจรรย์ เมื่อนึกจะไปที่ใดก็จะไปถึงที่นั้นเร็วเกินคาด ด้วยเหตุนี้เอง ไม่ว่าจะไปอยู่ที่ใดเป็นเวลานานแรมปี ก็สามารถจะกลับมาเยี่ยมโยมบิดามารดาทั้งสองได้ โดยที่เพียงแต่ตั้งจิตว่าจะกลับไปเยี่ยมบ้าน ท่านก็จะไปถึงบ้านได้โดยใช้เวลาน้อยวันกว่าบุคคลอื่นๆ หลวงพ่อเสือจึงได้ไปเยี่ยมโยมพ่อโยมแม่สม่ำเสมอ ได้รักษาพยาบาลจนกระทั่งท่านทั้งสองสิ้นชีวิต

ท่านญานโปนิกเถระ เดิมเป็นชาวเยอรมัน เกิดเมื่อพ.ศ. ๒๔๔๔ เริ่มเป็นพุทธมามกะเมื่ออายุ ๑๙ ปีเศษ ท่านสนใจวิปัสสนาธุระ มุ่งเน้นด้านการภาวนา ได้เรียบเรียงงานที่สำคัญหลายเล่ม เช่น หัวใจกรรมฐาน ความประเสริฐสุด ๔ สถานและพลังแห่งสติเป็นต้น

ปฏิบัติธรรมที่ถ้ำเชียงดาว ซึ่งเป็นถ้ำขนาดใหญ่ ภายในมีหินงอกหินย้อยที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติที่สวยงาม อยู่ในเขตอำเภอเชียงดาว ตั้งอยู่เชิงเขาของดอยหลวงเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ประมาณ ๓ ปีเศษ ต่อจากนั้นได้มาพักอยู่ที่หมู่บ้านชาวเขาบนดอยปุย เพื่อสอนธรรมะ และรักษาโรคภัยไข้เจ็บให้กับชาวเขา เป็นเวลาถึง ๙ ปี*

เมื่อพระเสือ ผู้เป็นนิยตโพธิสัตว์ ขณะที่มีอายุได้ ๔๕ ปี ได้ตัดสินใจเดินทางกลับมาบ้านเกิดที่จังหวัดชลบุรี โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะมาสอนธรรมะ และช่วยรักษาโรคภัยไข้เจ็บให้แก่ชาวบ้าน จนมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวางในแถบ**จังหวัดชลบุรี** และ**จังหวัดฉะเชิงเทรา** ต่อมามีชาวบ้าน ตำบลสิบเอ็ดศอก อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา มีความศรัทธาเลื่อมใสในตัวท่าน จึงได้ร่วมใจกันสร้างกุฏิเล็กๆ และนิมนต์ให้ท่านอาศัยอยู่ จนในที่สุด ได้สร้างเป็นวัดขึ้น ให้ชื่อว่า "**วัดไผ่สามกอ**" ตามสัญญลักษณ์ที่มีต้นไผ่เหลืองที่ขึ้นอยู่ ๓ กอ หน้ากุฏิของท่านที่ชาวบ้านปลูกถวายนั่นเอง ในกาลเวลาต่อมา ท่านได้ช่วยชาวบ้านพัฒนาหมู่บ้าน จนทำให้เกิดความเจริญขึ้น โดยมีทั้งวัด โรงเรียนและสถานีอนามัยตามลำดับ

---

* ในขณะที่หลวงพ่อเสือ ได้ออกเดินธุดงค์ไปตามป่าเขาลำเนาไพร นอกจากจะได้เรียนรู้ธรรมโอสถเพื่อรักษาโรคทางใจแล้ว ยังได้วิชาความรู้และมีประสบการณ์มากมายเกี่ยวกับสมุนไพรสำหรับรักษาโรคทางกายอีกด้วย เพราะฉะนั้น ท่านจึงใช้วิชาความรู้เหล่านี้ และพลังจิตที่ได้ฝึกฝนมาดีแล้ว ช่วยดูแลรักษาชาวบ้านที่เจ็บป่วยและถูกคุณไสย์ต่างๆที่มาขอความช่วยเหลือจากท่าน

มีเรื่องเล่าว่า ไม่เคยมีใครเห็นหลวงพ่อเสือสรงน้ำเลย แต่ในขณะที่ท่านอยู่ในห้อง ผู้ที่อยู่ใกล้เคียงจะได้ยินเสียงน้ำเหมือนไหลจากฝักบัว และร่างกายของหลวงพ่อเสือก็เปียกเอง ทั้งยังมีกลิ่นหอมเหมือนดอกลำเจียก เมื่อถึงวันเกิดของหลวงพ่อทุกปี จะมีผู้คนมากมายจะหลั่งไหลมาสรงน้ำท่าน ขณะที่ท่านกำลังเดินลงจากกุฏิ **ฝนจะตกลงมาพอดีทุกครั้ง*** เพราะเหตุนี้ ท่านจึงได้รับฉายาว่า **"พระวิรุฬหผล"** หลวงพ่อเสือได้อยู่ประจำที่วัดไผ่สามกอเป็นเวลานาน จนกระทั่งอายุได้ ๙๔ ปี เป็นที่เคารพรักใคร่ของชาวบ้านในละแวกนั้น รวมถึงจังหวัดใกล้เคียง เนื่องจากท่านเป็นทั้งครูผู้ให้สติปัญญาแก่ศิษย์ รักษาโรคใจด้วยธรรมะ และเป็นผู้ช่วยเยียวยารักษาโรคกายให้กับญาติโยมผู้เจ็บไข้ด้วยยาสมุนไพรในเวลาเดียวกัน

ก่อนมรณภาพไม่นาน หลวงพ่อเสือได้ผูกปริศนาธรรมอย่างหนึ่งให้ลูกศิษย์ได้เอาไปขบคิด คือ นำเอาหมอนที่เคยพิงอยู่ทุกวันนั้นมาแบกไว้บนบ่า เมื่อมีผู้ถามถึงเหตุผลว่ามีความมุ่งหมายอย่างไร ท่านได้พูดเป็นนัยว่า "ใครทำอะไรมา ก็ต้องแบกของตัวไป ไม่ว่าจะเป็นความดี หรือความชั่ว ที่หลีกหนีไม่พ้นก็คือความตาย"

---

* **ข้อสังเกต** ในสมัยพุทธกาล ขณะที่พระศาสดาประทับอยู่ ณ นิโครธาราม กรุงกบิลพัสดุ์ ทรงปรารภฝนโบกขรพรรษ คือ ฝนดุจน้ำตกในใบบัวมีสีแดง ผู้ต้องการให้เปียกจึงเปียก ให้เป็นเหตุ แล้วตรัสเวสสันดรชาดกแก่ภิกษุทั้งหลาย

ดูเพิ่มใน **ขุ.ชา.**(แปล) ๒๘/๔๔๗-๕๖๐ **เวสสันดรชาดก**และอรรถกถา

บาปและบุญ

คือ มรดกกรรมที่แท้จริง

“ข้าวเปลือก ทรัพย์ เงินทองสิ่งของที่หวงแหนอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือทาส กรรมกร คนรับใช้และผู้อาศัยที่มีอยู่ ทั้งหมดนั้นเขานำไปไม่ได้จำต้องละทิ้งไว้ทั้งหมด อนึ่ง บุคคลทำกรรมใดทางกายทางวาจา หรือทางใจกรรมนั้นแลเป็นสมบัติของเขาทั้งเขาจะนำกรรมนั้นไปได้ อนึ่ง กรรมนั้นย่อมติดตามเขาไปดุจเงาติดตามตัวไปฉะนั้น เพราะฉะนั้น บุคคลควรทำกรรมดี สะสมไว้เป็นสมบัติในโลกหน้า เพราะบุญเป็นที่พึ่งของสัตว์ทั้งหลายในโลกหน้า”

อปุตตกสูตร

สํ.ส. (.แปล) ๑๕/๑๕๘-๑๕๙

“ตราบใดที่บาปยังไม่ให้ผล ตราบนั้น คนชั่วจะเห็นบาปว่าดี
แต่เมื่อใด บาปให้ผล เมื่อนั้น คนชั่วจะเห็นบาปว่าชั่วแท้”
“คนทำบาป ถึงจะเหาะขึ้นไปในอากาศ ก็ไม่พ้นจากบาปกรรม
ถึงจะดำลงไปกลางทะเล ก็ไม่พ้นจากบาปกรรม
ถึงจะเข้าไปหลบตัวในซอกเขา ก็ไม่พ้นจากบาปกรรม
เพราะไม่มีแผ่นดินสักส่วนหนึ่ง
ที่คนทำบาปยืนอยู่แล้ว จะพ้นจากบาปกรรมได้”

พุทธพจน์

ขุ.ธ.(แปล) ๒๕/๔๘,๔๙,๖๘,๗๑

ชีวิต เป็นสิ่งไม่แน่นอน
แต่ความตายนั้นแน่นอน

ภิกษุทั้งหลาย เรื่องเคยมีมาแล้ว มีครูชื่ออรกะ เป็นเจ้าลัทธิผู้ปราศจากความกำหนัดในกามทั้งหลาย มีสาวกหลายร้อยคน ได้แสดงธรรมแก่สาวกอย่างนี้ว่า

"พราหมณ์ ชีวิตของมนุษย์ทั้งหลายมีประมาณน้อย เล็กน้อย รวดเร็ว มีทุกข์มากมีความคับแค้นมาก บุคคลพึงรู้ด้วยปัญญา **พึงทำกุศล พึงประพฤติพรหมจรรย์ไม่มีหรอก สัตว์ที่เกิดมาแล้วจะไม่ตาย** พราหมณ์ **หยาดน้ำค้างที่ยอดหญ้า** เมื่อดวงอาทิตย์ขึ้น ก็เหือดแห้งไปอย่างรวดเร็ว อยู่ได้ไม่นาน แม้ฉันใด ชีวิตของมนุษย์ทั้งหลายที่เปรียบด้วยหยาดน้ำค้างก็ฉันนั้นเหมือนกัน เป็นของเล็กน้อย รวดเร็ว มีทุกข์มาก มีความคับแค้นมากบุคคลพึงรู้ด้วยปัญญา พึงทำกุศล พึงประพฤติพรหมจรรย์ ไม่มีหรอก สัตว์ที่เกิดมาแล้วจะไม่ตาย..."

แล้วท่านได้อุปมาชีวิตเหมือนกับฟองน้ำ รอยขีดในน้ำ แม่น้ำที่ไหลมาจากภูเขา ก้อนน้ำลายในปาก ชิ้นเนื้อในกระทะเหล็กที่ถูกเผาตลอดทั้งวัน แม่โคที่กำลังถูกจับไปฆ่า ซึ่งมีความหมายว่า "ชีวิตนั้น เป็นสิ่งไม่จีรังยั่งยืน จึงไม่ควรประมาท พึงรีบสร้างกุศลที่ดีงามให้แก่ตน เตรียมสะเบียงบุญไว้ภพหน้า เพราะผู้ที่เกิดมาแล้วนั้น จะต้องตายกันหมดทุกคน"

อรกสูตร

อัง.สัตตก.(แปล) ๒๓/๑๖๗-๑๗๐

หลวงพ่อเสือ ผู้มีพลังจิตสูง ซึ่งได้สำเร็จอภิญญา ๕ และได้สมาบัติ ๘ มีญาณหยั่งรู้เหตุการณ์ล่วงหน้าก่อนหลายวัน จึงได้เตรียมตัวพร้อม โดยเรียกลูกศิษย์**มาถ่ายรูปของท่านไว้เพื่อเป็นที่ระลึก*** และสั่งให้ทำความสะอาดศาลา พร้อมทั้งให้เรียกคนมาประชุมและฟังธรรม ต่อมาท่านก็เริ่มป่วย มีไข้สูงเพิ่มมากขึ้นทั้งวันทั้งคืนพร้อมทั้งมีอาการไอเล็กน้อย พอถึงวันโกนท่านก็ลุกขึ้นจากที่นอน สั่งให้ช่วยกันปลงผม ซึ่งชาวบ้านผู้หวังดี ได้พูดเตือนเป็นทำนองว่า คนเป็นไข้เขาห้ามตัดผม คนโบราณถือ ฝ่ายหลวงพ่อ ไม่ได้ใส่ใจในคำพูดของคนเหล่านั้น แต่ได้พูดให้คติสอนใจในเรื่องนี้ว่า "คนเรานั้น ถ้าเมื่อเวลาความตายมาถึงแล้ว จะไม่ตัดผม หรือปล่อยไว้ให้ผมยาวเพียงไหน ชีวิตก็ยาวต่อไปไม่ได้ ก็ต้องตายอยู่ดี" เพราะฉะนั้น ก่อนถึงวันมรณภาพประมาณ ๔ วัน หลวงพ่อเสือ ได้สั่งว่า **"ท่านจะทำสมาธิ และเจริญวิปัสสนาอยู่ภายในห้อง ๔ วัน ห้ามไม่ให้ใครมารบกวน"**

---

* หลวงพ่อเสือในฐานะเป็นนิยตโพธิสัตว์ เป็นผู้ได้ฌานอภิญญา มีญาณหยั่งรู้ในอดีต ปัจจุบันและอนาคต ย่อมรู้ตัวดีว่า ในแต่ละชาติที่เกิดมา ย่อมมีเป้าหมายที่ชัดเจน แม้ในชาตินี้ก็เช่นกัน ได้ตั้งใจเกิดมาเพื่อศึกษาธรรมะให้ลึกซึ้งแตกฉาน สั่งสมบำเพ็ญโพธิญาณให้เข้มข้น ช่วยเหลือผู้คนให้พ้นทุกข์และพบกับความสว่าง แม้หลังจากมรณภาพแล้ว ต้องกลับติดต่อกับมนุษย์อีกครั้ง เพื่อสอนธรรมะและบำเพ็ญพุทธการกธรรมให้ยิ่งๆขึ้นไป **รูปภาพ** ย่อมใช้เป็นอนุสรณ์เก็บไว้เป็นที่ระลึกแก่บรรดาลูกศิษย์ทั้งหลายสำหรับคนที่ตายจากไปโดยไม่มีวันหวนกลับ และเพื่อเป็นเครื่องสักการบูชา กราบไหว้ อันเป็นที่มาแห่งบุญกุศลอีกด้วย

ครั้นครบ ๔ วันตามที่กำหนด **หลวงตาเผย***ที่เป็นพระลูกวัด จึงได้เดินไปเคาะที่ประตูห้อง เมื่อไม่ได้ยินเสียงตอบรับ จึงเปิดประตูเข้าไปดู แล้วพบว่า หลวงพ่อเสือได้มรณภาพแล้ว โดยนอนหันศีรษะไปทางทิศเหนือ หันหน้าไปทางทิศตะวันตก ในท่าตะแคงขวาเหมือนหลับ[๙] ได้ครองผ้าไตรจีวรครบถ้วน เหมือนเวลาที่มีพิธีกรรมทางศาสนา สีหน้าดูสงบ ปราศจากความเศร้าหมอง มีตาลปัตรตั้งวางไว้ด้านขวา และมีข้อความเขียนไว้ที่ผ้าสังฆาฏิว่า **"เมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา"**

หลวงพ่อเสือ ท่านได้มรณภาพทิ้งร่างวางขันธ์ในเวลาประมาณ**ตี ๕ : ๕๙ นาทีก่อน ๖ โมงเช้า**ของวันศุกร์ที่ ๓๐ แรม ๒ ค่ำ เดือนธันวาคม พุทธศักราช ๒๔๙๘ ปีมะแม สิริรวมอายุได้ ๙๔ ปี ๖ เดือนกับอีก ๑๘ วัน

---

* **หมายเหตุ** หลังจากมรณภาพ หลวงตาเผยรูปนี้ ได้ไปเกิดในนรกอเวจีลึกประมาณ ๓ หมื่นกิโลเมตร เพราะอริยุปวาทกรรม คือ สอนธรรมะผิดเพี้ยนจากพุทธพจน์ เนื่องจากเป็นคนมีอุปนิสัยขี้โม้โอ้อวด แต่หลังจากได้สำนึกในบาปกรรมนั้นและมีจิตเป็นกุศล โดยได้รับการอุทิศบุญจากกัลยาณมิตรผู้หวังดีและมีเทพวิชิตและเทพเทวาโพธิสัตว์เป็นสะพานบุญ ได้ไปปฏิสนธิในดุสิตาเทวโลกชั้นที่ ๙ ตามกำลังแห่งบุญกุศลของตนเอง

ข้อมูลจาก อาจารย์เทพวิชิต ธรรมรังษีแห่งดุสิตาเทวโลกที่ ๑๑

[๙] **อานิสงส์**แห่งการนอนอย่างมีสติ "ภิกษุทั้งหลาย ภิกษุผู้มีสติตั้งมั่น มีสัมปชัญญะนอนหลับ มีอานิสงส์ ๕ ประการ คือ ๑. หลับเป็นสุข ๒. ตื่นเป็นสุข ๓. ไม่ฝันร้าย ๔. เทวดารักษา ๕. น้ำอสุจิไม่เคลื่อน" แม้ในทางตรงกันข้ามการนอนไม่มีสติ มีโทษดังนี้ ๑. หลับเป็นทุกข์ ๒. ตื่นเป็นทุกข์ ๓. ฝันร้าย ๔. เทวดาไม่รักษา ๕. น้ำอสุจิเคลื่อน

อัง.ปัญจก.(แปล) ๒๒/๓๕๒ **มุฏฐัสสติสูตร**

อัง.ทสก.(แปล) ๒๔/๑๔๕-๑๔๗ **ปฐมนพกปานสูตร**

แด่สรรพสัตว์ผู้เป็นเพื่อนร่วมสังสารวัฏ

ควรแผ่เมตตาไปในสรรพสัตว์อย่างนี้ว่า

"ขอสัตว์ทั้งปวงจงมีความสุข มีความเกษม มีตนเป็นสุขเถิด
คือ เหล่าสัตว์ที่ยังเป็นผู้หวาดสะดุ้งหรือเป็นผู้มั่นคง
ขอสัตว์เหล่านั้นทั้งหมด จงมีตนเป็นสุขเถิด
เหล่าสัตว์ที่มีขนาดกายยาว ขนาดกายใหญ่ ขนาดกายปานกลาง
ขนาดกายเตี้ย ขนาดกายผอม หรือขนาดกายอ้วน
ขอสัตว์เหล่านั้นทั้งหมด จงมีตนเป็นสุขเถิด
เหล่าสัตว์ที่เคยเห็นก็ดี เหล่าสัตว์ที่ไม่เคยเห็นก็ดี
เหล่าสัตว์ที่อยู่ใกล้และอยู่ไกลก็ดี ภูตหรือสัมภเวสี๒ก็ดี
ขอสัตว์เหล่านั้นทั้งหมด จงมีตนเป็นสุขเถิด
ไม่ควรข่มเหง ไม่ควรดูหมิ่นกันและกันในทุกโอกาส
ไม่ควรปรารถนาทุกข์แก่กันและกัน
เพราะความโกรธและความแค้น"

เมตตสูตร

ขุ.ขุท. (แปล) ๒๕/๒๑

อานิสงส์แห่งเมตตา

พลังแห่งเมตตาที่ประกอบด้วยสมาธิอันบุคคลฝึกไว้ดีแล้ว จะได้รับประโยชน์ ดังนี้

๑. หลับเป็นสุข

๒. ตื่นเป็นสุข

๓. ไม่ฝันร้าย

๔. เป็นที่รักของมนุษย์ทั้งหลาย

๕. เป็นที่รักของอมนุษย์ทั้งหลาย

๖. เทวดาทั้งหลายรักษา

๗. ไฟ ยาพิษ หรือ**ศัสตราอาวุธ กล้ำกรายไม่ได้**

๘. จิตตั้งมั่นได้เร็ว

๙. สีหน้าสดใส

๑๐. ไม่หลงลืมสติตาย

๑๑. ถ้าหากยังไม่แทงตลอดคุณวิเศษอันยอดยิ่ง คือบรรลุมรรคผลนิพพาน ย่อมเข้าถึงพรหมโลก

เมตตาสูตร

อัง.ทสก. (แปล) ๒๔/๔๒๕

ชีวิตใหม่ในเทวภูมิ

เมื่อหลวงพ่อเสือมรณภาพจากโลกมนุษย์แล้ว ได้ไปถือปฏิสนธิอุบัติขึ้นในดาวดึงส์สรวงสวรรค์ชั้นที่ ๕ ซึ่งเป็นชั้นสูงสุดของสวรรค์ชั้นนี้* หลังจากได้เกิดเป็นเทวดาในโลกโอปปาติกะเรียบร้อยแล้ว ท่านได้หวนกลับมาระลึกถึงงานในสมัยที่เป็นมนุษย์ก่อนที่จะมรณภาพ ทำให้เกิดความเป็นห่วงวัดไผ่สามกอซึ่งเป็นที่พำนักครั้งสุดท้าย แม้งานก่อสร้างที่ได้ริเริ่มขึ้น ยัง

---

* **สวรรค์ดาวดึงส์**ทั้งหมดแบ่งออกเป็น ๕ ชั้น โดยมี**ท้าวสักกเทวธิราช** จอมเทพ เป็นประธานสูงสุด ในสมัยพุทธกาล มีมนุษย์และเทวดาชั้นต่ำมาเกิดในสวรรค์ชั้นนี้น้อยมาก ประมาณ ๒๕ ล้านองค์ เพราะผู้คนได้ทำอริยุปวาทกรรมไว้มากอีกทั้งไม่รู้จักการแก้ไขให้ถูกต้องตามพุทธวิธี แต่หลังจากหนังสืออริยุปวาท เล่ม ๑-๒ และอริยุปวาทฉบับปฐมบทสำเร็จแล้ว ทำให้หนังสือเหล่านี้ไปปรากฏในเทวโลก โดยมีเทพเจ้าชั้นสูง มีหลวงพ่อเสือ หลวงพ่อดำ และท่านโทณพราหมณ์เป็นต้น เป็นสื่อสะพานบุญ ทำให้เทวดาทุกชั้นภูมิมีโอกาสได้เจริญกุศล เข้าใจในอริยุปวาทกรรมอย่างถูกต้องตรงตามพุทธพจน์ ส่งผลให้ประชากรของเทวดาในชั้นนี้เพิ่มอีกประมาณ ๘๐ ล้านองค์และจะเพิ่มจำนวนขึ้นเรื่อยๆ ตามเหตุปัจจัย

คำยืนยัน ของท้าวสักกะผู้เป็นจอมเทพและพรหมเทพเทวาแห่งดุสิตาเทวโลกที่ ๑๑

เนื่องจากในขณะจิตสุดท้ายก่อนจะมรณภาพนั้น หลวงพ่อเสือไม่ได้มรณภาพในขณะที่อยู่ในฌาน เพราะมีความผูกพันห่วงใยประชาชน ประเทศชาติบ้านเมือง และพระศาสนา อีกทั้งมีความเป็นห่วงโรงเรียนที่ได้ริเริ่มสร้างขึ้น เพื่อให้เป็นที่เล่าเรียนของเด็กนักเรียนในตำบลบ้านโพธิ์ จึงทำให้การปฏิสนธิในสวรรค์ชั้นดาวดึงส์เท่านั้นแทนที่จะไปเกิดในสวรรค์ชั้นดุสิตที่ ๑๑ อันที่เป็นที่อยู่เทพเจ้าผู้เป็นพระโพธิสัตว์ ซึ่งปรารถนาพุทธภูมิ และมีสติปัญญาสูงส่ง

ไม่เสร็จสมบูรณ์ ยังค้างคาอยู่อีกมาก รวมถึงการปฏิบัติกิจการพระศาสนาภายในวัด ยังไม่มีผู้รับช่วงทำต่อ พร้อมทั้งได้เล็งเห็นเหตุการณ์ในอนาคตว่า การศึกษาเล่าเรียนพระปริยัติธรรม และการปฏิบัติธรรมจะเสื่อมถอยลงอย่างมาก เนื่องจากพระสงฆ์ รวมถึงฝ่ายอุบาสกอุบาสิกาทางบ้านเมือง ไม่ได้ศึกษาพุทธธรรมอย่างลึกซึ้ง ยินดีพอใจในการศึกษาเล่าเรียนและปฏิบัติธรรมอยู่เพียงแค่**เปลือกนอก** ยังเข้าไม่ถึง**แก่นของพระศาสนา** อันเป็นขั้นที่จะทำให้พบหนทางพ้นทุกข์ได้ ซึ่งจะเห็นได้จากตามวัดวาอารามทั่วไป ซึ่งจะมีแต่การศึกษาและปฏิบัติเฉพาะในด้านที่เกี่ยวกับพิธีกรรมเป็นหลัก ชักชวนญาติโยมประชาชนให้มุ่งแต่บริจาคทาน เป็นประการสำคัญ เพื่อนำจตุปัจจัยมาทะนุบำรุงวัดในด้านก่อสร้างถาวรวัตถุที่เกินความจำเป็น[๑๐] ซึ่งไม่ใช่เป้าหมายสำคัญในชีวิตพรหมจรรย์และขัดแย้งกับหลักความสันโดษ มักน้อย การใช้ชีวิตเรียบง่ายในพระพุทธศาสนา

ครั้นครุ่นคิดถึงปัญหาเหล่านี้ พร้อมทั้งเกิดความห่วงใยชาวบ้าน ตลอดถึงวิตกกังวลในสภาวการณ์ของประเทศชาติบ้านเมือง และพระศาสนา ต้องการจะหาทางแก้ไขปัญหา ผ่อนหนักให้เป็นเบา ช่วยดับความทุกข์ร้อนให้แก่โลกมนุษย์ลงบ้างเท่าที่กำลังสติปัญญาจะทำได้

---

[๑๐] ดูเพิ่มใน **อัง.ปัญจก.**(แปล) ๒๒/๑๔๔-๑๔๖,๕๖-๑๕๙ **ตติยอนาคตภยสูตร,เถรสูตร**

หลวงพ่อจึง**คิดวางแผนหาคนทรง ผู้เป็นสื่อกลาง จะได้เป็นสะพานเชื่อมโยงให้เกี่ยวข้องติดต่อกับมนุษย์ได้**[๑๑] เพื่อจะมีโอกาสได้นำเอาหลักธรรมของพระพุทธองค์มาอบรมสั่งสอนให้คนได้รับประโยชน์จากพระศาสนา และได้นำไปแก้ไขปัญหาชีวิตสืบต่อไป ขณะที่หลวงพ่อเสือได้คิดคำนึงถึงเรื่องนี้อยู่ประมาณ ๗ วันนับตามเวลาในโลกมนุษย์ ซึ่งก็ยังมิทันจะได้ดำเนินการแต่อย่างไร ก็ได้เกิดความประจวบเหมาะกับกุศลผลบุญอันยิ่งใหญ่สูงส่งของท่านที่ได้บำเพ็ญมาในอดีต เริ่มส่งผลทำให้**เมตไตรยเทพบุตร**[*] ผู้มีบารมีสูงส่งกว่าบรรดาเทวดาทั้งปวงในสากลจักรวาล ลงมาขอร้องให้ท่านได้ขึ้นไปปฏิสันธิในสวรรค์ชั้นดุสิตที่ ๑๑ ซึ่งเป็นภพภูมิของพระโพธิสัตว์ทั้งหลาย โดยให้เหตุผลว่า “หลวงพ่อเสือเป็นผู้มีบุญบารมีมากมีอำนาจจิตสูง มีความสุขุมเยือกเย็นพอที่จะช่วยสอนธรรมะแก่เทวดาได้ ถ้าท่านสถิตอยู่ที่สวรรค์ชั้นดาวดึงส์ ก็จะสอนธรรมะแก่เทวดาได้เพียงขอบเขตจำกัด คือ ไม่อาจจะขึ้นไปในสวรรค์ชั้นที่สูง

---

[๑๑] ในอรรถกถาแห่ง**มงคลสูตร** ได้กล่าวถึงพุทธโกลาหลไว้ว่า เทพเจ้าชั้นสุทธาวาสทั้งหลายพากันประดับประดาด้วยพรหมาภรณ์ กระทำผ้าโพกศีรษะสำหรับพรหมไว้บนเศียร เกิดปีติโสมนัสระลึกถึงพุทธคุณ เที่ยวบอกไปในถิ่นมนุษย์ว่า โดยกาลล่วงไป ๑,๐๐๐ ปี พระพุทธเจ้าจักทรงอุบัติขึ้นในโลก **ขุ.ขุ.**(แปล) ๒๕/๖-๙ **มงคลสูตร**

[*]**เมตไตรยเทพบุตร**ผู้เป็นสัพพัญญูโพธิสัตว์แห่งดุสิตาเทวโลกชั้นที่ ๙ ได้ปรารภกับหลวงพ่อเสือว่า “เทวดาส่วนใหญ่ในแต่ละชั้น มักถูกโทสะครอบงำใจ ไม่มีปัญญาสลัดออก ถึงขนาดต้องมีการต่อสู้ ทำร้ายกันอยู่เสมอ จึงอยากจะให้ท่านไปช่วยสอนธรรมะ เพื่อให้เทวดาเหล่านั้นเกิดปัญญา เข้าใจปัญหาชีวิต จะได้นำไปปฏิบัติเพื่อความสุขสงบแก่ตนเองสืบต่อไป”

กว่าได้ แต่ถ้าหากไปเกิดในสวรรค์ชั้นดุสิตาเทวโลกที่ ๑๑ ก็มีโอกาสได้ให้การอบรมสั่งสอนธรรมะให้แก่เทวดาได้เป็นจำนวนมากมาย เนื่องจากว่า **สวรรค์ชั้นดุสิตนั้น** มีความพิเศษกว่าชั้นอื่นๆคือ เทพเจ้าในชั้นนี้ เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถที่จะติดต่อเกี่ยวข้องกับเทวดาได้ทุกชั้นภูมิ ทั้งสวรรค์ชั้นสูงกว่าหรือต่ำกว่าก็ตาม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง **เป็นภูมิแห่งปัญญา** เพราะว่า บุคคลผู้ที่จะมาถือปฏิสนธิในเทวภูมิชั้นดุสิตนี้[๑๒] จะต้องเป็นผู้ที่บำเพ็ญเพียรในทางปัญญามามาก”

เมื่อได้ขึ้นไปเกิดในสวรรค์ชั้นดุสิตที่ ๑๑ แล้ว[๑๓] หลวงพ่อเสือ ก็ได้เริ่มทำงานเผยแพร่พระพุทธศาสนาอย่างเต็มที่อีกครั้งหนึ่งเหมือนสมัยที่เกิดเป็นมนุษย์ ตามที่เคยได้เคยอธิษฐานจิตไว้ว่า “แม้จะเกิดภพชาติใดก็ตาม จะขอทำกุศลด้วยการอุทิศตน เพื่อทำประโยชน์ให้แก่เพื่อนร่วมทุกข์ เกิด แก่ เจ็บตาย โดยเต็มความสามารถ”

---

๑๒ “อานนท์ พระโพธิสัตว์มีสติสัมปชัญญะ จึงสถิตอยู่ใน**สวรรค์ชั้นดุสิต**” แม้ข้อที่พระโพธิสัตว์มีสติสัมปชัญญะสถิตอยู่ในสวรรค์ชั้นดุสิตนี้ ข้าพระองค์ก็จำได้ว่าเป็นธรรมอันน่าอัศจรรย์ ไม่เคยปรากฏของพระผู้มีพระภาค

ม.อุ.(แปล) ๑๔/๒๓๓-๒๔๑ **อัจฉริยพภูตธัมมสูตร**

๑๓ เมื่อหลวงพ่อเสือได้ถือปฏิสนธิในดุสิตาภูมิที่ ๑๑ อันเป็นสถานที่อยู่ของผู้ปรารถนาพุทธภูมิแล้ว **อาจารย์เทพวิชิต** ธรรมรังษีได้เล่าในหนังสือชื่อ **ปิยเทพ**ว่า หลวงพ่อเสือท่านมีทิพย์สมบัติ ๓ อย่าง คือ **โบสถ์ พระพุทธรูปปางมารวิชัย ตาลบัตรและรูปเสือ** ซึ่งทิพย์สมบัติเหล่านี้เกิดจากอำนาจบุญกุศล เนรมิตให้หมดไปไม่ได้ แตกต่างกับสมบัติทิพย์อย่างอื่นซึ่งถ้าหากไม่ต้องการ ก็สามารถเนรมิตให้หมดไปได้

แต่การเผยแพร่ธรรมะในเทวโลกนั้น ประสบความสำเร็จน้อยมาก เนื่องจากว่า พวกเทวดาทั้งหลายนั้น สามารถเนรมิตสิ่งต่างๆได้ตามต้องการ มีความสะดวกสบายทุกประการ[๑๔] จึงมองไม่เห็นความทุกข์เหมือนกับพวกมนุษย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเทวดาตนใด ถ้าหากไม่ต้องการฟังธรรม จะตั้งจิตบังคับการรับฟังของตัวเองไว้ โดยไม่ได้ยินเสียงใดๆ ที่ตนไม่ต้องการได้ เนื่องจากว่า อวัยวะทุกส่วนของเทวดานั้น ขึ้นอยู่กับอำนาจจิตอย่างเดียว* ในเรื่องนี้ แตกต่างกับมนุษย์ แม้จะไม่ยินดีในการฟังธรรม แต่เมื่ออยู่ในสถานที่ที่มีการบรรยายธรรม หรือในบริเวณใกล้เคียง ถึงแม้จะมิได้สนใจฟังโดยตรง แต่ก็ยังได้รับฟังโดยผ่านหู หลงติดค้างในจิตใจไปบ้าง ไม่มากก็น้อย ซึ่งจะเป็นอุปนิสัยปัจจัยในอนาคตภายหน้า ส่วนเทวดาไม่เป็นเช่นนั้น เมื่อต้องการไม่อยากได้ยินเสียงอะไร ก็จะไม่ได้ยินเสียงนั้นเลย ฉะนั้น การปฏิบัติธรรมของพวกเทวดา จึงก้าวหน้ายากและได้ผลน้อยกว่าพวกมนุษย์ด้วยประการฉะนี้

---

[๑๔] "ภิกษุทั้งหลาย...เทวดาชั้นดาวดึงส์เหนือกว่ามนุษย์ชาวชมพูทวีป ด้วยฐานะ ๓ ประการ คือ **๑. อายุอันเป็นทิพย์ ๒. วรรณะอันเป็นทิพย์ ๓. สุขอันเป็นทิพย์** ส่วนมนุษย์ชาวชมพูทวีปเหนือกว่าเทวดาชั้นดาวดึงส์ ด้วยฐานะ ๓ ประการ คือ ๑. เป็นผู้แกล้วกล้า ๒. เป็นผู้มีสติ ๓. เป็นผู้อยู่ประพฤติพรหมจรรย์ในชมพูทวีปนี้"

อัง.นวก.(แปล) ๒๓/๔๗๕-๔๗๗ **ติฐานสูตร**

* ดูเพิ่มใน **ที.สี.** (แปล) ๙/๑๗๕-๑๙๖ **โปฏฐปาทสูตร**

ม.อุ.(แปล) ๑๔/๒๘-๔๒ **ปัญจัตตยสูตร**

ดังนั้น การแสดงธรรม การสอนธรรม การเผยแผ่ธรรมะบนสวรรค์ให้กับพวกเทวดาซึ่งมีกายทิพย์ และมีความยินดีความพอใจ เพลิดเพลินติดใจในความสุขอย่างเหลือล้นให้เห็นทุกข์ เห็นโทษภัยอันตรายของชีวิตนั้น จึงเป็นเรื่องที่ทำได้ยากอย่างยิ่ง **ยกเว้นพวกเทวดาที่มีพื้นฐานแห่งปัญญา เป็นพวกสัมมาทิฏฐิ มีอุปนิสัยทางนี้มาในอดีต เคยสนใจในการศึกษาและปฏิบัติธรรมะอยู่ก่อนในสมัยที่เป็นมนุษย์** จึงจะยินดีรับฟังและพร้อมที่จะนำไปปฏิบัติตาม[๑๕] ด้วยเหตุนี้ หลวงพ่อเสือ จึงได้ตั้งใจที่จะมาเกี่ยวข้องกับพวกมนุษย์ และค้นหาวิธีที่จะมาติดต่อสื่อสารเพื่อให้คำแนะนำ อบรมสั่งสอนพุทธธรรมให้แก่พวกมนุษย์มากกว่าเทวดา

---

[๑๕] “ภิกษุทั้งหลาย...ภิกษุย่อมเล่าเรียนธรรม คือ สุตตะ เคยยะ เวยยากรณะ คาถาอุทาน อิติวุตตกะ ชาตกะ อัพภูตธรรม เวทัลละ ธรรมเหล่านั้นของภิกษุนั้นเป็นภาวะเข้าถึงโสตประสาท คล่องปาก ขึ้นใจ แทงตลอดดีด้วยทิฏฐิ เธอหลงลืมสติ(ตายแบบปุถุชน) เมื่อตายไป จะไปเกิดในหมู่เทพหมู่ใดหมู่หนึ่ง บทแห่งธรรมทั้งหลายย่อมไม่ปรากฏแก่เธอผู้มีความสุขอยู่ในภพนั้นเลย ทั้งภิกษุผู้มีฤทธิ์ ถึงความชำนาญทางจิตก็ไม่ได้แสดงธรรมแก่หมู่เทพ แม้เทพบุตรก็ไม่ได้แสดงธรรมแก่หมู่เทพ แต่เทพบุตรผู้เป็นโอปปาติกะเตือนเทพบุตร ผู้เป็นโอปปาติกะว่า **‘ท่านผู้นิรทุกข์ ท่านระลึกถึงธรรมวินัยที่พวกเราเคยประพฤติพรหมจรรย์มาได้ไหม’** เธอกล่าวอย่างนี้ว่า ‘ระลึกได้ระลึกได้ ท่านผู้นิรทุกข์’ สติเกิดขึ้นช้า(ระลึกได้ช้า) ต่อมา เธอระลึกได้ จึงบรรลุคุณวิเศษเร็วพลันภิกษุย่อมเล่าเรียนธรรม ฯลฯ จึงบรรลุคุณวิเศษเร็วพลันเปรียบเหมือนสหาย ๒ คนผู้เคยเล่นฝุ่นด้วยกันมาพบกันบางครั้งบางคราวในที่บางแห่ง คนหนึ่งพึงกล่าวกับอีกคนหนึ่งอย่างนี้ ว่า ‘สหาย ท่านระลึกถึงกรรมนี้ได้บ้างไหม’ เขาจึงกล่าวอย่างนี้ว่าระลึกได้ ระลึกได้ สหาย’ ฉะนั้น ภิกษุทั้งหลาย นี้เป็นอานิสงส์ประการที่ ๔ แห่งธรรมทั้งหลายที่เข้าถึงโสตประสาท คล่องปากขึ้นใจ แทงตลอดดีด้วยทิฏฐิ อันบุคคลพึงหวังได้...”

อัง.จตุกก.(แปล) ๒๑/๒๗๖-๒๗๘ **โสตานุคตสูตร**

วิธีติดต่อกับโอปปาติกะ

การติดต่อกับพวกโอปปาติกะ หรือที่เรียกกันว่า ผีสาง เทวดาผู้มีกายทิพย์นั้น มีหลักการปฏิบัติ ดังนี้

๑. **ผ่านถ้วยแก้ว** คือ เชิญโอปปาติกะมาบังคับแก้วหรือเหรียญที่ใช้ในขณะถามปัญหา ใน**พรหมชาลสูตร**[๑๖]เรียกว่า **อาทาสปัญหา** แต่วิธีนี้ ถ้าไม่มีครูอาจารย์ที่เชี่ยวชาญในสมาธิติดต่อกับเทวดาได้ช่วยควบคุมกำกับ ไม่ควรทำกันเอง เพราะไม่ปลอดภัย อาจจะทำให้ถูกผีเข้าได้ง่ายมาก จากประสบการณ์ของผู้เขียนมีลูกศิษย์คนหนึ่งที่เคยเล่นผีถ้วยแก้วกับเพื่อนสหายธรรม หลังจากนั้นประมาณ ๓ วันได้ถูกผีเข้า* เป็นประสาท มีอาการเพี้ยนๆอยู่หลายปีถึงหายเป็นปกติ ซึ่งอาจจะเป็นช่วงที่ชะตาชีวิตไม่ดีพูดภาษาทางธรรมว่า กำลังมีวิบากอกุศลส่งผล ทำให้พวกเปรต หรือเรียกกันเป็นภาษาชาวบ้านว่า ภูตผีปีศาจเข้ามาเกี่ยวข้อง มาเบียดเบียนทำร้าย ทำให้มีอันเป็นไปต่างๆนาๆได้

---

[๑๖] **ที.สี.**(แปล) ๙/๑-๔๗ **พรหมชาลสูตร**และอรรถกถา

* มีกรณีตัวอย่างในสมัยพุทธกาล มีภิกษุรูปหนึ่งเป็นไข้เพราะถูกอมนุษย์เข้าสิง อาจารย์และอุปัชฌาย์ช่วยกันรักษาภิกษุนั้น แต่ไม่สามารถรักษาให้หายได้ ภิกษุนั้นเดินไปที่ร้านขายหมูแล้วกินเนื้อดิบ ดื่มเลือดสดๆ โรคอมนุษย์เข้าสิงของภิกษุนั้นจึงสงบ ภิกษุทั้งหลายจึงนำเรื่องนี้ไปกราบทูลพระผู้มีพระภาคให้ทรงทราบ พระผู้มีพระภาคทรงรับสั่งว่า “ภิกษุทั้งหลาย เราอนุญาตเนื้อดิบ เลือดสด ในเมื่อมีโรคอมนุษย์เข้าสิง”

วิ.มหา.(แปล) ๕/๔๙ **เภสัชชขันธกะ**

๒.การเข้าทรง คือ อัญเชิญเทวดามาเข้าเด็กหญิงพรหมจรรย์หรือเชิญเทวดามาสกดจิตผ่านคนทรง ผู้เป็นสื่อกลางแล้วซักถามปัญหา* ในสมัยพุทธกาล เรียกวิธีการเข้าทรงประเภทนี้ว่า **กุมารีปัญหา**และ**เทวปัญหา** เป็นการอัญเชิญเทวดามาเข้าร่างหญิงสาวหรือมนุษย์ผู้มีตัวเป็นสื่อ เพื่อถามปัญหาต่างๆ

๓.ความฝัน[๑๗] การติดต่อโดยวิธีนี้ เรียกว่า เทวดาสังหรณ์ พวกโอปปาติกะ สามารถมาติดต่อสื่อสารกับมนุษย์ได้ผ่านความ

---

* สำหรับวิธีนี้มี**ทั้งจริงและปลอม** จากประสบการณ์ที่ผู้เขียนได้ประสบพบมา ส่วนใหญ่ที่ไม่จริงประมาณสัก **๙๐ เปอร์เซ็นต์ ซึ่งเชื่อถือไม่ได้** เข้าข่ายต้มตุ๋นหลอกลวงเพื่อเงินทอง หรือในอดีตเคยทำได้จริง แต่ต่อมาภายหลังจิตตก สมาธิเสื่อม ทำไม่ได้อีก แต่เมื่อมีคนมาช่วยให้ลงทรง ก็เลยตามเลย **อีก ๑๐ เปอร์เซ็นต์เป็นของจริง** แต่ยังมีรายละเอียดอีกว่า ๗ เปอร์เซ็นต์ เป็นพวกเปรตอสุรกายมาลงทรง แล้วชอบแอบอ้างว่าเป็นเทพองค์โน้นองค์นี้ เป็น ร. ๕ บ้าง เพื่อหากินกับมนุษย์ อีก ๒ เปอร์เซ็นต์ เป็นเทวดาชั้นต่ำที่มาลงทรงเพราะอยากบำเพ็ญบารมีกับมนุษย์บ้าง อยากได้ลาภสักการะบ้าง **ส่วนอีก ๑ เปอร์เซ็นต์ เป็นพวกเทพเจ้าชั้นสูงประเภทปัญญาชนมาลงทรงเพื่อสอนธรรมะ** หรือ มาบอกกล่าวตักเตือนเหตุการณ์ต่างๆและเพื่อรักษาโรคภัยไข้เจ็บให้กับมนุษย์

ดูเพิ่มใน อรรถกถาพรหมชาลสูตร ตอนว่าด้วย **มหาศีล**

[๑๗] **อัง.ปัญจก.**(แปล) ๒๒/๓๓๕-๓๓๗ **มหาสุปินสูตร**และอรรถกถา

ข้อสังเกต ขณะที่โอปปาติกะผู้ที่มาติดต่อกับมนุษย์ผ่านทางความฝัน ถ้าหากปฏิบัติตนถูกต้องตามพุทธวิธี ย่อมทำให้การติดต่อสื่อสารเป็นไปโดยสะดวกมากขึ้น ดังนั้น พึงนอนตะแคงขวาแบบสีหไสยาสน์หันศีรษะไปทางทิศตะวันออก หันหน้าไปทางทิศเหนือ ก่อนเข้านอน ไม่ควรรับประทานอาหารหรือเครื่องดื่มที่ย่อยยาก ท่านอนควรอยู่ในอิริยาบถที่ผ่อนคลาย แล้วนอนอย่างมีสติโดยการพิจารณาธรรมะจนกว่าจะหลับไป

อัง.จตุกก.(แปล)๒๑/๓๖๖-๓๖๗ **เสยยาสูตร**

อัง.ทสก.(แปล) ๒๔/๑๔๘-๑๕๒ **ทุติยนพกปานสูตร**

ฝัน เพราะสภาวะจิตในขณะนี้เอื้อต่อการติดต่อกับผีสางเทวดาได้ง่าย แต่ต้องระมัดระวังให้ดี เพราะเทวดาบางท่าน เป็นมิจฉาทิฏฐินิสัยไม่ดี ขี้เล่น อาจจะมาหลอกให้หลงเข้าใจผิดก็เป็นได้ แต่ถ้าเป็นเทวดาสัมมาทิฏฐิ มีความปรารถนาดีต่อมนุษย์ จะมาบอกข่าวเหตุดีหรือร้าย หรือว่ามาตักเตือนชี้แนะ

๔.ทางสมาธิ วิธีนี้มีคนทำได้ทั่วโลก บางคนมีพรสวรรค์เรื่องนี้มาตั้งแต่เกิด มีสมาธิดีและมีตา หูเป็นสื่อ ก็สามารถมองเห็นและได้ยินเสียงของโอปปาติกะได้[๑๘] **แต่การติดต่อกับโอปปาติกะด้วยวิธีนี้ มีน้อยคนที่จะทำได้** เป็นการยากมากที่จะหาคนซึ่งมีสมาธิได้ระดับมาตรฐานติดต่อสื่อสารพูดคุยกับเทวดาได้ทุกครั้งที่ต้องการอย่างไม่ผิดพลาด

---

[๑๘] “ภิกษุทั้งหลาย เปรียบเหมือนเรือน ๒ หลัง มีประตูตรงกัน บุรุษผู้มีตาดี ยืนอยู่ตรงกลางเรือน ๒ หลังนั้น พึงเห็นคนกำลังเดินเข้าเรือนบ้าง กำลังเดินออก จากเรือนบ้าง กำลังเดินมาบ้าง กำลังเดินไปบ้าง แม้ฉันใด เราก็ฉันนั้นเหมือนกัน เห็นหมู่สัตว์ผู้กำลังจุติ กำลังเกิด ทั้งชั้นต่ำและชั้นสูง งามและไม่งาม เกิดดีและ เกิดไม่ดี **ด้วยตาทิพย์อันบริสุทธิ์เหนือมนุษย์** รู้ชัดถึงหมู่สัตว์ผู้เป็นไปตามกรรมว่า ‘สัตว์เหล่านี้ประกอบกายสุจริต วจีสุจริต และมโนสุจริต ไม่กล่าวร้ายพระอริยะ มีความเห็นชอบ และชักชวนผู้อื่นให้ทำกรรมตามความเห็นชอบ หลังจากตายแล้ว จะไปเกิดในสุคติโลกสวรรค์ หรือไปเกิดในหมู่มนุษย์ สัตว์เหล่านี้ประกอบกายทุจริต วจีทุจริต และมโนทุจริต กล่าวร้ายพระอริยะ มีความเห็นผิด และ ชักชวนผู้อื่นให้ทำกรรมตามความเห็นผิดหลังจากตายแล้ว จะไปเกิดในเปรตวิสัย...ไปเกิดในกำเนิดสัตว์ดิรัจฉาน หรือว่าไปเกิดในอบายทุคติ วินิบาต นรก...”

ม.อุ. (แปล) ๑๔/๓๐๙-๓๑๘ **เทวทูตสูตร**

ม.มู. (แปล) ๑๒/๑๔๑-๑๔๕ **มหาสีหนาทสูตร**

ด้วยเหตุนี้ หลวงพ่อเสือ จึงคิดใคร่ครวญเรื่องการติดต่อกับทางโลกมนุษย์โดยผ่านคนทรงอีกครั้ง โดยจะเลือกหาคนทรงที่มีคุณสมบัติ ดังนี้

๑.เคยเป็นลูกศิษย์มาก่อนในอดีตชาติ

๒. เป็นคนมีทิฏฐิมานะน้อย มีความโลภน้อย

๓. มีศรัทธาแก่กล้าในพระรัตนตรัย สามารถเสียสละได้ทุกอย่างตามที่บอก*

๔.เคยทำสมาธิมามากพอสมควร

๕.มีความรู้ความสามารถทำกุศลร่วมกันกับท่านได้

๖.การลงทรงนี้ จะต้องเป็นการต่ออายุคนทรงให้ยืนยาวออกไปอีกในระยะหนึ่ง ซึ่งไม่ใช่การเบียดเบียนหรือบังคับข่มขู่

บุคคลแรกที่ท่านได้คัดเลือกให้เป็นคนทรง ชื่อ **นายเกียว แซ่โค้ว** เป็นผู้ชายเชื้อชาติจีน มีอาชีพปลูกดอกไม้ขาย ฐานะทางครอบครัวไม่ค่อยดีนัก มีบุตรหลายคน พักอาศัยอยู่ที่หลัง**วัดยางสุทธาราม**ฝั่งธนบุรี ไม่รับประทานเนื้อสัตว์มาตั้งแต่เด็กๆ

---

* **อานิสงส์แห่งศรัทธา** “ภิกษุทั้งหลาย กุลบุตรผู้มีศรัทธา ย่อมได้อานิสงส์ ๕ ประการ คือ สัตบุรุษทั้งหลายผู้สงบในโลก ๑. เมื่อจะอนุเคราะห์ ย่อมอนุเคราะห์ผู้มีศรัทธาก่อน ไม่อนุเคราะห์ผู้ไม่มีศรัทธาก่อน ๒. เมื่อจะเข้าไปหา ย่อมเข้าไปหาผู้มีศรัทธาก่อน ไม่เข้าไปหาผู้ไม่มีศรัทธาก่อน ๓. เมื่อจะต้อนรับ ย่อมต้อนรับผู้มีศรัทธาก่อน ไม่ต้อนรับผู้ไม่มีศรัทธาก่อน ๔. เมื่อจะแสดงธรรม ย่อมแสดงธรรมแก่ผู้มีศรัทธาก่อน ไม่แสดงธรรมแก่ผู้ไม่มีศรัทธาก่อน ๕. กุลบุตรผู้มีศรัทธา หลังจากตายแล้วย่อมเกิดในสุคติโลกสวรรค์

อัง.ปัญจก.(แปล) ๒๒/๕๙-๖๐ **สัทธสูตร**

และในอดีตชาติ บุคคลผู้นี้ ก็เคยเป็นลูกศิษย์ของหลวงพ่อมาก่อนเช่นกัน และขณะนั้น กำลังป่วยเป็น**โรคมะเร็งในปอด**

นายเกียวเคยได้อธิษฐานจิตว่า "ถ้ายังมีกุศลอยู่ ขอให้ได้มีชีวิตอยู่ต่อไป เพื่อจะได้ทำกุศลให้เต็มที่กว่านี้" เมื่อหลวงพ่อเสือได้มาพบเข้า จึงเกิดความสงสาร จึงมาคอยคุ้มครองดูแลให้เป็นเวลา ๓ ปีก่อนตาย เพื่อไม่ให้ไอเป็นเลือด หลวงพ่อเสือ**ใช้วิธีติดต่อโดยการเข้าฝัน** ครั้งแรก ได้บอกตำรายาต้มเพื่อนำไปรักษาและให้สัญญาว่า **ต่อไปจะเป็นคนทรงให้กับหลวงพ่อ** เพื่อช่วยรักษาโรคภัยไข้เจ็บให้แก่ประชาชน หลังจากอาการดีขึ้นแล้ว ท่านก็เข้าฝันอีกครั้ง โดยบอกให้ฝึกสมาธิ พร้อมทั้งให้คาถามาท่องเพื่อเตรียมเป็นคนทรง แต่นายเกียวทำหน้าที่นี้ได้**เพียง ๓ เดือน**เท่านั้น ก็ถึงแก่กรรมเมื่อ**อายุได้ ๔๗ ปี***

เมื่อลูกศิษย์คนนี้ได้เสียชีวิตแล้ว หลวงพ่อก็ค้นหาคนทรงใหม่ ซึ่งจะต้องเป็นคนที่ดี มีคุณธรรมและมีบุญบารมีมากพอสมควร **"คุณศศิธร เมธางกูร"** บุตรสาวของ**อาจารย์ บุญมี เมธางกูร** ซึ่งเป็นประธานกรรมการอภิธรรมมูลนิธิ วัดพระเชตุพนฯ และเป็นอาจารย์ผู้บรรยายพระอภิธรรม เป็นผู้ได้รับเลือกจากท่านหลวงพ่อเสือให้เป็น**ร่างทรงคนที่ ๒** ต่อจากนายเกียว

---

* หลังจากสิ้นชีวิต **นายเกียว แซ่โค้ว**ได้ไปเกิดในสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ ๕ แต่เมื่อได้รับทราบและน้อมถวาย**หนังสืออริยุปวาท** เป็นต้นเป็นพุทธบูชา โพธิสัตว์บูชา พร้อมทั้งได้อนุโมทนาบุญกับคณะครูอาจารย์เบื้องบนทั้งหลาย มีหลวงพ่อเสือ เป็นต้น ทำให้ไปเกิดในดุสิตาเทวโลกตามลำดับจนถึงชั้นที่ ๑๑ ตามกำลังแห่งบุญ

เด็กหญิงศศิธร* หรือต้อย ได้เริ่มฝึกซ้อมการทรงอยู่ภายในครอบครัวหมู่ญาติ แล้วได้เริ่มรักษาโรคให้แก่ประชาชนเมื่ออายุได้ ๑๑ ขวบ ต่อมาได้เป็นสื่อกลางให้หลวงพ่อเสือ ได้มาติดต่อกับอาจารย์บุญมี เพื่อให้คำปรึกษาชี้แนะในการดำเนินงานเผยแพร่พระอภิธรรม แก่ประชาชนของอภิธรรมมูลนิธิ เนื่องจากท่านได้พิจารณาเห็นว่า อภิธรรมมูลนิธิซึ่งอาจารย์บุญมี เป็นผู้นำในการบรรยายเผยแพร่พระอภิธรรมปิฎกนั้น ได้ดำเนินกิจการไปในแนวทางที่ถูกต้อง ตรงตามความประสงค์ที่หลวงพ่อมุ่งหมายไว้ คือการนำเอาหลักอภิธรรมซึ่งเป็น**ปรมัตถธรรม**อันลึกซึ้งมาแสดงแก่ประชาชน หลังจากนั้นท่านก็ได้ช่วยสนับสนุนด้วยการให้คำปรึกษา ทำนายทายทักเหตุการณ์ล่วงหน้า พร้อมทั้งแนะนำวิธีการแก้ไขอุปสรรคต่างๆ ซึ่งเป็นประโยชน์ในการดำเนินงานของมูลนิธิให้เป็นไปด้วยดี

---

* **คุณศศิธร เมธางกูร** ป่วยเป็นโรคมะเร็งเม็ดเลือดขณะที่อายุได้ ๖ ขวบและช่วงอายุ ๙ ขวบปี ได้ถูกโอปปาติกะซึ่งเป็นเปรต เข้ามากลั่นแกล้ง ทำให้มีพฤติกรรมและอาการผิดปกติ ก่อให้เกิดปัญหาวุ่นวายมากมาย แม้อาจารย์บุญมีผู้เป็นบิดา แก้ปัญหาทุกวิถีทางแล้ว ก็ไม่มีทางรักษาได้ ไม่ว่าจะใช้วิธีทางการแพทย์แผนปัจจุบันหรือวิธีไสยศาสตร์ แต่เมื่อได้มารักษากับ**หลวงพ่อเสือ**แล้ว อาการเพี้ยนที่เกิดจากผีเข้า ก็หายไป จึงเหลือแต่อาการป่วยที่เกิดจากมะเร็ง หลวงพ่อเสือ จึงได้เมตตารับรักษาเยียวยาเพื่อบรรเทาอาการ แต่ไม่หายขาด ต่อมามี**อาจารย์เทพวิชิต ธรรมรังษี** โอปปาติกะซึ่งเป็นลูกศิษย์ของหลวงพ่อในโลกทิพย์มาช่วยด้วยอีกแรงหนึ่ง ดูรายละเอียดในหนังสือ **ประวัติหลวงพ่อเสือ**

ในช่วงแรกเริ่ม หลวงพ่อเสือได้ถือโอกาสสอนธรรมะขั้นพื้นฐานทั่วไป แก่ผู้เจ็บป่วยที่มาให้ท่านช่วยรักษา เช่น การให้ทานอันเป็นพื้นฐานแก่คุณธรรมอันสูงขึ้นไป เรื่องกรรมและผลของกรรม ซึ่งเกิดจากการกระทำของตนเองในอดีตและปัจจุบัน ซึ่งมีอิทธิพลส่งผลให้ชีวิตเจริญรุ่งเรืองก้าวหน้าหรือ ตกต่ำ ย่ำแย่ โดยไม่มีใครสามารถดลบันดาลให้วิบากกรรมเหล่านั้น ลบเลือนมลายหายไปได้เอง[๑๙] โดยไม่ได้รับการแก้ไขให้ถูกต้องตามพุทธวิธี เป็นต้นแต่ยังไม่ได้เริ่มลงมือสอนธรรมะอย่างเอาจริงเอาจัง เพราะในสมัยแรก ๆ ท่านมีเวลาได้มาเข้าทรงพบปะกับประชาชนน้อยมาก เนื่องจาก**คุณศศิธรเอง** ยังติดงานซึ่งเป็นอาชีพประจำ สามารถปลีกตัวมาทำหน้าที่เป็นร่างทรงได้ เฉพาะวันอาทิตย์เท่านั้น วันอื่นหาโอกาสได้น้อย **จนกระทั่งปี พ.ศ. ๒๕๒๕** เธอได้เปลี่ยนวิถีทางชีวิตใหม่ เลิกทำงานอาชีพประจำ หันมาอุทิศตนรับใช้หลวงพ่อเสือโดยเป็นร่างทรงเต็มที่ เพื่อการกุศลแต่เพียงอย่างเดียว จึงเป็นการเปิดโอกาสให้หลวงพ่อได้มาพบประชาชนเป็นประจำถึง ๖ วัน ในหนึ่งสัปดาห์ หลวงพ่อเสือไม่ว่าจะเกิดเป็นมนุษย์หรือเกิดเป็นเทวดา เป็นผู้มีจิตวิญญาณแห่งความเป็นครูอย่างเต็มเปี่ยม มีวิธีการสอนเป็นขั้นเป็นตอน

---

[๑๙] ท่านพระมหาโกฏฐิตะ ได้ถามท่านพระสารีบุตรว่า "ท่านสารีบุตร บุคคลอยู่ประพฤติพรหมจรรย์ในพระผู้มีพระภาคเพื่อประโยชน์นี้ว่า 'กรรมใดให้ผลในปัจจุบัน ขอกรรมนั้นจงให้ผลในอนาคตแก่เราเถิด' ได้ไหม" ท่านพระสารีบุตรกล่าวว่า "ผู้มีอายุ ข้อนี้ไม่ได้เลย"
อัง.นวก.(แปล) ๒๓/๔๕๙-๔๖๔ **โกฏฐิตสูตร**

มีเทคนิคในการจูงใจผู้เรียนได้อย่างยอดเยี่ยม สามารถสร้างอุปกรณ์การสอนเพื่อเรียกร้องความสนใจได้อย่างน่าอัศจรรย์ตามพุทธวิธี คือ ด้วย**อิทธิปาฏิหาริย์*** และตามด้วย**อนุศาสนีย์ปาฏิหาริย์** คือการใช้อิทธิฤทธิ์ ทำสิ่งที่เกินวิสัยคนทั่วไปจะทำได้ เป็นการกระตุ้นคนให้เกิดความสนใจ มีความศรัทธาเลื่อมใสในตัวผู้สอน แล้วสอดแทรกธรรมโอสถซึ่งเปรียบเสมือนยาขมที่คนไข้ไม่ชอบรับประทาน

เมื่อประมาณปีพ.ศ. ๒๕๓๘ ในขณะจบปริญญาตรีใหม่ๆ และในปีพ.ศ ๒๕๔๐ ขณะที่ผู้เขียนกำลังเรียนปริญญาโทที่มหาวิทยาลัยมหาจุฬาฯ ได้มีโอกาสแวะเข้าไปซื้อหนังสือธรรมะในสำนักของอภิธรรมมูลนิธิที่พุทธมณฑลสาย ๔ ของ

---

* หลวงพ่อเสือในสมัยที่เป็นมนุษย์ เป็นผู้มีพลังจิตแก้กล้า สำเร็จอภิญญา ๕ สมาบัติ ๘ หลังจากมรณภาพไปเกิดเป็นเทวดาในชั้นดุสิต เมื่อมีโอกาสมาแสดงธรรมผ่านร่างทรง คือ คุณศศิธร เมธางกูร ได้ใช้อิทธิปาฏิหาริย์ควบคู่กับอนุสาสนีย์ปาฏิหาริย์ สิ่งที่ใช้เป็นสื่อสอนธรรมะ เช่น ส้ม ไข่ไก่ ใบตอง มังคุด ดอกบัวและอื่น ๆ เป็นของที่มีผู้นำไปถวายจากที่อื่น ไม่ได้เตรียมไว้ก่อน เรื่องนี้ท่านก็ทำให้ดูอย่างเปิดเผย มิต้องแอบบังแต่อย่างใด เช่น ท่านใช้พลังจิตเสกพระเครื่องให้มาอยู่ในดอกบัว ในผลส้ม ในไข่ไก่ บางครั้งท่านก็คายลูกนิมิตเล็กๆที่ปิดทองและมีชานหมากติดมาด้วย บางครั้ง ท่านหยิบพระพุทธรูปขนาดหน้าตักกว้างประมาณ ๕ นิ้วขึ้นมาจากโอ่งน้ำมนต์ ซึ่งเพิ่งนำไปล้างและใส่น้ำมาใหม่ๆ ท่ามกลางประชาชนที่มานั่งดูหลายสิบคน แล้วท่านก็สอนว่า **"อิทธิฤทธิ์นี้ไม่ใช่ทางพ้นทุกข์** หลวงพ่อไม่สอนให้ใคร **แต่อยากชี้ให้เห็นว่า จิตนี้ฝึกอย่างไรก็ได้อย่างนั้น"**

เมื่อ**พระเทวทัต**ทำสังฆเภทแล้ว ได้นำพาภิกษุ ๕๐๐ รูปซึ่งบวชใหม่ยังไม่รู้พระธรรมวินัยดีพอไปที่คยาสีสะ พระศาสดารับสั่งให้พระอัครสาวกทั้งสอง ไปนำภิกษุเหล่านั้นกลับมา **ท่านพระสารีบุตร** สอนภิกษุเหล่านั้นด้วยอนุสาสนีปาฏิหาริย์ควบคู่กับอาเทศนาปาฏิหาริย์ ส่วน**ท่านพระมหาโมคคัลลานะ**สอนธรรมะด้วยอนุสาสนีปาฏิหาริย์ควบคู่กับอิทธิปาฏิหาริย์

ธ.ป.(แปล) ๑/๑๗๙/๒๐๒ **เรื่องพระเทวทัต**

ท่านอาจารย์บุญมี เมธางกูรและของหลวงพ่อเสือ มีหนังสือธรรมะเล่มหนึ่งชื่อว่า **"ผู้ถึงกระแสพระนิพพาน"*** ซึ่งเป็นธรรมบรรยายที่หลวงพ่อเสือได้แสดงเอาไว้ในปีพ.ศ. ๒๕๓๓ แล้วมีลูกศิษย์นำมาทอดเทป ในช่วงรายการ**ถาม-ตอบ**ปัญหาธรรมะ มีคำถามเกี่ยวกับ**อริยุปวาท** หลายประเด็นที่หลวงพ่อได้กรุณาตอบคำถามแก่บรรดาลูกศิษย์ทั้งหลาย ครั้งแรกที่ผู้เขียนอ่านแล้วก็ไม่ได้สะดุดใจอะไรมากนัก เพราะกำลังสติปัญญายังไม่ถึงขั้นและดูเหมือนกับธรรมะของนักปราชญ์ ผู้รู้ทั้งหลายเขียนไว้ เมื่อหลายปีผ่านไป ได้ศึกษาเรียนรู้เข้าใจในพุทธธรรมเพิ่มมากขึ้นตามลำดับ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ขณะที่มาพำนักอาศัยอยู่ที่**วัดโพธิธรรมสิกขาลัย ลาสเวกัส** มีโอกาสได้ศึกษาค้นคว้าอย่างจริงจัง จึงได้นึกถึงข้อความ และเนื้อหาที่ท่านเคยบรรยายเอาไว้เกี่ยวกับ**อริยุปวาทอีกครั้ง** เข้าไปดาวน์โหลดหนังสือจากเว็ปไซต์ แล้วพรินท์ออกมาอ่าน ใคร่ครวญด้วยโยนิโสมนสิการอีกครั้งหนึ่ง ต้องยอมรับอย่างราบคาบโดยไม่มีข้อโต้แย้งใดๆทั้งสิ้น และเกิดความศรัทธาเลื่อมใสอย่างล้นพ้น ในกำลังสติปัญญาอันลึกซึ้ง เฉียบแหลมที่หลวงพ่อเสือท่านมี

---

* **หนังสือเล่มนี้** เป็นธรรมบรรยายที่ท่านหลวงพ่อเสือได้แสดงไว้ เมื่อพ.ศ.๒๕๓๓ แก่ศานุศิษย์โดยผ่าน**คุณศศิธร เมธางกูร**ในวันเสาร์-อาทิตย์ที่อภิธรรมมูลนิธิ พุทธมณฑลสาย ๔ จังหวัดนครปฐม ซึ่งมี**อาจารย์บุญมี เมธางกูร**เป็นประธานกรรมการบริหาร ต่อมาได้มีกลุ่มลูกศิษย์ได้ทอดเทป แล้วนำไปลงไว้ในเว็ปไซต์ http://www.abhidhamonline.org

ญาณปัญญาหยั่งรู้เรื่องนี้ มานานแสนนาน ก่อนที่ผู้เขียนจะได้มาศึกษาเรื่องอริยุปวาทนี้จากพระไตรปิฎกและอรรถกถาอีก

เพราะฉะนั้น เพื่อเป็นการสรรเสริญและเทิดทูนบูชาซึ่งสติปัญญาอันล้ำลึกของหลวงพ่อเสือผู้เป็นนิยตโพธิสัตว์ ผู้ได้สั่งสมบำเพ็ญบารมีมาดีแล้วถึง ๕๐ กัป ผู้เขียน ขอยกเอาประเด็นคำถาม-ตอบปัญหาธรรมะเกี่ยวกับ**อริยุปวาทกรรม** ซึ่งท่านเคยพูดสอนเอาไว้ในวาระต่างๆมาเป็นบทตั้ง และขออนุญาตอธิบายความเพิ่มเติมเพื่อความกระจ่างแจ้ง พร้อมทั้งน้อมนำเอาพุทธพจน์ในพระสูตรและอรรถกถา มาอ้างอิงไว้เป็นหลักฐานว่า สิ่งที่หลวงพ่อได้แสดงธรรมเอาไว้ในครั้งนั้น ถูกต้องตรงตามพุทธพจน์ทุกประการ ซึ่งยังไม่มีใครเคยแสดงธรรมอย่างองอาจดังสีหนาทเช่นนี้มาก่อน

คำถาม-ตอบปัญหาธรรมเกี่ยวกับอริยุปวาทกรรม ซึ่งมีโทษมากเป็นบาปมหันต์เหมือนอนันตริยกรรม ในหนังสือ ๓ เล่ม คือ **ผู้ถึงกระแสพระนิพพาน, ไขข้อข้องใจในวิปัสสนา และความบริสุทธิ์แห่งปัญญาญาณ** พร้อมทั้งคำอรรถาธิบายตามพุทธพจน์ที่ปรากฏในพระไตรปิฎกและอรรถกถา มีดังนี้

“อริยุปวาทกรรม ฉบับปฐมบท”

ผลกรรมจากการสอนธรรมะผิด

มีโทษมาก เป็นบาปมหันต์เหมือนอนันตริยกรรม

หลวงพ่อเสือ

วิรุฬหผลโพธิสัตว์แห่งดุสิตาเทวโลกที่ ๑๑

ผู้แสดงธรรมบรรยาย

ในประเด็นถาม-ตอบปัญหาธรรมะ

โดยผ่าน**คุณศศิธร เมธางกูร**

ผู้เป็นสื่อกลาง เพื่อสื่อธรรม

บ.สยังวสี

เรียบเรียงและอรรถาธิบาย

คำถาม : จะเป็นบาป หรือไม่ ถ้าพูดอวดอุตริมนุสสธรรมว่า **“ตนได้เป็นพระอริยบุคคล”**

คำตอบ : ผู้ที่ไม่ได้เป็นพระโสดาบัน ไม่ได้เป็นพระสกทาคามี ไม่ได้เป็นพระอนาคามี หรือว่า ไม่ได้เป็นพระอรหันต์ พูดอวดอุตริมนุสสธรรมจัดว่า **เป็นบาป เพียงการกล่าวตู่พุทธพจน์แค่นี้ก็บาปแล้ว การสอนธรรมะนี้ กล้าเสี่ยงที่สุด** ในชีวิตคนเรา การทำบาปด้วยโลภ โกรธ หลง เป็นการกล้าเสี่ยงอยู่แล้ว **กล้าเสี่ยงทั้ง ๓ อย่างบวกกันเข้ายังไม่เท่ากับการกล้าเสี่ยงกล่าวพุทธพจน์ออกไปให้ผิดเพี้ยน**

ถ้าเป็นพวกเทวดา นับตั้งแต่ชั้น**จาตุมหาราชิกา จนถึงชั้นปรนิมมิตวสวัตดี**พูดโอ้อวดว่า เป็นพระโสดาบันทั้ง ๆ ที่ตัวเองไม่ได้เป็น อำนาจแห่ง**การเนรมิตได้จะหมดไปทันที รังสีที่มีห่อหุ้มเป็นกายทิพย์ จะหมดไป**ทันทีเช่นกัน ถ้าเป็น**รูปพรหม**จะตกลงมาอยู่ชั้น**จาตุมหาราชิกา**เป็นอย่างต่ำ ถ้าเป็นอรูปพรหมจะมีรูปปรากฏขึ้นทันที พวกเทวดา ถ้ากล้าพูดอวดคุณวิเศษเช่นนี้ อำนาจการเนรมิตจะหมดไป ก็ไม่ผิดอะไรกับยาจกของมนุษย์ ความทุรนทุรายเร่าร้อนในความหิว เพราะไม่สามารถเนรมิตได้ ก็จะเกิดอำนาจโทสะ ที่ไปก็คือนรก

คำอรรถาธิบาย และข้อคิด คติธรรม

๑.การกล่าวตู่พุทธพจน์เป็นบาป

คำว่า "บาป" แปลว่า สิ่งที่ทำให้จิตใจเศร้าหมอง ขุ่นมัว พร่ามัว ฝ้าฟาง มืดบอด จนถึงบอดสนิท และยังส่งผลให้ชีวิตตกต่ำ ได้รับความเดือดร้อนเสียหาย ก่อให้เกิดความวิบัติพินาศหายนะทั้งในชาตินี้ ชาติหน้าหรือชาติต่อไป

คำว่า "อกุศล" แปลว่า สิ่งที่ไม่ดีงาม ไม่ถูกต้องเหมาะสม ส่งผลเสียต่อคุณภาพชีวิตและจิตใจ ทำให้เกิดความ หลงผิด โง่เขลา มืดบอด ในทางพระพุทธศาสนา คำว่า **บาปกับอกุศล**นั้นใช้แทนกันได้ เช่นพูดว่า การฆ่าสัตว์ตัดชีวิตมันเป็นบาปกรรม หรือเป็นอกุศลกรรม หรือว่า การพูดโกหก พูดส่อเสียด พูดคำหยาบ หรือการพูดเพ้อเจ้อ สิ่งเหล่านี้ เป็นบาปอกุศลไม่ควรทำ ดังนี้เป็นต้น

คำว่า "พุทธพจน์หรือพุทธวจนะ" แปลว่า คำสอนของพระพุทธเจ้าที่ว่าด้วย**ทาน ศีล ภาวนา** หรือ **ศีล สมาธิ ปัญญา**ซึ่งพระองค์ได้ตรัสไว้ถูกต้องดีแล้วทุกประการ อันมีความไพเราะในเบื้องต้น ท่ามกลางและที่สุด สมบูรณ์พร้อมด้วยเนื้อหาและภาษา โดยไม่ต้องตัดอะไรออกไป และไม่ต้องเพิ่มเติมสิ่งอื่นใดเข้ามา ตัวอย่างเช่น **อริยสงฆ์สาวก** หรือ พระอริยบุคคลนั้น พระพุทธเจ้าทรงแบ่งออกเป็น ๔ ประเภท กล่าวคือ

๑. พระโสดาบัน หมายถึง ผู้เข้าถึงกระแสพระนิพพาน[๒๐] เป็นครั้งแรก ไม่มีการตกต่ำอีกต่อไป เพราะได้ปฏิบัติตามอริยมรรคมีองค์ ๘ หรือ สติปัฏฐาน ๔* มีศรัทธาในพระรัตนตรัยอย่างมั่นคงมีศีลบริสุทธิ์ไม่ขาดตกบกพร่อง ไม่ด่างพร้อย เป็นไปเพื่อสมาธิและปัญญา จะได้ตรัสรู้ธรรมขั้นสูงสุด คือ เป็นพระอรหันต์ในกาลข้างหน้าไม่เกิน ๗ ชาติ กำจัดราคะ โทสะ โมหะระดับหยาบที่เป็นเหตุทำให้ไปอบายภูมิได้ ละความอคติลำเอียงเพราะรัก เพราะ

---

[๒๐] พระผู้มีพระภาคได้ตรัสถามท่านพระสารีบุตรดังนี้ว่า "สารีบุตร ที่เรียกว่า 'องค์เครื่องบรรลุโสดา องค์เครื่องบรรลุโสดา' เป็นอย่างไร" ท่านพระสารีบุตรทูลตอบว่า "ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ การคบหาสัตบุรุษ การฟังพระสัทธรรม การมนสิการโดยแยบคายและการปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรม" พระพุทธองค์ตรัสว่า "ดีละ ดีละ สารีบุตร สารีบุตร ที่เรียกว่า 'โสดา โสดา' โสดา เป็นอย่างไร" พระเถระกราบทูลว่า "ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ อริยมรรคมีองค์ ๘ ประการ คือ สัมมาทิฏฐิ สัมมาสังกัปปะ สัมมาวาจา สัมมากัมมันตะ สัมมาอาชีวะ สัมมาวายามะ สัมมาสติ และสัมมาสมาธิ นี้แลเป็นโสดา"

"ดีละ ดีละ สารีบุตร สารีบุตรที่เรียกว่า ผู้บรรลุโสดา คือ ใคร"

"ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ ผู้ใดประกอบด้วยอริยมรรคมีองค์ ๘ นี้ ผู้นี้เรียกว่าผู้บรรลุโสดา ท่านผู้นี้ มีชื่ออย่างนี้ มีโคตรอย่างนี้" พระผู้มีพระภาคตรัสว่า "ดีละ ดีละ สารีบุตร..."

สัง.มหา. (แปล)๑๙/๔๙๔-๔๙๕ **ทุติยสารีปุตตสูตร**

* **สติปัฏฐาน** แปลว่า ธรรมเป็นที่ตั้งแห่งสติ หรือการปฏิบัติมีสติเป็นประธาน ดังพุทธพจน์ที่ว่า "ภิกษุทั้งหลาย ทาง(ทางดำเนินไปสู่พระนิพพาน)นี้เป็นทางเดียว(เป็นทางที่บุคคลผู้ละการเกี่ยวข้องกับหมู่คณะ ไปประพฤติธรรมอยู่แต่ผู้เดียว) เพื่อความบริสุทธิ์ของเหล่าสัตว์ เพื่อล่วงโสกะและปริเทวะ เพื่อดับทุกข์และโทมนัส เพื่อบรรลุญายธรรม(อริยมรรค) เพื่อทำให้แจ้งนิพพาน ทางนี้คือสติปัฏฐาน ๔ ประการ ๑. พิจารณาเห็นกายในกายอยู่ ๒. พิจารณาเห็นเวทนาในเวทนาทั้งหลาย ๓. พิจารณาเห็นจิตในจิตอยู่ ๔. พิจารณาเห็นธรรมในธรรมทั้งหลาย สติปัฏฐาน ๔ เหล่านี้ ต้องมีความเพียร มีสัมปชัญญะ มีสติ กำจัดอภิชฌาและโทมนัสในโลกได้

ที.ม.(แปล) ๑๐/๓๐๑-๓๔๐ **มหาสติปัฏฐานสูตร**

ชัง เพราะกลัวและความลำเอียงเพราะหลงได้ ละสังโยชน์ กิเลสเครื่องผูกมัดทั้ง ๓ ประการ คือ **สักกายทิฏฐิ**(ความเข้าใจผิดยึดถือว่าขันธ์ ๕ คือ รูป เวทนา สัญญา สังขารและวิญญาณนี้เป็นของตน) **วิจิกิจฉา**(ความลังเลสงสัยในคุณของพระรัตนตรัย) **และสีลัพพัตตปรามาสได้** (การประพฤติปฏิบัติในศีลและวัตรแบบงมงายมืดบอด คิดว่าจะทำให้เกิดความขลังศักดิ์ไปเกิดในสุคติและหลุดพ้นได้) เป็นผู้ไม่อาจอยู่อย่างไม่มีความเคารพ ไม่มีความยำเกรงในศาสดา ในพระธรรม ในอริยสงฆ์ ในไตรสิกขา เป็นผู้ไม่อาจกลับมาสู่เหตุที่ไม่ควรเข้าถึง (พระโสดาบันจะไม่ทำผิดศีล และไม่ถือมั่นในมิจฉาทิฏฐิทั้งหลาย) เป็นผู้ไม่อาจให้ภพที่ ๘ เกิดขึ้นได้ เป็นผู้ไม่อาจยึดถือสังขารว่าเป็นของเที่ยง ว่าเป็นสุข ไม่อาจยึดถือธรรมว่าเป็นอัตตา เป็นผู้ไม่อาจทำอนันตริยกรรม เป็นผู้ไม่อาจเชื่อความบริสุทธิ์โดยถือมงคลตื่นข่าว และเป็นผู้ไม่อาจแสวงหาเขตบุญนอกศาสนานี้[๒๑]

๒.พระสกทาคามี หมายถึง ผู้กลับมาเกิดอีกครั้งเดียว คือ ผู้บรรลุในโลกนี้แล้ว หลังจากตายจากมนุษย์ไปเกิดในเทวโลก หมดอายุแล้ว กลับมาเกิดในโลกมนุษย์อีก จึงจะบรรลุธรรมเป็นพระอรหันต์แล้วค่อยปรินิพพาน

---

[๒๑] **อัง.ฉักก.**(แปล) ๒๒/๖๑๖-๖๑๗ **อภัพพัฏฐานสูตร**ที่ ๑-๒
สัง.มหา.(แปล) ๑๙/๕๗๖-๕๗๗ **โสตาปัตติผลสูตร**,**ขุ.ธ.**(แปล) ๒๕/๖๖

๓.พระอนาคามี[๒๒] หมายถึง ผู้ที่ละสังโยชน์เบื้องต่ำ ๕* ประการได้ และจะไม่เวียนกลับมาเกิดในครรภ์ในโลกมนุษย์หรือในกามาวจรภูมิอีก แต่จะไปบังเกิดเป็นเทพเจ้าชั้นสูงในพรหมโลกชั้นสุทธาวาส แล้วบรรลุธรรมเป็นพระอรหันต์ในภพนั้น

๔.พระอรหันต์ หมายถึง ผู้บรรลุธรรมขั้นสูงสุด กำจัดกิเลสอาสวะทั้งหลายทั้งปวงได้หมดสิ้นแล้ว หลังจากทิ้งร่างวางขันธ์แล้ว ย่อมไม่เกิดอีก[๒๓] ไม่ว่าจะเป็นภพภูมิใดก็ตาม

การตรัสรู้อนุตรสัมมาสัมโพธิญาณของสัพพัญญูโพธิสัตว์ หรือว่าการบรรลุธรรมของพระอริยสาวกผู้เป็นมนุษย์ทุกท่าน ไม่ว่าจะในอดีต ปัจจุบันและอนาคต จะต้องเป็นไปตาม**กฎแห่งกรรม** ซึ่งสอดคล้องกับความถึงพร้อมแห่ง**คติ อุปธิ กาละและปโยคะ** สมบัติ ดังนี้

---

[๒๒] พระอนาคามี แบ่งออกเป็น ๕ ประเภท ดังนี้ **๑. อันตราปรินิพพายี** (ผู้ปรินิพพานในระหว่าง คือ เกิดในสุทธาวาสภพใดภพหนึ่งแล้ว อายุยังไม่ถึงกึ่ง ก็ปรินิพพาน **๒. อุปหัจจปรินิพพายี** (ผู้จวนจะถึงจึงปรินิพพาน คือ อายุพ้นกึ่งแล้ว จวนจะถึงสิ้นอายุจึงปรินิพพาน **๓. อสังขารปรินิพพายี** (ผู้ปรินิพพานโดยไม่ต้องใช้แรงชักจูง คือ ปรินิพพานโดยง่าย ไม่ต้องใช้ความเพียรนัก **๔. สสังขารปรินิพพายี** (ผู้ปรินิพพานโดยใช้แรงชักจูง คือ ปรินิพพานโดยต้องใช้ความเพียรมาก **๕. อุทธังโสโต อกนิฏฐคามี** (ผู้มีกระแสในเบื้องบนไปสู่อกนิฏฐภพ คือ เกิดในสุทธาวาสภพใดภพหนึ่งแล้วก็ตาม จะเกิดเลื่อนต่อขึ้นไปจนถึงอกนิฏฐภพแล้วจึงปรินิพพาน

* **สังโยชน์**เบื้องต่ำ คือ สักกายทิฏฐิ (ความเข้าใจผิดเรื่องอัตตาตัวตน) วิจิกิจฉา(ความลังเลสงสัยเรื่องภพชาติและพระรัตนตรัย) สีลพัตตปรามาส(การยึดถือแบบสำคัญผิดเรื่องศีลและวัตร) กามราคะ (ความยินดีพอใจในกาม) และปฏิฆะ(ความโกรธ ความขัดเคืองใจเชื้อของโทสะ) **ม.ม.** (แปล) ๑๓/๑๔๒-๑๔๕ **มหามาลุงกยสูตร**

[๒๓] **ขุ.อุ.**(แปล) ๒๕/๓๓๐ **จุนทสูตร**

• **คติสมบัติ** ได้แก่ สถานที่ หมายถึง บนรัตนบัลลังก์ทองสูงประมาณหน้าอก มีลักษณะเหมือน**ดอกบัวบาน**[๒๔]นับได้ ๓๗ กลีบ มีหญ้าคาม้วนเป็นทักษิณาวรรตเวียนขวา ซึ่งหันหน้าไปทางด้านทิศตะวันออก เกิดขึ้นภายใต้ต้นพระศรีมหาโพธิ์ อันเป็นสถานที่โล่งแจ้ง ถ้ากล่าวโดยภาพรวม สำหรับการบรรลุธรรมของพระสาวก จะเกิดขึ้นเพียงแค่ภายในอาณาเขตซึ่งกินเนื้อที่บริเวณประเทศ **“อินเดีย”** ในปัจจุบันเท่านั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสถานที่ซึ่งใกล้กับ**สังเวชนียสถาน**ทั้ง ๔ แห่ง[๒๕] กล่าวคือ สถานที่ประสูติ ตรัสรู้ แสดงธรรมและสถานที่ปรินิพพาน การบรรลุมรรคผลนิพพาน จะไม่เกิดขึ้นแก่บุคคลที่เกิดในประเทศอื่น หรือสถานที่อื่นนอกจากอินเดีย

---

[๒๔] **ดอกบัว** เป็นสัญลักษณ์แห่งการตรัสรู้ธรรม การบรรลุมรรคผลนิพพาน และในที่นี้หมายถึง **สัมมาสัมโพธิญาณ**อันเป็นปัญญาญาณสูงสุด ให้คุณประโยชน์ทุกประการ ส่วน**กลีบดอกบัว** เป็นสัญลักษณ์สื่อความหมายแห่งองค์ธรรมที่จะนำไปสู่การตรัสรู้ ซึ่งเรียกว่าโพธิปักขิยธรรม มี ๓๗ ประการ-**วิรุฬหผลโพธิสัตว์**

ส่วนหญ้าคาที่ม้วนเป็นทักษิณาวรรตนั้น มีลักษณะเป็นหญ้าคาเหมือนที่ประเทศไทยจากคำบอกเล่าของ**พรหมเทพเทวา**ผู้ได้ศึกษาพุทธประวัติเพิ่มเติมจากเทพเจ้าชั้นสูง

[๒๕] **สังเวชนียสถาน** ๔ แห่งที่กุลบุตรผู้มีศรัทธาควรไปดู ด้วยระลึกว่า พระตถาคตเจ้า ‘ประสูติในที่นี้’ ‘ตรัสรู้อนุตตรสัมมาสัมโพธิญาณในที่นี้’ ‘ทรงประกาศธรรมจักรอันยอดเยี่ยมในที่นี้’และ ‘ได้เสด็จดับขันธปรินิพพานด้วยอนุปาทิเสสนิพพานธาตุในที่นี้’ อานนท์ สังเวชนียสถาน ๔ แห่งนี้ เป็นสถานที่ที่กุลบุตรผู้มีศรัทธาควรไปดู ภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกาผู้มีศรัทธาจะมาดู ... อานนท์ ชนเหล่าใดเหล่าหนึ่ง จาริกไปยังเจดีย์ จักมีจิตเลื่อมใสตายไปชนเหล่านั้นทั้งหมดหลังจากตายแล้ว จะไปเกิดในสุคติโลกสวรรค์

ที.ม. (แปล) ๑๐/๑๕๐-๑๕๑ **มหาปรินิพพานสูตร**

• **อุปธิสมบัติ** ได้แก่ ร่างกาย คือ พระวรกายของ**สัพพัญญูโพธิสัตว์** ประกอบด้วยลักษณะแห่งมหาบุรุษ ๓๒ ประการ พร้อมทั้งอนุพยัญชนะ ๘๐ ประการ[๒๖] ซึ่งเกิดจากมหากุศลอันยิ่งใหญ่ที่ได้สั่งสมไว้ดีแล้วตลอด ๔ อสงไขยกับอีกหนึ่งแสนกัป ส่วนอริยสาวกบุคคลผู้มีบุญญาธิการได้ทำไว้ดีแล้วทั้งหลาย จะต้องมีนิ้วมือ ๘ นิ้ว(ส่วนนิ้วโป้งสองข้างยาวเล็กน้อย) และนิ้วเท้า ๑๐ นิ้วยาวเสมอกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งนิ้วเท้าทั้งสองข้างต้องเสมอกัน

• **กาลสมบัติ** ได้แก่ เวลาแห่งการตรัสรู้ธรรม การบรรลุมรรคผลนิพพาน ขณะที่ตรัสรู้อนุตรสัมมาสัมโพธิญาณของสัพพัญญูโพธิสัตว์ จะเกิดขึ้นในวันพฤหัสบดีขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๖ วิสาขมาส ณ เวลาประมาณตี ๕ : ๕๙ นาทีก่อนรุ่งอรุณ ส่วนผู้เป็นอริยสาวก เมื่อกล่าวโดยรวม จะบรรลุธรรมวันพฤหัสบดี ใน

---

[๒๖] **อนุพยัญชนะ** พระลักษณะข้อปลีกย่อยของพระมหาบุรุษอีก ๘๐ ประการ เช่น พระสรีรกายทั้งปวงปราศจากต่อมและไฝปานหรือมูลแมลงวัน และทรงพระกำลังมากเสมอด้วยกำลังแห่งกุญชรชาติ ประมาณถึงแสนล้านเชือก ถ้าจะประมาณด้วยกำลังบุรุษก็ได้ถึงล้านล้านคน - **อรรถกถา**แห่งลักขณสูตร,**มหาปทานสูตร**

ลักษณะของพระมหาบุรุษ ผู้เป็นสัพพัญญูโพธิสัตว์ ตรงตามข้อความที่บันทึกไว้ในคัมภีร์เกือบทุกประการ ยกเว้นบางข้อ เช่น พระทนต์(มี ๓๒ซี่ ไม่ใช่ ๔๐ซี่) ลายพระหัตถ์มีเส้นหลัก ๓ เส้น ความยาวของพระหัตถ์และพระกรรณ(หูไม่ได้ยาวมาก) ผิวขาวผ่องไม่มีไฝปาน จมูกโด่ง คิ้วโก่งงามได้สัดส่วน ห่มผ้าจีวรปิดไหล่

ข้อมูลเพิ่มเติมจาก-อานันทเทพบุตรและ**สุชาดาเทพธิดา** ซึ่งนางมีโอกาสได้ถวายอาหารบิณฑบาตแก่พระสัพพัญญูพุทธเจ้าเป็นคนแรกก่อนและหลังตรัสรู้ คือกล่าวในช่วงที่พระองค์ออกจากสมาบัติหลังจากเสวยวิมุตติสุขครบ ๗ สัปดาห์แล้ว อีกทั้งยังมีโอกาสได้เห็นรัตนบัลลังก์ที่พระองค์ประทับนั่งตรัสรู้ ซึ่งเป็นทองคำแท้บริสุทธิ์ มีลักษณะเหมือนดอกบัวบานอีกด้วย ส่วนคนใช้ที่ไปด้วยมองไม่เห็น เพราะพลังแห่งบุญมีไม่เพียงพอ

วันข้างขึ้นและเวลาประมาณตี **๕ : ๕๔** นาทีและก่อนพระอาทิตย์ขึ้นเช่นกัน[๒๗]

● **ปโยคสมบัติ** ได้แก่ ความเพียรอันสมบูรณ์พร้อม หรือกรรมปัจจุบัน ผู้ที่ได้บรรลุธรรมทุกท่าน ไม่ว่าจะเป็นสัพพัญญูโพธิสัตว์ พระปัจเจกพุทธเจ้าหรืออริยสาวกทั้งปวง จะต้องอยู่ใน**เพศบรรพชิตเท่านั้น** ได้ปฏิบัติตามอริยมรรคมีองค์ ๘ อย่างถูกต้องสมบูรณ์พร้อม และโดยเฉพาะ ณ ช่วงเวลานั้น จะต้องหันหน้าไป**ทิศตะวันออก**อย่างเดียวเท่านั้น* ถ้าหากว่า หันไปทิศทางอื่น การบรรลุธรรมย่อมไม่เกิดขึ้น หรือเกิดขึ้นไม่ได้

---

[๒๗] ท่านโทณพราหมณ์แห่งแคว้นมคธ เกิดวันพฤหัสบดีและได้บรรลุธรรมเป็นพระโสดาบันในวันพฤหัสบดี ขึ้น ๑๔ ค่ำ เวลาตี ๕ : ๕๙ และถัดจากนั้น ๑ เดือน ก็ได้บรรลุเป็นพระสกทาคามี ต่อจากนั้นอีก ๑๕ วัน ก็ได้บรรลุธรรมเป็นพระอนาคามี ในวันและเวลาเดียวกัน ซึ่งเป็นสิ่งมหัศจรรย์ในการส่งผลของกุศลกรรมอันยิ่งใหญ่ หลังจากท่านได้มรณภาพแล้ว ไปถือปฏิสนธิในพรหมโลก แล้วจึงได้บรรลุอรหัตตผลที่นั่น ส่วนท่านฆฏิการพรหมก็เช่นกัน เกิดวันพฤหัสบดี ได้บรรลุธรรมเป็นพระโสดาบันในวันขึ้น ๘ ค่ำ เวลาเดียวกันกับท่านโทณพราหมณ์ และถัดจากนั้นประมาณ ๑ เดือน ก็ได้บรรลุเป็นพระสกทาคามีและพระอนาคามีตามลำดับ

ข้อมูลจาก ท่านโทณะและท่านฆฏิการะผู้เป็นอรหันตสาวกแห่งอกนิฏฐาพรหมโลก

ขออนุโมทนาสาธุการอย่างสูงสุดต่อท่านทั้งสองที่ได้เมตตาให้ความกระจ่างแจ้งในเรื่องนี้ ซึ่งจะเป็นประโยชน์อย่างมากแก่ผู้เป็นบัณฑิตผู้หนักแน่นในเหตุและผล และมีอุปนิสัยแห่งการบรรลุธรรม จะได้นำไปใคร่ครวญพิจารณา เพื่อเป็นการต่อยอดความรู้ในการศึกษาและปฏิบัติธรรม

* **กฎแห่งการบรรลุธรรม** การให้ผลของกุศลกรรม(มรรคกรรม) ส่งผลสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกับสิ่งดังต่อไปนี้ คติ,อุปธิ, กาละและปโยคะ ดูใน **อภิ.วิ.ทสก.** (แปล)๓๕/๕๒๓

-**ข้อมูลจาก หลวงพ่อเสือ วิรุฬหผลโพธิสัตว์** ท่านพระอานนท์เถระหน่อเนื้อพุทธางกูรและท่านพระฤาษีโสมวัฒน์แห่งตุสิตาเทวโลก

มนุษย์หรือเทวดาผู้ที่ยังไม่ได้บรรลุธรรมเป็นพระอริยบุคคล ขั้นใดขั้นหนึ่ง ไม่ว่าจะเป็นพระโสดาบัน พระสกทาคามี พระอนาคามี หรือพระอรหันต์ พูดโอ้อวดคุณวิเศษที่ไม่มีในตนให้คนอื่นเชื่อถือ เพราะต้องการลาภสักการะ หรือ คำยกย่องสรรเสริญ เท่ากับเป็นการพูดบิดเบือนความจริง ไม่ตรงตามหลักธรรมที่พระพุทธองค์ตรัสไว้ ชื่อว่า การกล่าวตู่พุทธพจน์หรือธรรมวินัย ดูหมิ่นสัพพัญญุตญาณ

ฉะนั้น หลวงพ่อเสือ ท่านจึงได้พูดเน้นว่า การกล่าวตู่เพียงแค่นี้ ก็จัดว่า **เป็นบาปแล้ว** และบาปกรรมประเภทนี้ ไม่ใช่บาปขั้นธรรมดา แต่เป็นบาปอย่างหนักร้ายแรง ซึ่งมีโทษมากเท่ากับอนันตริยกรรม สามารถทำให้ชีวิตได้รับความวิบัติ เกิดความหายนะทั้งทางโลกและเสื่อมทั้งทางธรรม

๒.การพูดอวดคุณวิเศษที่ไม่มีในตนเป็นอริยุปวาท

อริยุปวาท แปลว่า การพูดตำหนิติเตียน การเข้าไปพูดร้ายพระอริยเจ้าหรือผู้มีคุณธรรมอันสูงส่ง มาจากคำว่า **อริยะ** กับ**อุปวาท** คำว่า **อริยะ** หมายถึง พระอริยเจ้า หรือ บุคคลผู้ได้บรรลุโลกุตรธรรม[๒๘] เช่น พระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระปัจเจกพุทธเจ้า และพระอริยสงฆ์สาวก-สาวิกา[๒๙]ทั้งหลายที่ได้บรรลุธรรม มี**พระอรหันต์ พระอนาคามี พระสกทาคามี และพระโสดาบัน**[๓๐]

ส่วนคำว่า **อุปวาท** หมายถึง การเข้าไปกล่าวร้าย การกล่าวตู่ด้วยคำไม่จริง **เป็นเรื่องโกหก เป็นเท็จไม่ใช่เรื่องจริง รวมไปถึงการพูดธรรมะผิดเพี้ยน** ซึ่งไม่ตรงตามพุทธพจน์ การพูดจาจาบจ้วงล่วงเกิน การว่าร้าย การใส่ร้ายป้ายสี ยุแหย่นำความข้างหนึ่งไปบอกอีกข้างหนึ่ง การด่าทอ การพูดตำหนิติ

---

[๒๘] **สัง.มหา.** (แปล) ๑๙/๒๙๒-๒๙๓ **ปฏิลาภสูตร,ปฐมสังขิตตสูตร**

[๒๙] ภิกษุณีที่ได้บรรลุธรรม สำเร็จเป็นพระอรหันต์ มีเพียง ๒ รูปเท่านั้น คือ **ท่านพระเขมาเถรีกับท่านพระอุบลวรรณาเถรี** ผู้เป็นอัครสาวิกาเบื้องขวาและเบื้องซ้าย ภิกษุณีนอกนั้นไม่มีผู้ใดได้บรรลุมรรคผลนิพพาน เพราะท่านเหล่านั้น ชีวิตหลังตาย ได้ไปเกิดในสุคติโลกสวรรค์ มีตัวตนที่สัมผัสได้และมีบางท่านไปเกิดในอบายภูมิ

-**ข้อมูลจาก**ท่านหลวงพ่อเสือ,ท่านโทณพราหมณ์และอานันทเทพบุตร

[๓๐] พระอริยบุคคลผู้บำเพ็ญอริยมรรค ดำรงอยู่ในโสดาปัตติมรรค กำลังปฏิบัติเพื่อบรรลุโสดาปัตติผล มีปัญญาแก่กล้าเป็นตัวนำ เรียกว่า **ธัมมานุสารี** ผู้มีปัญญาหยั่งรู้ความจริงโดยมีปัญญาเป็นตัวนำ และท่านผู้ดำรงอยู่ในโสดาปัตติมรรค กำลังปฏิบัติเพื่อบรรลุโสดาปัตติผล มีศรัทธาแก่กล้าเป็นตัวนำ เรียกว่า **สัทธานุสารี** ผู้มีปัญญาหยั่งรู้ความจริงโดยมีศรัทธาเป็นตัวนำ

ม.มู. (แปล) ๑๒/๒๖๖-๒๖๗,**อัง.ทสก.** (แปล) ๒๔/๒๙-๓๐

เตียน การพูดดูถูก พูดดูหมิ่นเหยียดหยามกดให้ต่ำลง การกล่าวคำสบประมาท การพูดปรามาส การกล่าวคำเสียดสี การกล่าวคำเปรียบเปรยดูหมิ่นเหมือนสัตว์เดรัจฉานเพื่อให้คนอื่นเจ็บใจหรือโกรธเคือง หรือว่า แม้เป็นคำพูดไพเราะฟังดูดี แต่มีเจตนาร้ายแอบแฝง

มองในแง่พฤติกรรมที่แสดงออกภายนอก **อริยุปวาท จัดเป็นวจีทุจริต** เป็นบาปอกุศลทางวาจา ประเภท**ผรุสวาจา** คือ เป็นคำพูดหยาบคาย กระด้าง รุนแรง ไม่สุภาพ เชือดเฉือน เผ็ดร้อน ฟังแล้วไม่ไพเราะเสนาะโสต แสลงหู ไม่น่าฟัง กระตุ้นให้เกิดโทสะ เป็นไปเพื่อทำให้เสียอารมณ์ ทำลายสมาธิ และมีความหมาย**นัยครอบคลุมถึงวจีกรรมทั้งส่วนที่เป็นการพูดโกหก พูดเท็จ พูดธรรมะผิดเพี้ยน**ไม่ตรงตามสภาวความเป็นจริง ขัดแย้งกับพุทธพจน์ พูดคำหยาบและการพูดส่อเสียดด้วย[๓๑] แต่ถ้ามองในแง่ลึกเข้าไปข้างในจิตใจ อริยุปวาทมีความหมายนัยรวมไปถึง**มโนกรรม**ฝ่ายอกุศลด้วย คือ การ**คิดในทางอกุศลทุกรูปแบบ** เช่น การคิดลบหลู่ดูหมิ่น การคิดจับผิด การคิดเพ่งโทษ คิดตำหนิติเตียนในทางใจ เหมือนพุทธพจน์ที่ว่า “การปราชัยด้วยทรัพย์ในการเล่น

---

[๓๑] ในครั้งปฐมกัป **พระเจ้าจักรพรรดิ** พระนามว่าเจติยราช หรือ **อุปจิรราช**แห่งโสตถิยนคร ในเจติยรัฐ ได้ทำอริยุปวาทต่อดาบสผู้ได้อภิญญา ๕ สมาบัติ ๘ เป็นนิยตโพธิสัตว์ ด้วยการพูดคำไม่จริง โดยกล่าวว่า **กปิลดาบสเป็นน้องชาย ส่วนโกรกลัมพกะเป็นพี่ชาย**ทั้งที่ไม่ใช่เรื่องจริง ส่งผลทำให้พระองค์เสื่อมจากฤทธิ์ ๔ ประการ คือ ตกจากอากาศลงมายืนบนพื้นดิน มีกลิ่นเหม็นเน่าฟุ้งออกจากพระโอษฐ์และพระวรกายและเทวดาไม่รักษาคุ้มครอง **ขุ.ชา.**(แปล) ๒๗/๒๙๒-๒๙๔ **เจติยราชชาดก**

การพนันจนหมดตัวนี้ เป็นความผิดเพียงเล็กน้อย **แต่การที่บุคคลมีใจประทุษร้าย**ในบุคคลผู้ดำเนินไปดีแล้วนี้เท่านั้น เป็นความผิดมากกว่า **บุคคลผู้ตั้งวาจา**และ**ใจอันชั่วร้าย พูดตำหนิติเตียนพระอริยะ** ย่อมเข้าถึงนรกสิ้น ๑๓๖,๐๐๐ นิรัพพุทกัปกับอีก ๕ อัพพุทกัป[๓๒]

ฉะนั้น คำว่า อริยุปวาทหรืออริยุปวาทกรรม หมายถึงการพูดตำหนิติเตียนพระอริยเจ้า เป็นวจีกรรมฝ่ายบาปอกุศล ซึ่งยังมีนัยครอบคลุมไปถึงความคิดอกุศลฝ่ายมโนกรรมด้วย แม้**การพูดอวดอุตริมนุษยธรรม** หรือพูดอวดคุณวิเศษที่ไม่มีในตนเกี่ยวกับเรื่องฌาน สมาธิ สมาบัติ วิโมกข์ อภิญญา อิทธิฤทธิ์ ปาฏิหาริย์ หรือว่า การบรรลุมรรคผล นิพพาน ชื่อว่า เป็นการพูดปดหรือการพูดโกหก เป็นความเท็จ ไม่เป็นจริง ขัดแย้งกับพุทธพจน์ กล่าวตู่พระพุทธเจ้าผู้เป็นเจ้าของแห่งธรรม เป็นการดูหมิ่นสัพพัญญุตญาณ ปฏิเสธเวสารัชญาณ เพราะฉะนั้น **การพูดอวดอุตริมนุษยธรรม** จึงเข้าข่ายเป็น**อริยุปวาทอย่างหนักด้วย**

---

[๓๒] คำว่า **กัป** ในคำว่า อัพพุทกัปนี้ หมายถึงระยะเวลาที่ยาวนาน จนนับไม่ถ้วนคำนวณไม่ได้ แต่ยังไม่ยาวนานเท่ากับระยะเวลาที่พระเทวทัตตายไปตกอเวจีนรกตลอด ๑ กัป

สํ.ส. (แปล)๑๕/๒๕๒ **โกกาลิกสูตร**, **อํ.ทสก.** (แปล) ๒๔/๒๐๖

ขุ.อุ. (แปล)๒๕/๒๕๕-๒๕๙ **สุปปพุทธกุฏฐิสูตร**และอรรถกถา

วิ.มหา.อ. (แปล)๑/๑/๒๘๐-๒๘๑

๓.การสอนธรรมะสุ่มเสี่ยงต่ออริยุปวาท

หลักคำสอนของพระองค์ทั้งหมดทั้งสิ้น ที่พระองค์ตรัสสอนไว้นับตั้งแต่วันที่ตรัสรู้จนถึงวันสุดท้ายที่ปรินิพพาน ทุกระดับล้วนแล้วแต่เป็นไปเพื่อประโยชน์ เพื่อความสุข เป็นไปเพื่อคลายหายติด เพื่อความไม่ประกอบทุกข์ เพื่อความไม่พอกพูนกิเลส เพื่อความมักน้อย เพื่อความสันโดษ เพื่อความสงัด เพื่อการประกอบความเพียร และเพื่อความเลี้ยงง่าย **ส่วนคำสอนที่ตรงกันข้ามนั้น** โปรดทราบว่า **นั่นไม่ใช่หลักธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้า**[๓๓] แม้พระองค์จะทรงรู้มากมายแค่ไหน ก็ไม่ทรงนำมาสอน[๓๔] ถ้าหากไม่มีประโยชน์ แม้แต่สิกขาบทน้อยใหญ่ทั้งหลาย ซึ่งเป็นข้อปฏิบัติเพื่อการฝึกหัดขัดเกลากิเลสที่ทรงบัญญัติแก่สาวกทั้งหลายนั้น ล้วนแล้วแต่เป็นไปเพื่อประโยชน์ทั้งสิ้น คือ [๓๕]

- เพื่อความรับว่าดีแห่งสงฆ์
- เพื่อความผาสุกแห่งสงฆ์
- เพื่อข่มบุคคลผู้เก้อยาก(คนหน้าด้าน)
- เพื่อความอยู่ผาสุกแห่งเหล่าภิกษุผู้มีศีลดีงาม
- เพื่อปิดกั้นอาสวะทั้งหลายอันจะบังเกิดในปัจจุบัน
- เพื่อกำจัดอาสวะทั้งหลายอันจะบังเกิดในอนาคต

---

[๓๓] **วิ.จู.** (แปล) ๗/๓๒๓-๓๒๔ **ภิกขุนี ขันธกะ**

[๓๔] **สัง.มหา.**(แปล) ๑๙/๖๑๓ **สีสปาวนสูตร**

[๓๕] **อัง.ติก.**(แปล) ๒๐/๑๓๕ **วินยเปยยาล**

- เพื่อปิดกั้นเวรทั้งหลายอันจะบังเกิดในปัจจุบัน
- เพื่อกำจัดเวรทั้งหลายอันจะบังเกิดในอนาคต
- เพื่อปิดกั้นโทษทั้งหลายอันจะบังเกิดในปัจจุบัน
- เพื่อกำจัดโทษทั้งหลายอันจะบังเกิดในอนาคต
- เพื่อปิดกั้นภัยทั้งหลายอันจะบังเกิดในปัจจุบัน
- เพื่อกำจัดภัยทั้งหลายอันจะบังเกิดในอนาคต
- เพื่อปิดกั้นอกุศลธรรมทั้งหลายอันจะบังเกิดในปัจจุบัน
- เพื่อกำจัดอกุศลธรรมทั้งหลายอันจะบังเกิดในอนาคต
- เพื่ออนุเคราะห์คฤหัสถ์
- เพื่อตัดฝักฝ่ายของภิกษุผู้ปรารถนาชั่ว
- เพื่อความเลื่อมใสของคนที่ยังไม่เลื่อมใส
- เพื่อความเลื่อมใสยิ่งขึ้นของคนที่เลื่อมใสแล้ว
- **เพื่อความตั้งมั่นแห่งสัทธรรม**
- **เพื่อเอื้อเฟื้อวินัย**[๓๖]

เพราะฉะนั้น พระ**วินัย**ที่พระสุคต* ศาสดาทรงบัญญัติแก่สาวกเหล่านั้น เมื่อดำรงอยู่ในโลกอย่างนี้ พึงเป็นไปเพื่อเกื้อกูลคนหมู่มาก เพื่อสุขแก่คนหมู่มาก เพื่ออนุเคราะห์

---

[๓๖] **เพื่อเอื้อเฟื้อวินัย** หมายถึง เพื่อเชิดชู ค้ำจุน ประคับประคองพระวินัย ๔ อย่าง คือสังวรวินัย ปหานวินัย สมถวินัย ปัญญัติวินัย (วิ.อ. ๑/๓๙/๒๓๖-๒๓๗)

* **พระสุคต** หมายถึงพระนามของพระพุทธเจ้า มีความหมายหลายนัย ดังนี้ คือ (๑) เสด็จไปงาม คือบริสุทธิ์ ได้แก่ ดำเนินไปด้วยอริยมรรคมีองค์ ๘ (๒) เสด็จไปยังสถานที่ดี คือ อมตนิพพาน (๓) เสด็จไปโดยชอบ คือ ไม่กลับมาหากิเลสที่ทรงละได้แล้ว (๔) ตรัสไว้โดยชอบ คือ ตรัสพระวาจาที่ควรในฐานะที่ควรเท่านั้น (วิ.อ. ๑/๑/๑๐๘)

ชาวโลก เพื่อประโยชน์เพื่อเกื้อกูล เพื่อสุขแก่เทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย[๓๗] บุคคลผู้มีความศรัทธา เลื่อมใสในพระสัทธรรม กล่าวคืออริยมรรคมีองค์ ๘ และนิพพาน ชื่อว่า เลื่อมใสในสิ่งที่เลิศ วิบากแห่งกรรมที่ล้ำเลิศ ย่อมเกิดแก่บุคคลผู้เลื่อมใสในธรรมอันเลิศนั้น[๓๘]

บุคคลผู้ยังไม่ได้บรรลุธรรมเป็นอริยสาวก หรือว่าผู้ไม่มีโอกาสศึกษาพุทธธรรมกับพระอริยเจ้าอย่างถูกต้อง ผู้ที่เข้าใจธรรมะยังไม่ลึกซึ้งแตกฉาน เป็นคนโง่เขลา เป็นมิจฉาทิฏฐิ มีนิสัยโอ้อวด ยึดติดในลาภสักการะเกียรติยศชื่อเสียงอย่างเหนียวแน่น ขณะที่พูด บรรยาย สอนธรรมะ เขียนหนังสือธรรมะหรือทำสื่อธรรมะเพื่อการเผยแผ่ ย่อมสุ่มเสี่ยงต่อการปฏิบัติผิดต่อพระธรรมวินัย เป็นการพูดธรรมะผิดเพี้ยนโดยไม่รู้ตัว และเป็นการทำพระธรรมวินัยให้วิปริตผิดจากพุทธพจน์ตัวอย่างเช่น **พระเทวทัตและภิกษุที่เป็นพรรคพวก*** พระสุภัททะผู้บวชตอนแก่ **พระยมก พระสาติ พระสุนักขัตตะลิจฉวี พระอริฏฐะ สามเณรกัณฑกะ** เป็นต้น

---

[๓๗] **อัง.จตุกก.**(แปล) ๒๑/๒๒๒-๒๒๕ **สุคตวินยสูตร**

[๓๘] **อัง.จตุกก.** (แปล) ๒๑/๕๓ – ๕๕ **อัคคัปปสาทสูตร**

***ข้อสังเกต** ด้วยอำนาจแห่งบาปกรรมเก่าที่ติดตัวมาในชาติปางก่อน ทำให้**พระเทวทัต** เกิดอกุศลจิต คิดร้ายกับพระพุทธเจ้า พูดตำหนิติเตียนพระพุทธองค์ในทางเสื่อมเสีย จนถึงขนาดลงมือทำโลหิตุปบาท ได้สอนธรรมะผิดเพี้ยนจากพุทธพจน์ พร้อมทั้งได้พูดใส่ร้ายป้ายสีกับสงฆ์ผู้เป็นฝ่ายธรรมะ ซึ่งเป็นอริยุปวาทกรรมอย่างหนัก และสุดท้ายทำสังฆเภท ซึ่งเป็นอนันตริยกรรมรุนแรงสูงสุด ทำตนเลียนแบบพระตถาคตเจ้า จึงได้รับความพินาศหายนะ เกิดโรคร้ายเรื้อรัง เสื่อมลาภสักกการะและบริวาร และท้ายที่สุด โดนแผ่นดินสูบไปเกิดในอเวจีนรกตลอด ๑ กัป เป็นเวลายาวนาน ซึ่งนับไม่ถ้วนคำนวณไม่ได้

กรณีตัวอย่างบุคคลที่สอนธรรมะผิดเพี้ยน จากพุทธพจน์ในสมัยพุทธกาล มีดังนี้

๑. ภิกษุชื่ออริฏฐะและ**สามเณรชื่อ กัณฑกะ**[๓๙]

พระอริฏฐะรูปนี้ เป็นภิกษุผู้มีพหูสูต เป็นคนคงแก่เรียน และเป็นพระธรรมกถึก เป็นพระนักเทศน์ มีสติปัญญาแตกฉานในธรรมะพอสมควร **แต่ไม่ฉลาดรอบรู้ในเรื่องพระวินัย** ไม่รู้เรื่อง**อันตรายิกธรรม**เกี่ยวกับการล่วงละเมิดวินัยบัญญัติ คิดเอาเองว่า พวกคฤหัสถ์ที่ยุ่งเกี่ยวอยู่กับกามคุณ ที่เป็นโสดาบันก็มี เป็นสกทาคามีก็มี เป็นอนาคามีก็มี ส่วนพวกภิกษุก็ยังใช้สอยผ้าปูผ้าห่มอ่อนนุ่ม สิ่งนี้ทั้งหมดยังใช้ได้ ไม่ผิดวินัย ดังนั้น **รูป เสียง กลิ่น รส และสัมผัสของหญิง ก็ต้องไม่ผิดวินัยเช่นกัน** เมื่อเข้าใจเช่นนี้ ภิกษุรูปนี้ จึงปักใจเชื่อมั่นว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้อง แล้วคิดอกุศลต่อไปอีกว่า **ทำไมพระศาสดา จึงบัญญัติห้ามพระภิกษุไม่ให้เสพเมถุนอย่างเข้มงวดนัก ทั้งๆที่ไม่มีโทษอะไร** แล้วพูดประกาศกับเพื่อนภิกษุด้วยกันว่า **“โทษของกามไม่มี”** อีกทั้งยังพูดยืนยันเป็นมั่นคงว่า **“เรื่องนี้ถูกต้องตามหลักคำสอนของพระศาสดา”**

การพูดในลักษณะเช่นนี้ ถือว่าเป็นการกล่าวตู่พระตถาคตเจ้าขัดแย้งกับเวสารัชญาณที่ไม่มีใครจะคัดค้านได้ ปฏิเสธสัพพัญญุต

---

[๓๙] **วิ.มหา.**(แปล) ๒/๕๒๕-๕๒๙ และอรรถกถา

อัง.ติก. (แปล)๒๐/๓๕๗ **อาปายิกสูตร**

กรณีของ**สามเณรกัณฏกะ**เหมือนกับพระอริฏฐะ คือ ได้กล่าวตู่คำสอนของพระพุทธเจ้าว่า “เรารู้ทั่วถึงธรรมที่พระผู้มีพระภาคทรงแสดงแล้ว แม้ธรรมที่พระองค์ตรัสว่า **เป็นธรรมก่ออันตราย ก็หาสามารถก่ออันตรายแก่ผู้ซ่องเสพได้จริงไม่**”

วิ.มหา.(แปล) ๒/๕๓๖-๕๓๙ **กัณฏกสิกขาบท** นิทานวัตถุ

ญาณที่พระองค์รู้แจ้งสรรพสิ่ง เป็นการใส่ตอและหนามลงในอริยมรรคอันบริสุทธิ์ให้มีมลทิน และทำให้พระสัทธรรมเสื่อมถอย ทั้งๆที่พระพุทธองค์**กล่าวโทษของกามไว้อย่างมากมาย**หลายประการ เช่นว่า ต้องทำมาหาเลี้ยงชีพด้วยความยากลำบาก เป็นเหตุให้เกิดการทะเลาะวิวาท ทำบาปทุจริต กามเหมือนสุนัขแทะกระดูกเปื้อนเลือด และกามเปรียบเสมือนหลุมถ่านเพลิง[๔๐] เป็นต้น

การกล่าวตู่พระธรรม หรือ **การกล่าวธรรมะให้ผิดเพี้ยน**ของภิกษุรูปนี้[๔๑] เรียกได้ว่า อริยุปวาทอย่างหนัก เป็นบาปมหันต์ที่แก้ไม่ได้ มีโทษใหญ่หลวง เป็นการทำลายคุณความดีตัวเองให้หมดไปด้วยวจีทุจริตคือพูดธรรมะไม่ตรงกับความจริง ทำให้หมดสิทธิ์ในการบรรลุโลกุตรธรรม เพราะการบรรลุมรรค-ผล นิพพานนั้น ได้ถูกบาปกรรมอันนี้ ปิดกั้นขัดขวางเอาไว้ แม้พระศาสดาผู้ทรงมหากรุณาอันยิ่งใหญ่ก็ช่วยไม่ได้ และต่อมาอีกไม่นาน เขาก็ได้เสียชีวิต หลังจากตายแล้ว ได้ไปเกิดในอเวจีนรกนับภพชาติไม่ถ้วน คำนวณไม่ได้ว่ายาวนานแค่ไหน

---

[๔๐] **ม.มู.**(แปล)๑๒/๑๖๕-๑๗๖ **มหาทุกขักขันธสูตร**
ม.ม. (แปล) ๑๓/๓๕-๔๗ **โปตลิยสูตร**
อัง.ทสก.(แปล) ๒๔/๑๐๐-๑๐๒ **สักกสูตร**

[๔๑] **สัง.ส.** (แปล) ๑๕/๕๔ **ปฐมปัชชุนนธีตุสูตร**และอรรถกถา
ม.อุ. (แปล) ๑๔/๑๗๔-๑๘๒ **มหาจัตตารีสกสูตร**และอรรถกถา

๒.พระสาติ[๔๒]

ภิกษุรูปนี้ มีความเข้าใจในเรื่องเหตุปัจจัยของการเวียนว่ายตายเกิดยังไม่ถูกต้องชัดเจน ไม่ฉลาดในเรื่องกรรมและวิบากกรรม พอได้ยิน ได้ฟังเรื่องชาดกมาว่า **พระเวสสันดรในอดีตชาตินั้น ได้เกิดมาเป็นพระพุทธเจ้าในชาติปัจจุบัน** ซึ่งเป็นการแสดงธรรมแบบบุคคลาธิษฐาน กล่าวถึงบุคคล มีรูปร่างหน้าตาลักษณะเช่นนี้ มีชื่อ โคตรอย่างนี้ **ไม่ได้ขยายความในรายละเอียด**[๔๓] เพราะผู้แสดงอาจจะละไว้ในฐานะที่เข้าใจดีแล้ว แต่ภิกษุรูปนี้ กลับไม่ยอมรับรู้อย่างนั้น ยึดถือตามคำพูดตามตัวอักษร จึงเข้าใจผิดว่า **วิญญาณ**(จิต)**นี้ เป็นตัวยืนโรง ไม่รู้จักตาย พาเวียนว่ายตายเกิด เป็นตัวการที่ทำให้คนพูดได้รับรู้สุขทุกข์และเป็นตัวรับผลของกรรม**

บรรดาภิกษุที่มีความหวังดี บอกให้เปลี่ยนความเข้าใจเสียใหม่ว่า การเข้าใจอย่างนั้น ไม่ตรงกับคำสอนของพระศาสดา แต่ภิกษุนี้ดื้อด้าน ยังยืนยัน และยึดถือเช่นนั้นเหมือนเดิม แม้พระศาสดาเรียกมาสอบถาม เพื่อจะหาทางแก้ไข ก็ช่วยไม่ได้ เพราะเป็นอริยุปวาทอย่างหนัก **การเข้าใจเรื่องวิญญาณของพระสาติเช่นนี้ ไม่ตรงกับพุทธพจน์** ผิดหลักพุทธธรรม เนื่องจากว่า สภาพวิญญาณ คือ การรับรู้ทางตา หู จมูก ลิ้น กายและใจนั้น เกิดจากเหตุปัจจัยต่างๆ มีการเกิด

---

[๔๒] **ม.มู.** (แปล) ๑๒/๔๒๗-๔๕๑ **มหาตัณหาสังขยสูตร**

[๔๓] คนที่มีลักษณะดังต่อไปนี้ ย่อมกล่าวตู่พระตถาคต คือ ๑. **คนที่แสดงสุตตันตะที่ควรขยายความว่า "สุตตันตะขยายความแล้ว"** ๒. คนที่แสดงสุตตันตะที่มีการขยายความแล้วว่า "สุตตันตะที่ควรขยายความ ๓. คนเจ้าโทสะที่มีความโหดร้ายอยู่ภายใน ๔. คนที่เชื่อโดยยึดถือผิด ดูเพิ่มใน **อัง.ทุก.**(แปล) ๒๐/๗๓-๗๔

และดับตลอดเวลา ไม่ใช่สิ่งอมตะ เปลี่ยนแปลงได้ (อนิจจัง) ไม่คงที่ ไม่คงเดิม(ทุกขัง) และไม่มีตัวตนที่แท้จริง บังคับบัญชาให้เป็นตามใจไม่ได้ (อนัตตา) การเกิดดับของวิญญาณหรือจิตนี้เร็วมาก* ท่านอุปมาว่า **เพียงแค่ชั่วดีดนิ้ว จิตเกิดดับเป็นล้านๆครั้ง** แต่เพราะกำลังแห่งสติปัญญาของปุถุชนคนเราจับไม่ทัน จึงไม่สามารถจะรู้ได้ นอกจากสัพพัญญุตญาณของพระพุทธองค์เท่านั้น

ผลกรรมจากการกล่าวตู่คำสอนของพระพุทธเจ้า ทำให้พระสาติรูปนี้ ไม่สามารถเจริญงอกงามในพระธรรมวินัยได้อีกต่อไป **การบรรลุโลกุตรธรรม คือ มรรคผลนิพพานในชาตินี้ ถูกปิดกั้นขัดขวาง** เพราะอุปนิสัยแห่งการบรรลุธรรมของเขาถูกตัดขาดแล้ว เนื่องจากถูกอริยุปวาท**ขุดโค่นทำลาย**หมดแล้ว **ต้องลาสิกขาเวียนมาเพื่อเป็นคฤหัสถ์สถานเดียว** แม้พระพุทธองค์ก็งดให้โอวาท ไม่ตรัสสอนอีกต่อไป และอยู่ต่อมาไม่นานประมาณ ๑ เดือน เขาก็ได้เสียชีวิต แล้วไปเกิดในอเวจีนรกอย่างทุกข์ทรมาน นับภพชาติไม่ได้ว่าอีกยาวนานแค่ไหน ถึงจะหลุดพ้นจากขุมนรกนี้ เพราะวิบากของอริยุปวาทอย่างหนัก

---

* คำว่า **จิต,มโนและวิญญาณ** โดยความหมาย เป็นสิ่งเดียวกัน แต่ที่เรียกชื่อต่างกันเพราะทำหน้าที่ต่างกัน เรียกว่า **จิต** เพราะทำหน้าที่คิดนึก ปรุงแต่งอารมณ์ เรียก **วิญญาณ** เพราะทำหน้าที่รับรู้อารมณ์ทางอายตนะทั้ง ๖ เรียก **มโน** เพราะมีสภาพน้อมไปรับอารมณ์ที่ผ่านเข้ามาทางอายตนะเหล่านั้น ดูเพิ่ม **สัง.นิ.** (แปล) ๑๖/๑๑๕-๑๑๖ **อัสสุตวาสูตร**

๓.พระยมก[๔๔]

ภิกษุรูปนี้ ไม่เข้าใจเรื่องกิเลส กรรมและวิบากอย่างลึกซึ้งละเอียดดีพอ เมื่อได้ยินได้ฟังมาว่า **พระอรหันต์ตายแล้ว ไม่เกิดอีก** เพราะตัวเองมีสติปัญญาในการสั่งสมสุตะมาน้อย และมีอริยุปวาทติดตัวมาก่อน จึงมีความเห็น มีความเข้าใจผิดว่า **“พระอรหันต์นั้น หลังจากตายแล้วขาดสูญ ไม่มีการเกิดอีก”** ซึ่งแนวคิดนี้เหมือนกับคำสอนของลัทธิอุจเฉทิฏฐิที่เห็นว่าตายแล้วสูญ แม้เพื่อนภิกษุด้วยกันมาชี้แจง แสดงเหตุผล อธิบายความจริงเพื่อไม่ให้กล่าวตู่คำสอนของพระพุทธเจ้า แต่ภิกษุรูปนี้ ยังพูดยืนยันว่าเขาเข้าใจอย่างนั้นถูกต้องแล้ว จึงไม่ยอมเปลี่ยน

ในประเด็นนี้ ถ้าดูอย่างผิวเผิน ก็เหมือนจะมีส่วนถูกอยู่บ้าง แต่เพื่อป้องกันความเข้าใจผิด ไม่ให้ไปสับสนกับ**ลัทธิอุจเฉททิฏฐิ***ที่พวกศาสดา คณาจารย์ เจ้าลัทธิทั้งหลายสอนกันจนแพร่หลายในยุคนั้นว่า **สัตว์ทุกจำพวก หลังจากตายแล้วสูญสิ้นหมด ไม่มีการเกิดอีก**

ลัทธิเหล่านี้ เป็นมิจฉาทิฏฐิ เข้าใจผิดเรื่องชีวิตในสังสารวัฏไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง เพราะรู้ไม่ครบวงจรตลอดสายและสุ่มเดาเอาเองเนื่องจากพวกศาสดาผู้ประกาศศาสนา หรือลัทธิเหล่านี้ มี**บุพเพนิวาสานุสสติญาณ** ซึ่งเป็นเครื่องมือในการ

---

[๔๔] **สัง.ม.** (แปล) ๑๗/๑๔๗-๑๕๓ ดู **ยมกสูตร**และอรรถกถา

* **ที.สี.** (แปล) ๙/๓๔-๓๖ **พรหมชาลสูตร**, **ม.มู.** (แปล) ๑๒/๒๙๑ **นิวาปสูตร**

ตรวจสอบมีขีดจำกัด รู้เห็นสังสารวัฏไม่ตลอดสาย ไม่ครบวงจร กล่าวคือ **เห็นตอนตาย**(จุติ) **แต่ไม่เห็นตอนเกิด**(ขณะอุบัติ)[๔๕] จึงเข้าใจผิด เกิดสำคัญผิดว่า **ตายแล้วสูญ** เหมือน**พวกคนตาบอดคลำช้าง** คลำถูกส่วนไหน ก็คิดว่าช้างเป็นอย่างนั้น[๔๖] เช่น คลำถูกส่วนขาของช้าง ก็คิดว่า ช้างมีลักษณะเหมือนต้นเสา ผู้ที่คลำถูกหาง ก็เข้าใจว่า ช้างมีลักษณะเหมือนไม้กวาด อย่างนี้เป็นต้น ทั้งที่ความจริงแล้ว **ช้างไม่ได้มีลักษณะอย่างนั้น** แต่เพราะรู้ความจริงของช้างไม่ครบส่วน จึงเกิดความหลงผิด สำคัญผิด เข้าใจผิดไม่ตรงกับความจริง แม้พวกเจ้าลัทธิเหล่านั้นก็เป็นเช่นนั้นเหมือนกัน

ประเด็นเรื่องคนและสัตว์หลังจากตายแล้ว จะเกิดอีกหรือไม่ ทางพระพุทธศาสนาสอนว่า **ตราบใดที่มีเชื้อเกิด** คือ **กิเลส** ได้แก่ **อวิชชา ตัณหา อุปาทาน กรรม** ตายแล้วต้องเกิดอีกแน่นอน ยกเว้นพระอรหันต์ผู้หมดกิเลสอาสวะ หลังจากปรินิพพานแล้ว ย่อมไม่เกิดอีกอุปมาเหมือนไฟที่หมดเชื้อแล้ว ไม่สามารถลุกไหม้ได้อีก ย่อมดับไป[๔๗] พระอรหันต์ไม่ใช่ไม่เกิดอีกแบบขาดสูญโดยไม่มีเหตุปัจจัยหรือ**อุจเฉททิฏฐิ** แต่ที่ไม่

---

[๔๕] **ม.อุ.**(แปล)๑๔/๓๕๖-๓๖๗ **มหากัมมวิภังคสูตร**

[๔๖] **ขุ.อุ.**(แปล)๒๕/๒๘๙-๒๙๒ **ปฐมนานาติตถิยสูตร**

[๔๗] **ม.ม.**(แปล) ๑๓/๒๑๙-๒๒๗ **อัคคิวัจฉโคตตสูตร**

เกิดอีกเพราะหมดเชื้อเกิดแล้ว ความเห็น ความเข้าใจของพระยมกเช่นนั้น ไปสอดคล้องกับหลักคำสอนของลัทธิอุจเฉททิฏฐิ เพราะเหตุนั้น เพื่อป้องกันความเข้าใจผิด **ท่านพระสารีบุตร ผู้เลิศทางปัญญา** แม้ได้อธิบายชี้แจงประเด็นเรื่องการเกิดและการไม่เกิดอีก ตามหลักพุทธธรรมให้ฟังอย่างชัดเจนแจ่มแจ้ง แต่ถึงกระนั้น ภิกษุรูปนี้ ก็ยังไม่สามารถจะเข้าใจธรรมตรงตามพุทธพจน์ได้ เพราะถูกฤทธิ์แห่งอริยุปวาทเผาพลาญ ทำให้สติปัญญามืดบอด เปลี่ยนความเห็นไม่ได้ ต่อมาอีกไม่นาน เขาก็ได้เสียชีวิต แล้วไปเกิดในอเวจีมหานรก[๔๘]

การสอนธรรมะผิดในยุคปัจจุบัน

ในสมัยพุทธกาล แม้ในขณะที่พระพุทธเจ้ายังทรงพระชนม์อยู่ยังมีพวกภิกษุผู้ที่เข้าใจธรรมะไม่ตรงตามพุทธพจน์ สอนธรรมผิดเพี้ยน ให้ข้อมูลแก่ประชาชนอย่างผิดพลาดขนาดนี้ คงไม่ต้องพูดถึงในยุคปัจจุบันจะแค่ไหน ผู้เขียนขอยกกรณีตัวอย่างการพูดการสอนธรรมะผิดจากพุทธพจน์ ไม่ตรงกับตถาคตภาษิต ดังนี้

---

[๔๘] ในคัมภีร์ที่บันทึกไว้ในโลกมนุษย์ กล่าวว่า ภิกษุรูปนี้ หลังจากได้ฟังธรรมจากท่านพระสารีบุตรแล้ว ได้บรรลุธรรมเป็นพระอรหันต์ แต่ความจริงในโลกโอปปาติกะที่คณะอาจารย์เบื้องบนบอกว่า “ความจริงไม่ได้เป็นเช่นนั้น”

ข้อมูลจาก-หลวงพ่อเสือ และคำยืนยันจากอานันทเทพบุตร, อาจารย์เสถียร โพธินันทะ ขอให้ท่านผู้เป็นบัณฑิตทั้งหลาย โปรดใช้โยนิโสมนสิการใคร่ครวญดูอย่างรอบคอบ

๑.การบัญญัติคำสอนขึ้นใหม่

ในวงการพระสงฆ์สายวัดป่า สายพระกรรมฐานที่เมืองไทย และประเทศเพื่อนบ้านอย่างเช่น พม่า มีการบัญญัติศัพท์ขึ้นมาใช้ใหม่ เช่น คำว่า **พุทโธ สัมมาอะระหัง** การบริกรรมว่า **พอง-ยุบ การเดินจงกรมหลายจังหวะ*** **การเพ่งลูกแก้ว** หรือว่า **การยกมือเคลื่อนไหว** เป็นต้น การใช้คำศัพท์ และวิธีการปฏิบัติในขณะภาวนานั้น อาจจะมีความแตกต่างกันไปในแต่ละสำนัก หากมองแบบผิวเผินก็เป็นเรื่องธรรมดาไม่มีโทษ โดยคิดเสียว่า ครูบาอาจารย์เหล่านั้น ท่านประยุกต์ธรรมะเพื่อสอนคนให้เข้าใจง่าย ไม่มีเจตนาลบหลู่พระรัตนตรัยแต่ประการใด แต่ถ้ามองให้ลึกซึ้งด้วยความเคารพในธรรมวินัย **การกระทำเช่นนี้ สุ่มเสี่ยงต่ออริยุปวาทอย่างมาก** ด้วยเหตุผลดังนี้

๑.พระพุทธเจ้าเป็นเจ้าของแห่งธรรม เป็นผู้บอกสอน แสดงซึ่งมรรค ส่วนสาวกเป็นผู้ฟังและปฏิบัติตามเท่านั้น

---

* เนื่องจากวิบากของอริยุปวาทส่งผลต่อเนื่อง จึงทำให้เกิดความหลงผิด เข้าใจผิดคิดว่าการพูดการสอนธรรมในทำนองนี้ ไม่มีโทษ แม้ขณะที่อริยุปวาทกรรมส่งผล ทำให้ชีวิตเกิดความขัดข้อง ประสพกับความวิบัติหายนะ **แต่ก็ไม่รู้สึกตัว** และยังคิดว่า เกิดกรรมเก่าอย่างอื่นที่ตนเองก็ไม่เข้าใจ แต่เมื่อมาอยู่ในโลกโอปปาติกะ ได้มองเห็นกรรมตามเป็นจริง จึงได้รู้ความจริงว่า **เพราะอริยุปวาทคำเดียว** จึงทำให้เจ้าสำนักทั้งหลายที่สอนธรรมะผิดเพี้ยนไม่ตรงตามพุทธพจน์เกิดความพินาศทั้งทางโลกและทางธรรม ทั้งชาติปัจจุบันและชีวิตหลังตาย **จากคำบอกเล่า**และ**ยืนยัน**-พระธรรมธีรราชมหามุนี(โชดก ญาณสิทธิ) **และท่านอาจารย์พร รัตนสุวรรณ**แห่งดุสิตาเทวโลกชั้นที่ ๑๑

๒.การบัญญัติพระธรรมและวินัยนั้น เป็นวิสัยหรือหน้าที่ของพระพุทธเจ้าเท่านั้น ส่วนพระสาวกทั้งหลาย รวมถึงพระอัครสาวกทั้งสอง คือ ท่านพระสารีบุตรและท่านพระมหาโมคคัลลานะก็ไม่สามารถจะทำเช่นนั้นได้

๓.ในสมัยพุทธกาล ไม่มีพระอริยสาวกท่านใด กล้าบัญญัติคำสอนขึ้นใหม่ เพราะมีความเคารพยิ่งในพระศาสดา และในสิกขา ทุกท่านล้วนแล้วแต่บอกสอนธรรมตามพุทธภาษิตเท่านั้น

๔.พระพุทธเจ้า ไม่ทรงอนุญาตและทรงห้ามไม่ให้พุทธบริษัททั้งฝ่ายภิกษุ ภิกษุณี อุบาสกและอุบาสิกาเพิ่มหรือตัดทอนคำสอนของพระองค์ แต่ให้พร้อมใจกันศึกษาปฏิบัติและถ่ายทอดให้ถูกต้องอย่าให้ผิดเพี้ยน

๕.การเรียนพุทธพจน์ด้วยภาษาสันสกฤตผิดอาบัติ และพระองค์ไม่ทรงอนุญาตให้ภิกษุยกพุทธพจน์ขึ้นสู่ภาษานี้ ซึ่งเป็นภาษาของคนชั้นสูง

ฉะนั้น การบัญญัติคำศัพท์ขึ้นมาใช้ใหม่ จึงไม่เป็นสิ่งไม่ถูกต้องเหมาะสม มีโทษ ไม่ควรกระทำ เพราะทำให้ยึดติด และยินดีในวิธีการสอนของตนเอง เมื่อเวลาผ่านไปก็กลายเป็นคำสอนประจำของสำนักนั้นสำนักนี้โดยอัตโนมัติ โดยเฉพาะทำให้คนรุ่นหลังถือเอาเป็นเยี่ยงอย่าง มีผลทำให้พุทธพจน์แท้เลือนหายผิดเพี้ยนไปจากความหมายเดิม

ด้วยเหตุนี้ พระพุทธองค์ได้ตรัสห้ามเพิ่มเติมและตัดออกซึ่งพระธรรมวินัยที่ได้ตรัสไว้ดีแล้ว เพื่อความดำรงมั่นแห่งพระ

สัทธรรมกับ**ท่านพระจุนทะ** น้องชายของท่านพระสารีบุตร โดยทรงตั้งคำถามเองและทรงตอบเองว่า **ถามว่า** ‘บุคคลเห็นอะไรอยู่ชื่อว่าไม่เห็น’ **ตอบว่า** ‘พรหมจรรย์สมบูรณ์ด้วยอาการทุกอย่าง บริบูรณ์ด้วยอาการทุกอย่าง ไม่หย่อน ไม่ยิ่ง ศาสดากล่าวไว้ดี บริบูรณ์ครบถ้วน ศาสดาประกาศไว้ดีแล้ว’ ด้วยเหตุดังนี้แล บุคคลจึงชื่อว่าเห็นพรหมจรรย์นั้น ในพรหมจรรย์นี้

ถ้าบุคคลถอนสิ่งนี้ออกไปด้วยคิดว่า ‘พรหมจรรย์นั้น จะพึงบริสุทธิ์กว่า ด้วยวิธีการนี้’ ด้วยเหตุดังนี้แล **บุคคลจึงชื่อว่าไม่เห็นพรหมจรรย์นั้น** ในพรหมจรรย์นี้ **ถ้าบุคคลเพิ่มสิ่งนี้เข้าไป** ด้วยคิดว่า ‘พรหมจรรย์นั้น จะพึงบริบูรณ์ขึ้นด้วยวิธีการนี้’ ด้วยเหตุดังนี้แล **บุคคลจึงชื่อว่าไม่เห็นพรหมจรรย์นั้น** นี้เรียกว่า ‘บุคคลเห็นอยู่ ชื่อว่าไม่เห็น’

จุนทะ เพราะเหตุนั้น ธรรมทั้งหลายที่เราแสดงไว้แล้วเพื่อความรู้ยิ่งบริษัททั้งหมดนั้นแหละ **พึงพร้อมเพรียงกันประชุม สอบทานอรรถกับอรรถ พยัญชนะกับพยัญชนะในธรรมนั้น แล้วพึงสังคายนา ไม่พึงวิวาทกัน เพื่อให้พรหมจรรย์นี้ตั้งอยู่ได้นาน ดำรงอยู่ได้นาน** ข้อนั้นพึงเป็นไปเพื่อเกื้อกูลแก่คนหมู่มาก เพื่อความสุขแก่คนหมู่มาก เพื่ออนุเคราะห์ชาวโลก เพื่อประโยชน์ เพื่อเกื้อกูล เพื่อความสุขแก่เทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย”[๔๙] แม้มติในที่ประชุมของพระเถระ ๕๐๐ รูปในคราว**ปฐมสังคายนา** มีมติเป็น

---

[๔๙] **ที.ปา.**(แปล) ๑๑/๑๒๕-๑๔๑ **ปาสาทิกสูตร**

เอกฉันท์ ได้ตกลงกันว่า **จะไม่บัญญัติเพิ่มเติมและไม่เพิกถอนพระบัญญัติเดิม** ดังคำประกาศเผดียงสงฆ์ของท่านพระมหากัสสปะที่ว่า

"ท่านทั้งหลาย ขอสงฆ์จงฟังข้าพเจ้า สิกขาบทของพวกเราที่รู้กันในหมู่คฤหัสถ์มีอยู่ แม้พวกคฤหัสถ์ก็รู้อยู่ว่า "สิ่งนี้ควรแก่พวกพระสมณะเชื้อสายศากยบุตร สิ่งนี้ไม่ควร" ถ้าพวกเราจะถอนสิกขาบทเล็กน้อย ก็จะมีผู้กล่าวว่า "พระสมณะโคดมบัญญัติสิกขาบทแก่พวกสาวกชั่วกาลแห่งควันไฟ" สาวกพวกนี้ศึกษาสิกขาบทอยู่ตลอดเวลาที่พระศาสดาของตนยังมีชีวิตอยู่ พอพระศาสดาของพวกเธอปรินิพพานไปแล้ว บัดนี้พวกเธอก็ไม่ศึกษาสิกขาบท" ถ้าสงฆ์พร้อมกันแล้ว **ก็ไม่พึงบัญญัติสิ่งที่ไม่ได้ทรงบัญญัติ ไม่พึงถอนพระบัญญัติที่ทรงบัญญัติไว้ พึงสมาทานประพฤติตามสิกขาบทที่ทรงบัญญัติไว้แล้ว**..."[๕๐]

---

[๕๐] **วิ.จู.**(แปล) ๗/๓๘๒-๓๘๓

ในสมัยพุทธกาล พระอริยสาวกทั้งหลาย มีท่านพระอัญญาโกณฑัญญะ ท่านพระสารีบุตร* ท่านพระมหาโมคคัลลานะ ท่านพระมหากัสสปะ ท่านพระมหากัจจายนะ ท่านพระอนุรุทธะ พระเขมาเถรีและพระอุบลวรรณาเถรี เป็นต้น แม้ท่านเหล่านั้น ได้บรรลุธรรมเป็นพระอรหันต์ มีสติปัญญาแตกฉานในธรรมมากแค่ไหนก็ตาม **ไม่มีคำสอนของตัวเอง** ไม่มีการบัญญัติคำศัพท์ขึ้นมาใช้ใหม่ ใช้ตามตถาคตภาษิตทุกประการ ในกรณีเกิดความสงสัยไม่หมั่นใจในประเด็นธรรมข้อไหน ก็พากันกราบทูลถามพระศาสดา พระพุทธเจ้าก็ตรัสชี้แจง และไม่มีท่านรูปใดเคยกล่าวอ้างว่า **นี้เป็นคำสอนที่ท่านคิดค้นได้เอง** มีแต่กล่าวว่า **สิ่งที่ท่านนำมาสอนนั้น ล้วนแล้วแต่เป็นคำสอนของพระพุทธเจ้า พระองค์เดียวเท่านั้น**[๕๑] เพราะพระสาวกอริยเจ้าทั้งหลายทั้งปวง ต่างตระหนักและรู้ตัวเป็นอย่างดีว่า **ท่านเป็นเพียงสาวก เป็นผู้เดินตามมรรค**[๕๒] โดยมีพระศาสดาเป็นแบบอย่าง เป็นหลักในการปฏิบัติตาม และจะไม่ละเมิดพุทธบัญญัติ แม้เพราะเหตุแห่งชีวิต ถึงขนาดต้องตายก็ตาม

---

* พระผู้มีพระภาคเจ้าตรัสรับรองกำลังแห่งสติปัญญา**ท่านพระสารีบุตร** อัครสาวกเบื้องขวาไว้ว่า “เราไม่เห็นบุคคลอื่น แม้คนเดียวที่เผยแผ่โดยชอบ ซึ่งธรรมจักรอันยอดเยี่ยมที่ตถาคตประกาศไว้แล้วเหมือนสารีบุตรนี้ สารีบุตรย่อมเผยแผ่โดยชอบ ซึ่งธรรมจักรอันยอดเยี่ยมที่ตถาคตประกาศไว้แล้ว” **อัง.เอก.** (แปล) ๒๐/๒๕

แต่ถึงอย่างนั้น ท่านพระสารีบุตรเอง หรือพระสาวกรูปอื่นใด ก็ไม่มีคำสอนของตัวเอง เพราะธรรมของพระอริยสาวก อริยสาวิกาทั้งหลาย ล้วนแล้วแต่มีพระพุทธเจ้าผู้เป็นพระศาสดาเป็นแบบอย่าง ดู **อัง.นวก.** (แปล) ๒๓/๔๒๕-๔๒๘ **สัมโพธิสูตร**

[๕๑] **ม.มู.** (แปล) ๑๒/๒๐๙-๒๑๗ **มธุปิณฑิกสูตร**

[๕๒] **สัง.ส.** (แปล) ๑๕/๓๑๒-๓๑๓ **ปวารณาสูตร**

มีเรื่องนี้ มีกรณีของท่านพระอุตตระเป็นตัวอย่าง คือ คราวครั้งหนึ่ง ท้าวเวสสุวรรณ ผู้เป็นหนึ่งในท้าวจตุโลกบาลทั้ง ๔ ได้ยินการแสดงธรรมของ**ท่านพระอุตตระ** ซึ่งกำลังกล่าวสอนเพื่อนภิกษุด้วยกัน**เรื่องความวิบัติ** โดยมี**คำพูด** และ**เนื้อหาในการแสดงธรรม**เหมือนกับที่พระศาสดาทรงแสดงเองทุกประการ ท้าวเธอ**เกิดความแปลกใจอย่างมาก** จึงได้เข้ามาสอบถามกับพระเถระว่า "เรื่องนี้พระคุณเจ้าเคยได้ยินได้ฟังเรื่องนี้จากพระศาสดาโดยตรงหรือเปล่า"

พระเถระตอบว่า "ไม่เคยได้ฟังเรื่องนี้มาจากใครเลย ได้แสดงธรรมด้วยปฏิภาณของตัวท่านเอง" แล้วได้ชี้แจงต่อไปว่า **คำสุภาษิต**ทั้งหลายที่กล่าวไว้ถูกต้องดีแล้วทั้งปวงนั้น **จัดเป็นพุทธพจน์** กล่าวคือ เป็น**คำสอนของพระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าทั้งหมด โดยทางอ้อม** แล้วได้ยกตัวอย่างให้เทพบุตรตนนี้ฟังว่า อุปมาเหมือนผู้คนทั้งหลายต่างพากันขนเอา**ข้าวเปลือก** จาก**ข้าวเปลือกกองใหญ่** ซึ่งอยู่ในที่ไม่ไกลจากหมู่บ้าน ด้วยหาบบ้าง ด้วยตะกร้าบ้าง ด้วยห่อพกบ้าง หรือกอบด้วยมือบ้าง ขึ้นอยู่กับว่าใครมีภาชนะอะไร ขนาดเล็กหรือใหญ่ แต่ทุกคนล้วนแล้วแต่ขนข้าวเปลือกมาจากที่เดียวกัน คือ กองข้าวเปลือกใหญ่ ฉันใดก็ฉันนั้น[๕๓]

จากเรื่องการแสดงธรรมของท่านพระอุตตระ ที่มีเนื้อหาตรงกับที่พระศาสดาเคยแสดงไว้ในที่อื่นทั้งๆที่พระเถระก็ไม่เคยได้ยินได้ฟัง แต่ถึงกระนั้น พระเถระรูปนี้ ก็ไม่หลงตัวเอง ไม่ได้

---

[๕๓] **อัง.อัฏฐก.**(แปล) ๒๓/๒๐๙-๒๑๑ **อุตตรวิปัตติสูตร**
อัง.ทสก.(แปล) ๒๔/๕๙-๖๔ **ปฐมมหาปัญหาสูตร**

สำคัญว่าเป็นธรรมะของตัวเอง กลับพูดว่า ธรรมะที่ท่านได้สอนไปนั้น คือ ธรรมะของพระพุทธเจ้า ไม่ใช่ธรรมะของตัวท่านเอง เพราะได้ศึกษาเรียนรู้มาจากผู้อื่น ซึ่งมีพระพุทธเจ้าเป็นเจ้าของแห่งธรรมนั้น

ดังนั้น บุคคลผู้ที่เข้ามาศึกษาในธรรมวินัยนี้ แม้จะมีสติปัญญาทางธรรมล้ำเลิศแค่ไหน อธิบายธรรมะได้ลึกซึ้งแตกฉานอย่างไร สามารถเขียนหนังสือ ตำราคัมภีร์ได้มากเพียงใด ก็ไม่ใช่ธรรมะของเราเหมือนกัน เพราะ**องค์ความรู้ที่ได้มาทั้งหมด ล้วนมาจากพระพุทธเจ้าผู้เป็นเจ้าของแห่งธรรมพระองค์เดียว** เพราะในโลกนี้ ยกเว้นพระสัมมาสัมพุทธเจ้าและพระปัจเจกพุทธเจ้าแล้ว ไม่มีใครสามารถรู้แจ้งธรรม ถึงขั้นบรรลุมรรคผลนิพพานได้เอง

เพราะฉะนั้น ในยุคนี้ หลักธรรมคำสอนของ**พระโคดมพุทธเจ้ายัง**ดำรงอยู่ ผู้ที่ประกาศตัวเองทั้งโดยตรงและโดยอ้อมว่า **ได้รู้ ได้เห็น ได้เข้าใจธรรมะด้วยตัวเอง โดยไม่เคยได้ยิน ได้ฟัง ไม่ได้เรียนมาจากท่านผู้ใดเลยนั้น** รวมถึงหนังสือธรรมและสื่อธรรมะต่างๆที่เจ้าตัวสำคัญว่า เป็นธรรมะของตนเอง คิดได้เองนั้น เป็นการกระทำที่สุ่มเสี่ยงต่อการทำให้พระสัทธรรมคลาดเคลื่อน บิดเบือนอย่างมาก เป็นการขโมยธรรมของพระพุทธเจ้า แล้วกล่าวตู่ว่าเป็นของตนเอง และเข้าข่ายปฏิบัติผิดต่อธรรมวินัยอีกด้วย จึงถือว่าเป็นอริยุปวาท มีโทษมาก เป็นบาปหนัก

๒.การทำพระธรรมวินัยให้วิปริต ผิดมหันต์

หลักพุทธธรรมที่ชาวพุทธไทยในยุคปัจจุบัน นำมาสอนกัน แล้วเกิดความผิดเพี้ยน บิดเบือน คลาดเคลื่อนไม่ตรงตามพุทธพจน์ คลาดเคลื่อนจากตถาคตภาษิต มีตัวอย่างดังนี้

๑.การสอนว่านิพพาน "เป็นอัตตา"

ถ้ามีภิกษุ หรืออุบาสกอุบาสิกาคนใดคนหนึ่งมีความเห็นว่า นิพพานเป็นอัตตาหรือไม่ยอมรับว่า นิพพานเป็นอนัตตาตามพุทธพจน์ เรียกว่า มีความเห็นผิดจากพระธรรมวินัย ก็ต้องแก้ไขด้วยการศึกษาทำความเข้าใจให้ถูกต้อง ซึ่งเป็นเรื่องเฉพาะตัวของภิกษุรูปนั้นหรือฆราวาสท่านนั้น แต่ถ้าหากมีภิกษุหรือพุทธบริษัทกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งยึดถือประกาศขึ้นมาหรือเผยแผ่ว่า พระพุทธเจ้าหรือพระไตรปิฎกแสดงหลักการว่า นิพพานเป็นอนัตตา เป็นหลักฐานชื่อถือไม่ได้ ชื่อว่า เป็นการทำให้พระธรรมวินัยวิปริต ซึ่งในเมืองไทยยุคปัจจุบัน มีภิกษุที่เป็นเจ้าอาวาส เจ้าสำนัก กลุ่มนักบวช หรือบรรดา ฆราวาสที่เป็นอาจารย์สอนธรรมทั้งหลายขณะที่ถูกอริยุปวาทกรรมออกฤทธิ์ ส่งผลทำให้เจ้าสำนักเหล่านั้นเกิดความเข้าใจในธรรมะผิดเพี้ยน ตีความผิดพลาด แล้วกล่าวตู่บิดเบือนคำสอนของพระพุทธเจ้า โดยแนะนำพร่ำสอนลูกศิษย์ว่า **นิพพานเป็นอัตตา** และสอนว่า **พระพุทธเจ้าและเหล่าพระอรหันต์ยังสถิตอยู่บนสรวงสวรรค์ สามารถเอาข้าวไปถวายได้** ซึ่งไม่ตรงกับพุทธพจน์ เพราะพระพุทธองค์ ตรัสยืนยันอย่างชัดเจนว่า **นิพพานเป็น**

อนัตตา[๕๔] หมายความว่า นิพพานนั้น ไม่ใช่อัตตา ไม่มีอัตตา ไม่เกี่ยวกับเรื่องอัตตา พ้นไปแล้วจากเรื่องอัตตาตัวตนโดยสิ้นเชิง และหลังจากพระอรหันต์ หรือ**พระพุทธองค์ปรินิพพานแล้ว** จะไม่มีใครเห็นร่างกายเนื้อของพระอรหันต์หรือพระวรกายเนื้อของพระองค์ได้อีก **ไม่ว่าจะเป็นเทวดาหรือมนุษย์ที่มีตาทิพย์แค่ไหนก็ตาม**[๕๕]

๒.**การสอนว่า** "กรรมแก้ไม่ได้ หรือ กรรมแก้ได้"

พระพุทธเจ้า ในฐานะเป็น**นักวิภัชชวาที** คือ มีการแยกแยะในการตอบปัญหาธรรมะต่างๆ ดังนั้น พระธรรมคำสอนของพระองค์ทุกเรื่อง ทุกประเด็น มีความชัดเจนแจ่มแจ้ง ไม่คลุมเครือ ถ้าหากมีคนถามว่า ตามหลักธรรมในพระพุทธศาสนา **กรรมแก้ได้หรือไม่** ถ้าตอบโดยไม่แยบคาย ไม่อธิบายให้ชัดเจน เพียงแค่ตอบว่า "**กรรมเป็นสิ่งที่แก้ไม่ได้ เพราะได้ทำผ่านมานานแล้ว เป็นอดีตไปแล้ว จะกลับไปแก้ใหม่นั้น ทำไม่ได้**" หรือตอบว่า **กรรมแก้ได้** แต่ผู้ตอบไม่ได้อธิบายความในรายละเอียดและยกตัวอย่างให้กระจ่างชัด การสอนธรรมะในลักษณะนี้ เป็นการกระทำที่สุ่มเสี่ยงต่อการกล่าวตู่พุทธพจน์และเข้าข่ายเป็นอริยุปวาท เนื่องจากว่า กรรมบางอย่างแก้ได้ด้วยอริยมรรคมีองค์ ๘ แต่ว่า มีกรรมบางอย่างแก้ไม่ได้ **คือ ไม่สามารถ**แก้ไขให้กลับมาเป็นปกติได้

---

[๕๔] **วิ.ป.** (แปล) ๘/๓๔๒, **ขุ.ปฏิ.**(แปล) ๓๑/๘ ,๔๒๙

[๕๕] ดูเพิ่มใน **ที.สี.**(แปล) ๙/๑-๔๗ **พรหมชาลสูตร**

กรรมที่ไม่สามารถแก้ไขได้ มีดังนี้

- นิยตมิจฉาทิฏฐิของพวกเจ้าลัทธิ ศาสดาคณาจารย์ทั้งหลายในสมัยพุทธกาลหรือในยุคปัจจุบัน
- อนันตริยกรรมทั้ง ๕ ประการ คือ การทำสงฆ์ให้แตกกัน การทำร้ายพระพุทธเจ้าให้ห้อพระโลหิต การฆ่าพระอรหันต์ การฆ่าบิดาและการฆ่ามารดา
- อริยุปวาทกรรมอย่างหนัก มีการพูดตำหนิติเตียน พูดด่าว่าพูดจาล่วงเกินพระพุทธเจ้า เป็นต้น
- กรรมทั้งที่เป็นฝ่ายอกุศลและฝ่ายกุศล ซึ่งจะส่งผลในชาติปัจจุบัน ที่เรียกว่าทิฏฐธรรมเวทนียกรรม[๕๖]

กรรมทั้ง ๔ ประการข้างต้นนี้ เป็นกรรมที่แก้ไขไม่ได้ เพราะเป็นกรรมหนักเกินไป กรรมนั้นได้ส่งผลแล้ว ซึ่งยากที่ใครจะเข้าไปแทรกแซงช่วยเหลือ แก้ไขเยียวยา เนื่องจากกำลังถูกวิบากกรรมนี้ปิดกั้นขัดขวางไว้อยู่และคนนั้นมีอันเป็นไปก่อน แม้พระพุทธเจ้า ซึ่งเป็นผู้ล้ำเลิศปานใด มีมหากรุณามากล้นแค่ไหน ก็ช่วยไม่ได้ ส่วนกรรมที่จะส่งผลในชาติปัจจุบันนั้น ก็ไม่มีใครหนีพ้น หลีกเลี่ยงไม่ได้ จำต้องได้รับผล และทำให้สิ้นสุดด้วยศีล สมาธิและปัญญา เพราะว่า ถึงจะมีความเก่งกล้าสามารถระดับพระพุทธเจ้า พระองค์ก็หลีกเลี่ยงไม่พ้น หรือ**แม้อรหัตตมรรค ก็ละวิบากของกรรมนี้ไม่ได้** เพราะเหตุนั้น ท่านพระมหาโมคคัลลานะ แม้จะเป็นพระอรหันต์และเชี่ยวชาญในเรื่องฤทธิ์ แต่ก็หนีไม่พ้น ยังถูกพวกโจรทำร้ายจนร่างกายแหลกละเอียด

---

[๕๖] **ม.มู.** (แปล) ๑๒/๒๔๕-๒๖๖ **อลคัททูปมสูตร**และอรรถกถา

ส่วนกรรมที่สามารถแก้ได้ มีดังนี้

● **มิจฉาทิฏฐิ**ทั่วไป(ซึ่งเป็นมโนกรรมฝ่ายบาปอกุศล ไม่ใช่นิยตมิจฉาทิฏฐิ)แก้ได้ด้วย**สัมมาทิฏฐิ**

● อกุศลกรรมทั่วไป ที่ไม่ใช่อนันตริยกรรม ๕ แก้ได้ด้วยบุญสิกขา กล่าวคือ ทาน ศีล และภาวนา หรือใช้หลักไตรสิกขา กล่าวคือ ศีล สมาธิและปัญญา

● อริยุปวาทกรรมไม่หนักมากเกินไป แก้ได้ด้วยการสำนึกผิดแล้วเปล่งวาจาขอขมาโทษอย่างถูกต้องตามพุทธวิธี

● กรรมทั้งอกุศลและกุศลที่จะส่งผลในชาติหน้าและชาติต่อไปแก้ได้ด้วยการบรรลุมรรคผลนิพพาน[๕๗]

กรรมทั้ง ๔ ประการข้างต้นนี้ที่ยังสามารถแก้ไขได้ เนื่องจากเป็นกรรมที่ไม่หนักเกินไป ยังมีบุญเก่าช่วยเอาไว้และมีเหตุปัจจัยพร้อม เช่นบุคคลได้อยู่ต่อพระพักตร์ของพระพุทธเจ้าหรืออยู่ต่อหน้าพระอริยเจ้าผู้ที่ตนได้ล่วงเกิน

๓. การสอนธรรมผิดเพี้ยน ที่เข้าข่ายกล่าวตู่และปฏิบัติผิดต่อพระธรรมวินัย มีประเด็นเพิ่มเติมดังนี้

---

[๕๗] **สัง.สฬา.** (แปล) ๑๘/๑๗๙-๑๘๐ **กัมมนิโรธสูตร**
อัง.ติก. (แปล) ๒๐/๓๓๖-๓๓๙ **โลณผลสูตร**
อัง.ติก. (แปล) ๒๐/๒๙๗-๒๙๘ **นิคัณฐสูตร**
อัง.จตุกก.(แปล) ๒๑/๓๕๑-๓๕๓ **ปฐมสิกขาปทสูตร**
อัง.จตุก. (แปล) ๒๑/๓๔๘-๓๕๐ **โสณกายนสูตร**
ขุ.อป. (แปล) ๒๔/๒๕๕ **นิทธมนิยสูตร**
ดูรายละเอียดเพิ่มเติมใน “**อริยุปวาท เล่ม ๒**” โดย **บ.สยังวสี**

• การสอนว่า การจัดงานกฐินในวัดที่ไม่มีภิกษุจำพรรษาครบ ๕ รูป ตลอด ๓ เดือน **ก็ทำได้โดยไม่ผิดต่อธรรมวินัย** เพราะได้อาราธนานิมนต์ภิกษุจากที่วัดอื่นมาร่วมด้วย*

• การมีความเห็น ความเชื่อว่า อกุศลกรรมหรือบาปกรรมทั้งหลายที่เคยทำมาในอดีต สามารถลด ละ บรรเทา ทำให้หมดสิ้นไปได้ด้วยพิธีกรรมทางศาสนา เช่น พิธีสะเดาเคราะห์ ต่อดวงชะตาราศีนอนในโรงศพ ชักผ้าบังสุกุลเป็น-ตาย หรือรดน้ำมนต์ เป็นต้น ความเชื่อเหล่านี้ ถ้าดูผิวเผินอาจจะทำให้สบายใจผ่อนคลายความวิตกกังวลได้บ้าง แต่แท้ที่จริงแล้ว ความเชื่อความเห็นอะไรที่ไม่ตรงกับหลักกรรม ไม่สอดคล้องกับพุทธพจน์ในพระไตรปิฎกและอรรถกถา ย่อมเข้าข่ายงมงาย นำมาซึ่งโทษภัยอันตราย แทนที่จะเป็นการแก้บาปกรรมกลับเป็นการเพิ่มบาปหนักเข้าไปอีก แทนที่จะเป็นการแก้ปัญหากลับเพิ่มทุกข์เข้าไปอีก

---

* เมื่อฝ่ายภิกษุ สอนพระธรรมวินัยผิดเพี้ยน มีความคลาดเคลื่อนบิดเบือน ไม่ตรงตามพุทธพจน์ **ก็เป็นอริยุปวาททันที** บุคคลผู้มีอริยุปวาทกรรมติดตัวยังไม่ได้แก้ไขให้กลับมาเป็นปกติ **ย่อมไม่สามารถเป็นเนื้อนาบุญที่ดีได้** แม้จตุปัจจัยและเครื่องไทยธรรมทั้งหลายที่ญาติโยมนำมาถวาย ด้วยศรัทธาที่ไม่ประกอบด้วยปัญญา ย่อมไม่เกิดบุญกุศลแต่ประการใดเป็นเพียงสักแต่ว่า **ทำบุญ แต่ไม่เกิดบุญ ไม่เป็นบุญและไม่ได้บุญ** มีแต่เกิดบาปอย่างเดียว

• เรื่องพระอรหันต์กลับชาติมาเกิดได้ พระโพธิสัตว์เป็นพระอรหันต์สาวกได้

ในประเทศไทยยุคปัจจุบัน มีนักบวชกลุ่มหนึ่งที่เรียกตัวเองว่า "สมณะ" ท่านเจ้าสำนักได้สอนธรรมว่า **พระโพธิสัตว์**ผู้ที่บำเพ็ญบารมีเพื่อเป็นพระพุทธเจ้านั้น **มีสิทธิ์ที่จะเป็นพระอริยบุคคลขั้นใดขั้นหนึ่งก็ได้ จะบรรลุธรรมขั้นสูงสุด** คือ **เป็นพระอรหันต์ได้** เมื่อตายแล้วจะกลับชาติมาเกิดใหม่ เพื่อบำเพ็ญบารมีรื้อขนสัตว์ให้ออกจากสังสารวัฏ แล้วสำเร็จเป็นพระพุทธเจ้าภายหลังก็ได้ แม้พระอรหันต์เองสามารถกลับชาติมาเกิดอีกก็ได้ ถ้ายังมีความปรารถนาเช่นนั้น การสำคัญตนเองผิดและการสอนธรรมะผิดในลักษณะเช่นนี้ เป็นการกล่าวตู่พุทธพจน์อย่างร้ายแรง

การตีความพุทธธรรมในลักษณะเช่นนี้ ขัดแย้งกับหลักคำสอนของพุทธศาสนาเถรวาทที่ปรากฏในคัมภีร์พระไตรปิฎก และอรรถกถาที่สอนยืนยันชัดเจนว่า พระโพธิสัตว์ คือ ผู้กำลังบำเพ็ญบารมีเพื่อโพธิญาณ **เป็นเพียงแค่กัลยาณปุถุชน ยังไม่ได้บรรลุธรรมขั้นใดขั้นหนึ่ง ไม่ว่าจะเป็นขั้นโสดาบัน**หรือ**อรหันต์** เพราะถ้าได้บรรลุโลกุตรธรรมจริง ก็จะกลายเป็นสาวกของพระพุทธเจ้าองค์ใดองค์หนึ่งไป ไม่ได้เกิดจากการตรัสรู้ด้วยตัวเอง ส่วนบุคคลผู้ได้บรรลุธรรมขั้นสูงสุดเป็นพระอรหันต์ หมดเชื้อเกิดแล้ว เช่น ท่านพระสารีบุตร ท่านพระมหาโมคคัลลานะ ท่านพระมหากัสสปะ ท่านพระมหากัจจายนะ

หรือท่านพระอนุรุทธะ เป็นต้นหลังปรินิพพานแล้ว ย่อมไม่กลับมาเกิดอีกแน่นอน[๕๘] ไม่ว่าจะในอัตภาพใดหรือเกิดในภพไหนก็ตาม

เมื่อบุคคล ได้ปฏิบัติผิดต่อพระธรรมวินัย โดยการสอนธรรมะผิดเพี้ยน ได้ทำการดัดแปลง แต่งเติม ได้บัญญัติคำศัพท์ขึ้นมาใช้ใหม่ **ทำให้ความหมายเดิมของพุทธพจน์ถูกบิดเบือน ซึ่งจะรู้ตัวหรือรู้เท่าไม่ถึงการณ์ก็ตาม จัดเป็นบาปอกุศล อริยุปวาทอย่างหนัก** เมื่อวิบากแห่งกรรมนี้ส่งผล ออกฤทธิ์ ย่อมทำให้บุคคลเหล่านั้น**เกิดภาวะจิตใจ พร่ามัว ฝ้าฟาง มืดบอดถึงบอดสนิทในทางธรรม** ไม่สามารถจะแยกแยะได้ว่า อันไหน คือธรรม เป็นธรรมะแท้บริสุทธิ์ อันไหน คือ อธรรม เป็นธรรมะปลอมปน จึง**มองเห็นธรรมะซึ่งเป็นสิ่งที่สูงค่า ล้ำค่าและเป็นจริงตลอดกาล เป็นสิ่งล้าสมัย ไม่น่าสนใจต่อการศึกษาเล่าเรียน และต้องตีความใหม่** เหมือนกับพุทธพจน์ที่ตรัสถึงภัยในอนาคตที่ว่า **“**เมื่อมีผู้มากล่าวสูตรที่พระตถาคตเจ้ากล่าวไว้ล้ำลึก มีเนื้อความลึกซึ้ง เป็นโลกุตตรธรรม ประกอบด้วยความว่าง แต่บุคคลเหล่านี้(ผู้มีอริยุปวาทกรรมติดตัว)กลับไม่ตั้งใจฟังให้ดี ไม่เงี่ยหูฟัง ไม่เข้าไปตั้งจิตไว้เพื่อรู้ทั่วถึง และไม่ให้ความสำคัญว่า “ธรรมนี้ ควรเรียน ควรท่องจำให้ขึ้นใจ” แต่เมื่อมีบุคคลอื่นผู้มากล่าว

---

[๕๘] **พุทธพจน์** “ภิกษุทั้งหลาย...เปรียบเหมือนเมื่อกลุ่มผลมะม่วงถูกตัดขั้ว ผลมะม่วงทั้งหมดที่ห้อยอยู่กับขั้วก็ย่อมติดตามขั้วนั้นไป ฉันใด **กายของตถาคต**ขาดตัณหาที่พาไปสู่ภพเสียแล้ว เทวดาและมนุษย์จักเห็นกายของตถาคตได้ชั่วเวลาที่ยังดำรงอยู่ หลังจากกายแตกสลายไปเพราะสิ้นชีวิตแล้ว เทวดาและมนุษย์จักไม่เห็นกายนั้นอีก ฉันนั้น”

ที.สี.(แปล) ๙/๑-๔๗ **พรหมชาลสูตร**

ม.ม.(แปล) ๑๓/๒๑๙-๒๒๗ **อัคคิวัจฉโคตตสูตร**

ขุ.อุ. (แปล) ๑๒/๓๔๒-๓๔๓ **ทุติยทัพพสูตร**

สูตรที่ผู้เชี่ยวชาญได้รจนาไว้ **เป็นบทกวี มีอักษรวิจิตร มีพยัญชนะวิจิตร** อยู่ภายนอก เป็นสาวกภาษิต[๕๙] แต่ภิกษุเหล่านั้นกลับตั้งใจฟังด้วยดี เงี่ยหูฟัง เข้าไปตั้งจิตไว้เพื่อรู้ทั่วถึง และให้ความสำคัญว่า "ธรรมนี้ ควรเรียน ควรท่องจำให้ขึ้นใจ"

เมื่ออริยุปวาทกรรมออกฤทธิ์ อำนวยผล ย่อมทำให้บุคคลนั้น เกิดความสำคัญผิด เห็นผิดพลาดคลาดเคลื่อนไปจากความจริง กล่าวคือ เห็นสิ่งที่เป็นธรรม เป็นอธรรม เห็นสิ่งที่เป็นอธรรม เป็นธรรม เห็นธรรมะแท้ที่บริสุทธิ์ เป็นธรรมะที่ปลอมปน มีมลทิน **เห็นธรรมะปลอมที่ถูกแต่งเติมเพิ่มขึ้นมาใหม่ เป็นธรรมะที่น่าสนใจ ใคร่อยากศึกษา** เห็นผิดพลาดคลาดเคลื่อนไปหมด มองทุกอย่างไม่ตรงกับความจริง แบบกลับตาลปัตร เห็นขาวเป็นดำ เห็นดำเป็นขาว เห็นชั่วเป็นดี เห็นดีเป็นชั่ว เหมือนนายมิตตวินทุกะคนมีบาปที่เคยพูดตำหนิติ

---

[๕๙] **สาวกภาษิต** หมายถึง ภาษิตอันเหล่าสาวกของเจ้าลัทธิคนใดคนหนึ่งที่ไม่ได้ชื่อว่าเป็นพระพุทธสาวกได้กล่าวไว้-**อรรถกถา**แห่งอาณิสูตร

สัง.นิ.(แปล) ๑๖/๓๑๗-๓๑๘ **อาณิสูตร**

ถ้าพูดสำนวนปัจจุบัน สาวกภาษิต ได้แก่ พวกนักปราชญ์ นักวิชาการ หรือนักการศาสนาของลัทธิอื่นได้เขียนคัมภีร์ทางศาสนาปรัชญา หนังสือธรรมะ ตำราวิชาการขึ้นมาใหม่เกี่ยวกับวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ หรือ หนังสือเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ภาษาอังกฤษ เป็นต้น ทำให้พระสงฆ์สามเณรรุ่นใหม่ให้ความสนใจใฝ่ศึกษามากกว่าวิชาธรรมะเกี่ยวกับพระไตรปิฎกและอรรถกถา รวมถึงนักการศาสนา นักวิชาการนักปราชญ์ในพุทธศาสนานิกายอื่น เช่น นิกายมหายาน นิกายวัชรยาน ได้แต่งคัมภีร์หนังสือตำราวิชาการขึ้นมาใหม่ด้วยความเข้าใจของตนเอง ใช้คำศัพท์ร่วมสมัย มีเทคนิกการนำเสนอที่ทำให้เข้าใจง่าย ยกเอาตัวอย่างของเหตุการณ์ปัจจุบันมาเปรียบเทียบ **แล้วอ้างว่าเป็นพุทธพจน์** ด้วยความบุคคลเหล่านั้นเป็นผู้ที่มีชื่อเสียง มีเกียรติ มีอิทธิพลทางการเมือง จึงกลายเป็นที่นิยมของคนทั่วไป แม้ใครอยากให้คนอื่นยอมรับ จึงต้องรู้จักหนังสือหรือตำราเล่มนั้นที่ท่านผู้นั้นได้แต่งเอาไว้

เตียนมารดาผู้ให้กำเนิด* ทำให้จิตพร่ามัวฝ้าฟาง จนมองเห็นกงจักรเป็นดอกบัว เห็นเครื่องตรึงเป็นเครื่องประดับ เห็นเลือดเหมือนแป้งผัดทาและได้ยินเสียงโหยหวน คร่ำครวญด้วยความทุกข์ทรมานของสัตว์นรกเหมือนเสียงดนตรีอันไพเราะเพราะพริ้ง ฉะนั้น

บุคคลผู้ที่มีอริยุปวาทติดตัวเช่นนี้ ในขณะที่ศึกษาเล่าเรียนธรรมวินัยนั้น ก็ไม่ได้เห็นประโยชน์ของธรรมะที่แท้จริง ไม่ได้เรียนเพื่ออยากรู้และเพื่อนำไปดับทุกข์จริง แต่เรียนไว้เพื่อจะได้เอาไปพูดกับคนอื่นเขาได้บ้าง เพราะไม่อยากให้ใครดูถูกดูแคลน เพื่อสอบเอาวุฒิปริญญา หรือเพื่อเอามาโอ้อวดคนอื่น เพื่อลาภสักการะ เพื่อเกียรติยศ และชื่อเสียงเป็นสำคัญ เมื่อตั้งจิตไว้ผิด ศึกษาเล่าเรียนธรรมวินัยแบบผิดวัตถุประสงค์ ไม่ได้เป็นไปเพื่อลด ละ เลิก กำจัดกิเลส คือ โลภ โกรธ หลงตรงตามพุทธพจน์ ย่อมไม่ได้รับประโยชน์ที่แท้จริงจากธรรมวินัยนั้น และยังเกิดโทษอย่างหนักตามมาด้วย การศึกษาเล่าเรียนธรรมอย่างนี้ จึง**เปรียบเสมือนจับงูพิษ** (เช่น งูเห่า งูจงอาง เป็นต้น)**ที่**

---

* **นายมิตตวินทุกะ** ได้ปฏิบัติผิดต่อมารดาผู้บังเกิดเกล้าอย่างใหญ่หลวง มีการพูดดุด่าว่าชอบพูดโต้เถียง ไม่เชื่อฟังคำตักเตือนพร่ำสอน โดยเฉพาะวันที่จะออกเดินทางไปลงเรือเพื่อค้าขายทางทะเลกับพรรคพวก ขณะที่มารดาออกมาห้าม แต่ก็ไม่เชื่อฟัง ไม่ปฏิบัติตาม เขาเอามือทั้งสองข้างผลักอกมารดาให้ล้มลงบนพื้นดิน แล้วเดินข้ามตัว(ทางด้านศีรษะ)ของผู้ให้กำเนิดไปโดยไม่สนใจใยดี แม้มารดาจะร้องเตือนตามหลังว่า “การทำร้ายแม่เป็นบาปหนัก” แต่เขาก็ไม่ได้สนใจฟัง แล้วได้ประสพผลกรรมอย่างใหญ่หลวงท่ามกลางทะเลอันกว้างใหญ่ จนถูกจักรเหล็กบดขยี้ที่ศีรษะเจ็บปวดทรมาน โดยไม่มีใครช่วยได้

จากคำบอกเล่า- เทพธิดาผู้เคยเป็นมารดาของนายมิตตวินทุกะแห่งสวรรค์ดาวดึงส์ที่ ๕

ปลายหาง โอกาสที่จะถูกงูพิษนั้นแว้งฉกกัด จึงเป็นไปได้สูงอย่างมาก[๖๐] และเขาผู้นั้น ต้องได้รับความเจ็บปวดทุกข์ทรมาน หรืออาจถึงแก่ความตายได้ เพราะการจับงูพิษไม่ถูกวิธีนั้น เหมือนผู้ศึกษาเล่าเรียนธรรมะไม่ดี ปฏิบัติผิดต่อธรรมวินัย ย่อมเกิดโทษภัยตามมา ฉะนั้น

เพราะเหตุนี้เอง บรรดาภิกษุ ภิกษุณี สามเณร สามเณรี รวมถึงพวกอุบาสกอุบาสิกา หรือผู้ที่ประกาศตนเองเป็นชาวพุทธ แต่ถ้าหากยังมีอริยุปวาทติดตัวอยู่ ยังไม่ได้แก้ไขให้กลับมาเป็นปกติ แม้มีโอกาส ได้ศึกษาเล่าเรียนท่องจำคัมภีร์ หรือได้ฟัง ได้อ่านพระสูตรที่ถูกต้อง แต่ก็จะเข้าใจผิด ตีความหมายผิดพลาด คลาดเคลื่อนไม่ตรงตามความเป็นจริง และมักจะได้พบเจอกับตำรา หนังสือ หรือคัมภีร์พระไตรปิฎก หรือ อรรถกถาที่บันทึกข้อมูลผิดพลาด คลาดเคลื่อนไม่ตรงกับความจริง เป็นธรรมะปลอมปน ไม่ใช่ธรรมะแท้บริสุทธิ์[๖๑] และเกิดความสำคัญผิดคิดว่า เป็นข้อมูลที่ถูกต้อง น่าศึกษาจดจำใส่ใจ แม้จะได้ศึกษา เรียนรู้ ท่องจำธรรมนั้นแล้ว ก็ไม่คิดจะสอบสวน สืบสวน ไม่ไต่ถามท่านผู้รู้ว่า **“พุทธพจน์นี้เป็นอย่างไร เนื้อความแห่งพุทธพจน์นี้ เป็นอย่างไร”** ทำอย่างไรถึงจะเกิดปัญญา มีความรู้ ความเข้าใจในพุทธพจน์ได้อย่างถูกต้อง

---

[๖๐] **ม.มู.** (แปล) ๑๒/๒๔๕-๒๖๖ **อลคัททูปมสูตร**

[๖๑] **อัง.ทุก.**(แปล) ๒๐/๙๑, **อัง.จตุกก.**(แปล) ๒๑/๒๒๒-๒๒๕ **สุคตวินยสูตร**

ถ่องแท้ และมองข้ามไม่ปฏิบัติตามหลักการแห่งมหาปเทส ๔* ซึ่งเป็นหลักอ้างอิงที่สำคัญยิ่ง สำหรับเทียบเคียงพุทธพจน์ที่พระพุทธองค์ทรงประทานเอาไว้ พุทธบริษัทเหล่านั้น เมื่อไม่ปฏิบัติตามหลักการนั้น ย่อมไม่สามารถรู้แจ้งธรรมตามความเป็นจริง ไม่อาจบรรเทาความสงสัยได้ ยังเป็นเหตุโต้เถียง ทุ่มเถียงกันและกันซึ่งอันตรายต่อการบรรลุธรรมด้วย[๖๒] จึงไม่ได้รับสาระประโยชน์ที่แท้จริงจากพุทธพจน์ เป็นเหตุทำให้พระธรรมวินัยเสื่อมถอยไปด้วย

---

* หลักใหญ่สำหรับอ้างเพื่อสอบสวนเทียบเคียง (มหาปเทส ๔) มีหลักการ ดังนี้

หากมีภิกษุรูปใดรูปหนึ่งกล่าวว่า ข้าพเจ้าได้สดับรับมาเฉพาะพระพักตร์ของพระผู้มีพระภาคว่า **นี้เป็นธรรม นี้เป็นวินัย นี้เป็นสัตถุสาสน์** ..ในอาวาสชื่อโน้น **มีสงฆ์อยู่พร้อมด้วยพระเถระ** พร้อมด้วยปาโมกข์...ในอาวาสชื่อโน้น **มีภิกษุผู้เป็นพระเถระอยู่จำนวนมาก** หรือว่า มีภิ**กษุผู้เป็นพระเถระอยู่รูปหนึ่ง** เป็นพหูสูต เรียนจบคัมภีร์ (คือชำนาญในพุทธพจน์ทั้ง ๕ นิกาย คือ ทีฆนิกาย มัชฌิมนิกาย สังยุตตนิกาย อังคุตตรนิกาย และขุททกนิกาย) ทรงธรรม ทรงวินัย ทรงมาติกา(ภิกขุวิภังค์ และภิกขุณีวิภังค์) ข้าพเจ้าได้สดับรับมาเฉพาะหน้าสงฆ์นั้น...หน้าพระเถระเหล่านั้น...หน้าพระเถระรูปนั้นว่า **"นี้เป็นธรรม นี้เป็นวินัย นี้เป็นสัตถุศาสน์"** เธอทั้งหลาย ยังไม่พึงชื่นชม ยังไม่พึงคัดค้านคำกล่าวของผู้นั้น พึงเรียนบทและพยัญชนะ (ทั้งข้อความและถ้อยคำ) เหล่านั้นให้ดีแล้ว **พึงสอบดูในสูตร เทียบดูในวินัย** ถ้าบทและพยัญชนะเหล่านั้น สอบลงในสูตรก็ไม่ได้ เทียบเข้าในวินัยก็ไม่ได้ พึงลงสันนิษฐานว่า **นี้มิใช่ดำรัสของพระผู้มีพระภาคแน่นอน** ภิกษุนี้ (สงฆ์นั้น พระเถระเหล่านั้น พระเถระรูปนั้น) **ถือไว้ผิด พึงทิ้งเสีย** ถ้าบทและพยัญชนะเหล่านั้น สอบลงในสูตรก็ได้ เทียบเข้าในวินัยก็ได้ พึงลงสันนิษฐานว่า นี้เป็นดำรัสของพระผู้มีพระภาคแน่แท้ ภิกษุนี้ (สงฆ์นั้น พระเถระเหล่านั้น พระเถระรูปนั้น) รับมาด้วยดี

อัง.จตุกก. (แปล) ๒๑/๒๕๓-๒๕๖ **มหาปเทสสูตร**

ที.ม. (แปล) ๑๐/๑๓๔-๑๓๖ **มหาปรินิพพานสูตร**

[๖๒]พระพุทธองค์ ตรัสว่า "การทุ่มเถียงกันเรื่องธรรมวินัยนั้น...ไม่ใช่จุดเริ่มต้นแห่งพรหมจรรย์ ไม่เป็นไปเพื่อความเบื่อหน่าย ไม่เป็นไปเพื่อคลายกำหนัด ไม่เป็นไปเพื่อดับ ไม่เป็นไปเพื่อสงบระงับ ไม่เป็นไปเพื่อรู้ยิ่ง ไม่เป็นไปเพื่อตรัสรู้ ไม่เป็นไปเพื่อนิพพาน"

ดูเพิ่ม **อัง.มหา.**(แปล) ๑๙/๕๘๙ **วิคคาหิกกถาสูตร**

เหมือนพุทธพจน์ที่ว่า **“สัทธรรมปฏิรูปยังไม่เกิดขึ้นในโลกตราบใด ตราบนั้นสัทธรรมก็ยังไม่เสื่อมสูญไป** แต่เมื่อใดสัทธรรมปฏิรูปเกิดขึ้นในโลก เมื่อนั้นสัทธรรมย่อมเสื่อมสูญไป **ทองคำปลอมยังไม่เกิดขึ้นในโลกตราบใด ตราบนั้นทองคำแท้ก็ยังไม่หายไป** และเมื่อใดทองคำปลอมเกิดขึ้นในโลก เมื่อนั้นทองคำแท้ จึงหายไป ฉันใด สัทธรรมปฏิรูป(ธรรมะปลอมปน)ยังไม่เกิดขึ้นในโลกตราบใด ตราบนั้นสัทธรรม(ธรรมะแท้บริสุทธิ์) ก็ยังไม่เสื่อมสูญไป แต่เมื่อใด สัทธรรมปฏิรูปเกิดขึ้นในโลก เมื่อนั้นสัทธรรมย่อมเสื่อมสูญไป ฉันนั้นเหมือนกัน ปฐวีธาตุ(ธาตุดิน) อาโปธาตุ(ธาตุน้ำ) เตโชธาตุ(ธาตุไฟ) วาโยธาตุ(ธาตุลม) **ทำสัทธรรมให้เสื่อมสูญไปไม่ได้ ที่แท้โมฆบุรุษ* ในโลกนี้ต่างหากเกิดขึ้นมาย่อมทำให้สัทธรรมเสื่อมสูญไป** เปรียบเหมือนเรือจะอับปางก็เพราะ**ต้นหน**(ผู้นำทาง)**เท่านั้น”** [๖๓]

เพราะฉะนั้น เมื่อวิบากแห่งอริยุปวาทกรรมส่งผล ออกฤทธิ์ ทำให้เกิดความหลงผิด เข้าใจผิดพลาดคลาดเคลื่อนไม่ตรงตามความเป็นจริง เกิดความสำคัญในเรื่องการศึกษาและปฏิบัติธรรมผิด ดังนี้

---

* **โมฆบุรุษ** หมายถึง ชาวพุทธบางคน ที่มีอริยุปวาทกรรมติดตัวมา ว่างเปล่าจากความดีงาม ไม่มีอุปนิสัยในการบรรลุมรรคผลนิพพานในขณะนั้น และบุคคลที่มีจิตใจมืดบอด ถึงบอดสนิท เป็นมิจฉาทิฏฐิที่เปลี่ยนยาก แก้ไขไม่ได้ แต่สำคัญผิดคิดว่า ตนเองเก่งและแตกฉานในธรรมะ แต่รู้ไม่จริง เกิดมาเพื่อสร้างบาปเพิ่ม สอนธรรมะผิดเพี้ยน ต่อเติม ดัดแปลง แก้ไขธรรมวินัยเพื่อลาภสักการะ และชื่อเสียง สร้างความหลงผิดให้แก่ผู้คนที่เชื่อตาม เป็นเหตุให้พระสัทธรรมเสื่อมสูญ **อัง.ปัญจก.** (แปล) ๒๒/๒๖๓ **อุทายีสูตร**

[๖๓] **สัง.นิ.** (แปล) ๑๖/๒๖๒-๒๖๔ **สัทธัมมัปปฏิรูปกสูตร**

๑. เห็นธรรมะแท้ เป็นธรรมะเทียม เห็นธรรมะบริสุทธิ์ เป็นธรรมะปลอมปน แล้วไม่อยากศึกษาค้นคว้า ไม่กล้าทุ่มเทกายใจในการประพฤติปฏิบัติธรรมให้ถึงที่สุด

๒.เห็นอธรรม เป็นธรรมะ เห็นธรรมะเทียมเป็นธรรมะแท้ เห็นเห็นธรรมะปลอมปนมีมลทิน เป็นธรรมะบริสุทธิ์ แม้จะให้ความสนใจมองเห็นความสำคัญ กล้าทุ่มเทกำลังกายกำลังใจในการศึกษาและปฏิบัติมากแค่ไหน ก็เป็นไปเพื่อหายนะ พินาศเพียงอย่างเดียว เหนื่อยแรงเปล่า ไม่มีสาระประโยชน์อะไรเลย

๓.แม้ได้มีโอกาศได้ศึกษาและปฏิบัติตามธรรมะแท้ ก็ไม่เห็นความสำคัญ มองไม่เห็นประโยชน์สาระแต่อย่างใด และไม่อยากสอบสวนสืบค้นให้รู้แจ้งเห็นจริงอย่างถ่องแท้ เพราะจิตที่ตั้งไว้ผิดและถูกวิบากกรรมจากอริยุปวาทปกกั้นครอบงำใจ

ด้วยเหตุนี้ เมื่ออริยุปวาทกรรมครอบงำจิตใจให้มืดบอดมองไม่เห็นแสงสว่าง ปิดกั้นขัดขวางตาคือปัญญา ทำให้โง่เขลาไม่เข้าใจในเหตุและผลตามเป็นจริง ทำให้มองเห็นสิ่งมีสาระว่า ไม่มีสาระ มองเห็นสิ่งไม่มีสาระว่ามีสาระ ชีวิตจึงประสบแต่สิ่งไร้สาระเพียงอย่างเดียว เพราะจิตที่ตั้งไว้ผิด หรือเพราะอำนาจแห่งบาปจากอริยุปวาทกรรมกำลังออกฤทธิ์ ทำให้จิตเห็นผิดจากความเป็นจริงโดยไม่รู้ตัว จึงไม่สามารถเจริญรุ่งเรืองทางโลกหรือมีก้าวหน้าในทางธรรมได้ อุปมาเหมือนเดือยข้าวหรือส่วนที่เป็นปลายของข้าวเปลือกที่ตั้งไว้ไม่ดี ย่อมไม่สามารถทิ่มตำมือ หรือ เท้าให้เลือดออกได้ ดังพุทธพจน์ที่ว่า “ภิกษุทั้งหลาย เป็นไปไม่ได้เลยที่เดือยข้าวสาลีหรือเดือยข้าวเหนียวที่บุคคลตั้งไว้ไม่ตรง จักตำมือหรือเท้าที่

ไปกระทบเข้า หรือทำให้เลือดออก ข้อนั้นเพราะเหตุไร เพราะตั้งเดือยข้าวไว้ไม่ตรง แม้ฉันใด เป็นไปไม่ได้เลยที่ภิกษุรูปนั้น**มีจิตที่ตั้งไว้ผิดจักทำลายอวิชชา**(ความไม่รู้แจ้ง) ให้วิชชา(ความรู้แจ้ง)เกิดขึ้น ทำนิพพานให้แจ้ง ข้อนั้นเพราะเหตุไร เพราะตั้งจิตไว้ผิด ฉันนั้นเหมือนกัน”[๖๔]

ดังนั้น การปฏิบัติผิดต่อพระธรรมวินัยในรูปแบบต่างๆ มีการสอนธรรมะผิดเพี้ยนไปจากพุทธพจน์ จึงมีโทษมากเป็นบาปหนัก ทั้งอาจารย์ผู้สอนเอง ผู้ที่ใช้ให้ไปสอนคนอื่น ผู้ที่เกิดความยินดีพอใจเลื่อมใสศรัทธาในคำสอนนั้น และผู้ยกย่องสรรเสริญให้การส่งเสริมสนับสนุนวิธีการสอนนั้นๆ ดังพุทธพจน์ที่ว่า ผู้ชักชวน ผู้ถูกชักชวน ผู้ถูกชักชวนแล้วปฏิบัติตามคำชักชวน ในธรรมวินัยที่กล่าวไว้ไม่ดี คนทั้งหมดนั้น **ย่อมประสพสิ่งที่ไม่ใช่บุญเป็นอันมาก** ข้อนั้นเพราะเหตุไร **เพราะธรรมที่กล่าวไว้ ไม่ดี**[๖๕] **...**ภิกษุทั้งหลาย เราได้เห็นเหล่าสัตว์ที่ประกอบกายทุจริต วจีทุจริต และมโนทุจริต กล่าวร้ายพระอริยะ มีความเห็นผิด และชักชวนผู้อื่นให้ทำกรรมตามความเห็นผิด

---

[๖๔] **อัง.เอกก.** (แปล) ๒๐/๗-๘ **เอกธัมมบาลี**

[๖๕]คำว่า **ประสพสิ่งที่ไม่ใช่บุญเป็นอันมาก** ในที่นี้หมายถึง การไม่พิจารณาอย่างรอบคอบแล้ว ไปศรัทธา เลื่อมใสและยกย่องในบุคคลที่สอนธรรมะผิด มีโทษอย่างหนักเท่ากับอริยุปวาท และจะต้องประสพกับผลบาปอันใหญ่หลวง ซึ่งเป็นไปตามวิบากกรรมที่ตรัสไว้ในพยสนสูตรและอักโกสกสูตรนั่นเอง ส่วนผู้ชักชวน ผู้ถูกชักชวน ผู้ถูกชักชวนแล้วปฏิบัติตามคำชักชวน ในธรรมวินัยที่กล่าวไว้ดี คนทั้งหมดนั้นย่อมประสพบุญเป็นอันมาก ข้อนั้น เพราะเหตุไร เพราะธรรมที่กล่าวไว้ดี

อัง.เอกก. (แปล) ๒๐/๔๐-๔๓ **เอกธัมมบาลี**

หลังจากตายแล้ว จะไปเกิดในอบาย ทุคติ วินิบาต นรก...บุคคลในโลกนี้ตั้งจิตไว้ผิด กล่าววาจาผิด ทำการงานทางกายที่ผิด มีความขวนขวายน้อย ทำกรรมอันไม่เป็นบุญไว้ในชีวิตอันน้อยในโลกนี้ เขามีปัญญาทราม หลังจากตายแล้ว จะไปเกิดในนรก...”[๖๖]

เมื่อรับประทานอาหารที่ผสมยาพิษชนิดร้ายแรง ย่อมทำให้ร่างกายเกิดภาวะผิดปกติ เสียความสมดุล อ่อนกำลัง ใช้การไม่ได้ตามเดิม และขณะที่สารเสพติดประเภทแอลกอฮอล์ออกฤทธิ์ ย่อมทำให้ระบบประสาทต่างๆ มึนงง เชื่องช้า ขาดประสิทธิภาพ ใช้งานไม่ได้เต็มที่ ฉันใด เมื่ออริยุปวาทกรรมออกฤทธิ์ ให้ผล ย่อมทำให้ใจเกิดภาวะผิดปกติ จิตฝ้าฟาง พร่ามัวมืดบอด ความคิดอ่านผิดพลาด เชื่อในสิ่งงมงายไร้สาระ ขาดความยั้งคิด คิดผิด ตัดสินใจพลาด แล้วเกิดความประมาท เป็นเหตุให้ทำผิดกฎหมาย ทำผิดศีลธรรมอย่างรุนแรง ฉันนั้นเหมือนกัน

---

[๖๖] **ขุ.อิติ.** (แปล) ๒๕/๔๒๗**มิจฉาทิฏฐิกสูตร**

เพราะฉะนั้น **หลวงพ่อเสือ**จึงกล่าวว่า **การสอนธรรมะนี้เป็นการกล้าเสี่ยงที่สุด** คือ กล้าเสี่ยงที่จะได้บุญเป็นเอนกอนันต์ หรือได้บาปมหาศาล และกล้าเสี่ยงที่จะได้ไปเกิดในสุคติภูมิหรือไปเกิดในอบายภูมิ* ทั้งนี้ เพราะว่า การสอนธรรมะที่ถูกต้องตรงตามพุทธพจน์นั้น จัดเป็นบุญอันยิ่งใหญ่ มีอานิสงส์มากกว่าบรรดาการให้ทั้งหลายทั้งปวง เพราะว่า **อานุภาพแห่งธรรมทาน** สามารถตอบแทนพระคุณของผู้มีอุปการคุณทั้งหลาย มีมารดาบิดา ครูอาจารย์เป็นต้นได้ และเพราะเหตุที่บุคคลเมื่อได้อาศัยธรรมทานจากพระพุทธเจ้าผู้เป็นกัลยาณมิตรสูงสุดแล้ว สามารถบรรลุมรรคผลนิพพานได้ ด้วยเหตุนี้ พระพุทธองค์จึงตรัสว่า **ธรรมทานเป็นการให้สิ่งที่ล้ำเลิศกว่าการให้ทั้งปวง**[๖๗]

---

* คำพูดในการสื่อสารและการสอนธรรมะของคนในยุคปัจจุบันที่สุ่มเสี่ยงและเข้าข่ายเป็นอริยุปวาท มีตัวอย่าง ดังนี้ เช่น หนังสือเรื่อง ๗ เดือนบรรลุธรรม, ๓ ชั่งโมงบรรลุธรรม หรือว่า ชื่อเพลง ๕ นาทีบรรลุธรรม เป็นต้น แม้ผู้พูดจะไม่ได้มีเจตนาลบหลู่ดูหมิ่นธรรมะโดยตรง แต่ก็ถือว่า เป็นการดูหมิ่นพระธรรมวินัยในทางอ้อม และเป็นการนำเอาคำศัพท์ธรรมะเหล่านี้มาพูดในเชิงโฆษณาชวนเชื่อ ทำให้คุณค่าแห่งพระธรรมวินัยของพระศาสดามีมลทินเข้าข่ายเป็นอริยุปวาท ซึ่งผู้เคารพธรรมจริงๆย่อมไม่ทำเช่นนั้น

ในกรณีนี้ ข้าพเจ้ามีประสบการณ์จากโยมท่านหนึ่งที่กล่าวคำผิดพลาดเกี่ยวกับหนังสือของหลวงพ่อเสือชื่อ ผู้ถึงกระแสพระนิพพานและเพราะเห็นทุกข์จึงรู้แจ้งธรรม เพียงแค่พูดผิดพลาดนิดเดียวเท่านั้น มีผลทำให้จิตของโยมท่านนั้นเกิดภาวะพร่ามัว ฝ้าฟาง มืดบอด และมีรายชื่อปรากฏในอเวจีนรกทันที **ข้อมูลจาก** พรหมเทพเทวาแห่งดุสิตาเทวโลกที่ ๑๑ ผู้เคยเป็นสื่อสะพานบุญให้แก่ข้าพเจ้าและญาติโยมที่วัดโพธิธรรมสิกขาลัย ลาสเวกัส

[๖๗] **อัง.ทุก.** (แปล) ๒๐/๗๗ สมจิตตวรรคและอรรถกถา

ขุ.อิติ. (แปล) ๒๕/๔๗๓ **ทานสูตร**

แม้ในทางตรงข้าม การสอนธรรมะที่ผิดพลาดคลาดเคลื่อนจากความเป็นจริง การพูดธรรมะผิดเพี้ยนจากตถาคตภาษิต จัดว่า **เป็นการให้อธรรม** ให้ข้อมูลผิดเป็นการทำให้คนหลงเข้าใจผิดในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง เป็นการส่งเสริมให้คนเกิดความเข้าใจผิด เป็นมิจฉาทิฏฐิ[๖๘] เข้าข่ายการให้สิ่งต่ำทราม ให้สิ่งที่มืดบอด ตามกฎแห่งเหตุและผลที่ว่า **“ผู้ให้สิ่งใด ย่อมได้รับผลของสิ่งนั้น”**

เพราะฉะนั้น การสอนธรรมะผิด จึงมีโทษมากเป็นบาปหนักเท่ากับอนันตริยกรรม คือ หมดสิทธิ์ที่จะได้ฌานสมาบัติ พลาดโอกาสที่จะได้บรรลุมรรคผลนิพพาน แม้จะทำบุญให้ทานมากแค่ไหน ก็ไม่เป็นบุญ ไม่เกิดบุญ ถึงจะมีส่วนแห่งการได้บุญบ้าง ก็น้อยนิด และชีวิตหลังตาย จะไปเกิดในอบายภูมิ เพราะว่าบุคคลที่สอนคนอื่นให้เดินผิดทาง ให้หลงเข้าใจผิด คิดผิด พูดผิด และทำผิด ทำให้คนหมู่มากหลุดออกจากธรรมะที่บริสุทธิ์ ไปยึดถือธรรมะที่ปลอมปนมีมลทิน อันเป็นบาปอกุศล แล้วพากันประพฤติปฏิบัติตาม ยึดถือเป็นแบบอย่าง ด้วยความสำคัญว่า การกระทำเช่นนั้น เป็นสิ่งที่ถูกต้องดีงาม เป็นประโยชน์ต่อชีวิต ทั้งๆ ที่เป็นพิษภัยอันตรายอย่างร้ายแรง เป็นเหตุทำให้ผู้สอนผิด ชี้ทางผิดนั้นได้ประสพกับผลบาปอันใหญ่หลวง

---

[๖๘] **พุทธพจน์** “ภิกษุทั้งหลาย! เรายังไม่เล็งเห็นแม้ธรรมอย่างหนึ่งอื่น ซึ่งมีโทษมากกว่าเหมือนอย่างมิจฉาทิฏฐินี้เลย ภิกษุทั้งหลาย! โทษทั้งหมดมีมิจฉาทิฏฐิเป็นอย่างยิ่ง...”
อัง.เอก.(แปล) ๒๐/๓๘ อัง.เอกก. (แปล) ๒๐/๔๐-๔๓ **เอกธัมมบาลี**
อัง.ปัญจก.(แปล) ๒๒/๑๗๘-๑๘๐ **มหาโจรสูตร**

๔.การสอนธรรมะผิดเพี้ยนเป็นบาปมหันต์

ก่อนนาทีที่พระพุทธเจ้าผู้เป็นดวงตาของโลก จะเสด็จดับขันธปรินิพพาน พระตถาคตเจ้า ได้ตรัสบอก**ให้เอาธรรมวินัยเป็นพระศาสดาแทนพระองค์** ดังพุทธพจน์ที่ว่า "อานนท์ ธรรมและวินัยใดที่เราได้แสดงแล้ว และบัญญัติแล้ว แก่เธอทั้งหลาย **ธรรมและวินัยนั้น จะเป็นศาสดาของเธอทั้งหลาย โดยกาลที่เราล่วงลับไป**"[๖๙] จากพุทธพจน์นี้ พุทธบริษัททั้งหลาย ต่างยอมรับและรู้กันเป็นอย่างดีว่า **พระธรรมวินัย** คือ **ตัวแทนพระศาสดา พระธรรมวินัย** ก็คือ **พระพุทธเจ้า** บุคคลผู้กล่าวตู่ธรรมวินัย พูดไม่ตรงตามที่พระพุทธองค์ตรัสไว้ กล่าวคือ สอนธรรมะผิดเพี้ยนจากความจริง ทำการบิดเบือน ดัดแปลง แต่งเติม ทำพระธรรมวินัยให้วิปริตผิดแปลกไปจากหลักความจริง ทั้งโดยรู้ตัวและรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ชื่อว่า **เป็นการกล่าวตู่คำสอนของพระองค์** และชื่อว่า**เป็นการกล่าวตู่พระพุทธองค์ด้วยเช่นกัน** ทั้งนี้ **เพราะพระธรรมวินัย** คือ **พระศาสดา** เมื่อกล่าวตู่พระธรรมวินัย ชื่อว่า **เป็นอริยุปวาท**อย่างหนัก มีผลร้ายแรงเท่ากับการกล่าวตู่พระองค์ผู้เป็นเจ้าของแห่งธรรมเช่นกัน

---

[๖๙] **ที.ม.** (แปล) ๑๐/๑๖๔ **มหาปรินิพพานสูตร**

เพราะเหตุนั้น พระพุทธองค์ จึงตรัสเตือนไว้ว่า “พวกภิกษุที่พากัน **คัดค้านอรรถ**และ**ธรรม** โดยสูตรที่ตนเรียนไว้ไม่ดี ด้วย**พยัญชนปฏิรูป***นั้น (มีภิกษุบางพวกในสมัยพุทธกาล หรือ ภิกษุบางนิกายในยุคปัจจุบันที่มีอริยุปวาทติดตัว มีจิตพร่ามัว ฝ้าฟาง ศึกษาเล่าเรียนธรรมวินัยไม่ดีไม่รอบคอบ ไปยึดเอา**พระสูตรและอรรถกถาที่ผิดพลาด** คลาดเคลื่อนไม่ถูกต้อง ไม่สอดคล้องตรงตามพุทธพจน์) โดยสำคัญผิดคิดว่า “เป็นพระสูตรและอรรถกถาที่ถูกต้อง น่าศึกษาเล่าเรียน” แล้วพากัน**ปฏิเสธ คัดค้าน ไม่ยอมรับพระสูตรและอรรถกถาที่ถูกต้องตรงตามพุทธพจน์**ที่พระพุทธองค์ตรัสไว้ดีแล้ว เพราะคิดว่า “เป็นสูตรและอรรถกถาที่ผิดพลาด ไม่ใช่พุทธพจน์ มีความบกพร่อง ไม่น่าศึกษาเล่าเรียน” **การเผยแผ่พุทธธรรม การแสดง การสอนพระสูตรและอรรถกถาที่ผิดพลาดคลาดเคลื่อนแก่คนหมู่มากของภิกษุเหล่านั้น** ชื่อว่า ปฏิบัติเพื่อไม่เกื้อกูลแก่คนหมู่มาก เพื่อไม่ใช่สุขแก่คนหมู่มาก เพื่อไม่ใช่ประโยชน์แก่คนหมู่มาก เพื่อไม่เกื้อกูล เพื่อทุกข์แก่เทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย ภิกษุเหล่านั้น **ย่อมประสพสิ่งไม่ใช่บุญ**เป็นอันมาก

---

* **พยัญชนปฏิรูป** หมายถึง พยัญชนะที่ได้สืบทอดมาโดยทำอักษรให้วิจิตร กล่าวคือ หลักธรรมที่ถูกดัดแปลง แต่งเติมขึ้นมาใหม่ด้วยสำนวนใหม่ แล้วจับใส่พระโอษฐ์ **ยกอ้างเป็นพุทธพจน์ ปรากฏอยู่ในพระสูตรและอรรถกถา** โดยเฉพาะพระสูตรของพวกภิกษุนิกายมหายาน วัชรยาน หรือของนิกายเถรวาทบางส่วน แต่ความจริงไม่ใช่ธรรมะแท้ เป็นเพียงธรรมะปลอมปน เป็นธรรมปฏิรูปเหมือน**ทองปลอม** อาจจะดูเหมือนของจริง แต่ความเป็นจริง เป็นเพียงทองเก๊ ทองเค ไม่ใช่ทองแท้ **อัง.ติก.**(แปล) ๒๐/๘๗ และอรรถกถา

-**ข้อมูลเพิ่มเติมจาก วิรุฬหผลโพธิสัตว์**และ**ท่านโทณพราหมณ์**

และชื่อว่าทำให้สัทธรรมนี้สูญหายไป”[๗๐] ฉะนั้น บุคคลที่พูด สอน อธิบาย แสดงธรรมผิดเพี้ยน บิดเบือน ไม่ตรงตามพุทธพจน์ **จัดเป็นอริยุปวาทอย่างใหญ่หลวง** มีผลร้ายแรง มีโทษมาก ย่อมทำให้ผู้นั้นประสพผลบาป มีอันเป็นไปตามหลักอริยุปวาทกรรมที่ว่า “การพูดด่าว่าเพื่อน สพรหมจารีทั้งหลาย การว่าร้ายพระอริยะ เป็นไปได้ที่ภิกษุนั้น จะถึงความพินาศอย่างใดอย่างหนึ่ง ใน ๑๑ อย่าง ดังนี้

๑. ไม่บรรลุธรรมที่ยังไม่ได้บรรลุ คือ หมดสิทธิ์ ไม่สามารถบรรลุโลกุตตรธรรม กล่าวคือ มรรคผลนิพพานได้ เพราะถูกบาปนี้ขุดโค่นทำลายรากฐานแห่งการตรัสรู้ธรรมหมดแล้ว

๒. เสื่อมจากธรรมที่ได้บรรลุแล้ว คือ ฌานสมาธิ สมาบัติ อภิญญา อิทธิฤทธิ์เป็นต้นที่เคยได้แล้ว เกิดภาวะเสื่อมถอย แม้อานุภาพแห่งมนต์ที่เคยขลังศักดิ์สิทธิ์ ก็เสื่อม ไม่สัมฤทธิผล

๓.สัทธรรม ย่อมไม่ผ่องแผ้ว คือ ศีลเศร้าหมอง สมาธิไม่ผ่องใส ปัญญาไม่กระจ่างแจ้ง ไตรสิกขาไม่ก้าวหน้า

๔. เป็นผู้เข้าใจผิดว่าได้บรรลุสัทธรรม คือ เกิดความ สำคัญผิดในการศึกษาและปฏิบัติธรรม สำคัญผิดคิดว่า ได้ญาณวิเศษ และสำคัญผิดคิดว่า ได้บรรลุมรรคผลนิพพาน

---

[๗๐] คำว่า **ประสพสิ่งไม่ใช่บุญเป็นอันมาก** หมายถึง ประสพผลบาปอันเกิดจากการปฏิบัติผิดต่อพระธรรมวินัย เพราะเป็นอริยุปวาทอย่างหนัก อีกทั้งเป็นการทำให้พระธรรมวินัยเสื่อมถอยไปด้วย ดู **สัง.มหา.** (แปล) ๑๙/๒๔๖-๒๔๘ **จิรัฏฐิติสูตร,ปริหานสูตร,**

๕. เป็นผู้ไม่ยินดีประพฤติพรหมจรรย์ มีจิตใจท้อแท้เบื่อหน่าย ไม่อยากประพฤติปฏิบัติธรรมอีกต่อไป

๖. ต้องอาบัติอย่างใดอย่างหนึ่ง คือ มีเหตุทำให้ต้องอาบัติรุนแรง เช่น ปาราชิก หรือว่า สังฆาทิเสส

๗. บอกคืนสิกขากลับมาเป็นคฤหัสถ์ ไม่สามารถจะนุ่งห่มผ้ากาสาวพัสตร์อันเป็นธงชัยของพระอรหันต์ทั้งหลายได้

๘. เป็นโรคร้ายแรง เช่น เป็นโรคเอสด์ โรคมะเร็ง เป็นไวรัสตับ เป็นโรคเบาหวาน โรคแห่งความเสื่อมทั้งหลายเป็นต้นที่มีอาการเรื้อรังรักษาไม่หาย หรือเป็นอันตรายต่อชีวิต*

๙. ถึงความวิกลจริต หรือจิตฟุ้งซ่าน[๗๑]

๑๐. หลงลืมสติมรณภาพ ไม่ได้เตรียมตัวก่อนตาย

---

* โรคที่เกิดจากวิบากกรรมนี้ เรียกภาษาคนวัดว่า “โรคกรรม” ซึ่งอาจเกิดได้ทั้งจากกายกรรมหรือมโนกรรมฝ่ายอกุศล เช่น ผลกรรมจากการเบียดเบียนสัตว์ ทำทารุณกรรมสัตว์ การทำร้ายร่างกายหรือการฆ่าคนผู้ไม่มีความผิด การดื่มสุรายาเมรัย การเสพติดทุกประเภท หรือความโกรธ ความอาฆาตพยาบาท แต่ในที่นี่ เกิดจากอริยุปวาทกรรมโดยเฉพาะ

ม.อุ. (แปล) ๑๔/๓๔๙-๓๕๖ **จูฬกัมมวิภังคสูตร**

อัง.อัฏฐก. (แปล) ๒๓/๓๐๑-๓๐๒ **ทุจจริตวิปากสูตร**

[๗๑] **กรรมที่ทำให้เป็นบ้า**ที่ปรากฏในคัมภีร์พระสูตรและอรรถกถา คือ ๑.ผลกรรมจากการดื่มสุรายาเสพติด (๒) **ผลกรรมจากอริยุปวาท** (๓) ผลกรรมจากการทำร้ายพระอริยเจ้า (๔) ผลกรรมจากการพูดเพ้อเจ้อ

อัง.อัฏฐก. (แปล) ๒๓/๓๐๑-๓๐๒ **ทุจจริตวิปากสูตร**

อัง.เอกาทส.(แปล) ๒๔/๑๙๙, ๓๙๗-๓๙๘ **อักโกสกสูตร, พยสนสูตร**

ขุ.ธ. (แปล) ๒๕/๗๔ **เรื่องพระมหาโมคคัลลานเถระ**

๑๑. หลังจากสิ้นชีวิต จะไปเกิดในอบาย ทุคติ วินิบาต นรก[๗๒]

พระพุทธองค์ตรัสเน้นย้ำว่า ภิกษุทั้งหลาย ภิกษุใดก็ตาม ด่าว่าเพื่อนสพรหมจารีทั้งหลาย ว่าร้ายพระอริยะ **เป็นไปไม่ได้เลยที่ภิกษุนั้น จะไม่ถึงความพินาศ**อย่างใดอย่างหนึ่งใน ๑๑ อย่างนี้” [๗๓]

ด้วยเหตุนี้ หลวงพ่อเสือจึงพูดว่า ในชีวิตคนเรา การทำบาป ทำชั่วด้วยกิเลสคือโลภ โกรธ หลง เป็นการกล้าเสี่ยงต่อการไปเกิดในอบายภูมิอย่างมากอยู่แล้ว แต่เอาความกล้าเสี่ยงทั้ง ๓ อย่างเหล่านั้นมาบวกกันเข้า ยังมีผลไม่ร้ายแรงเท่ากับการกล้าเสี่ยงกล่าวพุทธพจน์ออกไปให้ผิดเพี้ยน ดังนั้น การพูด การแสดง การบอกกล่าว หรือ การสอนธรรมะผิดนั้น จึงต้องประสพกับผลแห่งบาปมากมายไม่มีสิ้นสุด ทั้งเป็นเหตุทำให้ธรรมะแท้เลือนหาย ศาสนาเสื่อมถอย และวิบากแห่งกรรมนี้ ยังสามารถส่งผลข้ามภพชาติได้ด้วย

ท่านผู้เป็นบัณฑิตทั้งหลายรู้ไหมว่า หลวงพ่อเสือมีญาณปัญญาหยั่งรู้เรื่องนี้ได้อย่างไร แม้ท่านจะไม่ได้อ้างพระสูตร ไม่ได้ยกอ้างพุทธพจน์ในพระไตรปิฎก แต่สิ่งที่ท่านพูดไว้นั้น ก็ตรงตาม

---

[๗๒] **อัง.ปัญจก.**(แปล) ๒๒/๓๗๘-๓๗๙ **อวัณณารหสูตร**
สัง.มหา. (แปล) ๑๙/๖๒๕-๖๒๖ **มหาปริฬาหสูตร**
ม.อุ. (แปล) ๑๔/๓๐๙-๓๑๘ **เทวทูตสูตร**
ม.ม. (แปล) ๑๔/๒๙๐ –๓๐๘ **พาลปัณฑิตสูตร**
คำว่า อบาย (ลำบาก เดือดร้อน ไร้ความเจริญรุ่งเรือง) ทุคติ (ไปไม่ดี ตกต่ำ) วินิบาต(ไม่มีอำนาจจิตมาก) นรก (กระวนกระวาย มีความเดือดร้อนเสมอ)

[๗๓] **อัง.เอกาทส.**(แปล) ๒๔/๑๙๙,๓๙๗-๓๙๘ **พยสนสูตร,อักโกสกสูตร**

พุทธพจน์ทุกประการ เมื่อเราท่านทั้งหลายได้รู้เช่นนี้แล้ว จะทำอย่างไรกับการศึกษาเล่าเรียน การแสดง การสอนพระธรรมวินัย จะปล่อยเลยตามเลย หรือจะรีบแก้ไขเพื่อให้ร้ายกลายเป็นดี ให้ผิดกลายเป็นถูก เพราะถ้าหากตายไปก่อน ย่อมไม่มีโอกาสแก้ตัว

๕.เทวดาพูดอวดคุณวิเศษเป็นเหตุให้ตกนรก[๗๔]

สวรรค์กามาวจรภูมิทั้ง ๖ ชั้นในคัมภีร์พระไตรปิฎกและอรรถกถา ไม่ได้อธิบายไว้ในรายละเอียดมากนัก แต่อาจารย์**เทพวิชิต ธรรมรังษี*** ซึ่งเคยเป็นนิสิตศิลปกรปี ๓ หลังจากตายแล้วไป

---

[๗๔] ดูเพิ่มใน **ม.อุ.** (แปล) ๑๔/๓๐๙-๓๑๘ **เทวทูตสูตร**
ม.อุ. (แปล) ๑๔/๒๐๘-๒๑๑ **สังขารูปปัตติสูตร**
สัง.นิ.(แปล) ๑๖/๓๒-๓๓ **พาลปัณฑิตสูตร**

* ข้อมูลเกี่ยวกับสวรรค์เหล่านี้ เก็บตกมาจากคำปาฐกถาของอาจารย์**เทพวิชิต ธรรมรังษี** เมื่อวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๒๘ ในหนังสือ **ปิยเทพ** และ**ประวัติของหลวงพ่อเสือ** ซึ่งเรียบเรียงโดย มาลี สร้อยพิสุทธิ์และ วนิดา อุไรลักษณ์

หมายเหตุพิเศษ สมัยที่ผู้เขียนเป็นเด็กและสามเณร มีประสบการณ์ในเรื่องผีสางเทวดาหลายครั้ง ตอนอายุ ๔ ขวบ ขณะที่นอนอยู่นอกชานกับโยมพ่อโยมแม่และน้องสาว โยม**ยายหมาคำ**ที่ได้ตายไปแล้วมาเยี่ยมที่บ้าน ได้ขึ้นมานั่งบนหัวบันได แต่งกายตามปกติเหมือนคนทั่วไป หันหน้ามาทางผู้เขียนแล้วพูดคำว่า “**เหนื่อยมาก**” จากเหตุการณ์นั้นทำให้เชื่อและได้ศึกษาค้นคว้าเรื่องผีสางเทวดามาโดยตลอด และมีหลายครั้งที่เป็นไข้ไม่สบาย ก่อนจะมีเรื่องขัดแย้งกับคนอื่น หรือ กำลังมีพฤติกรรมไม่เหมาะสมทำสิ่งที่ไม่ดีไม่งามอยู่ **เมื่อเข้าจำวัดแล้ว** จะมีเหมือนคนมาเป่าศีรษะให้ เย็นตั้งแต่ศีรษะจรดเท้า ให้นอนบนตักบีบนวดบริเวณขา **มีอาการปวดฟันอย่างมากจนเกือบทนไม่ได้** มีแสงรัศมีสีเหลืองมากระทบที่ร่างกายจนเกิดอาการสะดุ้ง หรือว่า ทำเป็นนิมิตอย่างใดอย่างหนึ่งมาเตือนให้ทราบว่า **อย่าได้ประมาท** เป็นต้น ต่อมาได้มารู้ภายหลังว่า เป็น**อาจารย์แม่อุบลวรรณา**ผู้เคยเป็นมารดามาตั้งแต่อดีตชาติ ขออนุโมทนาขอบคุณในกุศลเจตนาที่ท่านได้ดูแลรักษาคุ้มครองช่วยเหลือมาโดยตลอด ณ โอกาสนี้ด้วย ขอให้เจริญก้าวหน้าในธรรมยิ่งๆขึ้นไป

เกิดในเทวโลก และได้ศึกษาเรียนรู้เรื่องนรก-สวรรค์จากเทพเจ้าเบื้องสูงทั้งหลาย มีท่านหลวงพ่อเสือ เป็นต้น ได้องค์ความรู้เพิ่มเติม แล้วนำมาบอกกล่าวแก่มนุษย์ว่า สวรรค์กามาวจรภูมิทั้ง ๖ ชั้นนั้น ยังมีการแบ่งย่อยไปอีกดังนี้

สวรรค์ชั้นจาตุมหาราชิกานั้น ยังมีการแบ่งย่อยออกเป็นอีกถึง ๗ ชั้น สำหรับชั้นที่ ๑-๒ เป็นเทวดาที่ด้อยคุณภาพ ไม่สามารถเนรมิตอะไรได้เลย เพราะมีอำนาจจิตน้อย มีพลังแห่งกุศลไม่เพียงพอ **มีโมหะปกปิดมาก** มีความหลงผิดจิตมืดบอดเกินไป ต้องรอรับส่วนบุญส่วนกุศลหรือการแผ่เมตตาจากผู้อื่น ส่วนพวกเทวดาชั้นที่ ๓-๔ มีคุณภาพชีวิตดีขึ้นกว่าชั้นที่๑-๒ แต่โดยส่วนมาก เทวดาเหล่านี้ เมื่อมีโมหะปิดบังมาก วันไหนมีความนึกคิดดี จิตเป็นกุศล ก็มีแสงรัศมีออกจากตัวบ้าง แต่วันที่คิดนึกไม่ดีจิตเป็นบาปอกุศล **ร่างกายก็จะดำปิดปี๋**[๗๕] เพราะถูกแสงทึบสีดำปกคลุมเอาไว้ เมื่อกล่าวโดยภาพรวมชั้น ๑-๔ มีบุคลิกลักษณะและ

---

[๗๕] ข้อเปรียบเทียบ **มนุษย์ต้นกัป**จุติมาจากอาภัสสรพรหม มาอาศัยอยู่ในจักรวาลนี้ โดยมีปีติเป็นอาหาร มีรัศมีแผ่ซ่านทั่วร่างกาย เหาะเหิรไปมาได้ในอากาศ ต่อมาได้เกิดกิเลส ได้หลงไปรับประทาน**ง้วนดิน**ซึ่งมีสี กลิ่น รสอร่อยด้วยความยินดีติดใจในรสชาติ ทำให้รัศมีเริ่มหดหาย และต่อมาภายหลังไปรับประทานเครือดิน สะเก็ดดินและข้าวสาลีตามลำดับ **จนรัศมีหายหมด** จากร่างกายละเอียดกลายมาเป็นกายหยาบ ผู้ที่เคยเป็นหญิงมาก่อน ก็มีร่างกายเป็นหญิง ผู้ที่เคยเป็นชายมาก่อน ก็เป็นผู้ชาย ต่อมาได้เสพเมถุนกัน มีลูกสืบหลานมากมายแล้วไม่สามารถเหาะได้ จึงได้อาศัยอยู่บนโลกนี้ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา

ดูเพิ่มใน **ที.ปา.**(แปล)๑๑/๘๓-๑๐๒ **อัคคัญญสูตร**

การเป็นอยู่คล้ายคลึงกับมนุษย์ มีการทำไร่ทำนาทำสวน มีการขายข้าว หุงข้าว ทุกอย่างต้องลงมือ ลงแรงเองถึงจะได้มา ส่วนชั้น ๕,๖,๗ พอนึกถึงที่ไหน ก็ไปถึงที่นั่นได้ทันที เนรมิตอะไรก็พอได้ แต่ไม่ถึงขนาดวิจิตรบรรจงมากนัก สิ่งที่เนรมิตนั้นยังไม่มีคุณภาพ ไม่มีกลิ่นหอมเท่าที่ควร

สวรรค์ชั้นดาวดึงส์แบ่งย่อยออกเป็นอีก ๕ ชั้น สำหรับชั้นที่ ๕ เป็นชั้นสูงสุดและเป็นที่สถิตของ**ท้าวสักกเทวาธิราช** ผู้เป็นประธาน และสวรรค์ชั้นนี้**มีธรรมสภาสำหรับเป็นที่แสดงธรรม** พูดสอนธรรมะแก่พวกเทวดาทั้งหลาย พร้อมทั้งมี**จุฬามณีเจดีย์**ที่บรรจุพระบรมสารีริกธาตุ กล่าวคือ พระเขี้ยวแก้ว และพระเกศา ซึ่งประกอบด้วยรัศมี ๗ สี คือ **สีเหลืองทอง สีเหลืองมะเขือสุก สีขาว สีชมพู สีเขียวมรกต สีส้มและสีฟ้า***

---

* **รัศมี**หรือแสงสีเหล่านี้ เกิดจากจิตที่มีคุณธรรม กล่าวคือศีล สมาธิ ปัญญาอันสูงส่ง ตามกฎปฏิจจสมุปบาทที่ว่า "วิญญาณ เป็นปัจจัยให้เกิดนามรูป" คือ จิตเป็นตัวให้เกิดรัศมี เพราะวรรณะ(แสง,สี) คันธะ รสะ โอชาสิ่งเหล่านี้เกิดจากจิต มีจิตอยู่เบื้องหลัง มีข้อสังเกตว่า สีดำ สีเทา ความมืดสลัว เกิดจากบาป ส่วนสีขาว สีที่ก่อให้เกิดแสงสว่างทั้งหลาย เกิดจากบุญหรือกุศลกรรม เพราะฉะนั้น อบายภูมิทั้งหลายมีนรกเป็นต้น จึงมีแสงทึบ มืดสลัว ส่วนสุคติภูมิ หรือสวรรค์ทั้งหลายทุกชั้นภูมิ มีแสงสว่างเจิดจ้า

ดูเพิ่มใน **อัง.จตุกก.**(แปล) ๒๑/๓๔๕ **สังขิตตสูตร**

สัง.นิ.(แปล) ๑๖/๓๓๘ **มหากัปปินสูตร**

สัง.นิ. (แปล)๑๖/๑๑๓-๑๑๘ **นิทานสูตร**

ในคัมภีร์พระไตรปิฎกและอรรถกถาในโลกมนุษย์กล่าวว่า พระพุทธเจ้านั้นมีรัศมี ๖ สี เรียกว่า **ฉัพพัณณรังสี** ๑. สี**นีละ** เขียวเหมือนดอกอัญชัน ๒. สี**ปีตะ** เหลืองเหมือนหรดาลทอง๓. สี**โลหิตะ** แดงเหมือนตะวันอ่อน ๔. สี**โอทาตะ** ขาวเหมือนแผ่นเงิน ๕. สี**มัญเชฐ** สีหงสบาท เหมือนดอกเซ่งหรือดอกหงอนไก่ ๖. สี**ประภัสสร** เลื่อมพรายเหมือนแก้วผลึก ความจริงนั้นรัศมีของพระพุทธเจ้านั้นไม่ตรงตามที่ข้อความในคัมภีร์บันทึกไว้ แต่พระพุทธ

สวรรค์ชั้นยามาแบ่งย่อยออกเป็นอีก ๗ ชั้น สวรรค์ชั้นนี้มีบรรยากาศที่สงบเงียบ ไม่วุ่นวาย ไม่มีเสียงอึกทึกเหมือนชั้นดาวดึงส์ เทวดาชั้นนี้ ส่วนใหญ่จะเป็นพวกชาวสิกข์

สวรรค์ชั้นดุสิตาแบ่งย่อยออกเป็นอีก ๑๑ ชั้น เทวดาชั้นที่ ๑-๔ ส่วนมากมาจากสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ ๕ ส่วนเทวดาที่เกิดในชั้นที่ ๕-๘ มาจากเทวดาชั้นที่๑-๔ สำหรับชั้นที่ ๙ เป็นที่อยู่ของสัพพัญญูโพธิสัตว์ เทพบุตรที่เป็นพุทธบิดาพุทธมารดาและเทพเจ้าผู้มีปัญญาทั้งหลาย ส่วนชั้นที่ ๑๑ สำหรับพระโพธิสัตว์ผู้ปรารถนาพุทธภูมิ บำเพ็ญโพธิญาณเพื่อตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้าโดยเฉพาะอย่างยิ่ง สวรรค์ชั้นนี้เป็นชั้นพิเศษ แตกต่างจากสวรรค์ชั้นอื่นๆ เนื่องจากว่า มีแต่**เทพบุตรเท่านั้น ไม่มีนางฟ้าเจือปน**[๗๖]

องค์ทรง**มีทั้งหมด ๗ สี** เรียกว่า สัตตัณณรังสี ไม่ใช่เพียงแค่พระพุทธเจ้าเท่านั้นที่มีรัศมี ๗ สีแม้บุคคลผู้มีบุญทั้งหลาย เช่น พระปัจเจกพุทธเจ้า พระอริยสาวก พระโพธิสัตว์ทั้งหลาย พระเจ้าจักรพรรดิเป็นต้น ก็มีรัศมี ๗ สีเหมือนกัน

ข้อมูลจาก-หลวงพ่อเสือ วิรุฬหผลโพธิสัตว์

[๗๖] **ข้อสังเกต** สตรีหรือผู้หญิง หรือว่า เพศหญิงนั้นไม่สามารถเป็นบุคคล ดังต่อไปนี้ได้ คือ ๑.พระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า ๒.พระโพธิสัตว์ ๓.พระปัจเจกพุทธเจ้า ๔.พระพรหม ๕.พระยามาร ๖. ท้าวสักกะ และ ๗. พระเจ้าจักรพรรดิ

อัง.เอกก.(แปล) ๒๐/๓๕ **อัฏฐานบาลี**

ที.มหา. (แปล) ๑๐/๒๗๓-๒๗๙ **สักกปัญหสูตรและอรรถกถา**

“ภิกษุทั้งหลาย มาตุคามมีโทษ ๕ ประการ คือ ๑. เป็นผู้มักโกรธ ๒. เป็นผู้มักผูกโกรธ ๓. เป็นผู้มีพิษร้าย(ส่วนมากมาตุคามมีราคะจัด)๔. เป็นผู้มีลิ้นสองแฉก(มักพูดส่อเสียด) ๕. เป็นผู้มักทำร้ายมิตร(มักนอกใจ)...”

อัง.ปัญจก.(แปล) ๒๒/๓๗๐-๓๗๑ **กัณหสัปปสูตร**

ส่วนสวรรค์ชั้นนิมมานรดีและชั้นปรนิมมิตวสวัตดี ๒ ชั้นนี้ มีอย่างละชั้นเท่านั้น ไม่มีการแบ่งย่อย

ส่วนพรหมโลกนั้นมีรายชื่อและชั้นตรงตามพระไตรปิฎกทุกประการ โดยรูปภพหรือรูปพรหม แบ่งออกเป็น ๑๖ ชั้น ดังนี้

๑.พรหมปาริสัชชาภูมิ
๒.พรหมปุโรหิตาภูมิ
๓.มหาพรหมาภูมิ
๔.ปริตตาภาภูมิ
๕.อัปปมาณาภาภูมิ
๖.อาภัสราภูมิ
๗.ปริตตสุภาภูมิ
๘.อัปปมาณสุภาภูมิ
๙.สุภกิณภูมิ
๑๐.เวหัปผลาภูมิ
๑๑.อสัญญีสัตตาภูมิ[๗๗]
๑๒.อวิหาสุทธาวาสภูมิ
๑๓.อตัปปาสุทธาวาสภูมิ
๑๔.สุทัสสาสุทธาวาสภูมิ
๑๕.สุทัสสีสุทธาวาสภูมิ

---

[๗๗] **อัง.นวก.**(แปล) ๒๓/๔๘๑-๔๘๒ **สัตตาวาสสูตร**

๑๖.อกนิฏฐสุทธาวาสภูมิ[๗๘]

สำหรับอรูปภพ หรือ อรูปพรหม เป็นพรหมที่ไม่มีรูปร่างคือ ไม่มีตา หู จมูก ลิ้น ร่างกายเป็นเครื่องปรากฎ มีแต่จิตเท่านั้น แบ่งออกเป็น ๔ ชั้น ดังนี้

๑. อากาสานัญจายตนภูมิ

๒. วิญญานัญจายตนภูมิ

๓. อากิญจัญญายตนภูมิ

๔. เนวสัญญานาสัญญายตนภูมิ*

หลวงพ่อเสือ ในฐานะเป็นประธานสูงสุดแห่งดุสิตาเทวโลกชั้นที่ ๑๑ เป็นนิยตโพธิสัตว์ บำเพ็ญบารมีมาดีแล้วถึง ๕๐ กัป และยังได้อภิญญา ๕ สมาบัติ ๘ อีกด้วย พร้อมทั้งมีญาณหยั่งรู้อย่างถูกต้อง ได้พูดถึงการส่งผลของวิบากกรรมที่เกิดจากอริยุปวาทของพวกเทวดาที่พูดอวดคุณวิเศษซึ่งไม่มีในตนอย่างชัดเจนว่า ถ้าเป็นเทวดาตั้งแต่ชั้น**จาตุมหาราชิกา จนถึงปรนิมมิตวสวัตดี** พูดโอ้อวดว่า เป็นพระโสดาบันทั้งๆ ที่ตัวเองไม่ได้เป็น

---

[๗๘] **ม.อุ.**(แปล)๑๔/๒๐๘-๒๑๑ **สังขารูปปัตติสูตร**และอรรถกถา

* **อาฬารดาบส** ได้บรรลุ "อรูปฌานที่ ๓" เมื่อตายจากโลกมนุษย์ ก็ได้มาเกิดในอรูปภพชั้นที่ ๓ คือ อากิญจัญญายตนภูมิ ส่วน**อุทกดาบส** ได้บรรลุ "อรูปฌาน ๔" เมื่อตายจากโลกมนุษย์ ก็ได้มาเกิดในอรูปภพชั้นที่ ๔ คือ เนวสัญญานาสัญญายตนภูมิ

สัง.สฬา.(แปล) ๑๘/๑๑๔-๑๑๕ **อุทกสูตร**

ที.ปา.(แปล) ๑๑/๑๓๗-๑๓๘ **ปาสาทิกสูตร**

อัง.สัตตก.(แปล) ๒๓/๖๗-๖๘ **สัตตวิญญาณัฏฐิติสูตร**

ม.ม.(แปล) ๑๓/๔๕๙-๔๗๐ **กัณณกัตถลสูตร**

เมื่อวิบากกรรมนี้ส่งผลออกฤทธิ์ ทำให้เทวดาที่พูดโอ้อวดนั้นมีอันเป็นไปทันที ดังนี้

๑.อำนาจแห่งการเนรมิตจะหมดไป

๒.แม้รังสีที่มีห่อหุ้มเป็นกายทิพย์ ก็จะหมดไปด้วย

ถามว่า เพราะเหตุไร เมื่อวิบากกรรมนี้ส่งผล เทวดาตนนั้นถึงต้องมีอันเป็นไปเช่นนั้น

ตอบว่า เพราะผลบาปแห่งอริยุปวาทกรรม ซึ่งมีโทษมากเป็นบาปมหันต์ มีพลังเข้มข้นรุนแรงเท่าอนันตริยกรรม ทำลายล้างบุญกุศลเก่าที่มีอยู่ให้หมดไป เนื่องจากได้ไปพูดธรรมะผิดพลาดคลาดเคลื่อนจากความจริงแล้ว* เมื่อผลแห่งบาปนั้น เริ่มออกฤทธิ์ ส่งผล ได้ทำหน้าที่ทำลายล้างพลังอำนาจแห่งบุญกุศลที่เคยเนรมิตรสิ่งต่างได้ ให้ลดประสิทธิภาพลง เกิดภาวะถดถอยอ่อนกำลัง ไม่มีอำนาจในตัวเอง แม้กำลังแห่งสติปัญญาความคิดอ่าน ปฏิภาณไหวพริบที่เคยเฉียบคม ลึกซึ้งแตกฉานก็เกิดภาวะทึมทื่อ มึนงง เลอะเลือน เชื่องช้า อารมณ์ที่เคยสดชื่นเบิกบาน ก็เกิดความขุ่นมัว จิตใจที่เคยแจ่มใส ก็เกิดภาวะพร่า

---

* ในเรื่องนี้มีอุบาสิกาคนหนึ่ง พูดด้วยความเข้าใจผิดว่า “กามราคะนั้น ไม่ได้มีโทษน้อยหรอก มันมีโทษมากกว่า” เพราะคำพูดนี้ ทำให้สติปัญญาปฏิภาณไหวพริบของอุบาสิกาคนนั้นเกิดภาวะพร่ามัว จิตใจมืดสลัว ทำอะไรไม่ถูก รัศมีแห่งกายละเอียดที่เคยมีอยู่ก็ดับวูบไป มีรายชื่อปรากฏในนรกอเวจี ลึก ๑ หมื่นกิโลเมตรทันที เพราะเข้าข่ายเป็นอริยุปวาท คือ พูดธรรมะผิดเพี้ยนไม่ตรงตามพุทธพจน์ เพราะพระพุทธองค์ตรัสว่า “ราคะมีโทษน้อยแต่คลายช้า โทสะมีโทษมาก แต่คลายเร็ว โมหะมีโทษมากด้วยและคลายช้าด้วย

อัง.ติก.(แปล) ๒๐/๒๗๒-๒๗๔ **อัญญติตถิยสูตร**

มัว ฝ้าฟาง แม้รัศมีห่อหุ้มกายที่เกิดจากอำนาจแห่งบุญกุศลเก่า ก็เริ่มลดประสิทธิภาพลง เกิดความเศร้าหมอง ไม่ผ่องใส ไม่เปล่งประกายเจิดจรัส มืดสลัว อับแสงดับวูบ **ถึงกาลหมอดสนิทหมดไปจนไม่เหลือในที่สุด**[๗๙] **เพราะถูกอำนาจแห่งบาปอกุศลที่เกิดจากอริยุปวาททำลาย** แม้พวกเทวดาทั้งหลาย ย่อมดำรงชีวิตได้ด้วยสุทธาโภชน์ หรือ อาหารทิพย์เช่นกัน[๘๐] เมื่อไม่ได้อาหาร ย่อมเกิดความหิวกระหาย อ่อนเพลีย และตนเองก็ไม่สามารถจะเนรมิตได้เหมือนเดิม จึงเกิดโทสะ อำนาจบุญกุศลที่เคยรักษาคุ้มครองภพภูมิเอาไว้หมดพลังลง ทำให้ถึงแก่ความตายหรือจุติ ผู้ที่จุติด้วยจิตที่ขุ่นมัว เศร้าหมอง ย่อมมีทุคติเป็นที่ไปเบื้องหน้า[๘๑]อย่างแน่นอน

---

[๗๙] หลังจากท่านพระสารีบุตรและท่านพระมหาโมคคัลลานะได้นำพาภิกษุ ๕๐๐ รูปที่พระเทวทัตหลอกมาเป็นบริวารและพักอยู่ที่คยาสีสะ เพื่อหวังทำลายสงฆ์กลับไปเฝ้าพระศาสดาแล้ว พระเทวทัตเมื่อสูญเสียภิกษุผู้เป็นบริวาร จึงเกิดการทะเลาะวิวาทกันกับพรรคพวก ถูกพระมหาโกกาลิกะเพื่อนร่วมคณะขึ้นเข่าที่ทรวงอก จนกระอักเลือด ต้องมาอาพาธหนักอีก ๙ เดือน แม้จะสำนึกผิดและตั้งใจมาเข้าเฝ้าพระศาสดา แต่ไม่สามารถเข้าเฝ้าต่อหน้าพระพักตร์ได้ **เพราะความดีแม้ขนาดเท่ากับเมล็ดงา ก็ไม่มีเหลือ** หมดบุญสิ้นวาสนา เหลือแต่กรรมดำซึ่งมีวิบากดำอย่างเดียว และกรรมนี้ เป็นบาปที่ใหญ่หลวงที่แก้ไขไม่ได้

อัง.ฉักก.(แปล) ๒๒/๕๖๔-๕๗๐ **ปุริสินทริยญาณสูตร** (อุทกสูตร)

[๘๐] **อัง.ทสก.**(แปล) ๒๔/๓๒๕-๓๒๘ **ชาณุสโสณิสูตร**

สัง.นิ.(แปล) ๑๖/๑๗ **อาหารสูตร**

[๘๑] เทวดาทั้งหลาย ย่อมเคลื่อนจากเทวโลก ด้วยเหตุ ๔ อย่าง คือ ๑. หมดอายุขัยเพราะทำบุญมาน้อย ๒. หมดบุญที่จะอยู่ในชั้นนั้น ในเวลาที่เทพบุตรจะจุติจากหมู่เทพ ย่อมปรากฏบุพพนิมิต คือ **ดอกไม้ที่ประดับเหี่ยวแห้ง พัสตราภรณ์ที่สวมใส่หมองจางลง เหงื่อไหลออกจากรักแร้ ผิวพรรณเศร้าหมองปรากฏที่กายและเทพบุตรนั้นจะหมดความยินดีใน**

ฉะนั้น หลวงพ่อเสือ กล่าวต่อไปอีกว่า เมื่อเทวดาหมดอำนาจแห่งการเนรมิต และไม่มีรัศมีแล้ว ไม่ผิดอะไรกับยาจกในโลกมนุษย์ ส่งผลทำให้เกิดความทุรนทุราย เกิดความเร่าร้อนในจิตใจ และเกิดความหิวกระหาย เนื่องจากไม่สามารถเนรมิตได้ เมื่อทำอะไรไม่ได้ ก็จะเกิดโทสะ เมื่อตายด้วยจิตที่ขุ่นมัว ย่อมไปเกิดในนรก

ถ้าเทวดาผู้ที่พูดอวดอุตรินั้นเป็นรูปพรหมชั้นที่ ๑ จนถึงชั้นที่ ๑๐ คือ ตั้งแต่ชั้น**พรหมปาริสัชชา**จนถึงชั้น**เวหัปผลา** พูดอวดอ้างว่า ตนเป็นพระโสดาบันโดยไม่เป็นความจริง จากผลแห่งอริยุปวาทกรรมนี้ จะทำให้**จุติจากพรหมโลก มาปฏิสนธิในสวรรค์ชั้นจาตุมหาราชิกา** เป็นอย่างต่ำ แต่ในกรณีอริยุปวาทกรรมส่งผลอย่างต่อเนื่อง ทำให้เกิดความหลงผิด มีจิตมืดบอด ก็มีทุคติ วินิบาต นรกเป็นที่ไปเช่นกัน เหมือนกรณีของ**พกพรหม ผู้เป็นประธานแห่งพรหมโลกชั้นที่ ๓** ซึ่งได้ทำอริยุปวาทอย่างหนักกับพระพุทธเจ้า ผู้มีคุณธรรมสูงสุด โดยเกิดความสำคัญผิดคิดว่า ‘พรหมสถานนี้(รวมถึงอัตภาพร่างกายของพวกเทวดาและพรหมโลก)เที่ยงยั่งยืน มั่นคง แข็งแรง มีความไม่เคลื่อนไป

ทิพยสมบัติของตน ๓. ลืมรับประทานอาหาร เพราะมัวเล่นเพลิน ๔. เพราะอำนาจแห่งความโกรธ **ขุ.ธ.**(แปล) ๒๕/๓๑, **ขุ.อิติ.** (แปล) ๒๕/๔๔๗ **ปัญจปุพพนิมิตตสูตร**

ธ.ป. (แปล) ๒/๑-๙๓ **เรื่องนางสามาวดี**

ม.มู. (แปล) ๑๒/๖๒-๖๙ **วัตถูปมสูตร**

เป็นธรรมดา พรหมสถานนี้ ไม่เกิดไม่แก่ ไม่ตาย ไม่จุติ ไม่อุบัติ และเป็นเครื่องสลัดออกจากทุกข์อย่างยิ่ง นอกจากพรหมสถานนี้ไม่มี'

เมื่อพระพุทธองค์ ได้ทราบความนึกคิดของพกพรหมแล้ว จึงได้เสด็จขึ้นไปแสดงธรรมโปรดบนพรหมโลก แต่พรหมองค์นี้กลับเกิดทิฏฐิมานะสำคัญตนเองผิด คิดไม่ดี พูดตำหนิติเตียน พูดยกตนข่มพระตถาคตเจ้าด้วยจิตแข่งดีมีโทสะ

เมื่ออริยุปวาทกรรม ส่งผลทำให้พกพรหมนี้ เกิดความเร้าร้อนในจิตใจอย่างมาก ทำให้อำนาจแห่งฌานเสื่อม ถึงความสิ้นชีวิต แล้วจุติไปเกิดในนรกทันที[๘๒] ส่วนอรูปพรหมซึ่ง**ไม่มีรูปมีแต่นาม** กล่าวคือ มีเฉพาะแต่เวทนา สัญญา สังขารและวิญญาณเท่านั้น ไม่มีร่างกาย ไม่มีตา ไม่มีหู ไม่มีจมูก ไม่มีลิ้น

---

[๘๒]**พกพรหม**พูดเช่นนี้ด้วยความสำคัญผิด ชื่อว่า **เป็นอริยุปวาทเช่นกัน** เพราะปฏิเสธความมีอยู่ของพรหมโลกที่เกิดจากอำนาจแห่งฌานสมาบัติชั้นสูงยิ่งๆขึ้นไป และปฏิเสธการมีอยู่แห่งมรรค ๔ ผล ๔ และนิพพาน หรือ ปฏิเสธการออกไปจากสังสารวัฏของพระอรหันต์

ม.มู. (แปล)๑๒/๕๓๗ **พรหมนิมันตนิกสูตร**และอรรถกถา

ในอรรถกถาแห่งพระสูตรนี้กล่าวว่า หลังจากพกพรหมนี้ฟังธรรมจากพระพุทธเจ้าแล้ว เกิดความเข้าใจเรื่องพรหมสถาน และเรื่องภพภูมิ การเวียนว่ายตายเกิดอย่างถูกต้องตามเป็นจริง พร้อมทั้งได้ดวงตาเห็นธรรม บรรลุโสดาบัน แต่ความเป็นจริงในโลกทิพย์ ไม่ได้เป็นเช่นนั้น เพราะพกพรหมได้ทำอริยุปวาทอย่างหนักกับพระพุทธเจ้า ได้จุติจากพรหมโลกไปเกิดในนรกอเวจีอีกยาวนาน

ข้อมูลจาก อานันทเทพบุตรแห่งดุสิตาเทวโลกที่ ๑๑

แม้อธรรมเทพบุตร(อดีตชาติของพระเทวทัต) เกิดความไม่พอใจ ได้พูดท้ารบ โดยพูดเกรี้ยวกราดโต้กับธรรมเทพบุตร(อดีตชาติของพระโพธิสัตว์) ยังไม่ทันได้รบ เมื่ออริยุปวาทส่งผล ทำให้อธรรมเทพบุตรจุติไปเกิดในนรกทันที

ดูเพิ่มใน **ขุ.ชา.**(แปล) ๒๗/๓๕๘-๓๖๐ **ธัมมเทวปุตตชาดกและอรรถกถา**

และไม่มีร่างกายปรากฏ ขณะที่เกิดความสำคัญตนผิด คิดอวดอ้างตนเองว่าเป็นพระโสดาบัน ทำให้**อำนาจแห่งอรูปฌานเสื่อม** เมื่ออำนาจแห่งอรูปฌานเสื่อมถอย จิตย่อมทำหน้าที่สร้างรูปขึ้นมาทันที ทำให้รูปขันธ์ปรากฏขึ้น ยกเว้นอรูปพรหมซึ่งมี ๔ ขันธ์ และอสัญญสัตตาพรหมมีเพียง ๑ ขันธ์ คือ รูปขันธ์ ส่วน ภพภูมิอื่นนอกจากนี้ สัตว์โลกทั้งหลาย ย่อมมีครบทั้ง ๕ ขันธ์คือ มีทั้งรูปและนาม แต่เมื่ออริยุปวาทส่งผลต่อเนื่อง ก็ทำให้**พรหม**ที่มีอริยุปวาทติดตัวเหล่านั้น ไปเกิดในอบายภูมิมีนรกเป็นต้นได้เช่นกัน[๘๓] ทั้งนี้นั้น **เพราะอริยุปวาทกรรมนั้น มีโทษมากเท่ากับอนันตริยกรรม** ขณะที่วิบากกรรมนี้ออกฤทธิ์ส่งผล **สามารถทำลายล้าง ขุดโค่นบุญกุศล ความดีงามทั้งหลายทั้งปวงที่เคยสร้างสมเอาไว้ให้หมดสิ้นได้**[๘๔] ดังนั้น เมื่อ

---

[๘๓]ข้อควรสังเกตระหว่างปุถุชนกับอริยชนที่ได้อรูปฌาน แล้วไปเกิดเป็นอรูปพรหมซึ่งมีอายุยืนยาวมากเป็นหลายหมื่นกัป เมื่อหมดกำลังอำนาจของอรูปฌานแล้ว ย่อมจุติไปปฏิสนธิในพรหมโลกชั้นใดชั้นหนึ่งที่มีรูปขันธ์ปรากฏ ส่วนอริยชน ย่อมปรินิพพานในภูมินั้น

อัง.ติก. (แปล) ๒๐/๓๕๙-๓๖๐ **อาเนญชสูตร**

[๘๔] **ด่าพระโสดาบันบาปมาก** **"**ภิกษุทั้งหลาย เรื่องเคยมีมาแล้ว มีครูชื่อสุเนตตะ เป็นเจ้าลัทธิผู้ปราศจากความกำหนัดในกามทั้งหลาย มีสาวกหลายร้อยคน ได้แสดงธรรมแก่สาวกทั้งหลาย เพื่อความเป็นผู้เกิดในพรหมโลก สาวกเหล่าใด ไม่ทำจิตให้เลื่อมใส หลังจากตายแล้ว ได้ไปเกิดในอบาย ทุคติ วินิบาต นรก ส่วนสาวกเหล่าใด ได้ทำจิตให้เลื่อมใส หลังจากตายแล้ว ได้ไปเกิดในสุคติโลกสวรรค์... เรื่องเคยมีมาแล้ว มีครูชื่อมูคปักขะ...ครูชื่ออรเนมิ...ครูชื่อกุททาละ...ครูชื่อหัตถิปาละ...ครูชื่อโชติปาละ...ครูชื่ออรกะ...ผู้ใด ถูกโทสะครอบงำพึงด่าบริภาษครูทั้ง ๗ นี้ พร้อมทั้งหมู่สาวก ผู้นั้นจะพึงประสพสิ่งที่มิใช่บุญเป็นอันมาก ส่วนผู้ใด มีจิตถูกโทสะประทุษร้าย **พึงด่าบริภาษบุคคลผู้ถึงพร้อมด้วยทิฏฐิ(พระโสดาบัน)คนเดียว ผู้นั้นย่อมประสพสิ่งที่มิใช่บุญมากกว่าบุคคลผู้ด่าบริภาษครูทั้ง ๗ นั้น** ข้อนั้นเพราะเหตุ

ผู้ใดได้ทำผิดพลาดในเรื่องนี้แล้ว ก็ยากที่จะแก้ไขเยียวยา ยากที่จะชำระล้างวิบากแห่งกรรมนี้ให้หมดสิ้นได้ แม้จะทำได้ แต่ต้องใช้เวลายาวนาน

เพราะฉะนั้น ผู้ใดเกิดอกุศลจิต คิดจับผิด เพ่งโทษ โกรธเคืองผูกอาฆาตพยาบาท หรือ พูดตำหนิติเตียน พูดเหน็บแนม พูดใส่ร้ายป้ายสี พูดวิพากษ์วิจารณ์ พูดดูถูกดูหมิ่นเหยียดหยาม พูดโต้เถียงขัดแย้ง หรือพูดด่าว่าพระรัตนตรัย พระอริยเจ้าทั้งหลาย พระโพธิสัตว์ทั้งปวง(ทั้งที่อยู่ในเพศบรรพชิต เป็นภิกษุ สามเณร หรือเป็นคฤหัสถ์ ทั้งเด็กและผู้ใหญ่) รวมถึงมารดาบิดา ครูอาจารย์และผู้มีอุปการคุณทั้งหลาย ย่อมมีโทษมากเป็นบาปหนักเช่นกัน เช่น การคิดไม่ดี คิดน้อยใจ คิดดูหมิ่นพ่อแม่ หรือพูดจาตำหนิติเตียนด่าว่าผู้บังเกิดเกล้า ย่อมทำให้ชีวิตคนนั้นถึงความวิบัติ ตกต่ำย่ำแย่ มีอันเป็นไป ดังนี้

๑.ความเจริญก้าวหน้าทุกอย่างหยุดชะงัก

๒.เกิดความเสื่อม พินาศหายนะในชีวิต ครอบครัวความรักตำแหน่ง เกียรติยศ ชื่อเสียง หน้าที่การงาน ทรัพย์สินเงินทองและสุขภาพ

๓.ทำให้ตัดสินใจผิดพลาดในเรื่องสำคัญๆในชีวิต

ไร เพราะเราไม่กล่าวว่า **การขุดโค่นคุณความดีของตนเช่นนี้ จะมีภายนอกศาสนานี้ เหมือนการด่าการบริภาษเพื่อนพรหมจารีทั้งหลาย**...”

อัง.สัต. (แปล) ๒๓/๑๖๗ **สุเนตตสูตร**และอรรถกถา

๔. เกิดความสำคัญตัวเองผิดๆ หลงตัวเองในทางที่ผิดในเรื่องรูปร่างหน้าตา สติปัญญาความรู้ ความสามารถทั้งๆที่ตนเองไม่มีคุณลักษณะหรือคุณสมบัติเช่นนั้น

๕.ไม่อยากทำความดี มีใจเบื่อหน่ายท้อแท้ในการทำบุญกุศลความดีงามทั้งหลาย

๖.มีเหตุให้ทำผิดศีลธรรมอย่างร้ายแรง

๗. เกิดความผิดปกติขึ้นกับร่างกายและจิตใจ

๘. เกิดโรคร้ายแรง เรื้อรังและรักษายาก

๙. เป็นใบ้ เป็นบ้า วิกลจริต มีอาการผิดปกติทางสมอง

๑๐. คิดฆ่าตัวตาย ทำร้ายตัวเอง มีชีวิตอยู่อย่างลำบากทุกข์ทรมานเหมือนตกนรกทั้งเป็น[๘๕]

---

[๘๕] ถอดความจาก **อัง.เอกาทส.** (แปล) ๒๔/๓๙๗-๓๙๘ **พยสนสูตร**

บาปกรรมทำผิดต่อมารดาบิดา ส่งผลทำให้ชีวิตตกต่ำ อาภัพอับจน และมีอันเป็นไปดังนี้ “บุตรที่มารดา...บิดาเลี้ยงดูมาแล้วด้วยความลำบากอย่างนี้ ไม่บำรุงเลี้ยงดูมารดา...บิดา บุตรคนนั้นชื่อว่าประพฤติผิดในมารดา...บิดา ย่อมเข้าถึงนรก แม้ทรัพย์ที่เกิดขึ้นแก่บุตรทั้งหลาย ผู้มีความต้องการทรัพย์ ก็พินาศไปบ้าง บุตรนั้น ย่อมถึงฐานะอันลำบากบ้าง เพราะไม่บำรุงมารดา...บิดา ..ความเพลิดเพลินยินดี ความรื่นเริงบันเทิงใจ และการหัวเราะเล่นหัวกันในกาลทุกเมื่อนั้น บัณฑิตผู้รู้แจ้ง(ลูกที่ฉลาดมีปัญญาดี) จะพึงได้ เพราะบำรุงเลี้ยงดูมารดา...บิดา

ขุ.ชา.(แปล) ๒๘/๘๓-๘๕ **โสณนันทชาดก**

อัง.ทุก.(แปล) ๒๐/๗๗ **สมจิตตวรรค**

ดูเพิ่มใน **อริยุปวาท** เล่ม ๑ ผลกรรมจากการล่วงเกินพ่อแม่ **โดย บ.สยังวสี**

ผลกรรมจากการคิดไม่ดี พูดด่าว่ามารดาบิดาชื่อว่า มีโทษมาก เป็นบาปมหันต์ กฎแห่งวจีกรรมอันนี้ คนส่วนใหญ่มองข้ามและไม่คาดคิดว่า จะมีผลร้ายต่อชีวิตรุนแรงถึงเพียงนี้ เพราะฉะนั้น คุณจะเชื่อหรือไม่ เห็นด้วยหรือเปล่านั้นเป็นเรื่องส่วนตัว แต่ถ้าอยากรู้ว่า เป็นจริงอย่างไร โปรดอ่านหลายๆรอบ เทียบเคียงกับสิ่งที่เกิดขึ้นกับตัวคุณ คนใกล้ชิด เพื่อนสนิทและคนรู้จัก และพิจารณาไตร่ตรองด้วยใจที่เป็นกลาง แล้วคุณจะเห็นตามเป็นจริงที่ว่า ทุกถ้อยคำที่ออกมาจากพระโอษฐ์ของพระตถาคตนั้น เป็นจริงแท้แน่นอน ไม่ผิดพลาดแม้แต่คำเดียว

ความแตกต่าง

ระหว่างปุถุชนกับอริยชนในอรูปพรหม

“ภิกษุทั้งหลาย...บุคคลบางคนในโลกนี้ ได้บรรลุอากาสานัญจายตนฌาน เขาชอบใจฌานนั้น ติดใจฌานนั้นและถึงความปลื้มใจกับฌานนั้น เขาดำรงอยู่ในฌานนั้น น้อมใจ ไปในฌานนั้น ชอบอยู่กับฌานนั้นโดยมาก ไม่เสื่อม หลังจากตายแล้ว เข้าถึงความเป็นผู้อยู่ร่วมกับเทวดาพวกที่เข้าถึงชั้นอากาสานัญจายตนะ พวกเทวดาที่เข้าถึงชั้นอากาสานัญจายตนะ **มีอายุประมาณ ๒๐,๐๐๐ กัป**

คนที่เป็นปุถุชน ดำรงอยู่ในชั้นอากาสานัญจายตนะนั้นจนสิ้นอายุ ให้ระยะเวลาที่เป็นกำหนดอายุของเทวดาเหล่านั้นหมดไป แล้วไปสู่นรกบ้าง ไปสู่กำเนิดสัตว์ดิรัจฉานบ้าง ไปสู่แดนเปรตบ้าง ส่วนสาวกของพระผู้มีพระภาค ดำรงอยู่ในชั้น อากาสานัญจายตนะนั้นจนสิ้นอายุ ให้ระยะเวลาที่เป็นกำหนดอายุของเทวดาเหล่านั้นหมดไป แล้ว**ปรินิพพานในภพนั้นแล** นี้แลเป็นความแปลกกัน เป็นความแตกต่างกัน เป็นเหตุทำให้ต่างกัน ระหว่างอริยสาวกผู้ได้สดับกับปุถุชนผู้ไม่ได้สดับ เมื่อคติ(การตาย)และอุบัติ(การเกิด) ยังมีอยู่...”

ดูเพิ่มเติมใน**อาเนญชสูตร**

อัง.ติก. (แปล) ๒๐/๓๕๙-๓๖๐

ตอบคำถาม อริยุปวาทข้อที่ ๒

โดย หลวงพ่อเสือ

วิรุฬหผลโพธิสัตว์

ประธานสูงสุดแห่งดุสิตาเทวโลกชั้นที่ ๑๑

บ.สยังวสี

เรียบเรียงและอรรถาธิบาย

ประเด็นที่น่าสนใจ

ในยุคปัจจุบัน ยังมีผู้ได้บรรลุธรรมอยู่หรือไม่
มีพระอริยบุคคลอยู่หรือเปล่า
ถ้าหากมีพุทธพจน์ยืนยันว่า
ในสมัยนี้ ไม่มีแม้กระทั่งพระโสดาบัน
ศาสนาเสื่อมแล้ว !

ท่านผู้อ่านทั้งหลาย จะคิดอย่างไร

คำถาม :ในสมัยนี้ จะมีผู้ปฏิบัติธรรม จนได้บรรลุธรรมเป็นพระอรหันต์หรือไม่ ?

คำตอบ : พระพุทธองค์ทรงทำนายไว้ว่า พระพุทธศาสนาของพระองค์ท่านจะยืนอยู่แค่ **๕,๐๐๐ ปี** ตอนนี้ ก็กึ่งพุทธกาลเข้ามาแล้ว พระองค์ได้เคยทำนายไว้ว่า เมื่อเลย ๒,๕๐๐ ปี ความดีจะน้อยลง ข้าวจะยาก หมากจะแพง ความแห้งแล้งจะมีขึ้น สัตว์นรกจะมาเป็นคนมาก สัตว์เดรัจฉานจะเปลี่ยนภพภูมิมาเป็นมนุษย์มาก ชีวิตการเป็นอยู่ของผู้คนทั้งหลายจะลำเค็ญ มีแต่การแย่งชิงเอารัดเอาเปรียบซึ่งกันและกัน มีแต่โทสะ เกิดความอาฆาต พยาบาทจองเวร เข่นฆ่าราวี ไร้ความเมตตาปราณีต่อกัน **ถึง พ.ศ. ๒,๕๓๕** เมื่อใด **จะมีได้ก็แต่พระโสดาบันเท่านั้น พอเลยพ.ศ. ๒๕๓๕ ไปแล้ว ไม่มีแม้กระทั่งพระโสดาบัน ศาสนาเสื่อมแล้ว**

เมื่อตั้งใจถามเรื่องนี้ ก็ขอตอบว่า ในสมัยพุทธกาลนั้น ผู้ที่ได้ฟังธรรมจากพระพุทธองค์ ก็สามารถบรรลุธรรมอันเป็นเครื่องรู้ได้ทันที นั่นคือเหตุการณ์ในสมัยนั้น ผู้ที่เกิดในช่วงนั้นและได้มีโอกาสเฝ้าพระพุทธเจ้าจะต้องมีบุญมหาศาล แม้จะเป็นตาสีตาสาคนหาบแคร่ก็ต้องมีบุญ ไม่ต้องอะไรหรอกลูก พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวนี่ พวกเราเคยเข้าเฝ้าใกล้ชิดไหม ใครเคยเห็นแต่ในทีวีบ้าง คนเยอะแยะไปที่ไม่เคยเห็นพระองค์จริงก็เช่นเดียวกัน เพราะพระพุทธองค์เป็นผู้มีบุญมาก บุญไม่

พอกัน บุญไม่ถึงกัน **ของดีจะเข้าไปอยู่กับของดีได้ จะต้องมีพลังบุญหนุนส่ง ใช่ไหมลูก** ผู้ที่เกิดในสมัยพระพุทธเจ้าจะต้องมีบุญมหาศาล ไม่ว่าจะเป็นใครก็แล้วแต่* ริษยามากก็ไปเป็นสาวใช้ ไปเป็นข้าทาสบริวาร ผู้ที่เคยเลี้ยงเจ้าชายสิทธัตถะ ยังไม่เคยเห็นพระพุทธเจ้าก็เยอะไป เพราะมัวแต่รื่นเริงอยู่ในพระราชวัง

ดังนั้น ผู้ที่เกิดในสมัยนั้น สามารถบรรลุธรรมได้จะต้องมีของเก่า มีบุญเก่าส่งผล และ**ให้ผลในตอนนั้นด้วย** ไม่มีใครสักชีวิตเดียวไม่เคยเกิดในสมัยพระพุทธเจ้า แต่อาจต่างภพภูมิกัน บางคนอาจจะเป็นสุนัข พระพุทธเจ้าท่านใช้ภาษามนุษย์ ส่วนฉันยังเห่าอยู่ ใช่ไหมลูก ต้องเข้าใจความจริงอย่างนี้ เข้าถึงธรรมให้ได้ ตีความหมายแห่งพุทธธรรมะให้ถูกต้อง ขบคิดธรรมะให้แตก แล้วก็จะสบายใจ จะไม่ได้สอนธรรมะผิด

---

* **ข้อสังเกต** พลังแห่งบุญกุศลที่ทำกับปุถุชนและอริยชนมีผลแตกต่างกันมาก เช่น อังกุรเทพบุตร สมัยเป็นมนุษย์เคยทำให้ทานแก่ปุถุชนวันละร้อยกว่าล้านตลอด ๑ หมื่นปีทุกวันไม่ได้ขาด หลังสิ้นชีวิตแล้ว ไปเกิดเป็นเทวดาในสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ อินทกเทพบุตร ตอนที่เป็นมนุษย์เคยทำให้ทานแก่ท่านพระอนุรุทธะผู้เป็นพระอรหันต์ขีณาสพเพียงทัพพีเดียว และเพียงครั้งเดียว หลังจากมรณกรรม ได้ไปเกิดเป็นเทวดาในชั้นดาวดึงส์เช่นกัน เมื่อ ๒ เทพบุตรได้มีโอกาสได้เข้าไปนั่งฟังธรรมจากพระพุทธองค์ เมื่อครั้งขึ้นไปแสดงธรรมโปรดพุทธมารดา อังกุรเทพบุตรนั่งข้างซ้ายพระหัตถ์ของพระพุทธเจ้า ส่วนอินทกเทพบุตรนั่งข้างขวามือของพระพุทธองค์ ขณะที่เทพเจ้าผู้มีศักดานุภาพมากเข้าเฝ้า อังกุรเทพบุตรซึ่งมีบุญน้อยมีรัศมีน้อย ก็ต้องถอยร่นออกไปห่างไกลมากถึง ๑๒ โยชน์หรือ ๑๙๒ กิโลเมตร ส่วนอินทกเทพบุตร สามารถนั่งในที่เดิมได้ เพราะมีบุญมาก มีความเข้มข้นแห่งรัศมีมากกว่า

ดูเพิ่มใน **ขุ.เปต.**(แปล) ๒๖/๒๐๙-๒๑๘ **อังกุรเปตวัตถุ**

ธ.ป. (แปล) ๘/๖๖ **เรื่องอังกุรเทพบุตร**

คำอรรถาธิบาย และข้อคิด คติธรรม

๑.ในยุคปัจจุบันไม่มีพระอรหันต์แล้ว*

บุคคลผู้เคยทำอริยุปวาทกรรมไว้อย่างหนักในอดีตชาติและปัจจุบันชาติที่ยังไม่ได้แก้ไข เมื่อตัวเองได้ปฏิบัติธรรมผิดพุทธวิธี ย่อมทำให้จิตใจพร่ามัว มืดบอด เกิดความหลงผิด ความสำคัญผิดในเรื่องการบรรลุธรรม กล่าวคือ จะเกิดความรู้สึกผิดปกติ เกิดภาวะหลอนใจเหมือนคนไม่มีกิเลส เกิดภาพนิมิตลวงตา ลวงใจ ทำให้หลงผิดไปว่า **ตนเองเป็นผู้วิเศษ ได้ดวงตาเห็นธรรม หรือได้บรรลุมรรคผลนิพพานขั้นใดขั้นหนึ่ง** เช่นเจ้าลัทธิทั้ง ๖ มีสัญชัย เวลัฏฐบุตร นิครนถ์ นาฏบุตร ผู้เป็นเจ้าลัทธิของศาสนาเชน เป็นต้น หรือว่า บรรดาสาวกของเจ้าลัทธิ ศาสดา คณาจารย์ผู้เป็นนิยตมิจฉาทิฏฐิเหล่านั้น

แม้ในยุคปัจจุบัน บุคคลผู้ที่ทำอริยุปวาทกรรมกับพ่อแม่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งได้ล่วงเกินพระรัตนตรัย เช่น การวาด การปั้น การหล่อ การแกะสลักพระพุทธรูป การปลุกเสกพระ การค้าขายพระพุทธรูป พุทธพาณิชย์ การตั้งพระพุทธรูปผิดทิศทาง สอนธรรมะผิดเพี้ยนไม่ตรงตามพุทธพจน์ ธรรมพาณิชย์ การค้าขายหนังสือธรรมะ รวมถึงการปฏิบัติต่อสัญลักษณ์เครื่องหมายแห่ง

---

* ดูเพิ่มใน **อัง.อัฏฐก.** (แปล) ๒๓/๓๓๑-๓๓๖ **โคตมีสูตร**
วิ.จู. (แปล) ๗/๔๐๒/๓๑๒-๓๑๕
ม.มู.(แปล)๑๒/๔๐๒ ดู **จูฬสัจจกสูตร**

พระพุทธเจ้าเช่น **ต้นพระศรีมหาโพธิ์**[๘๖] รอยพระบาทและพระบรมสารีริกธาตุ และเสมาธรรมจักร เป็นต้น ก็ส่งผลเช่นเดียวกัน คือ จะเกิดความสำคัญผิดคิดว่า**ตัวเองได้บรรลุมรรคผลและนิพพานทั้งๆที่ไม่เป็นความจริง** ซึ่งมีตัวอย่างมากมาย ที่พวกนักบวช ผู้ที่เป็นภิกษุหลายรูปทั้งอายุมากและอายุน้อย และฆราวาสชาย-หญิงที่เป็นเจ้าสำนัก เป็นอาจารย์สอนธรรมหลายท่านทั้งในและต่างประเทศ ได้ประกาศตัวเองว่า **"เป็นพระอริยบุคคลขั้นใดขั้นหนึ่ง** คือ **เป็นพระโสดาบัน พระสกทาคามี เป็นพระอนาคามี** หรือว่า **เป็นพระอรหันต์ หมดกิเลสแล้วไม่ขอเกิดอีกในชาติหน้า"** ทั้งประกาศผ่านไมโครโฟน หรือผ่านทางทีวีโดยตรงต่อหน้าสาธารณชน บางท่าน ได้พูดทางอ้อมภายในหมู่คณะ บางคน

---

[๘๖] **ข้อสังเกต** มีอุบาสกและอุบาสิกาหลายคนได้นำผ้าไปห่มต้นโพธิ์ที่วัดโพธิธรรมสิกขาลัย ลาสเวกัส ในหน้าหนาวเพื่อหวังบุญ แต่เพราะความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ทำไปด้วยการขาดความเคารพยำเกรง เพราะตัวเองมีบุญน้อย ทำให้เกิดโทษภัยอันตรายตามมา คือ ปฏิภาณไหวพริบหมดไป ความคิดอ่านทางธรรมเฉื่อยชา ปัญญาไม่คมชัด เกิดโทสะง่าย ดวงตก มีรายชื่อปรากฏในนรกและทำให้รัศมีหดหาย

คำยืนยันจาก เทพเทวาแห่งดุสิตาเทวโลกชั้นที่ ๑๑

ถ้าหากเรื่องนี้เป็นจริง ลองคิดดูว่า การปฏิบัติผิดต่อต้นพระศรีมหาโพธิ์ซึ่งเป็นที่นั่งตรัสรู้ของพระพุทธองค์ที่ประเทศอินเดียจะมีโทษมากแค่ไหน

ส่วนการตัดตกแต่งกิ่งโพธิ์ที่ขึ้นเบียด พระสถูปเจดีย์ที่บรรจุพระธาตุ, พระพุทธรูป หรือกิ่งโพธิ์ที่พวกนกบินมาจับ แล้วถ่ายอุจจาระรดพระเจดีย์ **การกระทำอย่างนี้เพื่อความสวยงามและเป็นระเบียบ ไม่เกิดโทษ ไม่เป็นบาปกรรมอะไร** เพราะเจดีย์ที่บรรจุพระบรมสารีริกธาตุสำคัญกว่าเจดีย์ที่บรรจุเครื่องใช้สอยของพระพุทธเจ้า แม้ตัดรากโพธิ์ที่งอกออกไปทำลายพื้นที่ตั้งของสถูปเจดีย์ ก็ไม่มีโทษ เพื่อการบำรุงรักษาต้นโพธิ์ให้สวยงาม จะตัดแต่งกิ่งที่ค้อมลงมา ก็ไม่เป็นบาปกรรมอะไร แต่เป็นบุญอันยิ่งใหญ่ กล่าวคือ **จะได้อานิสงส์มหาศาลเท่ากับการปฏิบัติพระสรีระของพระผู้มีพระภาคเจ้า**

ม.อุ. (แปล) ๑๔/๑๖๐- ๑๖๙ **พหุธาตุกสูตร**และอรรถกถา

เขียนเป็นลายลักษณ์อักษร เป็นข้อเขียน และบอกเป็นนัย หรือว่าได้สื่อสารผ่านหนังสือธรรมะต่างๆ ที่วางขายตามท้องตลาด

ถามว่า “ในยุคปัจจุบัน **พ.ศ. ๒๕๕๘** ยังมีภิกษุ ภิกษุณี สามเณร สามเณรี หรือแม่ชีผู้มีความประพฤติดีปฏิบัติชอบตามพระธรรมวินัย **แล้วได้บรรลุมรรคผลนิพพาน** สำเร็จเป็นพระอริยบุคคลขั้นใดขั้นหนึ่ง หรือเป็นพระอรหันต์หรือไม่”

ตอบว่า “ไม่มีแล้ว”

ถามว่า “เพราะเหตุใด ถึงเป็นเช่นนั้น”

ตอบว่า “เพราะว่า การบรรลุธรรม การตรัสรู้ธรรม หรือการบรรลุมรรคผล นิพพานนั้น **ได้หมดยุคสมัยไปนานแล้ว**”

ถามว่า “เราจะรู้ได้อย่างไร มั่นใจได้มากน้อยแค่ไหนว่า การบรรลุธรรม การตรัสรู้ธรรม หรือ**การบรรลุมรรคผลนิพพานนั้น ได้หมดยุคสมัยไปนานแล้ว** มีพุทธพจน์ในพระสูตรหรืออรรถกถาเป็นหลักฐานยืนยันในเรื่องนี้หรือไม่ หรือพูดไปแบบเลื่อนลอย โดยไม่มีหลักฐานยืนยันอ้างอิง”

ตอบว่า ในประเด็นเรื่องนี้ มีพุทธพจน์ในพระสูตรและอรรถกถาเป็นหลักฐานยืนยันชัดเจน ดังนี้

ตามนัยแห่งอรรถกถา**โคตมีสูตร** พระอรรถกถาจารย์ได้อธิบายนัยแห่งพุทธพจน์ในพระสูตรนี้ว่า ถ้าพระผู้มีพระภาคเจ้าทรงอนุญาตให้สตรีเข้ามาบวชในธรรมวินัย โดยที่ไม่ได้ทรงบัญญัติครุธรรมเอาไว้ก่อน เมื่อเวลาผ่านไป ๑,๐๐๐ ปี จะไม่มีพระอรหันต์ผู้ได้บรรลุปฏิสัมภิทา แต่เมื่อบัญญัติครุธรรมเอาไว้ ในระยะเวลา ๑,๐๐๐ ปีก็ยังมีพระอรหันต์ผู้บรรลุปฏิสัมภิทา แม้เมื่อเวลาได้ผ่านไปอีก ๑,๐๐๐

ปี ก็ยังมีพระอรหันต์สุกขวิปัสสกะได้ แต่เมื่อเวลาผ่านไปอีก ๑,๐๐๐ ปี จะมีเพียงแค่พระอนาคามี เวลาผ่านไปอีก ๑,๐๐๐ ปี มีเฉพาะแต่พระสกทาคามีเท่านั้น และเมื่อเวลาผ่านไปอีก ๑,๐๐๐ ปี ในสมัยนี้มีแต่พระโสดาบันเท่านั้น

คำอรรถาธิบายที่พระอรรถกถาจารย์กล่าวไว้ข้างต้นนั้น สรุปใจความได้ ดังนี้

๑.หลังพุทธปรินิพพานผ่านไป ๑,๐๐๐ ปีแรก ยังผู้บรรลุธรรมขั้นสูงสุด คือ มีพระอรหันต์ที่สำเร็จปฏิสัมภิทาญาณ

๒.เมื่อเวลาผ่านไป ๑,๐๐๐ ปีที่ ๒ ในช่วงเวลา พ.ศ. ๑๐๐๐-๒๐๐๐ ยังมีผู้บรรลุธรรมขั้นเป็นพระอรหันต์ประเภทสุกกวิปัสสกะ คือละเพียงกิเลสได้หมดสิ้น แต่ไม่มีปฏิสัมภิทาหรือไม่ได้อภิญญาญาณ

๓.เมื่อเวลาผ่านไป ๑,๐๐๐ ปีที่ ๓ คือ ในช่วงเวลาพ.ศ. ๒๐๐๐-๓๐๐๐ ยังมีผู้ได้บรรลุธรรมขั้นพระอนาคามี **แต่ไม่มีผู้บรรลุธรรมขั้นพระอรหันต์**

๔.เมื่อเวลาผ่านไป ๑,๐๐๐ ปีที่ ๔ คือ ในช่วงเวลา พ.ศ. ๓๐๐๐-๔๐๐๐ ยังมีผู้บรรลุธรรมขั้น พระสกทาคามี แต่ไม่มีพระอริยเจ้าขั้นพระอรหันต์และพระอนาคามี

๕.เมื่อเวลาผ่านไป ๑,๐๐๐ ปีที่ ๕ คือ ในช่วงเวลา พ.ศ. ๔๐๐๐-๕๐๐๐ ยังมีผู้บรรลุธรรม**ขั้นโสดาบันได้** แต่หลังจากพ.ศ. ห้าพันปีไปแล้ว **ศาสนาเสื่อมหมดแล้ว ไม่มีพระอริยเจ้าแล้ว**

ถ้าหากว่า ถือตามมติของพระอรรถกถาจารย์ที่ได้อธิบายความพุทธพจน์ใน**อรรถกถา**แห่งพระสูตรนี้ สรุปได้ว่า เมื่อ

พระพุทธศาสนาผ่านไปถึง **๒๐๐๑ ปี** ผู้ที่ได้บรรลุธรรมขั้นสูงสุดเป็น**พระอรหันต์ไม่มีแล้ว** และในยุคนี้เป็นปีพุทธศักราช ๒๕๕๘ ซึ่งเป็นเวลาย่างเข้าพันปีที่ ๓ การบรรลุธรรมขั้นสูงสุด คือ **เป็นพระอรหันต์ จึงได้หมดยุคสมัยไปนานแล้ว**

แต่ถ้าถือเอาเนื้อความตามนัยแห่งพระสูตร ซึ่งเป็นพุทธพจน์โดยตรง **การบรรลุธรรมขั้นเป็นพระอรหันต์ได้หมดยุคไปแล้วตั้งแต่ปีพ.ศ. ๕๐๐** ทั้งนี้ เนื่องจากมีพุทธพจน์ซึ่งกล่าวไว้ชัดเจนว่า "อานนท์ ถ้ามาตุคาม(ผู้หญิง)จะไม่ออกจากเรือน บวชเป็นบรรพชิตในธรรมวินัยที่ตถาคตประกาศไว้ **พรหมจรรย์** ก็จะดำรงอยู่ได้นาน **สัทธรรมจะดำรงอยู่ได้ ๑,๐๐๐ ปี** แต่เพราะมาตุคามออกจากเรือนบวชเป็นบรรพชิตในธรรมวินัยที่ตถาคตประกาศไว้ **บัดนี้ พรหมจรรย์จะดำรงอยู่ได้ไม่นาน** ทั้ง**สัทธรรมจะดำรงอยู่ได้เพียง ๕๐๐ ปี...** เปรียบเหมือน**ตระกูลหนึ่งที่มีสตรีมาก มีบุรุษน้อย** จะถูกโจรปล้นทรัพย์ทำร้ายได้ง่าย ...เปรียบเหมือน**หนอนขยอก**(แมลงที่เจาะกลางลำต้นข้าวแล้วทำให้รวงข้าวที่ออกมาไม่มีน้ำนม)ที่ลงในนาข้าวสาลีซึ่งอุดมสมบูรณ์ ก็ทำให้นาข้าวนั้นคงอยู่ได้ไม่นาน...เปรียบเหมือน**เพลี้ยที่ลงในไร่อ้อย**ซึ่งอุดมสมบูรณ์ ก็ทำให้ไร่อ้อยนั้นคงอยู่ได้ไม่นาน"[๘๗]

---

[๘๗] **พุทธพจน์** "อานนท์ เราบัญญัติครุธรรม ๘ ประการไว้ เพื่อไม่ให้ภิกษุณีล่วงละเมิดจนตลอดชีวิต เปรียบเหมือนคนกั้นทำนบที่สระใหญ่ไว้ เพื่อป้องกันไม่ให้น้ำไหลออก ฉะนั้น"

อัง.อัฏฐก. (แปล) ๒๓/๓๓๑-๓๓๖ **โคตมีสูตร**

วิ.จู. (แปล) ๗/๔๐๒/๓๑๒-๓๑๕

ม.มู.(แปล)๑๒/๔๐๒ ดู **จูฬสัจจกสูตร**

ถ้าหากพุทธศาสนิกชนทุกท่าน มีความศรัทธาอย่างหนักแน่นในการตรัสรู้ของพระพุทธเจ้า มีความ**เชื่อมั่นในสัพพัญญุตญาณ**[๘๘] เลื่อมใสในตถาคตภาษิต ผู้ตรัสวาจาเป็นหนึ่งไม่มีสอง ไม่มีนัยแอบแฝง ชัดเจนแจ่มแจ้ง ไม่คลุมเครือ จากนัยแห่งพุทธพจน์ใน**โคตมีสูตร** บอกเป็นนัยให้รู้ว่า พระอรหันต์หมดยุคไปแล้วตั้งแต่พุทธศักราช ๕๐๐ เพราะพุทธพจน์กล่าวว่า ถ้าผู้หญิงเข้ามาบวชในพระธรรมวินัยนี้ **พรหมจรรย์จะดำรงอยู่ได้ไม่นาน** และ**สัทธรรม**[๘๙]**จะดำรงอยู่ได้เพียง ๕๐๐ ปี**

จากพุทธพจน์นี้ บอกนัยอย่างชัดเจนว่า เมื่ออายุแห่งพระศาสนาผ่านไป **๕๐๐ ปี** บุคคลผู้อยู่จบพรหมจรรย์ หรือ ผู้ที่ได้บรรลุธรรมขั้นสูงสุดเป็นพระอรหันต์ **ไม่มีแล้ว หมดยุคพระอรหันต์ไปแล้ว** แต่การบรรลุธรรมขั้นต่ำกว่านั้น กล่าวคือ เป็นพระอนาคามีพระสกทาคามีหรือเป็นพระโสดาบันยังคงมีได้ ไม่ใช่เพียงแค่ยุคปัจจุบันเท่านั้น **ไม่มีพระอรหันต์หรือไม่มีพระอริยเจ้าขั้นใดขั้นหนึ่ง** แม้แต่ในสมัยท้ายพุทธกาล ขณะที่พระพุทธเจ้ายังทรงพระชนม์อยู่ **พระอรหันต์**หรือ**พระอนาคามี พระสกทาคามี ก็มีเหลือน้อยเต็มทีแล้ว**[๙๐] ไม่ต้องพูดถึงในยุคนี้ว่าจะเป็นอย่างไร ซึ่งเรื่องนี้ มี

---

[๘๘] "ดูก่อนจุนทะ ก็สิ่งใดแล อันโลกพร้อมทั้งเทวโลก มารโลกพรหมโลก อันหมู่สัตว์พร้อมสมณพราหมณ์ เทพดามนุษย์ เห็นแล้ว ฟังแล้วทราบแล้ว รู้แจ้งแล้ว บรรลุแล้ว แสวงหาแล้วตรองตามแล้วด้วยใจ สิ่งนั้น**ตถาคต** ได้ตรัสรู้ยิ่งแล้วโดยชอบ"

ที.ปา.(แปล) ๑๑/๑๒๕-๑๔๖ **ปาสาทิกสูตร**

[๘๙] **พรหมจรรย์** ก็คือ มรรคพรหมจรรย์หรืออริยมรรคมีองค์ ๘ ส่วนคำว่า **สัทธรรม** คือ ธรรมของสัตบุรุษ ได้แก่ ศีล สมาธิและปัญญา อันเป็นมรรควิธีแห่งการรู้แจ้งธรรมนั่นเอง

[๙๐] **สัง.นิ.** (แปล) ๑๖/๒๖๒-๒๖๔ **สัทธัมมัปปฏิรูปกสูตร**,

พุทธพจน์เป็นหลักฐานยืนยันดังข้อความที่พวกเจ้าศากยะ ผู้ครองกรุงกบิลพัสดุ์ได้กราบเรียนถามภิกษุรูปหนึ่ง ซึ่งท่านได้บอกเล่าไว้แก่บุคคลเหล่านั้นว่า

"มหาบพิตร อาตมภาพได้ฟังมา ได้รับเรื่องนี้มาเฉพาะพระพักตร์พระผู้มีพระภาคว่า 'ภิกษุทั้งหลาย ภิกษุผู้ทำให้แจ้งเจโตวิมุตติปัญญาวิมุตติอันไม่มีอาสวะ เพราะอาสวะสิ้นไปด้วยปัญญาอันยิ่งเอง เข้าถึงอยู่ในปัจจุบัน **มีจำนวนน้อย** ที่แท้**ภิกษุผู้เป็นโอปปาติกะ**[๙๑] **จักนิพพานในภพนั้น** ไม่หวนกลับมาจากโลกนั้นอีก เพราะโอรัมภาคิยสังโยชน์(สังโยชน์เบื้องต่ำ) ๕* ประการสิ้นไป มีจำนวนมากกว่า'

อีกเรื่องหนึ่ง ที่อาตมภาพได้ฟังมา ได้รับมาเฉพาะพระพักตร์พระผู้มีพระภาคว่า 'ภิกษุทั้งหลาย ภิกษุผู้เป็นโอปปาติกะเพราะโอรัมภาคิยสังโยชน์ ๕ ประการสิ้นไปจักนิพพานในภพนั้น ไม่หวนกลับมาจากโลกนั้นอีก มีจำนวนน้อย **ที่แท้ภิกษุผู้เป็นสกทาคามี**เพราะ

สัง.มหา. (แปล)๑๙/๕๗๑-๕๗๒ **วัสสังวุตถสูตร**

[๙๑] **โอปปาติกะ** มี ๒ นัย คือ สัตว์ที่ถือกำเนิดผุดขึ้นโตทันทีโดยไม่ต้องอาศัยบิดามารดา เช่น สัตว์นรก เปรต และเทวดา เป็นต้น อีกนัยหนึ่ง คือ ภิกษุผู้ที่ได้บรรลุธรรมเป็นพระอนาคามี ชีวิตหลังตาย จะได้ไปอุบัติขึ้นในพรหมโลกชั้น **สุทธาวาส** แล้วไม่กลับมาสู่กามาวจรภูมิอีก ส่วนพระอนาคามีผู้ได้อรูปฌาน จะได้ไปอุบัติขึ้นใน**อรูปพรหม**ไม่เรียกว่า โอปปาติกะ

ม.มู. (แปล) ๑๒/๑๕๑-๑๕๖ **มหาสีหนาทสูตร**

อัง.ติก. (แปล) ๒๐/๓๕๙-๓๖๐ **อาเนญชสูตร**

* **สังโยชน์**เบื้องต่ำโดยย่อที่พระอนาคามีละได้ มีดังนี้ สักกายทิฏฐิ (ความเข้าใจผิดเรื่องอัตตาตัวตน) วิจิกิจฉา(ความลังเลสงสัยเรื่องภพชาติและพระรัตนตรัย) สีลพัตตปรามาส (การยึดถือแบบสำคัญผิดเรื่องศีลและวัตร) กามราคะ (ความยินดีพอใจในกาม) และปฏิฆะ (ความโกรธ ความขัดเคืองใจ เชื้อของโทสะ)

ดูเพิ่มใน **ม.ม.** (แปล) ๑๓/๑๔๒-๑๔๕ **มหามาลุงกยสูตร**

สังโยชน์ ๓ ประการสิ้นไป และเพราะบรรเทาราคะ โทสะ และโมหะให้เบาบาง มาสู่โลกนี้อีกครั้งเดียวเท่านั้น **ก็จักทำที่สุดแห่งทุกข์ได้ มีจำนวนมากกว่า**'

อีกเรื่องหนึ่ง อาตมภาพได้ฟังมา ได้รับมาเฉพาะพระพักตร์พระผู้มีพระภาคว่า'ภิกษุทั้งหลาย ภิกษุผู้เป็นสกทาคามิเพราะสังโยชน์ ๓ ประการสิ้นไป และเพราะบรรเทาราคะ โทสะ และโมหะให้เบาบาง มาสู่โลกนี้อีกครั้งเดียวเท่านั้น ก็จักทำที่สุดแห่งทุกข์ได้ **มีจำนวนน้อยกว่า** ที่แท้**ภิกษุผู้เป็นโสดาบัน** ไม่มีทางตกต่ำ มีความแน่นอนที่จะสำเร็จสัมโพธิในวันข้างหน้า เพราะสังโยชน์ ๓ ประการสิ้นไป**มีจำนวนมากกว่า**" [๙๒]

เนื้อความแห่งพุทธพจน์ที่ภิกษุรูปนั้น ได้กล่าวแก่พวกเจ้าศากยะทั้งหลายข้างต้นนั้น สรุปประเด็นได้ ดังนี้

๑.ประโยคแรกกล่าวว่า แม้ในขณะที่พระพุทธเจ้ายังทรงพระชนม์อยู่ **ก็มีพระอรหันต์จำนวนเหลือน้อยแล้ว** ส่วนภิกษุที่เป็นพระอนาคามีนั้น มีจำนวนมากกว่า

๒. ประโยคที่สองกล่าวว่า ภิกษุที่เป็นพระอนาคามี มีจำนวนน้อย ส่วนภิกษุที่เป็นพระสกทาคามีนั้น มีจำนวนมากกว่า

๓.ประโยคสุดท้าย กล่าวว่า ภิกษุที่เป็นพระสกทาคามีนั้นมีจำนวนน้อย ส่วนภิกษุที่เป็นพระโสดาบันนั้น มีจำนวนมากกว่า

---

[๙๒] **สัง.มหา.** (แปล)๑๙/๕๗๑-๕๗๒ **วัสสังวุตถสูตร**

สรุปว่า ในสมัยพุทธกาล แม้ขณะที่พระพุทธเจ้ายังทรงพระชนม์อยู่นั้น **พระอริยเจ้าระดับพระอรหันต์ พระอนาคามี พระสกทาคามีนั้น มีจำนวนเหลือน้อยแล้ว** เพราะจิตใจของคนเสื่อมลง ขาดคุณธรรมประจำใจ ไม่สามารถรู้แจ้งธรรมตามเป็นจริง สอนธรรมะผิดเพี้ยน ไม่ตรงตามพุทธพจน์ เนื่องจากได้ล่วงเกินพระอริยเจ้า เป็นอริยุปวาทกรรมอย่างหนัก ฉะนั้น หลังจากพุทธปรินิพพานได้ประมาณ ๕๐๐ ปี ภิกษุหรือบุคคลผู้ได้บรรลุธรรมเป็นพระอรหันต์ จึงหมดสิ้นไป หลังจากนั้น ในพื้นแผ่นดินชมพูทวีปหรือ ณ ดินแดนแห่งประเทศอินเดีย จึงไม่มีผู้ใดได้สำเร็จมรรคผลนิพพานขั้นพระอรหันต์อีกเลย

๒.การบรรลุธรรม หมดยุคสมัยแล้ว

หลวงพ่อเสือ ได้กล่าวยืนยันถึงการหมดยุคแห่งการบรรลุมรรคผลนิพพานไว้ว่า "ครั้น**ถึง พ.ศ. ๒,๕๓๕** เมื่อใด **จะมีได้ก็แต่พระโสดาบันเท่านั้น พอเลย พ.ศ. ๒๕๓๕ ไปแล้ว ไม่มีแม้กระทั่งพระโสดาบัน ศาสนาเสื่อมแล้ว"** พร้อมกันนี้ ยังได้กล่าวยืนยันอย่างหนักแน่นอีกว่า **ข้อความนี้เป็นพุทธพจน์** ซึ่งท่านไม่ได้กล่าวอ้างเอาเองขึ้นมาแบบเลื่อนลอย

ในฐานะท่านเป็นถึงนิยตโพธิสัตว์ ได้บำเพ็ญพุทธการกธรรมมาดีแล้วถึง ๕๐ กัป มีนิ้วเท้าทั้งสองข้างยาวเสมอกัน พร้อมทั้งได้อภิญญา ๕ สมาบัติ ๘ จะได้ตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้าถัดจากพระเมตไตรยพุทธเจ้าอย่างแน่นอน โดยไม่มีการเปลี่ยนแปลง และในปัจจุบันเกิดเป็นเทพเจ้าชั้นสูงในสวรรค์ชั้นดุสิตาเทวโลกที่ ๑๑ และเป็นประธานสูงสุดในชั้นนี้ด้วย และถ้าจะพูดให้ถูกต้องตรงตามความเป็นจริง ย่อมกล่าวได้โดยไม่ผิดว่า **ยกเว้นท่านเมตไตรยเทพบุตรแห่งดุสิตาเทวโลกชั้นที่ ๙ แล้ว หลวงพ่อเสือ** ได้ชื่อว่า **เป็นหนึ่งในจักรวาล** เป็นมหาบุรุษผู้มีคุณธรรมล้ำเลิศ เมื่อมีการประชุมกันของเทพเจ้าชั้นสูง ท่านจะทำหน้าที่อุปัฏฐากเฉพาะท่านเมตไตรยเทพบุตรเท่านั้น* บุคคลผู้มีคุณธรรมอันยิ่งใหญ่และสูงส่งเช่นนี้ **ย่อมพูดแต่สิ่งที่ถูกต้องเป็นจริงอย่างเดียว จะไม่พูดอะไรที่เลื่อนลอยส่งเดชแน่นอน** แม้

---

* ท่าน**อาจารย์เทพวิชิต ธรรมรังษี** ผู้เป็นโอปปาติกะ ได้เคยกล่าวข้อความนี้ไว้ใน**หนังสือปิยเทพ** ขณะที่ท่านกำลังจะจุติจากดุสิตาเทวโลกชั้นที่๗ ไปปฏิสนธิในชั้นที่ ๙ ซึ่งเป็นชั้นที่อยู่ของสัพพัญญูโพธิสัตว์ชื่อเมตไตรย

หากท่านพูดธรรมะผิดจากพุทธพจน์ ก็ต้องได้รับผลกรรมตามหลักอริยุปวาทโดยไม่มีข้อยกเว้นเช่นกัน แต่หลังจากท่านได้ตอบปัญหาเรื่องศาสนาเสื่อม การสิ้นสุดแห่งยุคการบรรลุมรรคผลนิพพานแล้ว หลวงพ่อเสือยังสถิตมั่นในดุสิตาเทวโลกและยังมาติดต่อกับพวกมนุษย์ผู้ที่เป็นลูกศิษย์ เพื่อให้คำแนะนำช่วยเหลือเหมือนเดิม แสดงให้เห็นชัดเจนว่า เรื่องที่ท่านพูดไว้นั้น เป็นเรื่องจริงและเป็นความจริงที่ถูกปกปิด โดยไม่มีใครฉุกคิดนึกเอ๊ะใจ

เมื่อผู้เขียน ได้อ่านเรื่องนี้กลับไปกลับมาหลายสิบรอบ และนำมาพิจารณาใคร่ครวญอย่างรอบคอบ ทำให้ผู้เขียนกลับไปศึกษาสืบค้นหาหลักฐานข้อมูลในคัมภีร์พระไตรปิฎกและอรรถกถาเพิ่มเติม แล้วได้พบหลักฐานเรื่องการเสื่อมถอยแห่งพระสัทธรรมและการดำรงอยู่ได้ไม่นานแห่งพรหมจรรย์ พร้อมทั้งการเหลือน้อยแห่งพระอริยสาวก แม้แต่ในสมัยพุทธกาลแล้ว ซึ่งมีปรากฎใน **โคตตมีสูตร สัทธัมมปฏิรูปกสูตร**และ**วัสสังวุตถสูตร**

ถามว่า “เพราะเหตุใด ในสมัยพุทธกาล บุคคลผู้ได้บรรลุธรรมขั้นสูงสุดเป็นพระอรหันต์ จึงมีน้อย”

ตอบว่า “เพราะว่า เมื่อมีการบัญญัติสิกขาบทเพิ่มมากขึ้น การบรรลุธรรมขั้นเป็นพระอรหันต์ จึงมีปริมาณน้อย”

ถามว่า “เพราะเหตุใดเล่า การบัญญัติสิกขาบท จึงต้องมีเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ”

ตอบว่า "เพราะเมื่อจิตใจของภิกษุ และภิกษุณีเสื่อมทรามลง เพราะอำนาจกิเลส ราคะ โทสะและโมหะ อีกทั้งบุคคลเหล่านั้นได้ทำผิดศีล สอนธรรมผิดเพี้ยน พระพุทธเจ้าผู้เป็นเจ้าของแห่งธรรม จึงต้องบัญญัติสิกขาบทแก่สาวกสาวิกาเพิ่มมากขึ้น เพื่อป้องกันความเสื่อมความเสียหายที่เกิดขึ้นตามมา"

เรื่องนี้**ท่านพระมหากัสสปะ**ได้เคยทูลถามพระพุทธองค์ว่า "ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ อะไรหนอเป็นเหตุ เป็นปัจจัยให้ **เมื่อก่อนสิกขาบทมีน้อย ภิกษุผู้ตั้งอยู่ในอรหัตตผลมีมาก** และอะไรหนอเป็นเหตุ เป็นปัจจัยให้ บัดนี้ สิกขาบทมีมาก **แต่ภิกษุตั้งอยู่ในอรหัตตผลมีน้อย**" พระผู้มีพระภาคเจ้า ได้ตรัสตอบว่า "กัสสปะ ข้อนั้นเป็นอย่างนี้ คือ **เมื่อหมู่สัตว์เสื่อมลง สัทธรรมก็เสื่อมสูญไป สิกขาบทจึงมีมาก และภิกษุตั้งอยู่ในอรหัตตผลจึงมีน้อย** สัทธรรมปฏิรูปยังไม่เกิดขึ้นในโลกตราบใด ตราบนั้นสัทธรรมก็ยังไม่เสื่อมสูญไป แต่เมื่อใดสัทธรรมปฏิรูปเกิดขึ้นในโลก เมื่อนั้นสัทธรรมย่อมเสื่อมสูญไป **ทองคำปลอมยังไม่เกิดขึ้นในโลกตราบใด ตราบนั้นทองคำแท้ก็ยังไม่หายไป** และเมื่อใดทองคำปลอมเกิดขึ้นในโลก เมื่อนั้นทองคำแท้จึงหายไป ฉันใด สัทธรรมปฏิรูปยังไม่เกิดขึ้นในโลกตราบใด ตราบนั้นสัทธรรมก็ยังไม่เสื่อมสูญไป แต่

เมื่อใด สัทธรรมปฏิรูปเกิดขึ้นในโลก เมื่อนั้นสัทธรรมย่อมเสื่อมสูญไป ฉันนั้นเหมือนกัน” [๙๓]

หลังจากพระพุทธเจ้า ได้ตรัสรู้แล้ว เริ่มแสดงธรรมเทศนาโปรด บุคคลผู้มีอุปนิสัย มีภิกษุที่ได้บรรลุมรรคผลนิพพาน เป็นพระอรหันต์และพระอริยเจ้าชั้นรองลงมาเป็นจำนวนมาก **ในช่วงนั้น ยังไม่มีการบัญญัติสิกขาบท** แต่หลังจาก **ผ่านไป ๒๐ ปี** เมื่อมีลาภสักการะ เกียรติ ยศ ชื่อเสียงเกิดขึ้นแก่ภิกษุสงฆ์มากหลาย และได้มีผู้เข้ามาบวชในพระธรรมวินัยมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ซึ่งมีทั้งคนดีและไม่ดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งได้เกิดการล่วงเกินพระอริยเจ้าอย่างหนัก จึง**เป็นเหตุให้ภิกษุและภิกษุณี** เป็นต้นเหล่านั้น **มีจิตใจพร่ามัว ฝ้าฟาง มืดบอด เข้าใจธรรมะคลาดเคลื่อน ตีความพุทธพจน์ผิด ทำพระธรรมวินัยให้วิปริต ล่วงละเมิดบัญญัติ พระสัทธรรมถูกทำให้บิดเบือน** เป็นเหตุให้พระพุทธองค์ ต้องทรงบัญญัติสิกขาบทเพิ่มเติมเพื่อป้องกัน

---

[๙๓] ธาตุดิน ธาตุน้ำ ธาตุไฟ ธาตุลม ทำสัทธรรมให้เสื่อมสูญไปไม่ได้ ที่แท้**โมฆบุรุษ**ในโลกนี้ต่างหาก(พุทธบริษัทนั่นเอง) เกิดขึ้นมา ย่อมทำให้สัทธรรมเสื่อมสูญไป เปรียบเหมือนเรือจะอับปางก็เพราะ**ต้นหน**(คนนำทาง)เท่านั้น สัทธรรมย่อมไม่เสื่อมสูญไป ด้วยประการฉะนี้ **สัง.นิ.** (แปล) ๑๖/๒๖๒-๒๖๔ **สัทธัมมัปปฏิรูปกสูตร**

ความเสียหายที่จะเกิดตามมาอีก[๙๔]

บางท่านอาจจะมีความคิดเห็นแย้งว่า มีพุทธพจน์ที่ตรัสตอบปัญหาแก่**สุภัททปริพพาชก** ก่อนจะเสด็จดับขันธ์ปรินิพพานว่า **"ถ้าพวกภิกษุ ประพฤติธรรมอย่างถูกต้อง โลกจะไม่ว่างจากพระอรหันต์ทั้งหลาย"** พุทธพจน์นี้ จะไม่ขัดกับหลักที่ว่า **พระอรหันต์มีน้อย หรือหมดยุคการบรรลุมรรคผลนิพพานแล้วหรือ** ?

ตอบว่า ไม่ขัดแย้งกันหรอก เพราะว่า เนื้อความแห่งพุทธพจน์ในพระสูตรนั้น หมายถึง **ถ้าหากพระอรหันต์ ยังบอกกล่าว สั่งสอนชี้แนะให้ผู้อื่นบรรลุธรรมเป็นพระอรหันต์ได้เหมือนตัวเอง การตรัสรู้ธรรมขั้นสูงสุด ย่อมไม่หมดไปจากโลกแน่นอน**[๙๕]

---

[๙๔] พรหมจรรย์หรือศาสนาของพระพุทธเจ้ากกุสันธะ พระพุทธเจ้าโกนาคมนะ และพระพุทธเจ้ากัสสปะ **ดำรงอยู่นาน** ส่วนพรหมจรรย์ของพระพุทธเจ้าวิปัสสี พระพุทธเจ้าสิขี พระพุทธเจ้าเวสสภู **ดำรงอยู่ไม่นาน** เพราะพระพุทธเจ้าเหล่านั้น ทรงผ่อนคลายที่จะแสดงธรรมโดยพิสดารแก่สาวก และหลักคำสอนของพระพุทธเจ้าทั้ง ๓ พระองค์มีน้อย มิได้ทรงบัญญัติสิกขาบทไว้แก่สาวก ไม่มีการแสดงปาติโมกข์ เมื่อหมดพระพุทธเจ้าและสาวกผู้ตรัสรู้ตามแล้ว สาวกชั้นหลัง ๆ ต่างชื่อ ต่างโคตร ต่างชาติวรรณะ ได้เข้ามาบวชจากต่างตระกูล เธอเหล่านั้นพาให้พรหมจรรย์สูญสิ้นไปเร็วพลัน เหมือนดอกไม้นานาพรรณกองอยู่บนแผ่นกระดาน ยังไม่ร้อยด้วยด้าย ย่อมถูกลมพัดกระจัดกระจายไป เพราะไม่ได้เอาด้ายร้อยไว้ ทำให้สาวกเดือดร้อนภายหลัง

วิ.มหา.(แปล) ๑/๙-๑๓ **เวรัญชกัณฑ์**

ที.ปา.(แปล) ๑๑/๑๒๕-๑๔๖ **ปาสาทิกสูตร**

[๙๕] **ที.ม.** (แปล) ๑๐/๑๖๒ **มหาปรินิพพานสูตร**

ถึงแม้ยังมีพระอรหันต์ทำหน้าที่สั่งสอนธรรมแก่ผู้คนอยู่ ก็จริง แต่บุคคลผู้ที่จะเข้าใจธรรมและสามารถปฏิบัติให้รู้แจ้งธรรมนั้น ย่อมเป็นไปได้ยาก และมีแนวโน้มเป็นไปไม่ได้* เพราะมีพุทธพจน์ยืนยันว่า **เมื่อมนุษย์เสื่อมลง พระสัทธรรมก็เสื่อมตาม** กล่าวคือ เมื่อมีการล่วงเกินพระอริยเจ้า **ทำอริยุปวาทมากขึ้น** จิตใจของคนเริ่มมืดบอด **มีการสอนธรรมอย่างผิดเพี้ยน มีการดัดแปลงแต่งเติมพุทธธรรมขึ้นมาใหม่ สัทธรรมปฏิรูปธรรมะปลอมปนมีมากขึ้น ธรรมะแท้ เริ่มเสื่อมสูญไป** บุคคลผู้ปฏิบัติถูกต้องตามหลักอริยมรรคมีองค์ ๘ จนถึงขนาดได้บรรลุมรรค

* เหมือนเรื่องการต่ออายุสังขารที่ว่า “อานนท์ อิทธิบาท ๔ ผู้ใดผู้หนึ่งเจริญ ทำให้มากแล้ว ทำให้เป็นดุจยานแล้ว ทำให้เป็นที่ตั้งแล้ว ให้ตั้งมั่นแล้วสั่งสมแล้ว ปรารภดี ผู้นั้นเมื่อมุ่งหวัง พึงดำรงอยู่ได้ ๑ กัป หรือเกินกว่า ๑ กัป” คำว่า “กัป”ในที่นี้พระอรรถกถาจารย์อธิบายว่าอายุกัปคือ ๑๒๐ ปี แต่ความจริง คำว่ากัปในพุทธพจน์นี้หมายถึง**ภัทรกัป** หมายถึงระยะเวลาที่นับไม่ถ้วน คำนวณไม่ได้ว่า กี่เป็นร้อยกี่พันปี เพราะมีตัวอย่างเปรียบเทียบที่ว่า พระผู้มีพระภาคเจ้า ทรงเคยข่มเวทนาแทบปางสิ้นพระชนม์ซึ่งเคยเกิดขึ้นในเวลุวคามได้ถึง ๑๐ เดือน ถ้าพระองค์ จะทรงเข้าสมาบัตินั้นบ่อยๆ แล้วข่มทุกขเวทนานั้นไว้เช่นนั้นไปเรื่อยๆ ย่อมสามารถ**ดำรงพระชนมายุได้ตลอดภัททกัป** แม้มีพระอริยเจ้าทั้งหลายผู้มีคุณสมบัติเช่นนั้น แต่ก็ไม่มีปรากฏว่า มีท่านผู้ใดทำได้ นอกจาก **ท่านหลวงพ่อดำ มหาเถระแห่งเมืองราชคฤห์ แคว้นมคธ แต่เพียงผู้เดียว**ซึ่งเป็นนิยตโพธิสัตว์ ซึ่งได้อภิญญา ๕ สมาบัติ ๘ ใช้สมาธิภาวนาที่ประกอบด้วยอิทธิบาท ๔ นี้ ดำรงอายุสังขารได้นานถึง **๒,๕๕๐ ปี** เพื่อเผยแผ่พระสัทธรรมให้แพร่หลาย

ที.ม. (แปล) ๑๐/๑๒๘-๑๒๙ **มหาปรินิพพานสูตร**

ขุ.อุ.(แปล) ๒๕/๒๗๙-๒๘๔ **อายุสังขาโรสสัชชนสูตรและอรรถกถา**

สัง.มหา.(แปล) ๑๙/๓๘๕-๓๙๐ **เจติยสูตรและอรรถกถา**

ที.ปา.(แปล) ๑๑/๒๘๐-๒๘๒

ผลและนิพพานจริงๆ จึงมีน้อย ไม่ต้องพูดถึงผู้บรรลุธรรมขั้นอรหัตตผลหรือสำเร็จเป็นพระอรหันต์

เพราะฉะนั้น ถ้าหากเราเชื่อมั่นในการตรัสรู้ของพระตถาคตเจ้า เลื่อมใสในสัพพัญญุตญาณจริง ต้องยอมรับว่า พุทธพจน์ทั้งหลายที่ออกจากพระโอษฐ์ของพระตถาคตเจ้า ตั้งแต่วันแรกที่ตรัสรู้จนถึงวันปรินิพพาน เป็นจริงแท้แน่นอน เป็นหนึ่งไม่มีสอง ไม่มีผิดพลาดคลาดเคลื่อน เมื่อมีหลักฐานยืนยันชัดเจนใน **โคตตมีสูตร วัสสังวุตถสูตร**และ**สัทธัมมปฏิรูปกสูตร** ก็ต้องยอมรับว่า ในสมัยปัจจุบัน พ.ศ. ๒๕๕๘ ได้หมดยุคแห่งการตรัสรู้ธรรมแล้ว พระสัทธรรม คือ ศีล สมาธิ ปัญญา อันเป็นคุณธรรมที่จะทำให้ได้**บรรลุมรรคผลนิพพานเสื่อมแล้ว** กล่าวคือ ไม่มีบุคคลผู้ที่มีความรู้ความสามารถนำเอาธรรมะแท้บริสุทธิ์มาสั่งสอนให้คนรู้ตามได้ การบรรลุธรรมขั้นมรรคผลนิพพาน จึงได้หมดยุคไปนานแล้ว พุทธพจน์ในพระสูตรเหล่านี้ มีนัยสอดคล้องกับพุทธพจน์ที่**หลวงพ่อเสือ**ได้กล่าวไว้ว่า **“เมื่อพระพุทธศาสนาผ่านมาถึงพ.ศ. ๒๕๓๕ จะเหลือแต่ผู้ที่ได้บรรลุเป็นพระโสดาบันเท่านั้น พอเลยพ.ศ.๒๕๓๕** ไปแล้ว จะไม่มีใครได้บรรลุมรรคผลนิพพานอีกเลย **เพราะศาสนา คือ พระสัทธรรมได้เสื่อมแล้ว”**

ผู้เขียนได้นำเรื่องนี้ ไปเรียนถามคณะอาจารย์เบื้องบน มี**หลวงพ่อเสือ**เป็นต้น ท่านเหล่านั้นได้กล่าวยืนยันสอดคล้องกับนัยแห่ง**โคตตมีสูตร**ว่า เมื่ออายุพระศาสนาผ่านไป ๕๐๐ ปี หมดยุคพระอรหันต์ เมื่อวันเวลาผ่านไปอีก ๑,๐๐๐ ปี หมดยุคพระ

อนาคามี เมื่อผ่านไปอีก ๒,๐๐๐ ปี หมดยุคพระสกทามี และหลังจาก พ.ศ. ๒๕๐๐ ในช่วงนี้ จะเกิดภาวะข้าวยากหมากแพง ยุคเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อมผันผวน ปรวนแปร เกิดภัยพิบัติทางธรรมชาติมากมาย สัตว์นรก จะมาเกิดในโลกมนุษย์มากขึ้น และก่อนสิ้นสุดพ.ศ. ๒๕๓๕ จะมีผู้บรรลุธรรมเพียงแค่พระโสดาบันเท่านั้น **แต่เริ่มจาก วันที่ ๑ เดือนมกราคม พ.ศ. ๒๕๓๖ เป็นต้นไป การบรรลุมรรคผลนิพพาน ไม่มีอีกแล้ว** ศาสนาเสื่อมแล้ว หมดยุคแห่งการบรรลุธรรมในศาสนาของพระสมณโคดมแล้ว*

เหตุผลที่ทำให้ศาสนาหรือพระสัทธรรมเสื่อมเช่นนั้น เพราะอะไร เนื่องจากว่าชาวพุทธส่วนใหญ่ ได้ทำอริยุปวาทกับพ่อแม่ผู้ให้กำเนิด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ได้ล่วงเกินพระรัตนตรัยอย่างร้ายแรง สอนธรรมะผิดเพี้ยนจากพุทธพจน์โดยไม่รู้สึกตัว ฉะนั้น การบรรลุโลกุตตรธรรม หรือการบรรลุมรรคผลนิพพาน จึงเป็นไปไม่ได้ เพราะถูกวิบากกรรมนี้ปิดกั้นขัดขวาง ทำให้ศีล สมาธิ ปัญญาไม่บริสุทธิ์พอที่จะตรัสรู้ธรรมได้ มีเพียงแค่การประพฤติดีปฏิบัติชอบตามพระธรรมวินัย ตั้งตนอยู่ในทาน ศีล ภาวนาระดับพื้นฐานซึ่งเป็นเหตุนำไปเกิดในสุคติ โลกสวรรค์เท่านั้น

---

* **ข้อมูลจาก หลวงพ่อเสือ,** ท่านโทณพราหมณ์,ท่านฆฏิการะ ผู้เป็นอรหันตสาวกแห่งอกนิฏฐาพรหมโลกและอานนทเทพบุตร หน่อเนื้อพุทธางกูร ท่านเหล่านี้ ได้กล่าวยืนยันว่าข้อความนั้นเป็นพุทธพจน์เช่นกัน

๓.ยุคแห่งศีลธรรมเสื่อมถอย

มนุษย์ที่เคยเกิดมาบนโลกนี้ตั้งแต่ปฐมกัป[๙๖] จนถึงครั้งสมัยพระพุทธเจ้าพระนามว่า **กุกกุสันธะ โกนาคมนะ พระนามว่า กัสสปะ**[๙๗] ย่อมมีความเจริญรุ่งเรืองแล้ว ก็ถึงคราวเสื่อมถอย หลังจากเสื่อมแล้วก็เจริญอีก ซึ่งเป็นเรื่องธรรมดาของสัตว์โลกทั้งหลาย แต่ในความเจริญหรือความเสื่อมนั้น ไม่ใช่ว่าเกิดขึ้นลอยๆโดยไม่มีเหตุปัจจัย แต่มีเหตุปัจจัยทำให้เจริญและเสื่อม ตามหลักพุทธธรรมบอกว่า "ความเสื่อมโภคทรัพย์ เกียรติ ยศ ชื่อเสียง มิตรบริวารนั้น ถือว่า เป็นความเสียหายเล็กน้อย **แต่ถ้าเป็นความเสื่อมแห่งปัญญาแล้ว เป็นความเสียหายอย่างมาก**"[๙๘] เพราะปัญญาเป็นส่วนหนึ่งของบุญ และบุญคือปัญญานี้ เป็นสิ่งที่ยิ่งใหญ่สูงสุด เมื่อปัญญาเกิดภาวะเสื่อมถอยแล้ว ความเห็น ความเข้าใจ ความคิด การตัดสินใจ การพูดก็จะผิดพลาดไปด้วย พฤติกรรมทั้งหมด ย่อมเกิดความเสียหาย ชีวิตนี้ ย่อมถึงคราววิบัติแน่นอน

---

[๙๖] **ขุ.ชา.**(แปล) ๒๗/๒๙๒-๒๙๔ **เจติยราชชาดก**

[๙๗] **ขุ.พุทธ.**(แปล) ๓๓/๗๐๑-๗๑๗ **พุทธวงศ์**

[๙๘] **อัง.เอกก.** (แปล) ๒๐/๑๓ **เอกธัมมบาลี**

ถามว่า อะไรคือสิ่งที่ทำให้ปัญญาคือบุญนี้ เกิดภาวะเสื่อมถอยได้มากที่สุด

ตอบว่า บาป ชื่อว่า เป็นสิ่งตัดรอนหรือเป็นตัวบันทอนพลังแห่งบุญ กล่าวคือ สติปัญญา สามารถทำลายล้างปัญญาให้ดับสูญได้มากที่สุด

ถามว่า บาปอะไรที่มีความร้ายแรงขนาดนั้น

ตอบว่า อริยุปวาทกรรม คือ บาปอกุศลที่สามารถบันทอนและทำลายล้างบุญคือปัญญาได้มากที่สุด ส่งผลออกฤทธิ์ทำให้จิตใจพร่ามัว ฝ้าฟาง มืดบอดถึงบอดสนิท*

ถามว่า ทำอริยุปวาทกรรมกับใครและทำอย่างไรถึงมีโทษมากเป็นบาปร้ายแรงขนาดนั้น

ตอบว่า การทำบาปกับพระรัตนตรัย โดยการพูดตำหนิติเตียนพระพุทธเจ้า ปฏิบัติผิดต่อพระพุทธรูปโดยการวาด/เขียน การปั้น การปั๊ม การหล่อ การแกะสลัก การปลุกเสก พุทธพาณิชย์ การตั้งพระพุทธรูปผิดทิศทาง ตั้งวางพระพุทธรูปในสถานที่ไม่

---

* คำว่า **เป็นบาป**ในที่นี้ ไม่ได้หมาย ถึงโทษ ความผิดในแง่กฎหมายบ้านเมือง เพราะไปฆ่าพ่อแม่ **แต่เป็นโทษในทางธรรม** เหมือนภิกษุด่าว่าภิกษุด้วยกัน แต่ภิกษุที่ถูกด่านั้นเป็นพระอริยเจ้า โทษจากการด่าในแง่วินัย ก็ผิดอาบัติปาจิตตีย์ซึ่งเป็นอาบัติเล็กน้อย แต่โทษที่เกิดจากอริยุปวาทกรรมนั้น มีความร้ายแรงเท่ากับอนันตริยกรรม แม้นิยตมิจฉาทิฏฐิหรือว่าอนันตริยกรรมที่ว่าเป็นกรรมหนัก มีโทษมหันต์นั้น ก็เกิดจากอริยุปวาทกรรม สัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกับผลกรรมจากการล่วงเกินพระพุทธเจ้าและพระอริยเจ้านี้เอง

ดูเพิ่มใน **ขุ.อิติ.** (แปล)๒๕/๔๒๗,**มิจฉาทิฏฐิกสูตร** และอรรถกถา

อัง.สัต. (แปล) ๒๓/๑๖๗ **สุเนตตสูตรและอรรถกถา**

เหมาะสม การปฏิบัติผิดต่อพระธาตุ รอยพระบาท เสมาธรรมจักร และการเขียน การพูด การสอนธรรมะผิดเพี้ยนจากพุทธพจน์ การค้าขายหนังสือธรรมะ รวมถึง การคิดอกุศล คิดจับผิด เพ่งโทษ คิดผูกโกรธ การพูดตำหนิติเตียน พูดวิพากษ์วิจารณ์พระอริยสาวก และโพธิสัตว์ทั้งหลาย ตลอดทั้งพ่อแม่และผู้มีอุปการคุณทั้งปวง โดยรู้ตัวและรู้เท่าไม่ถึงการณ์

เมื่ออริยุปวาทกรรมเหล่านี้ส่งผล ออกฤทธิ์ ย่อมมีอานุภาพทำลายล้างสติปัญญาให้เสื่อมถอย ทำให้จิตพร่ามัว ฝ้าฟาง มืดบอดจนถึงบอดสนิท ทำให้ชีวิตมีอันเป็นไป เกิดความหายนะเสื่อมพินาศทั้งทางโลกและทางธรรม เพราะฉะนั้น **เมื่อ**ปัญญาเสื่อมถอยแล้ว แม้ทรัพย์สินเงินทอง เกียรติยศ ชื่อเสียง มิตรบริวารทุกอย่าง ย่อมเสื่อมพินาศไปด้วย

ในยุคเสื่อมแห่งมิคสัญญี[๙๙] เมื่อมนุษย์ไร้ศีลธรรม จิตใจมืดบอด ล่วงเกินบิดามารดา ครูอาจารย์อย่างมาก ทำแต่บาปอกุศลอย่างหนัก ทำให้อายุเสื่อมลงตามลำดับ แม้ในยุคปัจจุบัน ก็เห็นชัดแล้วว่า เริ่มเข้าใกล้ยุคเสื่อมแห่งศีลธรรมทุกทีตามข่าวที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์ หรือทางทีวีที่ว่า ลูกคิดน้อยใจ พูดจาล่วงเกินพ่อแม่ ลูกศิษย์ไม่เคารพนับถือ พูดจาตำหนิติเตียนล่วงเกินครูอาจารย์ พสกนิกรได้พูดวิพากษ์วิจารย์สถานบันกษัตริย์อย่างเสียหาย นักบวช พระภิกษุสามเณร

---

[๙๙] ดูเพิ่มใน **ที.ปา.**(แปล) ๑๑/๕๙-๘๒ **จักกวัตติสูตร**

ทั้งหลาย ได้พูดด่าว่า พูดล่วงเกินพระอุปัชฌาย์อาจารย์ และปฏิบัติผิดต่อพระรัตนตรัย สอนธรรมะผิดเพี้ยนบิดเบือน

เมื่อบาปนี้ส่งผล จึงทำให้ผู้คนทั้งหลายทั่วทุกหัวระแหงของประเทศประสพกับสิ่งเลวร้ายสารพัด พบเจอกับภัยพิบัติอุปัทวันตรายต่างๆ ภัยธรรมชาติทุกรูปแบบ หลวงพ่อเสือ ได้เข้าใจถึงวิบากกรรมของอริยุปวาทอย่างลึกซึ้ง จึงได้กล่าวเตือนว่า **"เพราะอริยุปวาทคำเดียว ทำให้ประเทศชาติ บ้านเมือง และชีวิตคนเรา เกิดความวิบัติหายนะ"** โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องการล่วงเกินพ่อแม่ ถ้าหากเราสอนลูกหลานให้รู้จักบาปบุญ คุณโทษ ผลกรรมจากการล่วงเกินพ่อแม่อย่างถูกต้อง ย่อมทำให้เกิดผลดีภายในครอบครัว แต่ถ้าหากสอนลูกไม่เป็น ทำตัวอย่างไม่ดีให้ลูกเห็น ย่อมสุ่มเสี่ยงต่อการทำให้ลูกคิดอกุศลกับผู้ให้กำเนิด เพราะฉะนั้น หลวงพ่อเสือ จึงได้พูดว่า **สิ่งที่น่ากลัวและเป็นอันอันตรายที่สุดของวัยนี้ คือ ง่ายต่อการสั่งสมนิสัยเลวๆ ง่ายต่อการถูกวางยาพิษลงไปในจิต**

หลวงพ่อเสือ ได้กล่าวเสริมอีกว่า เด็กในวัยนี้ ถ้าผู้ใหญ่สอนอะไร ก็เชื่อหมด เป็นการวางยาพิษลงไปในจิต ยิ่งเป็นเด็กที่อยู่ใน สิ่งแวดล้อมไม่ดี เช่น พ่อแม่ด่าว่า ตบตีกันให้ลูกเห็น พูดคำหยาบคายให้ลูกได้ยิน เท่ากับเป็นการวางยาพิษในจิตเด็ก โดยที่ผู้ใหญ่ไม่รู้ตัว เพราะจะทำให้เด็กคนนั้น ปากไม่ดี วาจาไม่สุภาพ เหมือนแจกันปักดอกไม้อุตพิษ หากคนที่เลี้ยงดูรักลูกมากเกินไป ปล่อยให้ทำตามใจตนเองบ่อยๆเข้า เท่ากับ

บ่มเพาะนิสัยอันเลวร้ายไว้กับเด็ก จะเป็นเหมือนเพชฌฆาตที่ประหารตนเอง* เพราะเมื่อรักมากก็ตามใจมาก เมื่อลูกอยากได้อะไร พ่อแม่ก็รีบหามาให้ ทำให้ลูกเหลิงได้ใจ และชอบทำอะไรตามใจตนเอง ใครขัดใจไม่ได้ จึงเป็นเหมือนเพชฌฆาตประหารตัวเอง ฉะนั้น ใครที่เอาใจตัวเอง เห็นตัวเองเป็นใหญ่ **กำลังฆ่าตัวเองตาย** เพราะเมื่อเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ มักทำตามใจตัวเอง ไม่ฟัง กฎระเบียบของบ้านเมือง ในที่สุดก็ต้องถูกลงอาญา ถูกประหารชีวิต หรือถูกจำจองตลอดชีวิต

วัยรุ่นนี้เป็นวัยคะนอง คะนองอะไร คะนองกาย คะนองวาจา และคะนองใจ มักจะทำอะไรมือไวใจเร็ว ด่วนได้ฉิบหายช่างมัน ขาดประสพการณ์ มักมองปัญหาไม่สุขุมรอบคอบ แล้วก็มักจะหลงระเริงไปกับสภาพแวดล้อมภายนอก สร้างความประมาทให้กับชีวิตได้ง่าย

บางคนถูกอำนาจใฝ่ต่ำ คือแรงบาปจากชาติก่อนมาครอบงำความรู้สึกนึกคิด แม้นว่าจะได้รับการตักเตือนอบรมสั่ง

---

* การที่ลูกได้เห็นพฤติกรรมที่ไม่ดีของพ่อแม่ ย่อมอดคิดอกุศล คิดตำหนิ เพ่งโทษ จับผิด หรืออดที่จะพูดตำหนิติเตียนไม่ได้ เมื่ออดไม่ได้ ก็ต้องได้เผลอล่วงเกินผู้ให้กำเนิดไม่ทางใดก็ทาง การกระทำเช่นนี้ในทางธรรม ชื่อว่า เข้าข่ายเป็นอริยุปวาท ซึ่งมีโทษมาก เป็นบาปหนักเท่ากับอนันตริยกรรม ทำให้ลูกคนนั้น มีอันเป็นไป เกิดความวิบัติ หายนะ ฉิบหายทั้งทางโลกและเสื่อมทั้งทางธรรม

อัง.เอกาทส. (แปล) ๒๔/๓๙๗-๓๙๘ **พยสนสูตร**

สอนจากบิดามารดา ครูบาอาจารย์ ยังไงก็ตาม หรือแม้จะมีสภาพแวดล้อมที่ชักจูงไปในทางที่ดี ให้มีโอกาศได้เป็นคน ดีมากแค่ไหนก็ตาม แต่วัยรุ่นพวกนี้ ก็ยังมีนิสัยสันดานชั่วช้า มาตั้งแต่อดีตชาติ จึงก่อกรรมทำบาปอยู่ตลอดเวลา ไม่ว่าจะเป็นติดการพนัน มั่วสุมในแหล่งอบายมุข สถานบันเทิงเริงรมย์ ดื่มสุราของมึนเมา เสพสิ่งเสพติดให้โทษ ชอบลองของ ลองดีในสิ่งที่ท้าทาย ง่ายต่อการทำบาปอกุศล ประพฤติทุจริตต่างๆ เพราะเป็นวัยที่มีศัตรูคู่เวรประชิดติดตัวตลอดเวลา หมกมุ่นในเรื่องกามกิจเรื่องเพศสัมพันธ์ **การเสพเมถุนนี้ ถือว่าเป็นบาป*** อย่างหนึ่งเพราะต้องทำด้วยจิตที่มีความกำหนัด คือมีราคะ มีโลภะครอบงำใจซึ่งเป็นฝ่ายบาปอกุศล สามารถทำให้ชีวิตตกต่ำได้

---

* “ปุถุชนผู้ไม่ได้สดับ เมื่อแสวงหากามปริเยสนา ย่อมปฏิบัติผิด ๓ ทางคือ ทางกาย ทางวาจา ทางใจ...เปรียบเหมือนบุรุษวางคบหญ้าที่ไฟติดแล้วในป่าหญ้าแห้งหากเขาไม่รีบดับด้วยมือและด้วยเท้า เมื่อเป็นเช่นนี้ บรรดาสัตว์มีชีวิตที่อาศัยหญ้าและไม้อยู่ พึงถึงความพินาศย่อยยับ อุปมานี้ฉันใด อุปไมยก็ฉันนั้น สมณะหรือพราหมณ์คนใดคนหนึ่ง ไม่รีบละบรรเทา ทำให้สิ้นไป ให้ถึงความไม่มีอีกซึ่งอกุศล-สัญญาที่เกิดขึ้นไม่สม่ำเสมอ สมณะหรือพราหมณ์นั้นย่อมอยู่เป็นทุกข์ มีความอึดอัด ความคับแค้น ความเร่าร้อน ในปัจจุบัน หลังจากตายแล้วพึงหวังทุคติได้...”

สัง.นิ. (แปล) ๑๖/๑๘๒-๑๘๕ **สนิทานสูตร**

เมื่ออธรรมรุ่งเรือง ธรรมเสื่อมถอย

"ภิกษุทั้งหลาย ในเวลาที่พวกโจรมีกำลัง (เพียบพร้อมด้วยฝักฝ่ายพรรคพวก เพียบพร้อมด้วยลูกน้อง บริวาร เพียบพร้อมด้วยทรัพย์ เพียบพร้อมด้วยที่อยู่อาศัย และเพียบพร้อมด้วยพาหนะ) พระเจ้าแผ่นดินทั้งหลายย่อมอ่อนกำลัง ในสมัยนั้น พระเจ้าแผ่นดินย่อมไม่สะดวกที่จะเสด็จผ่านไป เสด็จออกไปหรือออกคำสั่งไปยังชนบทชายแดน แม้พวกพราหมณ์และคหบดีก็ไม่สะดวกที่จะผ่านไป ออกไปหรือตรวจตราการงานภายนอก

ในทำนองเดียวกัน ในเวลาที่**พวกภิกษุเลวทรามมีกำลัง** (ประกอบด้วยคนอุปัฏฐากทั้งหญิงทั้งชายจำนวนมาก มีความเกี่ยวข้องคุ้นเคยกับพระราชาและมหาอำมาตย์ของพระราชา) พวกภิกษุผู้มีศีลเป็นที่รักย่อมอ่อนกำลัง ในสมัยนั้น ภิกษุผู้มีศีลเป็นที่รักย่อม**นิ่งเงียบ นั่งในท่ามกลางสงฆ์ หรือ อพยพไปอยู่ชนบทชายแดน ข้อนี้นั้น ย่อมเป็นไปเพื่อไม่เกื้อกูลแก่คนหมู่มาก เพื่อไม่ใช่สุขแก่คนหมู่มาก เพื่อไม่ใช่ประโยชน์แก่คนหมู่มาก เพื่อไม่เกื้อกูล เพื่อทุกข์แก่เทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย..."**

อัง.ติก.(แปล)๒๐/๘๕

๔.อานิสงส์แห่งศรัทธา

ศรัทธา คือ ความเชื่อมั่นในเรื่องกฎแห่งกรรมและการตรัสรู้ธรรมของพระพุทธเจ้าอย่างหนักแน่นมั่นคง โดยไม่สงสัย ซึ่งเป็น**บุญอย่างหนึ่ง** หรือ **กุศลธรรม**ขั้นพื้นฐานข้อหนึ่งของชาวพุทธ อุบาสก อุบาสิกา หรือ ผู้ที่มีความศรัทธาในพระรัตนตรัยอย่างถูกต้อง ย่อมมีแต่ความเจริญรุ่งเรือง ก้าวหน้าในทางโลกและทางธรรม ได้รับอานิสงส์หลายประการ เพราะพระอริยเจ้าทั้งหลาย หรือพระโพธิสัตว์ทั้งปวง ย่อมทำการอนุเคราะห์ ให้การช่วยเหลือแก่ผู้ที่มีศรัทธาก่อนคนอื่นใดทั้งหมด ดังพุทธพจน์ที่ว่า เมื่อจะ**อนุเคราะห์** ย่อมอนุเคราะห์ผู้มีศรัทธาก่อน ไม่อนุเคราะห์ผู้ไม่มีศรัทธาก่อน เมื่อจะเข้าไปหา **ย่อมเข้าไปหา**ผู้มีศรัทธาก่อน ไม่เข้าไปหาผู้ไม่มีศรัทธาก่อน เมื่อจะต้อนรับ **ย่อมต้อนรับ**ผู้มีศรัทธาก่อน ไม่ต้อนรับผู้ไม่มีศรัทธาก่อน เมื่อจะแสดงธรรม **ย่อมแสดงธรรม**แก่ผู้มีศรัทธาก่อน ไม่แสดงธรรมแก่ผู้ไม่มีศรัทธาก่อน กุลบุตรผู้มีศรัทธา **หลังจากตายแล้วย่อมเกิดในสุคติโลกสวรรค์**

ภิกษุทั้งหลาย กุลบุตรผู้มีศรัทธา ย่อมได้อานิสงส์ ๕ ประการนี้แลเปรียบเหมือนต้นไทรใหญ่ที่ทางใหญ่สี่แพร่ง มีพื้นราบเรียบ ย่อมเป็นที่พึ่งของหมู่นกโดยรอบ ฉันใด กุลบุตรผู้มีศรัทธาก็ฉันนั้นเหมือนกัน ย่อมเป็นที่พึ่งของคนหมู่มาก คือ ภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกา ต้นไม้ใหญ่ มีกิ่ง ใบ และผลมีลำต้นแข็งแรง มีรากมั่นคง สมบูรณ์ด้วยผลย่อมเป็นที่พึ่งของนก

ทั้งหลาย ฝูงนกย่อมอาศัยต้นไม้นั้นซึ่งเป็นที่รื่นรมย์ใจ ให้เกิดสุขผู้ต้องการความร่มเย็น ย่อมเข้าไปอาศัยร่มเงาผู้ต้องการผล ย่อมบริโภคผลได้ ฉันใด ท่านผู้ปราศจากราคะ ปราศจากโทสะ ปราศจากโมหะ ไม่มีอาสวะ เป็นเนื้อนาบุญของโลก ย่อมคบหาบุคคลผู้มีศรัทธาซึ่งสมบูรณ์ด้วยศีลประพฤติถ่อมตน ไม่กระด้าง สุภาพน่าชื่นชม อ่อนโยน มั่นคง ฉันนั้น **ท่านเหล่านั้น ย่อมแสดงธรรมเป็นเครื่องบรรเทาทุกข์ทั้งปวงแก่เขา** เมื่อเขารู้ชัดธรรมนั้นแล้ว เป็นผู้ไม่มีอาสวะ ปรินิพพานในโลกนี้”[๑๐๐]

บุคคลที่เกิดในสมัยพุทธกาล และมีโอกาสได้เห็นได้ฟังธรรมจากพระพุทธองค์นั้น ชื่อว่าเป็นผู้มีบุญมากคนหนึ่ง ด้วยเหตุนี้ **หลวงพ่อเสือ** จึงกล่าวว่า ผู้ที่เกิดในสมัยพุทธกาล และได้มีโอกาสเฝ้าพระพุทธเจ้าจะต้องมีบุญมหาศาล แม้จะเป็นตาสีตาสาคนหาบแคร่ก็ต้องมีบุญ และบุคคลผู้มีศรัทธาอย่างหนักแน่นในพระรัตนตรัย เข้าใจในเรื่องกรรมและวิบากกรรมอย่างถูกต้องตามพุทธพจน์ ก้าวเดินบนเส้นทางสายบุญอย่างมั่นคงด้วยการเป็นผู้มีศีลธรรมประจำใจ สั่งสมความรู้ในเรื่องธรรมะโดยการอ่าน ฟัง ใคร่ครวญพิจารณา จดบันทึก เขียนเป็นหนังสืออย่างเป็นระบบ รู้จักการเสียสละแบ่งปันและเจริญภาวนา อบรมปัญญาให้กล้าคม ตั้งมั่นในสัมมาทิฏฐิ ย่อมนำมาซึ่งความสุขกายสบายใจทั้งในชาตินี้ ชาติหน้าและชาติต่อๆไป

---

[๑๐๐] **อัง.ปัญจก.**(แปล) ๒๒/๕๙-๖๐ **สัทธสูตร**

๕.การเวียนว่ายตายเกิดในสังสารวัฏ

การเกิด-ตายในสังสารวัฏของปุถุชน ผู้ไม่มีดวงตาเห็นธรรมเป็นสิ่งไม่แน่นอน หลวงพ่อเสือจึงได้พูดว่า ไม่มีใครสักคนเดียวไม่เคยเกิดในสมัยพระพุทธเจ้า แต่อาจต่างภพภูมิกัน บางคนอาจจะเป็นสุนัข เป็นช้าง เป็นม้า เป็นวัวควาย หรือเป็นเทวดาเป็นต้น ชาตินี้เรามีโอกาสมาเกิดเป็นมนุษย์ แต่ชาติที่แล้วหรือชาติหน้า ไม่รู้เคยเกิดเป็นอะไรมาบ้าง และจะเกิดเป็นอะไรอีกบ้าง เป็นสิ่งที่รู้ได้ยากเหมือนพุทธพจน์ที่ว่า “ภิกษุทั้งหลาย ท่อนไม้ที่ขว้างไปบนอากาศ บางคราวเอาโคนลงมา บางคราวเอาตรงกลางลงมา บางคราวเอาปลายลงมา แม้ฉันใด สัตว์ทั้งหลายผู้มีอวิชชาปิดกั้น มีตัณหาโยงใย จึงแล่นไป ท่องเที่ยวไป บางคราวจากโลกนี้ไปสู่โลกอื่น บางคราวจากโลกอื่นมาสู่โลกนี้ ก็ฉันนั้นเหมือนกัน ข้อนั้นเพราะเหตุไร เพราะไม่เห็นอริยสัจ ๔ คือ ทุกข์ เหตุให้เกิดทุกข์ นิพพาน ความดับทุกข์ และ อริยมรรคมีองค์ ๘ หนทางแห่งการดับทุกข์ ”[๑๐๑]

เมื่อยังไม่บุญมาก พอที่จะบรรลุมรรคผลนิพพาน ยังไม่ได้เป็นพระโสดาบัน พระสกทาคามี พระอนาคามีหรือพระอรหันต์ การเวียนว่ายตายเกิดในสังสารวัฏ สำหรับสัตว์โลกผู้มืดบอด มีอวิชชาปิดบัง จึงไม่มีกำหนดว่าจะยาวนานแค่ไหนเหมือนพุทธพจน์ที่ว่า “ภิกษุทั้งหลาย สงสารนี้มีเบื้องต้น และเบื้องปลายรู้ไม่ได้ ที่สุดเบื้องต้นที่สุดเบื้องปลายไม่ปรากฏแก่เหล่าสัตว์ผู้**ถูก**

---

๑๐๑ **สัง.มหา.** (แปล) ๑๙/๖๑๔ **ทัณฑสูตร**

อวิชชากีดขวาง ถูกตัณหาผูกไว้ วนเวียนท่องเที่ยวไปเปรียบเหมือนบุรุษตัดหญ้า ท่อนไม้ กิ่งไม้ ใบไม้ ในชมพูทวีปนี้แล้วรวมเป็นกองเดียวกัน ครั้นรวมกันแล้ว จึงมัด มัดละ ๔ นิ้ว วางไว้ สมมติว่า **นี้เป็นมารดาของเรา นี้เป็นมารดาของมารดาของเรา** มารดาของมารดาแห่งบุรุษนั้น ไม่พึงสิ้นสุด ส่วนหญ้า ท่อนไม้ กิ่งไม้ ใบไม้ ในชมพูทวีปนี้ พึงหมดสิ้นไป ข้อนั้นเพราะเหตุไร เพราะว่าสงสารนี้ มีเบื้องต้นและเบื้องปลายรู้ไม่ได้ ที่สุดเบื้องต้น ที่สุดเบื้องปลายไม่ปรากฏแก่เหล่าสัตว์ผู้ถูกอวิชชากีดขวาง ถูกตัณหาผูกไว้ วนเวียนท่องเที่ยวไป อุปมานี้ฉันใด อุปไมยก็ฉันนั้น

เธอทั้งหลายเสวยความทุกข์ ได้รับความลำบากได้รับความพินาศเต็มป่าช้า(ซากศพของเหล่าสัตว์ที่ตายแล้ว มีมากมาย ทับถมกันอยู่ในป่าช้า หรือเต็มแผ่นดิน)เป็นเวลายาวนาน ภิกษุทั้งหลาย เพราะเหตุนี้แหละ จึงควรเบื่อหน่าย ควรคลายกำหนัด ควรเพื่อหลุดพ้นจากสังขารทั้งปวง”[๑๐๒]

เพราะฉะนั้น เมื่อได้มีโอกาสเกิดมาเป็นมนุษย์ ในตระกูลสัมมาทิฏฐิ พึงรีบศึกษาเรียนรู้ธรรมะให้ถูกต้องถ่องแท้ ปฏิบัติธรรมให้ตรงตามพุทธพจน์ หมั่นสะสมเสบียงบุญไว้เป็นทุนโดยการให้ทาน รักษาศีลและปฏิบัติภาวนาตามสมควรแก่กำลังสติปัญญาให้ได้มากที่สุด เพื่อความปลอดภัยในชีวิตระหว่างการเดินทางในสังสารวัฏ

---

[๑๐๒] **สัง.นิ.**(แปล) ๑๖/๒๑๕-๒๑๖ **ติณกัฏฐสูตร**

อริยุปวาทกรรม

เปรียบเสมือนโรคร้ายทางจิตวิญญาณ

กรรมที่ไม่ดี และไม่มีประโยชน์แก่ตน ทำได้ง่าย
ส่วนกรรมที่ดี และมีประโยชน์ ทำได้ยากอย่างยิ่ง

ความทุศีลโดยสิ้นเชิง ย่อมรึงรัดอัตภาพของบุคคลผู้ทุศีลไว้
ดุจเถาวัลย์ที่รึงรัดต้นสาละไว้
เขาย่อมทำตนให้วิบัติ ดุจโจรปรารถนาให้เขาวิบัติ ฉะนั้น

บาปที่ตนเองทำ เกิดในตน มีตนเป็นแดนเกิด
ย่อมทำลายคนมีปัญญาทราม
เหมือนเพชรที่เกิดจากหินทำลายแก้วมณี ฉะนั้น

...ผู้มีปัญญาทราม อาศัยทิฏฐิชั่ว คัดค้านคำสอนของพระอริยะ
ผู้เป็นพระอรหันต์ ผู้ดำรงอยู่โดยธรรม
การคัดค้านและทิฏฐิชั่วนั้น เกิดขึ้นมาเพื่อทำลายตนเอง
เหมือนขุยไผ่ทำลายต้นไผ่ ฉะนั้น”

พุทธพจน์

ขุ.ธ. (แปล) ๒๕/๘๒-๘๓

ธรรมโอสถ ลดความเหงา

...คนเราจะต้องรู้ตัวเองให้มาก เพราะนั่นคือการรู้เพื่อประโยชน์ แต่รู้เพียงเรื่องราวมาก **การรู้อย่างนี้มีทุกข์มาก ถ้าไม่มีการหยั่งรู้เข้าไปในเหตุและผล** ผิดไปแล้วก็แล้วไป เสียไปแล้วก็แล้วไป เรื่องมันจบไปแล้ว แต่ตรงนี้ เวลานี้ พ่อยอมที่จะอยู่อย่างปลอมๆ อยู่กับโลกที่หลอกลวง และน่ากลัวนี้ต่อไป เพื่อแลกกับความเป็นอิสรภาพของลูก ยอมให้ทุกอย่างที่มีแม้กระทั่งชีวิต ยอมแม้กระทั่งเอาชีวิตของตนเองอยู่ต่อไปในสังสารวัฏ เพื่อเติมเต็มในสิ่งที่ลูกขาดตกบกพร่อง ด้วยอานุภาพแห่งความปรารถนาดีนี้ ขอให้เป็นสิริมงคลชีวิตแก่ลูกทุกคน

จงตั้งมั่นในความดี **รักตัวเองให้มากกว่าสิ่งอื่นใด เพราะชีวิตของมนุษย์เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นได้ยากยิ่ง** พึงสร้างอุปนิสัยให้คุ้นชินในการเดินทางสู่ความเป็นพระอรหันต์ ขอให้มีมนุษยภูมิเป็นชั้นต่ำที่สุดของชีวิต เพราะถ้าหากลงต่ำกว่านี้ การเริ่มต้นแห่งชีวิตที่ดีงามก็ไม่มีแล้ว **ขออบายภูมิทั้งหลายจงปิดสนิท เดรัจฉานภูมิจงห่างไกลจากชีวิตลูกทุกคน...**

หลวงพ่อเสือ

วิรุฬหผลโพธิสัตว์

ประธานสูงสุดแห่งดุสิตาเทวโลกชั้นที่ ๑๑

ด้วยความปรารถนาดี

จากพ่อถึงลูก

...อย่าลืมนะลูก ชีวิตต้องลิขิตเอง ใครทำใครได้ จึงควรกระทำสิ่งที่มีประโยชน์ ลูกต้องระลึกเสมอนะว่าไม่มีใครอยู่สอนเราได้ค้ำฟ้า เราต้องเอาสิ่งที่เล่าเรียนมานั้น มาสอนตนเอง มีงานใหญ่และสำคัญที่ต้องเร่งรีบทำ นั่นคือ **“งานชีวิต งานที่ต้องเอาชนะความไม่รู้ คือเรียนให้รู้** งานที่ต้องแก้ไขทุกข์ คือวิปัสสนาที่จะมามีบทบาทแทนความเข้าใจผิดคิดว่า เป็นคนสัตว์ อย่าปล่อยเวลาให้เปลืองเปล่าโดยขาดทุนนะลูกพ่อ”

ถ้าลูกแต่ละคน ใช้บุญกุศลเป็นเส้นทางเดินของชีวิตแล้วละก็ เราพ่อลูก จะไม่ได้เดินห่างกันเลย และถ้าได้อาศัยหนทางสายเอก คือ สติปัฏฐาน ๔ ด้วยแล้ว ก็จะไม่มีภพภูมิใดๆมาขวางกั้นได้ **เพราะหนทางนั้นไปสิ้นสุดที่เดียวกัน คือ อมตะมหานิพพาน** พึงจำไว้ให้ดีนะ ลูกรักของพ่อเสือทุกคน...

หลวงพ่อเสือ

วิรุฬหผลโพธิสัตว์

ประธานสูงสุดแห่งดุสิตาเทวโลกชั้นที่ ๑๑

บนเส้นทางสายธรรม

ภารกิจอันยิ่งใหญ่ของพระโพธิสัตว์

...แม้กาลผันผ่านจะเปลี่ยนจะแปลงไป ชีวิตในวันหยุดที่เราพ่อลูกเคยใช้ร่วมกันทำความดีนั้น บัดนี้แม้จะเป็นอดีตไป แต่ก็อย่าลืมว่า นั่นเป็นอดีตกรรมด้วย อดีตที่เราได้สร้างความดี ความเห็นถูกกันไว้ แม้จะผ่านล่วงมาแล้วก็ตาม แต่ผลดีนั้นยังคอยติดตามให้ผลอยู่วันนี้และวันข้างหน้าก็เช่นกัน นึกเสมอนะลูกว่า **ทุกครั้งที่ทำ พูด คิด ไปนั้นเป็นกรรมเสมอ** และรอยกรรมเหล่านั้นนั่นเองจะมาย้อนสนองให้แก่เราเองทั้งสิ้น จึงควรสังวรระวังให้มาก อย่าหลงลืมสติ อย่าลืมปัญญา เพราะจะทำให้วงล้อแห่งวัฏฏะน่ากลัวยิ่งขึ้น ใช้ชีวิตให้รู้ค่าตั้งจิตปรารถนาให้เป็นประโยชน์ต่อการเดินทางไกลในสังสารวัฏ

พ่อยังรักษาคำพูดที่ให้ไว้กับลูกเสมอมา และจะรักษาคำพูดนี้ตลอดไป แต่ต้องอย่าลืมว่า **พ่อไม่เก่งเกินกรรมของใครๆเลยนะ** ถ้าเราพ่อลูกได้สร้างกรรมเสมอกัน เราก็จะพบกันง่าย หากเรามีเสบียงบุญอย่างเพียงพอ การเดินทางในสังสารวัฏ ก็จะมีทุกข์และความลำบากน้อยลง...

หลวงพ่อเสือ

วิรุฬหผลโพธิสัตว์แห่งดุสิตาเทวโลก

คำถาม : แล้วถ้าท่านเป็นพระอริยบุคคลจริง ๆ ท่านพูดอวดตนเอง จะมีความผิดหรือไม่ ?

คำตอบ : ถ้าเป็นพระโสดาบันจริง **ไม่มีเลยที่จะพูดอวดตนเอง** เพราะพระโสดาบันเป็นผู้รู้ชีววิทยาอย่างมากแล้วสามารถ**ทำลายสักกายทิฏฐิ วิจิกิจฉา สีลัพพตปรามาสได้แล้ว โดยเฉพาะได้กำจัดตัวฉมังที่สุดคือสักกายทิฏฐิได้หมดสิ้นแล้ว ย่อมไม่พูดโอ้อวดตนเองเช่นนั้น** เหมือนการเดินเข้าไปในกองไฟ ทุกคนต้องเดินหนีทั้งนั้น เพราะไฟมันร้อน ยกตัวอย่างเช่น เวลาเราเอามือจับถ่านไฟ มันต้องร้อน คงไม่มีใครวิ่งเข้าไปจับถ่านด้วยความยินดี เพราะถ้าทำเช่นนั้น ก็เรียกว่า **คนบ้า เป็นเด็กปัญญาอ่อนแล้ว พระโสดาบันก็คือผู้ที่เคยจับถ่านไฟแล้ว ย่อมไม่พยายามจับอีก** แต่พวกเราที่ยังไม่รู้ ก็ยังจับกันต่อไป เหมือนเด็กเล็กไม่เคยรู้เรื่องไฟ พ่อแม่ไม่เคยสอน คลานไปจับถ่านไฟ ยิ่งกลัวยิ่งกำแน่น ยิ่งกำแน่น ก็ยิ่งร้อน แต่ผู้ใหญ่รู้เรื่องไฟดี แม้โดนนิดเดียว ก็รีบดึงมือออกแล้ว ฉันใดฉันนั้น **พระโสดาบัน ก็เช่นเดียวกัน ย่อมไม่พูดโอ้อวดคุณวิเศษแน่นอน**

คำอรรถาธิบาย และข้อคิด..คติธรรม

๑.พระอริยเจ้าแท้ ไม่มีการโอ้อวด

การพูดโอ้อวดคุณวิเศษต่างๆ เช่น ฌาน สมาธิ สมาบัติ หรือ เรื่องมรรคผลนิพพานนั้น มีวัตถุประสงค์เพื่อได้รับยกย่องสรรเสริญ เพื่อลาภสักการะและชื่อเสียง หรือเพื่อกาม แต่วัตถุประสงค์ของการประพฤติพรหมจรรย์ในพระธรรมวินัยนี้ ไม่ใช่เพื่อหลอกลวงคน ไม่ใช่เพื่อจะเกลี้ยกล่อมให้คนมายอมรับนับถือ ไม่ใช่เพื่อจะได้ลาภสักการะและการยกย่องสรรเสริญ ไม่ใช่เพื่อให้คนรู้ว่า '**เราเป็นผู้ปฏิบัติธรรม**' แต่เพื่อความสำรวมระวัง เพื่อลด ละ เลิก กำจัดกิเลส คือ ราคะ โทสะ และโมหะ เพื่อเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมให้เป็นในทางที่ถูกต้องดีงาม และเพื่อชำระล้างวิบากกรรมทั้งหลายที่ตกค้างในจิตใจที่เรียกว่า **อาสวะ** หรือ **อนุสัย** อันเป็นตัวการนำไปสู่การเวียนว่ายตายเกิดให้หมดสิ้นไป พระโสดาบัน คือ ผู้ได้ประพฤติปฏิบัติตามอริยมรรคมีองค์ ๘ ได้รู้แจ้งธรรมตามเป็นจริง **จนละสักกายทิฏฐิ** คือความหลงผิดยึดติดขันธ์ ๕ ว่าเป็นอัตตาตัวตน ซึ่งเป็น**ต้นตอแห่งกองทุกข์**หรือเปรียบเสมือนกับ**ถ่านไฟ**เป็นที่มาของการพูดโอ้อวดได้แล้ว

เพราะฉะนั้น พระโสดาบัน จึงเห็นการโอ้อวดเหมือนถ่านไฟ **จึงไม่คิดที่จะจับไฟอีก**

โดยเฉพาะอย่างยิ่ง พระอริยสงฆ์สาวกทั้งหลาย ย่อมมีความเคารพนอบน้อมในพระพุทธเจ้าอย่างสูงสุด มีความเคารพต่อพระอริยสงฆ์อย่างยิ่ง มีความเคารพต่อพระธรรมหรือ

ไตรสิกขาอย่างมากเหนือชีวิตมากกว่าสิ่งอื่นใด[๑] มีความตั้งใจประพฤติพรหมจรรย์ เพื่อกำจัดกิเลสอย่างแท้จริง ถึงแม้ว่า **พระโสดาบัน** จะยังละกิเลส อาสวะทั้งหลายไม่ได้หมดสิ้น **แม้จะมีราคะ โทสะ โมหะอยู่บางส่วน แต่ก็เป็นกิเลสอย่างละเอียด ไม่ใช่กิเลสอย่างหยาบ**ซึ่งเป็นเหตุทำให้ผิดศีลธรรม **ส่วนความโอ้อวด** (สาเถยยะ) **ซึ่งเป็นอุปกิเลสแห่งจิต**[๒]อย่างหนึ่ง **พระโสดาบัน ย่อมละได้ด้วย** โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การพูดโอ้อวดคุณวิเศษที่ไม่มีในตน ท่านย่อมมีสติสัมปชัญญะรู้เท่าทันและไม่ให้เกิดขึ้นในจิตใจของตนอย่างแน่นอน เหมือนพุทธพจน์ที่ว่า "...ภิกษุนั้น รู้ชัดดังนี้ว่า **สาเถยยะเป็นอุปกิเลสแห่งจิต**แล้ว จึง**ละสาเถยยะ**อันเป็นอุปกิเลสแห่งจิตได้ ในกาลนั้น **ภิกษุนั้นจะมีความ**

---

[๑] "ปหาราทะ ในธรรมวินัยนี้ มีธรรมที่น่าอัศจรรย์ไม่เคยปรากฏ ๘ ประการ ที่ภิกษุทั้งหลายพบเห็นแล้วต่างพากันยินดีในธรรมวินัย...สาวกทั้งหลายของเรา ย่อมไม่ละเมิดสิกขาบทที่เราบัญญัติไว้ แม้เพราะเหตุแห่งชีวิต เหมือนมหาสมุทรที่มีปกติคงที่ ไม่ล้นฝั่ง..."

อัง.นวก. (แปล) ๒๓/๒๔๖-๒๕๑ **ปหาราทสูตร**

[๒]**อุปกิเลส** หมายถึงกิเลสที่จรมาด้วยอำนาจโลภะ โทสะ และโมหะ แล้วทำจิตที่แม้ปกติให้เศร้าหมอง มี ๑๖ ชนิด คือ ๑. อภิชฌาวิสมโลภะ(ความโลภไม่สม่ำเสมอคือความเพ่งเล็งอยากได้ สิ่งของของผู้อื่น) ๒. พยาบาท(ความคิดปองร้ายผู้อื่น) ๓. โกธะ(ความโกรธ) ๔. อุปนาหะ(ความผูกโกรธ) ๕.มักขะ(ความลบหลู่คุณท่าน) ๖.ปฬาสะ(ความตีเสมอ) ๗. อิสสา(ความริษยา) ๘. มัจฉริยะ(ความตระหนี่) ๙. มายา(มารยา) ๑๐. **สาเถยยะ**(ความโอ้อวด) ๑๑.ถัมภะ(ความหัวดื้อ) ๑๒. สารัมภะ(ความแข่งดี) ๑๓. มานะ(ความถือตัว) ๑๔.อติมานะ(ความดูหมิ่นเขา) ๑๕. มทะ(ความมัวเมา) ๑๖.ปมาทะ(ความประมาท)

ม.มู. (แปล) ๑๒/๖๒-๖๙ **วัตถูปมสูตร**

เลื่อมใสแน่วแน่ในพระพุทธเจ้าว่า 'แม้เพราะเหตุนี้ พระผู้มีพระภาคพระองค์นั้น เป็นพระอรหันต์ ตรัสรู้ด้วยพระองค์เองโดยชอบ เพียบพร้อมด้วยวิชชาและจรณะ เสด็จไปดี รู้แจ้งโลก เป็นสารถีฝึกผู้ที่ควรฝึกได้อย่างยอดเยี่ยม เป็นศาสดาของเทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย เป็นพระพุทธเจ้า เป็นพระผู้มีพระภาค' **จะมีความเลื่อมใสแน่วแน่ในพระธรรม**ว่า 'พระธรรมเป็น ธรรมที่พระผู้มีพระภาคตรัสไว้ดีแล้ว ผู้ปฏิบัติจะพึงเห็นชัดด้วยตนเอง ไม่ประกอบ ด้วยกาล ควรเรียกให้มาดู ควรน้อมเข้ามาในตน อันวิญญูชนพึงรู้เฉพาะตน' และ**จะมีความเลื่อมใสแน่วแน่ในพระสงฆ์**ว่า 'พระสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเป็นผู้ปฏิบัติดี ปฏิบัติตรง ปฏิบัติถูกทาง ปฏิบัติสมควร ได้แก่ อริยบุคคล ๔ คู่ คือ ๘ บุคคล[๓] พระสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคนี้ เป็นผู้ควรแก่ของที่เขานำมาถวาย ควรแก่ของต้อนรับ ควรแก่ทักษิณา ควรแก่การทำอัญชลี เป็นเนื้อนาบุญอันยอดเยี่ยมของโลก'

เพราะเหตุที่ภิกษุนั้น**สละ คาย ปล่อย ละ สลัดทิ้งส่วนแห่งกิเลส**ได้แล้ว เธอย่อมได้ความรู้**แจ้งอรรถ ความรู้แจ้งธรรม และความปราโมทย์**อันประกอบด้วย ธรรมว่า 'เรามีความเลื่อมใสแน่วแน่ในพระพุทธเจ้า...ในพระธรรม...ในพระสงฆ์' เมื่อเธอมีปราโมทย์

---

[๓] **พระอริยบุคคล** ๘ จำพวก ได้แก่ (๑) บุคคลผู้เป็นพระโสดาบัน (๒) บุคคลผู้ปฏิบัติเพื่อทำให้แจ้งโสดาปัตติผล(๓)บุคคลผู้เป็นพระสกทาคามี(๔) บุคคลผู้ปฏิบัติเพื่อทำให้แจ้งสกทาคามิผล (๕) บุคคลผู้เป็นพระอนาคามี (๖) บุคคลผู้ปฏิบัติเพื่อทำให้แจ้งอนาคามิผล(๗) บุคคลผู้เป็นพระอรหันต์ (๘) บุคคลผู้ปฏิบัติเพื่อทำให้แจ้งอรหัตตผล

อภิ.ปุ. (แปล) ๓๖/๒๐๗/๒๒๙

แล้ว **ปีติย่อมเกิด เมื่อใจมีปีติ กายย่อมสงบ เธอมีกายสงบแล้วย่อมเสวยสุข เมื่อมีสุข จิตย่อมตั้งมั่น...**

ภิกษุนั้นมี**ศีลอย่างนี้ มีธรรมอย่างนี้ มีปัญญาอย่างนี้** แม้ว่าเธอ ฉันอาหารบิณฑบาตข้าวสาลีที่เลือกของสกปรกออกแล้ว มีแกงมีกับข้าวหลายอย่าง **การฉันบิณฑบาตของภิกษุนั้น ไม่เป็นอันตรายแก่มรรคและผลเลย...”**

พระอริยบุคคลทุกระดับ หรือว่า พระอรหันต์ก็ตาม ท่านเหล่านั้น ย่อมไม่พูดโอ้อวดคุณวิเศษว่า ตัวเองได้บรรลุมรรคผลนิพพาน ในเรื่องนี้มีกรณีของ**ท่านพระมุสิละเป็นตัวอย่าง** ซึ่งพระเถระได้สนทนาธรรมกับ**ท่านพระปวิฏฐะ**และ**ท่านนารทะ** โดยมีท่าน**พระอานนท์**รวมอยู่ด้วย เพื่อนสหายธรรมในหัวข้อเรื่องปฏิจจสมุปบาท โดยถามว่า เว้นจากความเชื่อ ความชอบใจ การฟังตามกันมา การคิดตรองตามแนวเหตุผล และเว้นจากการเข้าได้กับทฤษฎีที่พินิจไว้แล้ว ท่านเห็นว่า ‘ความดับแห่งภพเป็นนิพพานใช่ไหม” **ท่านมุสิละ**ตอบว่า “ใช่” จึงถามอีกว่า “**ถ้าเช่นนั้น ท่านมุสิละก็เป็นพระอรหันตขีณาสพละสิ**” ท่านพระมุสิละ**ได้นิ่งเสีย**ไม่ตอบคำถามเรื่องนี้[๔]

---

[๔] ท่านพระนารทะอนุญาตให้ท่านปวิฏฐะสอบถามเรื่องนี้กับตัวท่านเอง เหมือนข้อความข้างต้น แล้วเถระรูปนี้ จึงกล่าวว่า “ท่านผู้มีอายุ ข้อว่า ‘ความดับแห่งภพเป็นนิพพาน’ ผมเห็นดีด้วยปัญญาอันชอบตามความเป็นจริง **แต่ผมไม่ใช่พระอรหันตขีณาสพ** เปรียบเหมือนบ่อน้ำในทางกันดารที่บ่อนั้นไม่มีเชือก ไม่มีคันโพง ทันใดนั้น มีบุรุษเดินฝ่าความร้อนอบอ้าวเหน็ดเหนื่อยเมื่อยล้ากระหายน้ำมา เขามองดูบ่อน้ำนั้น ก็รู้ว่ามีน้ำ แต่สัมผัสด้วยกายไม่ได้ อุปมานี้ฉันใด อุปไมยก็ฉันนั้น”

สัง.นิ. (แปล) ๑๖/๑๓๘-๑๔๐ **โกสัมพิสูตร**

เมื่อมีพุทธพจน์เป็นหลักฐานยืนยัน มีพระสูตรอ้างอิงชัดเจนอย่างนี้ บุคคลที่กล้าประกาศตนเองว่า **เป็นพระอรหันต์** หรือ**เป็นพระอริยเจ้าขั้นใดขั้นหนึ่ง**อย่างโต้งๆ โดยที่ตัวเองไม่ได้เป็นจริงตามนั้น* หรือ กล้าพูดอวดพยากรณ์คนอื่นว่า**เป็นพระอริยบุคคลขั้นนั้นขั้นนี้ ทั้งที่ไม่เป็นความจริง** จึงเป็นอันตรายต่อคนพูดเอง และผู้เชื่อตามอย่างมาก โดยเฉพาะผู้ที่เป็นนักบวชเป็นภิกษุ เมื่อตัวเองไม่ได้บรรลุธรรมถึงขั้นเป็นพระอริยเจ้า แต่กล่าวอวดอ้างตนว่าเป็นพระอรหันต์ ทำให้**ต้องอาบัติหนัก** คือขาดจากความเป็นภิกษุทันที และพระพุทธองค์ ได้ทรงตำหนิบุคคลผู้มีพฤติกรรมเช่นนี้ไว้อย่างรุนแรงถึง ๔ กระทง ดังนี้

๑.เป็นมหาโจรปล้นศาสนา

๒.เป็นมหาโจรปล้นชาวบ้าน

๓.เป็นมหาโจรปล้นชาวโลก

---

* **พุทธพจน์** “ภิกษุทั้งหลาย การพยากรณ์(การกล่าวอวดอ้าง)อรหัตตผล ๕ ประการ มีดังนี้ **๑. เพราะโง่เขลา** หรือ **เพราะหลงงมงาย ๒. มีความปรารถนาชั่ว** (อยากมีชื่อเสียงโด่งดัง มีลาภสักการะ) ๓. เพราะความบ้า หรือเพราะจิตฟุ้งซ่าน ๔. เพราะสำคัญผิดคิดว่า ได้บรรลุธรรม ๕. พยากรณ์อรหัตตผล โดยถูกต้องตามเป็นจริง”

อัง.ปัญจ.(แปล) ๒๒/๑๖๔ **พยากรณสูตร**

อัง.ทสก.(แปล) ๒๔/๑๙๑-๑๙๓ **อธิมานสูตร**

ม.อุ.(แปล) ๑๔/๑๑๕-๑๒๔ **ฉวิโสธนสูตร**

ข้อสังเกต นักบวชหรือฆราวาสที่ประกาศว่าได้บรรลุธรรมทั้งหลายนั้น ส่วนใหญ่ยังมีการกินหมาก สูบบุหรี่ ซึ่งเป็นสิ่งเสพติด และสอนธรรมะผิดเพี้ยน ไม่ตรงตามพุทธพจน์ โดยเฉพาะมีการให้สร้างพระพุทธรูป เข้าร่วมในพิธีพุทธาภิเสก ตั้งพระพุทธรูปผิดทิศทาง วางพระพุทธรูปในสถานที่ไม่เหมาะสม ค้าขายหนังสือธรรมะ และมีการออกเหรียญเพื่อจำหน่าย บอกหวย แต่กลับกล้าประกาศว่า ตนเองได้บรรลุมรรคนิพพาน

๔.อีกทั้งได้ชื่อว่า เป็นบุคคลที่เลวทรามต่ำช้าที่สุด ในมนุษยโลกเทวโลกและ**พรหมโลก**[๕]

เนื่องจากว่า การพูดอวดอุตริมนุษยธรรมที่ไม่มีในตนนั้น เป็นการพูดโกหก พูดเรื่องไม่จริง เป็นการพูดเท็จทั้งๆที่รู้ เป็นการหลอกลวง ต้มตุ๋นทำให้คนอื่นหลงเชื่อ เป็นการกล่าวตู่พระพุทธเจ้าทางอ้อม ดูหมิ่นสัพพัญญุตญาณ พูดธรรมะของพระองค์ให้ผิดเพี้ยน จัดเป็น**อริยุปวาทอย่างร้ายแรง** บัณฑิตผู้ฉลาด มีปัญญารู้แจ้งทั้งหลาย จึงไม่ควรหลงเชื่อง่ายๆ เพราะว่า **วิสัยของพระอริยเจ้าที่แท้จริง ย่อมไม่ประกาศโฆษณาตนเองเช่นนั้น** แต่เป็นไปได้ที่ว่า **บุคคลผู้ที่ประกาศอวดอ้างตนเองว่าเป็นพระอริยะ**หรือ**ได้บรรลุมรรคผลนิพพานขั้นนั้นขั้นนี้** คือคนที่ประกาศว่า **“ตนไม่ใช่พระอริยะนั่นเอง**หรือ**ไม่ได้บรรลุธรรมอะไรเลย”**[๖] เพราะฉะนั้น การพูดอวดคุณวิเศษที่ไม่มีในตนเช่นนั้น เป็นโทษอันตรายร้ายแรงอย่างมาก คือ จะทำให้เสื่อมเสียพินาศหายนะทั้งทางโลกและปิดกั้นการบรรลุธรรม

---

[๕] **ขุ.สุต.** (แปล) ๑๒/๕๓๑ **วสลสูตร**, **อัง.ปัญจก.** (แปล) ๒๒/๑๖๔ **พยากรณสูตร**
วิ.มหา. (แปล) ๑/๑๘๐-๑๘๑ **มหาโจร ๕ จำพวก**
อัง.จตุกก.(แปล) ๒๑/๓๒๕-๓๒๗ **อัฏฐังคิกสูตร, ทสมัคคสูตร**

[๖] **วิ.มหา.**(แปล) ๒/๒๕๒-๒๕๕ **เรื่องภิกษุชาวฝั่งแม่น้ำวัคคุมุทา**

๒.เป้าหมายของพรหมจรรย์

ถ้าเปรียบพรหมจรรย์หรืออริยมรรคมีองค์ ๘ ในศาสนานี้ เหมือนกับต้นไม้ใหญ่ ซึ่งประกอบด้วย**กิ่งใบ สะเก็ด เปลือก กระพี้ และแก่นไม้** พระพุทธองค์ ได้ตรัสเปรียบการประพฤติปฏิบัติพรหมจรรย์กับต้นไม้เอาไว้ ดังนี้

- **ลาภสักการะ**และ**ความสรรเสริญ** เหมือน**กิ่งและใบ**
- ความสมบูรณ์แห่ง**ศีล**เหมือน**สะเก็ด**
- ความสมบูรณ์แห่ง**สมาธิ**เปรียบเสมือน**เปลือก**
- **ญาณทัสสนะ**[๗] คือ ความรู้ขั้นสูงเหนือประสาทสัมผัส เหมือน**กระพี้**แห่งพรหมจรรย์
- **เจโตวิมุตติ**อันไม่กำเริบ(อรหัตตผล)เปรียบเสมือน**แก่น**ของพรหมจรรย์

ในบรรดาพระอริยบุคคลทั้งหลาย พระโสดาบัน พระสกทาคามีและพระอนาคามี ชื่อว่า เป็นเสขะ ยังประพฤติปฏิบัติพรหมจรรย์อยู่ ส่วนพระอรหันต์ ชื่อว่า เป็นอเสขบุคคล เป็นผู้อยู่จบพรหมจรรย์แล้ว เพราะฉะนั้น พรหมจรรย์ในศาสนานี้ จึงมิใช่มีลาภสักการะและความสรรเสริญเป็นผลที่มุ่งหมาย มิใช่มีความสมบูรณ์แห่งศีลเป็นผลที่มุ่งหมาย มิใช่มีความสมบูรณ์แห่งสมาธิ

---

[๗] **ญาณทัสสนะ** ในที่นี้หมายถึงอภิญญา ๕ ประการ [คือ (๑) อิทธิวิธิ ความรู้ที่ทำให้แสดงฤทธิ์ต่างๆ ได้(๒)ทิพพโสต ญาณที่ทำให้มีหูทิพย์ (๓) เจโตปริยญาณ ญาณที่ทำให้กำหนดใจคนอื่นได้ (๔) ปุพเพนิวาสานุสสติ ญาณที่ทำให้ระลึกชาติได้ (๕) ทิพพจักขุ ญาณที่ทำให้มีตาทิพย์

เป็นผลที่มุ่งหมาย มิใช่มีญาณทัสสนะเป็นผลที่มุ่งหมาย แต่พรหมจรรย์นี้มีเจโตวิมุตติอันไม่กำเริบเป็นผลที่มุ่งหมาย เป็นเป้าหมาย เป็นแก่น เป็นที่สุด"

ดังนั้น เป้าหมายของการบวช หรือการประพฤติปฏิบัติธรรมของพุทธสาวกทั้งหลาย จึงเป็นไปเพื่อการลด ละ เลิก กำจัดกิเลสให้หมดสิ้น ดังพุทธพจน์ที่ว่า

"ภิกษุทั้งหลาย การประพฤติพรหมจรรย์นี้ ไม่ใช่เพื่อหลอกลวงคน ไม่ใช่เพื่อจะเกลี้ยกล่อมให้คนมายอมรับนับถือ ไม่ใช่เพื่อจะได้ลาภสักการะและการยกย่องสรรเสริญ ไม่ใช่เพื่อให้คนรู้ว่า **'เราเป็นผู้ปฏิบัติธรรม'** แท้จริง การประพฤติพรหมจรรย์นี้เพื่อสำรวมระวัง(ตา หู จมูก ลิ้น กายและใจไม่ให้เกิดกิเลส)และเพื่อละกิเลสที่เกิดขึ้นแล้วเท่านั้น"[๙] ด้วยเหตุนี้ มหาชนผู้ปฏิบัติตามแนวทางที่พระพุทธเจ้าทรงแสดงแล้ว ชื่อว่า ได้ทำตามคำสั่งสอนของพระศาสดา จักทำที่สุดแห่งทุกข์ได้

พระพุทธเจ้าจึงได้ตรัสสอนให้ละบาปอกุศลทั้งหลาย คลายทุจริตทั้งปวงอันเป็นเหตุให้เกิดทุกข์และเจริญกุศลธรรมทั้งหลาย ตั้งมั่นอยู่ในสุจริตธรรมทั้งปวงที่ว่า "ภิกษุทั้งหลาย ธรรม ๓ ประการนี้เป็นไปเพื่อเบียดเบียนตนเองและผู้อื่น คือ

๑. กายทุจริต (ความประพฤติชั่วด้วยกาย)

๒. วจีทุจริต (ความประพฤติชั่วด้วยวาจา)

---

[๙] **ขุ.อิติ.** (แปล) ๒๕/๓๘๒-๓๘๕ **ปฐมนกุหนสูตร**

๓. มโนทุจริต (ความประพฤติชั่วด้วยใจ)

ส่วนธรรม ๓ ประการนี้ไม่เป็นไปเพื่อเบียดเบียนตนเองและผู้อื่น คือ

๑. กายสุจริต (ความประพฤติชอบด้วยกาย)

๒. วจีสุจริต (ความประพฤติชอบด้วยวาจา)

๓. มโนสุจริต (ความประพฤติชอบด้วยใจ)

“ภิกษุทั้งหลาย ถ้าพวกอัญเดียรถีย์ปริพาชกจะพึงถามเธอทั้งหลายอย่างนี้ว่า ‘พวกท่าน**ประพฤติพรหมจรรย์**ในพระสมณโคดม**เพื่อเข้าถึงเทวโลก**หรือ’ เธอทั้งหลายถูกถามอย่างนี้พึงอึดอัด ระอา รังเกียจ มิใช่หรือ” เมื่อภิกษุพวกนั้นกราบทูลว่า “เป็นเช่นนั้น พระพุทธเจ้าข้า” จึงตรัสต่อไปว่า “เมื่อ**เธอทั้งหลายอึดอัด ระอา รังเกียจอายุทิพย์ วรรณะทิพย์ สุขทิพย์ยศทิพย์ และอธิปไตยทิพย์ แต่เบื้องต้นทีเดียว** เธอทั้งหลายควรอึดอัด ระอา รังเกียจกายทุจริต วจีทุจริต และมโนทุจริต”[๙]

เพราะฉะนั้น วัตถุประสงค์ของการปฏิบัติธรรม คือ เพื่อสำรวมระวังไม่ให้กิเลสใหม่เกิดขึ้น สร้างคุณธรรมคือ ศีล สมาธิ และปัญญาให้เพิ่มพูนยิ่งๆขึ้นไป กำจัดกิเลสอนุสัยเก่าที่ตกค้างในขันธสันดานให้หมดไปด้วยญาณปัญญา มีผลตามมาคือ โสตาปัตติผล สกทาคามิผล อนาคามิผลและอรหัตตผล และบรรลุเป้าหมายสูงสุด คือ นิพพาน อันเป็นที่สุดแห่งทุกข์ทั้งปวง

---

[๙] **อัง.ติก.**(แปล) ๒๐/๑๖๐-๑๖๑ **อัตตพยาพาธสูตร**, **เทวโลกสูตร**

๓.การนำธรรมวินัยมาโต้เถียงกันเป็นบาปหนัก

โดยปกติ พวกคฤหัสถ์มักจะโต้เถียง ทะเลาะวิวาท เพราะการแย่งกามกัน คือ แย่งที่กันอยู่ แย่งคู่กันพิสวาท แย่งอำนาจกันเป็นใหญ่ ทั้งนี้ เพราะความไม่อิ่มไม่พอในกาม ส่วนพวกสมณะ นักบวช นักการศาสนา นักวิชาการทั้งหลาย มักทะเลาะกันเรื่องความเห็นไม่ตรงกัน* เหมือนพระสงฆ์สามเณรทั้งหลายในประเทศไทยแต่ละสำนัก ทั้งฝ่ายธรรมยุติและมหานิกาย มักทะเลาะวิวาท โต้เถียงในเรื่องความเห็นไม่ตรงกัน คือ ตีความพุทธพจน์ผิดแผกแตกต่างกัน เพราะเข้าใจในสัจธรรมไม่ตรงกัน ไม่เท่ากันและไม่เหมือนกัน แต่ละท่าน มักยึดติดคิดว่า **“ความคิด ความเห็น ความเข้าใจของตัวเองเท่านั้นถูกต้องที่สุด ส่วนความเห็นของคนอื่นผิด”**[๑๐] แล้วเปรียบเทียบว่า ใครจะเก่งกว่าใคร พูดจาข่มขี่กัน ซึ่งเป็นอันตรายต่อการประพฤติพรหมจรรย์และเข้าข่ายอริยุปวาทด้วย

---

*ท่านพระมหากัจจานะตอบปัญหาของพราหมณ์อารามทัณฑะ ในมูล**เหตุแห่งการทะเลาะวิวาท** ระหว่างกษัตริย์กับกษัตริย์ พราหมณ์กับพราหมณ์ คหบดีกับคหบดีและสมณะกับสมณะ ดูเพิ่มเติมใน **อัง.ติก.** (แปล) ๒๐/๘๒-๘๔

[๑๐] **ม.อุ.**(แปล)๑๔/๓๕๖-๓๖๗ **มหากัมมวิภังคสูตร**

การนำพระธรรมวินัยมาโต้เถียงกันนั้น เป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้องเหมาะสมโดยประการทั้งปวง เป็นการไม่เคารพธรรม**และสุ่มเสี่ยงต่ออริยุปวาทอย่างมาก**เหมือนพุทธพจน์ที่ว่า "ภิกษุทั้งหลาย แม้เธอทั้งหลายก็อย่ากล่าวทุ่มเถียงแก่งแย่งกันว่า 'ท่านไม่รู้ทั่วถึงธรรมวินัยนี้ แต่ผมรู้ทั่วถึง ท่านจักรู้ทั่วถึงธรรมวินัยนี้ได้อย่างไร ท่านปฏิบัติผิด แต่ผมปฏิบัติถูก คำพูดของผมมีประโยชน์ แต่คำพูดของท่านไม่มีประโยชน์ คำที่ควรพูดก่อน ท่านกลับพูดภายหลัง คำที่ควรพูดภายหลัง ท่านกลับพูดก่อน เรื่องที่ท่านเคยชินได้ผันแปรไปแล้ว ผมจับผิดคำพูดของท่านได้แล้วผมข่มท่านได้แล้ว ถ้าท่านมีความสามารถ ก็จงหาทางแก้คำพูดหรือเปลื้องตนให้พ้นผิดเถิด ข้อนั้นเพราะเหตุไร **เพราะการกล่าวเช่นนี้ไม่มีประโยชน์ ไม่ใช่จุดเริ่มต้นแห่งพรหมจรรย์** ไม่เป็นไปเพื่อความเบื่อหน่าย ไม่เป็นไปเพื่อคลายกำหนัด ไม่เป็นไปเพื่อดับ ไม่เป็นไปเพื่อสงบระงับ ไม่เป็นไปเพื่อรู้ยิ่ง **ไม่เป็นไปเพื่อตรัสรู้ ไม่เป็นไปเพื่อนิพพาน**" ๑๑

---

๑๑ บุคคลที่เคยพูดโต้เถียงธรรมะกับใครก็ตาม ในลักษณะเพื่อเอาแพ้ชนะ หรือบางท่านกำลังทำเช่นนี้อยู่ในปัจจุบันหรือคิดจะทำในวันหน้า พึงสำรวมระวังเรื่องนี้ไว้ให้ดี เพราะการกระทำเช่นนั้น เป็นการสุ่มเสี่ยงต่ออริยุปวาทอย่างมาก และเป็นอันตรายต่อการปฏิบัติธรรมอย่างยิ่ง เป็นหุบเหวแห่งความหายนะอย่างคิดไม่ถึง ก่อให้เกิดโรคร้ายตามมา ทำให้มีปัญหาเกี่ยวกับบริเวณปาก ริมฝีปาก เหงือก ฟัน ลิ้น เสียง กล่องเสียง และลำคอได้ง่ายมาก โดยผ่านการรับประทานอาหาร/เครื่องดื่มทั้งหลายที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ หรือประสบอุบัติเหตุ ถูกทำร้ายก็ตาม

ดูเพิ่มใน **อัง.มหา.**(แปล) ๑๙/๕๘๙ **วิคคาหิกกถาสูตร**

สัง.สฬา. (แปล) ๑๘/๓๐๑ **สีวกสูตร**

ด้วยเหตุนี้ พุทธบริษัททั้งหลาย ทั้งฝ่ายภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกาผู้เป็นบัณฑิตทุกท่าน พึงตระหนักและใส่ใจระมัดระวังในเรื่องนี้ให้ไว้ด้วย **เพราะว่า พระธรรมและวินัยนั้น พระพุทธเจ้า ได้ตรัสไว้ถูกต้องดีงาม สมบูรณ์พร้อมทั้งเนื้อหาและภาษา** ไม่อยู่ในวิสัยที่สาวกจะมา**ตัดออกและบัญญัติต่อเติมเพิ่มเข้ามาอีกไม่จำ เพราะเป็นพุทธวิสัยอย่างเดียวเท่านั้น ไม่ใช่หน้าที่ของสาวก จะมาวินิจฉัยคำสอนของพระศาสดา**[๑๒]

ดังนั้น พระธรรมวินัย จึงไม่ได้มีไว้ให้สาวกโต้เถียง เพื่อเอาแพ้เอาชนะกันว่าใครเก่งกว่า ฉลาดกว่าหรือพูดธรรมะเก่งกว่าใคร[๑๓] แต่มีไว้เพื่อลด ละกำจัดกิเลส เมื่อเคารพในพระศาสดา ต้องเคารพในพระธรรมด้วย[๑๔] เพราะถ้าไม่เคารพธรรม ชื่อว่าไม่เคารพพระศาสดา เมื่อไม่เคารพในธรรมและพระศาสดา ย่อมไม่มีโอกาสเจริญก้าวหน้าในพระธรรมวินัย และไม่สามารถจะบรรลุมรรคผลนิพพานได้

---

๑๒ **วิ.มหา.**(แปล) ๑/๙-๑๓ **เวรัญชกัณฑ์**

๑๓ "...ภิกษุผู้มีความโกรธ ไม่พอใจ มีจิตถูกโทสะ(ความคิดประทุษร้าย)กระทบ มีจิตแข็งกระด้างในเพื่อนพรหมจารีทั้งหลาย จิตของภิกษุผู้โกรธ ไม่พอใจมีจิตถูกโทสะกระทบ มีจิตแข็งกระด้างในเพื่อนพรหมจารีทั้งหลายนั้น ย่อมไม่น้อมไปเพื่อความเพียร เพื่อประกอบเนือง ๆ เพื่อกระทำต่อเนื่อง เพื่อบำเพ็ญเพียร..."

อัง.ปัญจก.(แปล) ๒๒/๓๔๗ **เจโตขีลสูตร**

ม.อุ.(แปล) ๑๔/๕๐-๖๐ **สามคาสูตร**

๑๔ **อัง.ฉักก.**(แปล) ๒๒/๔๗๘-๔๘๐ **อปริหานสูตร** ที่ ๑-๒

เพราะไม่ศึกษาและปฏิบัติธรรม
จึงพลาดถลำทำอริยุปวาทโดยไม่รู้ตัว

"ภิกษุทั้งหลาย...ในอนาคต หมู่ภิกษุจักไม่เจริญกาย ไม่เจริญศีล ไม่เจริญจิต ไม่เจริญปัญญา เมื่อไม่เจริญกาย ไม่เจริญศีล ไม่เจริญจิต ไม่เจริญปัญญาแสดงอภิธัมมกถา เวทัลลกถา **ถลำลงสู่ธรรมดำก็จักไม่รู้ตัว** โดยนัยนี้แล เพราะธรรมเลอะเลือน วินัยจึงเลอะเลือน เพราะวินัยเลอะเลือน ธรรมจึงเลอะเลือน

ภัยในอนาคตประการที่ ๓ นี้ ซึ่งยังไม่เกิดขึ้นในบัดนี้ แต่จักเกิดขึ้นในกาลต่อไป ภัยนั้น เธอทั้งหลายพึงรับรู้ไว้ และพึงพยายามเพื่อละภัยนั้นเสีย..."

อนาคตภยสูตร
อัง.ปัญจก.(แปล) ๒๒/๑๔๔-๑๔๖

ตอบคำถาม อริยุปวาทข้อที่ ๔

โดย หลวงพ่อเสือ

วิรุฬหผลโพธิสัตว์แห่งดุสิตาเทวโลกที่ ๑๑

ปุจฉา : คำถาม

ฆราวาสผู้ที่ได้บรรลุธรรม เป็นพระอรหันต์ ถ้าไม่ได้บวชในวันนั้น จะต้องตายหรือปรินิพพานในวันนั้น เรื่องนี้ถูกต้องหรือไม่ประการใด ?

วิสัชนา : คำตอบ

เรื่องนี้ไม่ถูกต้อง ไม่เป็นจริง ข้อความเกี่ยวกับเรื่องนี้ที่บันทึกไว้ในคัมภีร์มีความคลาดเคลื่อนไม่ตรงกับพุทธพจน์ ไม่สอดคล้องกับหลักความเป็นจริง ทั้งในโลกมนุษย์และโลกทิพย์ เนื่องจากว่า **เพศฆราวาส** หรือ **เพศคฤหัสถ์นั้น** ย่อมไม่เอื้อต่อการตรัสรู้ธรรม จึงไม่สามารถบรรลุมรรคผลนิพพานได้

เรียบเรียงและให้คำอรรถาธิบาย

บ.สยังวลี

คำอรรถาธิบาย และข้อคิด คติธรรม

๑.คฤหัสถ์บรรลุธรรมไม่ได้

ในคัมภีร์พระไตรปิฎกและอรรถกถา ได้กล่าวถึงพวกอุบาสกและอุบาสิกาที่ได้ดวงตาเห็นธรรม[๑๕] ได้บรรลุมรรคผลนิพพาน สำเร็จเป็นพระโสดาบัน เช่น พระเจ้าพิมพิสาร แห่งเมืองราชคฤห์ แคว้นมคธ นายอนาถบิณฑิกเศรษฐี นางวิสาขามหาอุบาสิกา หมอชีวกโกมารภัจ นกุลบิดาและนกุลมารดา เป็นต้น ได้บรรลุธรรมเป็นพระสกทาคามี เช่น นางสุมนาบุตรสาวของอนาถบิณฑิกเศรษฐี พระเจ้ามหานามะ เป็นต้น ได้บรรลุเป็นพระอนาคามี เช่น อุบาสกชื่อฉัตตปาณิ จิตตคหบดี และวิสาขอุบาสกเป็นอาทิ และยังได้กล่าวถึงบุคคลที่ได้บรรลุธรรมขั้นสูงสุดเป็นพระอรหันต์ ในขณะยังครองเพศเป็นคฤหัสถ์ เช่น พาหิยะทารุจิริยะ สันตติมหาอำมาตย์ บุตรเศรษฐีชื่อ อุคคเสน พระนางเขมา และพระเจ้าสุทโธทนะ เป็นต้น

---

[๑๕] **ที.มหา.**(แปล) ๑๐/๒๐๕-๒๒๖ **ชนวนสภสูตร,ม.ม.** (แปล) ๑๓/๔๘-๕๒ **ชีวกสูตร**
ม.อุ.(แปล) ๑๔/๔๓๓-๔๔๑ **อนาถปิณฑิโกวาทสูตร**
สัง.ขัน. (แปล) ๑๗/๑-๕ **นกุลปิตุสูตร, ขุ.อุ.**(แปล) ๒๕/๓๓๙-๓๔๓ **วิสาขาสูตร**
ม.มู. (แปล) ๑๒/๑๗๗-๑๘๕ **จูฬทุกขักขันธสูตร**
ธ.ป.(แปล) ๑/๒๐๓-๒๐๗ **เรื่องนางสุมนาเทวี**
สัง.สฬา.(แปล)๑๘/๓๘๕-๓๘๘๖ **โคทัตตสูตร**
วิ.มหา.(แปล) ๒/๕๘๕-๕๘๘
ธ.ป.(แปล) ๓/๖๔-๗๐ เรื่องฉัตตปาณิอุบาสก

สำหรับท่านพระเขมาเถรี[๑๖] ผู้เป็นอัครสาวิกานั้น ได้บรรลุธรรมเป็นพระอรหันต์ หลังจากออกบวชเป็นภิกษุณีแล้ว ไม่ใช่ตอนเป็นคฤหัสถ์ ส่วนท่านอื่นนอกจากนี้ ไม่มีใครเลยที่ได้บรรลุมรรคผลนิพพานสำเร็จเป็นพระอริยบุคคลจริง ตามที่ในคัมภีร์ได้บันทึกเอาไว้ ทั้งนี้ เพราะ**เพศคฤหัสถ์ไม่เอื้อต่อการบรรลุมรรคผลนิพพาน** และ**ขัดแย้งกับกฎแห่งการบรรลุธรรม**อันเป็นกฎสากลจักรวาล ทั้งที่เคยเกิดมาแล้วในอดีต ปัจจุบันและอนาคตในทุกยุคสมัยของพระพุทธเจ้าทั้งปวง อาจจะเป็นความคลาดเคลื่อน เข้าใจผิด แล้วทำการเพิ่มเติมเสริมต่อเข้ามา

---

๑๖ ผู้หญิงที่เป็นภิกษุณีซึ่งอยู่ในเพศบรรพชิตและได้ตรัสรู้ธรรม บรรลุมรรคผลนิพพานจริง **โดยสำเร็จเป็นพระอรหันต์นั้น** มีเฉพาะท่านพระเขมาเถรี ผู้เป็นอัครสาวิกาเบื้องขวา เลิศในทางปัญญาและท่านพระอุบลวรรณาเถรี ผู้เป็นอัครสาวิกาเบื้องซ้าย เลิศในทางฤทธิ์เท่านั้น นอกจากสองท่านนี้แล้ว ไม่มีภิกษุณีรูปอื่นใด ได้บรรลุมรรคผลนิพพาน เป็นพระโสดาบัน พระสกทาคามินี พระอนาคามินี หรือเป็นพระอรหันต์จริงตามที่คัมภีร์ระบุไว้

ข้อมูลจาก หลวงพ่อเสือ วิรุฬหผลโพธิสัตว์ ท่านโทณะและท่านฆฏิการะผู้เป็นอรหันตสาวกแห่งอกนิฏฐาพรหมโลก, ท่านพระอานนท์เถระหน่อเนื้อพุทธางกูร และท่านพระฤาษีโสมวัฒน์แห่งตุสิตาเทวโลก

ขุ.อป.(แปล)๓๓/๔๒๖-๔๓๘ **เขมาเถริยาปทาน**และอรรถกถา

ขุ.ธ. (แปล) ๒๕/๔๘ **เรื่องพระอุบลวัณณาเถรี**

ภายหลังในการบันทึกข้อมูล* ในคัมภีร์พระไตรปิฎกและอรรถกถาในโลกมนุษย์ **ส่วนพระไตรปิฎกในโลกทิพย์ซึ่งเป็นฉบับปฐมสังคายนา** โดยไม่เคยแก้ไขเปลี่ยนแปลง ไม่มีการบันทึกในเรื่องนี้ แม้แต่ในกรณีของพระปัจเจกพุทธเจ้า ๕๐๐ องค์ ซึ่งเป็นบุตรของพระนางปทุมวดีนั้น ในคัมภีร์อรรถกถากล่าวว่า **ท่านเหล่านั้นได้ตรัสรู้ธรรม เป็นพระปัจเจกพุทธเจ้าในขณะยังครองเพศเป็นคฤหัสถ์** แต่ความจริงที่เกิดขึ้น และบุคคลผู้ที่เกิดในยุคสมัยนั้น โดยขณะนี้อยู่ในโลกทิพย์ ซึ่งได้รู้เห็นเหตุการณ์จริงโดยตลอด อีกทั้งเทพเจ้าชั้นสูงผู้ที่มีญาณหยั่งรู้เรื่องนี้อย่างถูกต้องตรงตามพุทธพจน์[๑๗] ได้ยืนยันตรงกันหมดว่า ท่าน

---

*ผู้เขียนได้กราบเรียนถามท่านหลวงพ่อเสือ และเทพเจ้าทั้งหลายผู้ยังมีชีวิตในโลกโอปปาติกะ เช่น นางวิสาขา นางปทุมวดี อนาถบิณฑิกเศรษฐี พระเจ้าปัสเสนทิโกศล หมอชีวกโกมารภัจ เรื่องการบรรลุธรรมของฆราวาสผู้เป็นอุบาสกอุบาสิกาทั้งหลายว่า ท่านเหล่านั้น ผู้เคยใกล้ชิดกับพระพุทธองค์ได้ยินได้ฟังเรื่องนี้จากพระโอษฐ์โดยตรงหรือไม่ ท่านเหล่านั้นบอกว่า ไม่เคยได้ยินได้ฟังเช่นนั้น และได้สอบถามไปยังพระเจ้าอโศกมหาราช พระองค์ก็ตอบว่า ไม่เคยได้ยินเรื่องนี้จากพระภิกษุในยุคสมัยนั้นเช่นกัน ส่วนพระพุทธโฆษาจารย์ ตอบว่า ในสมัยของท่าน (ประมาณพ.ศ. ๙๐๐) เรื่องนี้เริ่มมีปรากฏแล้วในคัมภีร์พระไตรปิฎกและอรรถกถา

[๑๗]**ข้อมูลจาก หลวงพ่อเสือ**, **ท่านโทณพราหมณ์,ท่านฆฏิการพรหม**ผู้เป็นอรหันตสาวกแห่งอกนิฏฐาพรหมโลก, **อานันทเทพบุตร**แห่งตุสิตาเทวโลกที่ ๑๑, **สุทโธทนเทพบุตร**แห่งตุสิตาเทวโลกที่ ๙, **ปทุมวดีเทพธิดา**แห่งปรนิมมิตวัสดี

ดูเพิ่มใน **ม.อุ.** (แปล) ๑๔/๑๗๐-๑๗๔ **อิสิคิลิสูตร**

ธ.ป.(แปล) ๕/๑๑๓-๑๒๐ **เรื่องสันตติมหาอำมาตย์**

ธ.ป.(แปล) ๕/๓๒-๔๐ **เรื่องบุตรเศรษฐีชื่ออุคคเสน**

ขุ.อุ.(แปล) ๒๕/๑๘๓ **พาหิยสูตรและอรรถกถา**

ทั้งหลายเหล่านั้น ได้บรรลุธรรม หลังจากออกบวชถือเพศเป็นบรรพชิตแล้ว

ในเรื่องนี้ มีข้อสังเกตอย่างหนึ่งที่หลายคนมองข้าม นั่นคือว่าพระพุทธเจ้าทั้งปวง ทั้งที่เคยอุบัติแล้วในเป็นอดีตมีพระพุทธเจ้าพระนามว่า **ตัณหังกร สรณังกร เมธังกร**เป็นต้น จนถึง**พระพุทธเจ้าโคดม**ในยุคปัจจุบัน หรือ**พระเมตไตรยพุทธเจ้า**ที่จะมาตรัสรู้ในอนาคตทุกพระองค์ ล้วนแล้วจะต้องดำรงพระองค์อยู่ใน**เพศบรรพชิตเท่านั้น** ถึงจะได้ตรัสรู้ธรรม ไม่มีพระพุทธเจ้าองค์ใด ในอดีตที่ได้ตรัสรู้สัมมาสัมโพธิญาณในขณะถือเพศคฤหัสถ์ ทั้งนี้เพราะอะไร ถ้าไม่ใช่ **เพศฆราวาส**หรือคฤหัสถ์นั้น**เป็นหีนเพศ** คือ **เป็นเพศต่ำ** ไม่ควรแก่การตรัสรู้ธรรม หรือสำเร็จมรรคผลนิพพาน ไม่สามารถทรงไว้ซึ่งโลกุตรธรรมอันสูงค่าได้ ส่วน**เพศบรรพชิตนั้น ถือว่า เป็นอุดมเพศ**[๑๘] คือเป็นเพศที่เอื้อต่อการตรัสรู้ธรรมอันยิ่งใหญ่สูงค่า เพราะเหตุนี้ **สัพพัญญูโพธิสัตว์ทั้งปวง จะต้องเสด็จออกผนวช**

---

[๑๘]เมื่อบุคคลปรารถนาความเป็นพระพุทธเจ้าอยู่ ความปรารถนาที่ยิ่งใหญ่จะสำเร็จได้จะต้องประกอบด้วยคุณสมบัติ ๘ ประการ คือ ความเป็นมนุษย์ ๑ ความถึงพร้อมด้วยเพศ ๑ เหตุ ๑ การเห็นพระศาสดา ๑ **การบรรพชา** ๑ การสมบูรณ์ด้วยคุณ ๑ การกระทำยิ่งใหญ่ ๑ ความพอใจ ๑ แม้เมื่อปรารถนาต่อพระพักตร์ของพระพุทธเจ้า **ความปรารถนาของผู้ที่ดำรงอยู่ในเพศบรรพชิตเท่านั้น จึงจะสำเร็จ** ผู้ที่ดำรงอยู่ในเพศคฤหัสถ์ หาสำเร็จไม่ แม้ผู้เป็นบรรพชิต ความปรารถนาของผู้ที่ได้อภิญญา ๕ และสมาบัติ ๘ เท่านั้น จึงจะสำเร็จ ผู้ที่เว้นจากคุณสมบัตินี้ นอกนี้หาสำเร็จไม่

ขุ.ชา.(แปล) ๒๗/๑ อปัณณกชาดกและ**อรรถกถา**

ถือเพศเป็นบรรพชิตเสียก่อน แล้วจึงได้ตรัสรู้ภายหลัง ซึ่งประเด็นนี้ ไม่ใช่จะเป็นเฉพาะสัพพัญญูโพธิสัตว์เท่านั้น **แต่เป็นกฎแห่งการบรรลุธรรมอันเป็นสากลทีเดียว** เมื่อเป็นเช่นนี้ บุคคลผู้ที่จะบรรลุธรรมเป็น**พระปัจเจกพุทธเจ้า** หรือ**พระอริยสาวกทั้งหลายในภพชาตินั้น** จะต้องเป็นไปตามกฎนี้ แต่เรื่องนี้กลับไม่มีการบันทึกไว้ในคัมภีร์พระไตรปิฎกหรืออรรถกถา

๒.อย่าพึ่งปลงใจเชื่อคัมภีร์

โดยปกติคนที่มีความรู้ มีการศึกษา มีวุฒิปริญญาสูง ยึดติดในความรู้ที่ตนศึกษาเล่าเรียนมา ส่วนใหญ่มักจะเชื่อตามตำรา ยกอ้างคัมภีร์เป็นสำคัญ โดยไม่นึกถึงความเป็นจริงที่เป็นไปได้หรือไม่ได้ เพราะความจริงบางอย่างอาจจะไม่ได้เขียนบันทึกไว้ในตำราหรือคัมภีร์[๑๙]และสิ่งที่บันทึกไว้ในคัมภีร์ที่เชื่อว่าเป็นจริง ก็อาจจะไม่เป็นความจริงก็ได้ เพราะความเชื่อกับความจริง ไม่ใช่สิ่งเดียวกัน สิ่งที่เราเชื่ออย่างสนิทอาจจะผิด

---

[๑๙]พวก**กาลามะชาวเกสปุตตนิคม**ได้กราบทูลพระผู้มีพระภาคดังนี้ว่า ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ มีสมณพราหมณ์ (นักบวชและนักปราชญ์ นักวิชาการ)หลายกลุ่มมายังเกสปุตตนิคม แสดงประกาศวาทะหลักคำสอนของตนเท่านั้น แต่กระทบกระเทียบ ดูหมิ่น กล่าวข่มวาทะของผู้อื่นทำให้ไม่น่าเชื่อถือ ข้าพระองค์ทั้งหลายมีความสงสัยลังเลใจในสมณพราหมณ์เหล่านั้นว่า “ใครพูดจริง ใครพูดเท็จ” ๑ ใน ๑๐ หัวข้อนั้น พระพุทธองค์ตรัสว่า อย่าพึ่งปลงใจเชื่อด้วยการอ้างตำราหรือคัมภีร์

อัง.ติก.(แปล) ๒๐/๒๕๕-๒๖๓ **เกสปุตติสูตร**

ถนัดแบบคาดไม่ถึงก็เป็นได้ ฉะนั้น หลักการ ๕ อย่าง ต่อไปนี้ จึงเป็นสิ่งไม่แน่นอน ซึ่งอาจจะถูกหรือผิดก็ได้ คือ

- ความเชื่อ (ศรัทธา)
- ความพอใจ ความถูกใจ(รุจิ)
- การได้ยินได้ฟังมา(อนุสสวะ)
- การคิดเอาตามหลักเหตุผล(อาการปริวิตักกะ)
- สิ่งที่ตรงกับทฤษฎีที่เรียนรู้มา(ทิฏฐินิชฌานขันติ)

บุคคลผู้ใช้หลักการเหล่านี้ มาตัดสินชี้ขาดซึ่งหลักสัจธรรมว่าถูก-ผิด ทั้งๆที่ตัวเอง ก็ไม่สามารถจะหยั่งรู้ได้ตามเป็นจริง แต่กลับมายึดมั่นถือมั่นอย่างฝังหัวว่า “**สิ่งนี้เท่านั้นจริง สิ่งอื่นนอกจากนี้ผิด ไม่จริง**” *

การตัดสินเช่นนี้ ชื่อว่า ยังไม่ถูกต้อง ในการหยั่งรู้สัจธรรม เพราะเรื่องที่ว่านั้นอาจจะผิดได้ แม้ถูก ก็ไม่อาจรู้ตามเป็นจริงได้ เพราะไม่มีเครื่องมือตรวจสอบ และเป็นเพียงแค่การเก็งหรือการสุ่มเดาความจริงเท่านั้น ยังไม่ชื่อว่ารู้แจ้งตามเป็นจริงอย่างถ่องแท้แน่นอน พระพุทธองค์ตรัสว่า การเปรียบเทียบและตัดสินคนอื่นในลักษณะเช่นนี้ ซึ่งตัวเองก็ไม่รู้จริง **จะเป็นอันตรายต่อคุณวิเศษของตัวเอง**[๒๐] **ทำให้ศีล สมาธิ ปัญญาเสื่อมถอย** และปิดกั้นโอกาสในการบรรลุโลกุตรธรรมด้วย เพราะว่า การเปรียบเทียบและการตัดสินคนอื่นด้วยความเห็นอันคับแคบส่วนตัว

---

* **ม.ม.** (แปล) ๑๓/๕๓๐-๕๓๖ **จังกีสูตร**, **ม.อุ.** (แปล) ๑๔/๑-๒๘ **เทวทหสูตร**

[๒๐] **อัง.ฉก.**(แปล) ๒๒/๕๐๒-๕๐๗,**มิคสาลาสูตร**, **อัง.ทสก.** (แปล) ๒๔/๗๕/๑๖๗

เช่นนั้น จะเข้าข่าย**เป็นอริยุปวาทกรรมนั่นเอง** เพราะผู้ที่จะบอกเรื่องคุณเศษได้ถูกต้องตามเป็นจริง เป็นวิสัยของ**พระพุทธเจ้าเท่านั้น** ซึ่งมีสัพพัญญุตญาณไม่ติดขัด ครบวงจรตลอดสาย ไม่ใช่วิสัยของพระปัจเจกพุทธเจ้าหรือพระอริยสาวก

แม้ในยุคสมัยต้นกัป มีคนบางกลุ่มเกิดความเบื่อหน่ายโลกและชีวิต ต้องการแสวงหาความจริง จึงได้ออกบวชเป็นสมณะถือเพศเป็นบรรพชิต สร้างกระท่อมมุงด้วยใบไม้ในราวป่าแล้ว บำเพ็ญฌานอยู่ในกระท่อมที่มุงด้วยใบไม้นั้น ไม่มีการหุงต้ม ไม่มีการตำข้าว พากันเที่ยวไปยังหมู่บ้าน ตำบลและเมืองแสวงหาอาหาร เพื่อเป็นอาหารเย็นในตอนเย็น เพื่อเป็นอาหารเช้า ในตอนเช้า พอได้อาหารแล้วมาบำเพ็ญฌานอยู่ในกระท่อมที่มุงด้วยใบไม้ในราวป่าอีก ต่อมาก็ได้บรรลุฌานอภิญญา **แต่พวกที่ไม่สามารถจะทำให้ฌานเกิดขึ้นได้ จึงกลับมาจดเป็นตำรา เขียนคัมภีร์ ผู้คนในสมัยนั้น พูดตำหนิติเตียน การเขียนคัมภีร์หรือตำราว่า เป็นสิ่งไม่ดีงาม**[๒๑] แต่ยุคปัจจุบัน ผู้ที่แต่งหนังสือตำรา เขียนคัมภีร์ได้ กลับได้รับการยอมรับว่ามีความรู้ความสามารถ และได้รับการยกย่องด้วยรางวัล คือเกียรติยศชื่อเสียง เงินทอง จากพระสูตรนี้ ทำให้ได้ข้อคิดอีกอย่างหนึ่งว่า **ผู้รู้จริงไม่เขียนคัมภีร์ ผู้เขียนคัมภีร์อาจจะไม่รู้จริง**

แม้ในสมัยหลังพุทธปรินิพพาน เมื่อพระมหาเถระ ๕๐๐ รูป ได้ทำสังคายนาร้อยกรองพระธรรมวินัยให้เป็นหมวดหมู่ ก็

---

[๒๑] **ที.ปา.**(แปล)๑๑/๙๗-๙๘ **อัคคัญญสูตร**

ไม่ได้ทำการจดบันทึกหรือเขียนเป็นลายลักอักษร ทำเป็นหนังสือคัมภีร์ เพียงแต่ทำการท่องจำปากต่อปากเรื่อยมา เพื่อป้องกันความผิดพลาดคลาดเคลื่อนในการเขียนเป็นหนังสือ แต่พอมาถึงยุคเสื่อมถอยแห่งศีลธรรม มนุษย์มีความจดจำลดน้อยถอยลง จึงต้องเขียนเป็นตำรา ทำเป็นหนังสือ เพื่อช่วยไม่ให้หลงลืม เหตุผลที่กล่าวมานี้ **ไม่ใช่หมายความว่า ไม่ให้เชื่อคัมภีร์** หรือ**ปฏิเสธตำรา**ทุกอย่างไป เพียงแต่อยากสะกิดให้เกิดปัญญามองเห็นความจริงอีกบางส่วนที่ไม่มีการบันทึกไว้ในคัมภีร์ เพราะอาจจะเกิดการตกหล่น หรือ ความจริงบางอย่าง ไม่สามารถถ่ายทอดผ่านตัวอักษรหรืออธิบายเป็นคำพูดได้

๓.กฎแห่งการบรรลุธรรม*

การบรรลุมรรคผลนิพพาน หรือ การตรัสรู้ธรรมเป็นพระอริยเจ้าในทุกยุคสมัย ไม่ว่าจะเป็นอดีต ปัจจุบันและอนาคต จะเกิดขึ้นแก่บุคคลผู้ได้สั่งสมบุญญาธิการมาดีแล้วเท่านั้น และในขณะที่กุศลกรรมอันยิ่งใหญ่นั้นส่งผล จะไปสัมพันธ์กับความสมบูรณ์พร้อมแห่งสถานที่ ร่างกาย ช่วงเวลาและความเพียร หรือ**คติ อุปธิ กาละ**และ**ปโยคะ** โดยมีรายละเอียด ดังนี้

- **คติสมบัติ** ได้แก่ สถานที่ ซึ่งจะเกิดขึ้นเพียงแค่ภายในอาณาเขตซึ่งกินเนื้อที่บริเวณประเทศ **"อินเดีย"** ในปัจจุบันเท่านั้น

---

* ดูเพิ่มเติมในหน้า ๔๑-๔๔ **กฎแห่งการบรรลุธรรม**

ณ สถานที่โล่งแจ้ง ไม่มีเครื่องมุงบัง เช่น ใต้ต้นไม้ เป็นต้น แต่การบรรลุธรรมจะไม่เกิดขึ้นภายในถ้ำ กุฎิ กระท่อม บ้านเรือน หรือภายในปราสาท เป็นต้น และจะไม่เกิดขึ้นแก่บุคคลที่เกิดในประเทศอื่น เช่น ประเทศศรีลังกา ไทย ลาว เขมร หรือประเทศพม่า หรือสถานที่อื่นใดในโลกนี้นอกจากประเทศอินเดีย

• **อุปธิสมบัติ** ได้แก่ ร่างกาย คือผู้นั้นจะต้องเป็นผู้ชายจริงหญิงแท้ ไม่ยิ้มหรือหัวเราะเห็นเหงือก มีเส้นลายมือ ๓ เส้นปกติถนัดมือขวา โดยมีนิ้วมือ ๘ นิ้ว ทั้งสองข้างยาวเท่ากัน ยกเว้นนิ้วโป้งสองข้าวยาวเล็กน้อย และมีนิ้วเท้า ๑๐ นิ้วยาวเสมอกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งนิ้วเท้าทั้งสองข้างต้องเสมอกัน ส่วนนิ้วมือทั้งสองข้างบางท่าน อาจจะไม่เสมอก็ได้

• **กาลสมบัติ** ได้แก่ เวลาแห่งการบรรลุธรรม สำหรับผู้เป็นพระปัจเจกพุทธเจ้าหรือ เป็นอริยสาวก-สาวิกาทั้งหลาย เมื่อกล่าวโดยรวม ขณะที่ได้ตรัสรู้ธรรม บรรลุมรรคผลนิพพานจะเกิดในวันข้างขึ้นอย่างเดียว (ในช่วงเดือนหงาย ไม่ใช่ข้างแรมหรือเดือนดับ) ไม่ว่าในอดีตที่ผ่านมาหรือในยุคของ**พระพุทธเจ้าพระนามว่าโคดม** หรือในอนาคตกาล ไม่เคยมี ยังไม่มีและจะไม่มีพระอริยบุคคลท่านใดได้บรรลุธรรมในข้างแรม สำหรับเวลาที่ได้สำเร็จมรรคผลอย่างสมบูรณ์นั้น จะเกิดขึ้นในช่วงเวลาประมาณตี ๕ : ๕๙ นาที ก่อน ๖ โมงเช้า หรือประมาณก่อนพระอาทิตย์ขึ้น

● **ปโยคสมบัติ** ได้แก่ ความเพียรอันสมบูรณ์พร้อม หรือกรรมปัจจุบัน ผู้ที่ได้บรรลุธรรมทุกท่านไม่ว่าจะเป็นพระโสดาบัน พระสกทาคามี พระอนาคามี หรือพระอรหันต์ จะต้องอยู่ใน**เพศบรรพชิตและนุ่งห่มจีวรสีเหลืองมะเขือสุกเท่านั้น*** ซึ่งได้ประพฤติปฏิบัติตามอริยมรรคมีองค์ ๘ อย่างถูกต้องสมบูรณ์พร้อม และโดยเฉพาะณ ช่วงเวลานั้น ทุกท่านจะต้องหันหน้าไป**ทิศตะวันออก**อย่างเดียวเท่านั้น[๒๒] ถ้าหากว่า หันไปทิศทางอื่น การบรรลุธรรมย่อมไม่เกิดขึ้น หรือเกิดขึ้นไม่ได้

ไม่ใช่เพียงแค่สัพพัญญูพุทธเจ้าเท่านั้น ที่หันพระพักตร์ไปทิศตะวันออกถึงจะตรัสรู้ได้ แม้พระปัจเจกพุทธเจ้าหรือพระอริยสาวกทั้งหลายทั้งปวงทั้งในอดีต ปัจจุบันหรือในอนาคต ก็เป็นไปในลักษณะเดียวกันนี้ กล่าวคือ **ต้องหันหน้าไปทิศตะวันออกเท่านั้น** ถึงจะบรรลุธรรมได้ รวมถึงพวกฤาษี ดาบส นักพรตผู้ทรงศีล มีคุณธรรมทั้งหลาย ก็ต้องหันหน้าไปทิศ

---

* มีครั้งหนึ่ง ขณะที่ผู้เขียนได้จำวัดอยู่ที่ศาลาแสดงธรรม เกิดนิมิตเห็นสามเณรรูปหนึ่งชื่อ **วัชรพงษ์ ก้อนคำ**ซึ่งเคยเป็นหลานของผู้เขียน ห่มจีวรสีเหลืองมะเขือสุกกำลังเดินเข้ามาหา พอได้มองเห็นชัดเจนแล้วว่าเป็นใคร ภาพนั้นก็หายไป ทำให้เกิดความมั่นใจว่า พระอริยเจ้าทั้งหลายในสมัยพุทธกาลนุ่งห่มจีวรสีเหลืองมะเขือสุกจริงๆ เพราะแม้แต่เทวดาที่อธิษฐานตนให้เป็นเพศบรรพชิต ก็ยังนุ่งห่มจีวรสีนี้เหมือนกัน

[๒๒] **อภิ.วิ.ทสก.** (แปล)๓๕/๕๒๓

ที.มหา.(แปล)๑๐/๑๑-๑๔ **มหาปทานสูตร**,

ขุ.อุ.(แปล) ๒๕/๓๓๑-๓๓๗ **ปาฏลิคามิยสูตร**

ที.สี. (แปล) ๙/๔๘-๘๕ **สามัญญผลสูตร**

ม.ม. (แปล) ๑๓/๒๔-๓๔ **เสขปฏิปทาสูตร**

ตะวันออก[๒๓]เช่นเดียวกันถึงจะนั่งเข้าฌาน เข้าสมาบัติได้ ทิศอื่นไม่สามารถจะทำได้

กฎแห่งการตรัสรู้ธรรมเหล่านี้ คณะครูอาจารย์เบื้องบนมีหลวงพ่อเสือเป็นต้น ได้กล่าวยืนยันว่า **เป็นพุทธพจน์ และเป็นกฎสากลจักรวาล** ทำงานโดยอัตโนมัติ ซึ่งจะเป็นเช่นนี้ตลอดกาลและตลอดไป แต่เรื่องนี้เป็นที่รู้กันในวงแคบ* **จะรู้กันเฉพาะภายในกลุ่มผู้บรรลุธรรมและผู้มีอุปนิสัยแห่งการบรรลุธรรม** หรือผู้ที่เป็นนิยตโพธิสัตว์ทั้งหลายเท่านั้น และพระอริยเจ้าทั้งหลายจะไม่บอกเรื่องนี้แก่คนภายนอกหรือคนที่นับถือศาสนา ลัทธิภายอื่น ซึ่งเป็นมิจฉาทิฏฐิ เพราะถ้าหากคนเหล่านั้นแสดงปฏิเสธไม่เห็นด้วย พูดคัดค้าน แสดงกิริยาอาการไม่เชื่อถือ พูด

---

[๒๓] จากประสบการณ์ส่วนตัวของผู้เขียนก่อนที่จะได้รับทราบเรื่องนี้ เคยไปแสดงธรรมโปรดญาติโยมที่บ้านคอนสาย อำเภอตระการพืชผลจังหวัดอุบลราชธานีและที่อำเภอมหาไชยจังหวัดกาฬสินธุ์ **เจ้าภาพได้หันพระพุทธรูปไปทางทิศตะวันตก และพระธรรมกถึกก็นั่งหันหน้าไปทางทิศตะวันตกเช่นกัน** ผลจากการแสดงธรรมทั้ง ๒ ครั้งนั้น ปรากฏว่า ไม่ได้ผลอะไรเลย ไม่มีรัศมีปรากฏขึ้นในโลกทิพย์ เพราะนั่งแสดงธรรมหันหน้าไม่ถูกทิศ ทำให้การส่งผลของกุศลกรรมถูกปิดกั้นขัดขวาง

* ผู้เขียนมีโอกาสสอบถามเรื่องนี้กับ**อานันทเทพบุตร อนาถบิณฑิกเทพบุตรแห่งดุสิตาเทวโลกและวิสาขาเทพธิดาแห่งนิมมานรดีสวรรค์**ผู้ที่ใกล้ชิดและเคยอุปัฏฐากพระพุทธเจ้า ท่านเหล่านี้บอกว่า ไม่เคยได้ยินมาก่อนและไม่เคยได้ฟังเรื่องนี้จากพระโอษฐ์ของพระพุทธองค์โดยตรง เพิ่งจะมาได้ยินจากท่านหลวงพ่อเสือ,ท่านโทณพราหมณ์ และท่านฆฏิการพรหมแสดงธรรมให้ฟังเท่านั้น เมื่อกราบเรียนถามเรื่องนี้กับท่านโทณพราหมณ์ และท่านฆฏิการพรหมว่า ท่านได้ฟังเรื่องนี้มาก่อนที่จะบรรลุธรรมหรือไม่ ท่านตอบว่า ไม่ได้เคยฟังเรื่องนี้จากพระพุทธองค์มาก่อน แต่มีญาณหยั่งรู้เรื่องนี้ก่อนที่จะได้บรรลุธรรมภายใน ๗ วันและเมื่อท่านนำเรื่องนี้ไปสอบถามกับพระอริยเจ้าด้วยกัน ทุกท่าน ก็ได้พูดยืนยันตรงกันหมดโดยไม่มีการขัดแย้งแม้แต่ท่านเดียว

ตำหนิติเตียนว่า ไม่เป็นเรื่องจริง เป็นเรื่องเหลวไหล ไร้สาระไม่มีแก่นสาร เชื่อถือไม่ได้ ย่อมเข้าข่ายเป็นอริยุปวาทกรรมอย่างรุนแรง เพื่ออนุเคราะห์คนเหล่านั้น ไม่ให้ผิดพลาดทำบาปกรรมในเรื่องนี้ พระพุทธเจ้าและพระอริยสาวกทั้งหลาย จึงไม่ได้เปิดเผยแก่คนทั่วไป แม้ผู้ที่กำลังอ่านข้อความนี้อยู่ตอนนี้ หากมีพื้นฐานธรรมะไม่เพียงพอ มีกำลังสติปัญญาไม่เข้มข้นถึงขนาด ไม่เชื่อมั่นในสัพพัญญุตญาณอย่างเต็มเปี่ยม ก็ยากที่จะเปิดใจยอมรับ และเชื่อมั่นว่า **เป็นพุทธพจน์** เพราะไม่ได้ถูกบันทึกไว้ในคัมภีร์พระไตรปิฎกและอรรถกถา หรือคัมภีร์อื่นใด เพราะฉะนั้น ผู้เป็นบัณฑิตทั้งหลาย พึงไตร่ตรอง พิจารณาใคร่ครวญรอบคอบให้ดีเสียก่อนที่จะยอมรับหรือปฏิเสธ เพราะหากเผลอพลาดทำอริยุปวาทกรรมไปแล้ว ก็ยากที่จะแก้ไขทำให้กลับมาเป็นปกติ

๔.ผู้ไม่สามารถบรรลุธรรมได้

บุคคลผู้ที่กำลังฟังธรรมหรือประพฤติปฏิบัติธรรมอยู่ แต่ไม่สามารถบรรลุธรรม ไม่อาจบรรลุมรรคผล นิพพานภายในชาติปัจจุบันได้ มีดังนี้

๑. บุคคลที่ถูกกิเลสที่มีความหยาบหนาและเข้มข้นสูง คือ นิยตมิจฉาทิฏฐิเป็นเครื่องปิดกั้น[๒๔] เช่น เจ้าลัทธิผู้ประกาศและอ้างตนเป็นศาสดา คณาจารย์ ปฏิญาณว่า มีสัพพัญญุตญาณตลอดเวลาทั้งในขณะยืน เดิน นั่ง นอนแม้กระทั่งในขณะหลับ **มี ปูรณะ กัสสปะ, มักขลิ โคศาละ, ปกุธะ กัจจายนะ, อชิตะ เกสกัมพล, นิครนถ์ นาฏบุตร, สัญชัย เวลัฏฐบุตร, นันทะ วัจฉะ, และกิสะ สังกิจจะ**[*]เป็นต้น

๒. บุคคลผู้ถูกกรรมเป็นเครื่องปิดกั้น คือ คนผู้ทำอนันตริยกรรม[๒๕]ข้อใดข้อหนึ่งหรือหลายข้อ เช่น กรณีของพระเทวทัต ได้ทำโลหิตุปบาทและสังฆเภท รวมถึงภิกษุอีกหลายรูปที่เคยเป็นพรรคพวกกับพระเทวทัต ที่สมรู้ร่วมคิด มีส่วนทำลายสงฆ์

---

[๒๔] **มิจฉาทิฏฐิ** จัดเป็นปริยุฏฐานกิเลส คือ กิเลสที่กำลังครุกรุ่นอยู่ในใจ พร้อมที่แสดงออกมาภายนอกผ่านกายกรรมและวจีกรรม จัดเป็นมโนกรรมฝ่ายอกุศลที่มีผลร้ายแรงมากที่สุด และเป็นวิบากกรรมจาก**อริยุปวาท**ที่ส่งผลให้มีจิตมืดบอดเช่นนั้น

อัง.ฉักก.(แปล) ๒๒/๖๑๐๖๑๑-**อาวรณตาสูตร**

[*] เจ้าลัทธิ ๒ ท่านนี้ มักไม่ค่อยถูกเอ่ยอ้างมากเหมือนเจ้าลัทธิครูทั้ง ๖

ม.มู.(แปล)๑๒/๔๐๒ ดู **จูฬสัจจกสูตร**

[๒๕] **อัง.ปัญจก.**(แปล)๒๒/๒๐๙ **ปริกุปปสูตร**

วิ.มหา. (แปล) ๑/๔๔๑-๔๔๓

ที.สี. (แปล) ๙/๔๘-๘๕ **สามัญญผลสูตร**

ให้แตกกัน พวกนักบวชเดียรถีย์ทั้งหลายผู้เคยจ้างวานให้พวกโจรไปฆ่าท่านพระมหาโมคคัลลานะ และพระเจ้าอชาตศัตรู เคยทำปิตุฆาต คือ ฆ่าพระเจ้าพิมพิสาร พระราชบิดาผู้ให้กำเนิด โดยรับสั่งให้พวกทหารจับขังไว้ในเรือนจำ และให้ผ่าพื้นพระบาทด้วยมีด ทาเกลือ แล้วรมด้วยควันไม้ตะเคียน*

๓. บุคคลผู้ถูกวิบากกรรมปิดกั้น[๒๖] คือ ผู้เกิดมาเป็นบัณเฑาะก์ ที่เรียกในภาษาชาวบ้านว่า ตุ๊ด กะเทย ทอม ดี้ และคนที่เป็นเกย์ทุกประเภท หรือบุคคลที่มีเพศกำกวม กล่าวคือ มีสองอวัยวะเพศ มีทั้งอวัยวะเพศชายและเพศหญิงในคนเดียวกัน (เรียกภาษาพระว่า อุภโตพยัญชนก)

๔. ภิกษุที่เปลี่ยนใจไปถือศาสดาอื่น หรือไปศรัทธาเลื่อมใสในศาสนาลัทธิอื่น[๒๗] เช่น กรณีพระสุนักขัตตลิจฉวี ไป

---

* **ข้อสังเกต** ผู้ที่ทำอนันตริยกรรมแล้ว ไม่สามารถจะแก้ไขให้กลับมาเป็นปกติได้ ชื่อว่าประตูสวรรค์ปิดตาย ประตูอบายเปิดรอท่า ต่อให้ทำดีมากแค่ไหน พลังบุญก็ไม่เพียงพอที่จะนำไปเกิดในสวรรค์ ต้องชดใช้บาปกรรมนี้ก่อน ส่วนอริยุปวาทกรรมนั้น ถ้าในกรณีไม่ร้ายแรงเกินไป ยังพอแก้ไขได้ด้วยการขอขมาโทษให้ถูกต้องตามพุทธวิธี

[๒๖] "ภิกษุทั้งหลาย กายนี้มิใช่ของเธอทั้งหลาย ทั้งมิใช่ของผู้อื่น กายนี้ เธอทั้งหลายพึงเห็นว่าเป็นกรรมเก่า ถูกปัจจัยปรุงแต่ง สำเร็จด้วยเจตนา เป็นที่ตั้งแห่งเวทนา...ภิกษุทั้งหลาย นรก กำเนิดสัตว์ดิรัจฉาน แดนเปรต หรือแม้ทุคติอย่างใดอย่างหนึ่งไม่ปรากฏเพราะกรรมที่เกิดจากอโลภะ เพราะกรรมที่เกิดจากอโทสะ และเพราะกรรมที่เกิดจากอโมหะ แท้จริง เทวดามนุษย์ทั้งหลาย หรือแม้สุคติอย่างใดอย่างหนึ่ง ย่อมปรากฏเพราะกรรมที่เกิดจากอโลภะ เพราะกรรมที่เกิดจากอโทสะ และเพราะกรรมที่เกิด จากอโมหะ..."

สัง.นิ.(แปล) ๑๖/๗๙ **นตุมหสูตร**

อัง.ฉัก. (แปล) ๒๒/๔๙๐ **นิทานสูตร**

ม.มู. (แปล) ๑๒/๒๔๕-๒๖๖ **อลคัททูปมสูตร**

[๒๗] **อัง.ฉักก.**(แปล) ๒๒/๖๑๗-๖๑๘ **ตติยอภัพพัฏฐานสูตร**

ศรัทธาเลื่อมใส**นักบวชชีเปลือยว่าเป็นพระอรหันต์ชั้นดี** กลับเห็นผิดไปว่า พระพุทธเจ้านั้น ไม่ใช่พระอริยเจ้า ไม่ได้เป็นพระอรหันต์หรือหวงความเป็นพระอรหันต์ไว้แต่เพียงผู้เดียว[๒๘]

๕. คนที่ทำการข่มขืนกระทำชำเราภิกษุณี เช่น นันทมานพ ได้ข่มขืนท่านพระอุบลวรรณาเถรี[๒๙] เป็นต้น

๖. ภิกษุหรือภิกษุณีผู้ที่ต้องอาบัติสังฆาทิเสสแล้ว ไม่ได้อยู่ปริวาสกรรม หรือต้องอาบัติปาราชิก ขาดจากความเป็นพระแล้ว แม้จะดำรงตนอยู่ในเพศบรรพชิตต่อไป ก็ไม่ได้บรรลุธรรม

๗. คนที่ปลอมบวชเป็นภิกษุ-ภิกษุณี[๓๐]

๙. สัตว์เดรัจฉานทุกประเภท* แม้นาคโอปปาติกะมีฤทธิ์ สามารถแปลงกาย เป็นเพศมนุษย์ เข้ามาบวชเป็นภิกษุ ก็ไม่สามารถบรรลุมรรคผลนิพพานได้

๑๐. บุคคลผู้ไม่มีศรัทธาในพระรัตนตรัย

---

[๒๘] **ที.ปา.**(แปล) ๑๑/๑-๓๔ **ปาฎิกสูตร**,
ที.สี.(แปล) ๙/๑๕๑-๑๕๘, **มหาลิสูตร**และอรรถกถา

[๒๙] **ธ.ป.** (แปล) ๓/๒๑๔-๒๑๘ เรื่องพระอุบลวรรณาเถรี

[๓๐] ในสมัยพุทธกาล **สุสิมปริพพาชก** นักบวชภายนอกศาสนา เคยบวชเพื่อขโมยธรรมในธรรมวินัยที่พระพุทธเจ้าได้กล่าวไว้ดีแล้ว มีโทษมาก เป็นบาปหนัก คือ ผลเป็นทุกข์และเผ็ดร้อนกว่าการเสวยทุกข์และโทมนัสนั้น ทั้งยังเป็นไปเพื่อวินิบาต (ปราศจากความสุข)
สัง.นิ. (แปล) ๑๖/๑๔๓-๑๔๙ **สุสิมปริพพาชกสูตร**

***หมายเหตุ** ไม่ใช่เพียงแค่สัตว์เดรัจฉานเท่านั้นที่ไม่สามารถบรรลุมรรค-ผล นิพพานได้ แม้**เปรตทุกประเภท** รวมถึงนักบวชที่เป็นสามเณร สามเณรีทั้งหลาย เป็นอนุปสัมบัน หรือผู้ที่เป็นอุบาสก อุบาสิกา ยังดำรงตนอยู่ในเพศคฤหัสถ์ ก็ไม่สามารถจะบรรลุธรรมได้เช่นกัน ดูเพิ่มเติมใน **ขุ.อป.** (แปล) ๓๒/๑๓๙-๑๔๓,**ปิยังกรสูตร**,**ปุนัพพสุสูตร**และอรรถกถา
ขุ.อป. ๓๓/๑๔๕-๑๔๘ **จันทนมาลิยเถราปทาน**
ข้อมูลเพิ่มเติมจาก-โทณพราหมณ์ อรหันตสาวกในอกนิฏฐิพรหมโลก

๑๑. บุคคลผู้ไม่มีฉันทะยินดีในการธรรม

๑๒. บุคคลผู้โง่เขลาไม่มีปัญญาพอที่จะเข้าใจธรรมได้[๓๑]

ภิกษุหรือภิกษุณีทั้งหลาย หรือว่า บุคคลอื่นใดผู้ที่มีจิตไม่บริสุทธิ์ มีพฤติกรรมเข้าข่ายเป็นอริยุปวาท แม้ในขณะที่ฟังธรรม ก็ไม่สามารถจะบรรลุมรรคผล นิพพานได้ หรือไม่ได้รับประโยชน์ แม้จากการฟังธรรม คือ

๑๓.ผู้ไม่ตั้งใจฟังด้วยดี

๑๔. ผู้ไม่เงี่ยโสตสดับ

๑๕. ผู้ไม่ตั้งใจใฝ่รู้

๑๖. ผู้ถือเอาแต่สิ่งที่ไม่เป็นประโยชน์

๑๗.ผู้ทิ้งสิ่งที่เป็นประโยชน์

๑๘.ผู้ไม่มีศรัทธาเลื่อมใสในธรรมจริงๆ ฟังสักแต่ว่าฟังโดยไม่มีโยนิโสมนสิการ ไม่ใคร่ครวญพิจารณาอย่างลึกซึ้ง ไม่ได้ปฏิบัติตามหลักการฟังที่ถูกต้อง[๓๒]

๑๙.ผู้วิพากษ์วิจารณ์คำพูดว่า นั่นพูดเรื่องอะไร

๒๐. ผู้วิพากษ์วิจารณ์บุคคลผู้พูดว่า คนนั้นกำลังพูดอะไร ใครจะฟังรู้เรื่อง

๒๑. ผู้วิพากษ์วิจารณ์ตน

๒๒. ผู้ถือตัวว่า รู้ในสิ่งที่ตนยังไม่รู้

๒๓.ผู้คิดลบหลู่คุณท่าน ในขณะฟังธรรม

---

[๓๑] **อัง.จตุกก.**(แปล) ๒๑/๒๐๒ **อุคฆฏิตัญญูสูตร**
อภิ.ปุ. (แปล) ๓๖/๑๔๘-๑๕๑/๑๘๖-๑๘๗

[๓๒] **อัง.ปัญจก.**(แปล) ๒๒/๖๑๓ **สุสสูสติสูตร**

๒๔.ผู้มีจิตแข่งดี คอยจับผิดในขณะฟังธรรม

๒๕.ผู้มีจิตกระทบ มีจิตกระด้างในผู้แสดงธรรม

๒๖. ผู้มีปัญญาทราม โง่เขลา เป็นใบ้บ้าไม่ปกติ[๓๓]

โดยปกติ พุทธบริษัททั้งหลายในสมัยพุทธกาลหรือหลังพุทธปรินิพพาน ไม่ว่าจะเป็นภิกษุ ภิกษุณี สามเณร สามเณรี อุบาสก อุบาสิกา หรือบุคคลอื่นใดที่ได้สั่งสมอุปนิสัยแห่งการบรรลุธรรมไว้ในภพชาติก่อน และไม่ได้ทำผิดในเรื่องอริยุปวาท เมื่อได้มาฟังธรรมจากพระพุทธเจ้าหรืออริยสาวก ดำรงตนอยู่ในเพศบรรพชิต ได้ปฏิบัติธรรมอย่างถูกต้องตามพุทธวิธีตามกฎแห่งการบรรลุธรรม ย่อมได้สำเร็จมรรคผลและนิพพาน ตามกำลังแห่งบุญนั้นของตน **ส่วนบุคคลผู้ที่ได้ทำอริยุปวาทกรรมแล้ว แม้จะพยายามประพฤติปฏิบัติธรรมเคร่งครัดอย่างไร ก็เพียงแค่เคร่งครัดแต่ภายนอกตามรูปแบบ** แม้จะยังสวดมนต์ไหว้พระ ลงอุโบสถ ปลงอาบัติก็สักแต่ว่า ทำไปตามหน้าที่เท่านั้น แต่ไม่สามารถเจริญก้าวหน้าในศีล สมาธิและปัญญา หรือไม่อาจบรรลุมรรคผลนิพพานได้[๓๔] เพราะถูกอกุศลกรรม มีอริยุปวาทเป็นต้นปิดกั้น ขัดขวางไม่ให้บรรลุ**โลกุตรธรรม** กล่าวคือ ถึงแม้ผู้นั้นจะตั้งใจปฏิบัติธรรมอย่างเข้มงวด เป็นระยะยาวนานแค่ไหน แต่จะไม่สามารถตรัสรู้ธรรมได้ ทำให้การปฏิบัติธรรมไม่ก้าวหน้า ไม่อาจบรรลุธรรมขั้นสูงยิ่งๆขึ้นไปได้ คุณวิเศษที่ควรจะได้จาก**การประพฤติ**

---

[๓๓] **อัง.ปัญจก.**(แปล) ๒๒/๒๔๙-๒๕๑ **สัมมัตตนิยาม** สูตรที่๑-๒

[๓๔] **ม.อุ.**(แปล) ๑๔/๒๕๖-๒๖๗ **ภูมิชสูตร**

ธรรม จะกลายเป็นหมัน หยุดชะงัก และไม่สามารถเจริญงอกงามในธรรมวินัยต่อไปได้อีก

เมื่ออริยุปวาทกรรม ออกฤทธิ์ ส่งผล จะทำให้บุญกุศล คือ ศีล สมาธิและปัญญาที่จะเป็นพื้นฐานรองรับมรรคผลนิพพานนั้นเสื่อมไปพร้อมทั้งอกุศลกรรมนั้นทำหน้าที่ปิดกั้น ขัดขวางการบรรลุโลกุตตรธรรมโดยอัตโนมัติ เหมือนบุคคลที่โดนฟ้าผ่า ถูกไฟฟ้าแรงสูงช็อต โอกาสที่จะรอดชีวิตนั้นคงเหลือน้อย หรือเหมือนคนที่หลงดื่มยาพิษชนิดร้ายแรง กำลังของร่างกายต้านทานไม่ไหวเพราะอวัยวะต่างๆถูกยาพิษเข้าไปทำลายหมดแล้ว โอกาสจะรอดนั้นเป็นไปได้ยาก หรือเหมือนบุคคลที่ถูกยิงด้วยปืนลูกโม่,ปืนลูกดอก หรือโดนยิงด้วยลูกธนูอาบยาพิษ หากยังไม่ได้เอาลูกกระสุนออก ยังไม่ได้ถอนพิษออกจากร่างกายให้หมด ก็ยากที่จะฟื้นฟูร่างกายให้แข็งแรงเป็นปกติ เหมือนไขมันอุดตันเส้นเลือดสมอง หรือ หลอดเลือดหัวใจอย่างรุนแรงจนกลายเป็นโรคอัมพฤกษ์ อัมพาต เส้นเลือดในสมองแตก โรคกล้ามเนื้อหัวใจตายเฉียบพลัน เหมือนคนติดเชื้อเอดส์ (HIV)ขั้นสุดท้าย จนร่างกายอ่อนแอ ไม่มีภูมิคุ้มกัน เนื่องจากภูมิต้านทานในร่างกายถูกทำลายหมดแล้ว นอนรอคอยวันตายอย่างเดียว เหมือนผู้ป่วยโรคมะเร็งระยะสุดท้าย ร่างกายมีเซลล์มะเร็งมากเกินไป จนภูมิต้านทานสู้รับไม่ไหว เยียวยาไม่ได้ มีแต่อาการทรุดหนักลงไปเรื่อยๆอย่างเดียว ฉะนั้น

๕.หลักความเชื่อที่ถูกต้อง

โดยปกติคนเราส่วนใหญ่จะเชื่อเรื่องอะไร อย่างไร มักจะเป็นไปตามหลักความเชื่อโดยทั่วไป ดังนี้

เชื่อด้วยการฟังตามกันมา

เชื่อด้วยการถือสืบ ๆ กันมา

เชื่อด้วยการเล่าลือ

เชื่อด้วยการอ้างตำราหรือคัมภีร์

เชื่อเพราะตรรกะ(การคิดเอาเอง)

เชื่อเพราะการอนุมาน เปรียบเทียบ

เชื่อด้วยการคิดตรองตามแนวเหตุผล

เชื่อเพราะเข้าได้กับทฤษฎีที่พินิจไว้แล้ว

เชื่อเพราะมองเห็นรูปลักษณะน่าจะเป็นไปได้

เชื่อเพราะนับถือว่า ท่านสมณะนี้เป็นครูของเรา

ความเชื่อในลักษณะเช่นนี้ ทางพระพุทธศาสนามองว่า ยังไม่แน่นอนตายตัว อาจจะเป็นจริงหรือไม่เป็นจริงก็ได้ เพราะยังพิสูจน์ไม่ได้ด้วยประสบการณ์ของตนเอง ด้วยเหตุนี้ พระพุทธเจ้าผู้เป็นสัพพัญญูทรงรู้แจ้งสรรพสิ่งตามเป็นจริง เมื่อมีคนมาทูลถามในเรื่องที่เขายังไม่สามารถเข้าใจได้ พิสูจน์ด้วยประสบการณ์ตรงยังไม่ได้ หรือไม่สามารถรู้แจ้งด้วยปัญญาของตนเอง จึงตรัสบอกหลักวิธีการวางตัว วางใจในเรื่องเหล่านี้ไว้ ดังนี้

อย่าพึ่งปลงใจเชื่อด้วยการฟังตามกันมา

อย่าพึ่งปลงใจเชื่อด้วยการถือสืบ ๆ กันมา

อย่าพึ่งปลงใจเชื่อด้วยการเล่าลือ

อย่าพึ่งปลงใจเชื่อด้วยการอ้างตำราหรือคัมภีร์

อย่าพึ่งปลงใจเชื่อเพราะตรรกะ(การคิดเอาเอง)

อย่าพึ่งปลงใจเชื่อเพราะการอนุมาน หรือ การคาดคะเนเอาเองตามหลักเหตุผลที่คิดว่าน่าจะเป็นไปได้

อย่าพึ่งปลงใจเชื่อด้วยการคิดตรองตามแนวเหตุผล

อย่าพึ่งปลงใจเชื่อเพราะเข้าได้กับทฤษฎีที่พินิจไว้แล้ว

อย่าพึ่งปลงใจเชื่อ เพราะมองเห็นรูปลักษณะน่าจะเป็นไปได้

อย่าพึ่งปลงใจเชื่อ เพราะนับถือว่า ท่านสมณะนี้เป็นครูหรือเป็นพระศาสดาของเรา[๓๕]

ครั้นแล้ว พระองค์ จึงได้ตรัสบอกวิธีการวางใจให้ถูกต้อง โดยมีหลักคิดอย่างแยบคาย เพื่อสอบสวนสืบค้นให้เห็นความจริงว่า เมื่อกิเลส คือ ความโลภ ความโกรธ และ

---

[๓๕] "...ศาสดาบางท่านในโลกนี้เป็นผู้มีศีลไม่บริสุทธิ์...มีอาชีพไม่บริสุทธิ์...มีธรรมเทศนาไม่บริสุทธิ์...มีเวยยากรณะไม่บริสุทธิ์...มีญาณทัสสนะไม่บริสุทธิ์ แต่ปฏิญญาว่า "เราเป็นผู้มีศีลบริสุทธิ์ มีอาชีพบริสุทธิ์...มีธรรมเทศนาบริสุทธิ์...มีเวยยากรณะบริสุทธิ์...มีญาณทัสสนะบริสุทธิ์..." ดูเพิ่มใน **อัง.ปัญจก.**(แปล) ๒๒/๑๗๐-๑๗๔ **กกุธเถรสูตร**

"ภิกษุทั้งหลาย ผ้ากัมพลทอด้วยผมคน บัณฑิตเรียกว่า เลวกว่าผ้าที่ช่างหูกทอแล้วทุกชนิด ผ้ากัมพลทอด้วยผมคน ในฤดูหนาวก็เย็น ในฤดูร้อนก็ร้อนสีไม่สวย มีกลิ่นเหม็น เนื้อผ้าไม่อ่อนนุ่ม แม้ฉันใด วาทะ (คำสอน)ของเจ้าลัทธิ ชื่อมักขลิ ก็ฉันนั้นเหมือนกัน บัณฑิตกล่าวว่า เลวกว่าวาทะของสมณะทุกจำพวก"

อัง.ติก.(แปล)๒๐/๓๘๖ **เกสกัมพลสูตร**

ความหลงผิด เกิดขึ้นครอบงำจิตใจ และไม่มีปัญญาสลัดออก กิเลส คือ โลภะ โทสะและโมหะเหล่านี้ เป็นกุศลหรืออกุศล มีโทษหรือไม่มีโทษ ผู้รู้ติเตียนหรือผู้รู้สรรเสริญ บุคคลผู้ที่ถือปฏิบัติตามแล้ว ย่อมเป็นไปเพื่อไม่เกื้อกูล เพื่อทุกข์หรือเพื่อเกื้อกูล เพื่อสุข แต่ความจริงมีอยู่ว่า เมื่อผู้คนถูกกิเลสเหล่านี้ครอบงำจิตใจ ย่อมประพฤติปฏิบัติผิดด้วยการฆ่าสัตว์ ลักทรัพย์ ล่วงเกินภรรยาของผู้อื่น พูดเท็จบ้าง ชักชวนผู้อื่นเพื่อสิ่งที่ไม่เกื้อกูล หรือเพื่อทุกข์[๓๖]

เมื่อใดที่ท่านทั้งหลายพึงรู้ด้วยตนเองว่า สิ่งเหล่านี้เป็นอกุศล มีโทษ ผู้รู้ติเตียน บุคคลผู้ที่ถือปฏิบัติตามแล้ว ย่อมเป็นไปเพื่อไม่เกื้อกูล เพื่อทุกข์ เมื่อนั้น ท่านทั้งหลายควรละสิ่งเหล่านั้นเสีย แม้ในทางตรงข้าม เมื่อคนมีคุณธรรมเหล่านี้ คือ อโลภะ (ความไม่โลภ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่เสียสละ) อโทสะ (เมตตา) อโมหะ (ปัญญาหรือสัมมาทิฏฐิ) ชื่อว่า เป็นกุศล ผู้รู้สรรเสริญ บุคคลที่ปฏิบัติตามแล้ว ย่อมเป็นไปเพื่อเกื้อกูล เพื่อความสุข ตลอดกาลนาน ถ้าหากเรา ได้เข้าใจในหลักการเหล่านี้ด้วยปัญญา

---

[๓๖] พวก**กาลามะชาวเกสปุตตนิคม**ได้กราบทูลพระผู้มีพระภาคดังนี้ว่า ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ มีสมณพราหมณ์ (นักบวชและนักปราชญ์ นักวิชาการ)หลายกลุ่มมายังเกสปุตตนิคม แสดงประกาศวาทะหลักคำสอนของตนเท่านั้น แต่กระทบกระเทียบ ดูหมิ่น กล่าวข่มวาทะของผู้อื่นทำให้ไม่น่าเชื่อถือ ข้าพระองค์ทั้งหลายมีความสงสัยลังเลใจในสมณพราหมณ์เหล่านั้นว่า “ใครพูดจริง ใครพูดเท็จ”

อัง.ติก.(แปล) ๒๐/๒๕๕-๒๖๓ **เกสปุตติสูตร**

อย่างถูกต้องแล้ว จะทำให้ตัดสินใจได้ด้วยตนเองว่า จะเชื่อหรือไม่เชื่อในคำสอนของเจ้าสำนัก เจ้าลัทธิ ผู้เป็นศาสดา คณะจารย์เหล่านั้น โดยไม่ต้องมีความลังเลสงสัยเหลืออยู่เลย

หลักศรัทธา หรือความเชื่อที่ถูกต้องในพระพุทธศาสนานั้น ต้องมีปัญญากำกับ และตั้งอยู่บนพื้นฐานแห่งความเชื่อการตรัสรู้ของพระศาสดาและเชื่อมั่นในกฎแห่งกรรม มีองค์ประกอบ ดังนี้

๑.กัมมสัทธา ได้แก่ เชื่อกฎแห่งกรรม[๓๗] เชื่อว่ากรรม คือ ความคิด การพูด พฤติกรรมแสดงออกทางกาย การกระทำความดี ความชั่ว การทำบุญและบาป **มีอยู่จริง** เชื่อว่าเมื่อมีกรรมต้องมีผลของกรรมตามมา การกระทำทั้งหลายนั้น ย่อมไม่ว่างเปล่าจากผลตามมา และเชื่อว่าผลที่น่าปรารถนาทั้งหลายนั้น ต้องเกิดจากกุศลกรรมการกระทำที่ถูกต้องดีงามเท่านั้น มิใช่เกิดจากการอ้อนวอน หรือนอนคอยโชคช่วย โดยไม่ได้ลงมือทำ

๒. วิปากสัทธา ได้แก่ เชื่อผลของกรรม คือ เชื่อว่าผลของกรรมมีจริง กรรมที่ทำแล้วต้องมีผลตามมา และผลที่ดีงามอันพึง

---

[๓๗] เหตุให้เกิดของอกุศลกรรม แบ่งออกเป็น ๓ ประการ คือ ๑. โลภะ (ความอยากได้) เป็นเหตุให้เกิดกรรม๒. โทสะ (ความคิดประทุษร้าย) เป็นเหตุให้เกิดกรรม๓. โมหะ (ความหลง) เป็นเหตุให้เกิดกรรม

อัง.เอกก. (แปล) ๒๐/๓๘ **เอกธัมมบาลี**

อัง.ติก. (แปล) ๒๐/๑๘๖-๑๘๘, **อัง.ฉัก.** (แปล) ๒๒/๔๙๐

ม.มู.(แปล) ๑๒/๘๑-๑๐๐ **สัมมาทิฏฐิสูตร**

อัง.ทสก.(แปล) ๒๔/๒๔๖ **พีชสูตร**

ขุ.อิติ. (แปล) ๒๕/๔๒๘ **สัมมาทิฏฐิกสูตร**

ปรารถนานั้น ได้เกิดจากพลังแห่งบุญ หรือกุศลกรรม ส่วนผลเลวร้ายไม่น่าปรารถนา ได้เกิดจากพลังแห่งบาปหรืออกุศลกรรม เพราะว่า เหตุกับผลย่อมสอดคล้องกัน กรรมกับวิบาก ต้องสอดรับกันเสมอ เหตุดีก่อให้เกิดผลดี เหตุไม่ดีย่อมก่อให้เกิดผลร้าย เพราะผลทั้งปวงที่เกิดขึ้นและที่เราได้รับ ย่อมสืบเนื่องมาจาเหตุที่สร้างไว้นั่นเอง[๓๘] ไม่ได้เกิดมาจากการดลบันดาลของใครทั้งสิ้น

๓. กัมมัสสกตาสัทธา ได้แก่ เชื่อว่า สัตว์โลกทั้งหลายล้วนมีกรรมเป็นของของตน คือ แต่ละคนได้สร้างกรรมมาไม่เหมือนกันและไม่เท่ากัน แต่ละคนก็มีกรรมแตกต่างกันไป มีวิธีการใช้ความคิดอ่าน มีศิลปะในการพูด และมีพฤติกรรมการเดิน การยืน การนั่ง การนอนแตกต่างกันไป แม้ขณะที่เห็น ได้ยิน ได้กลิ่น หรือลิ้มรสในสิ่งเดียวกัน ในขณะเดียวกัน ก็นึกคิดไม่เหมือนกัน ทั้งนี้ เพราะแต่ละคน ย่อมนึกคิดปรุงแต่งไปตามวิบาก

---

[๓๘] พระตถาคตทรงทราบว่า “ข้อที่กายทุจริต...วจีทุจริต ...มโนทุจริต จะพึงเกิดผลที่น่าปรารถนาน่าใคร่ น่าพอใจ นี้ไม่ใช่ฐานะไม่ใช่โอกาสที่จะมีได้ แต่ข้อที่กายทุจริต...วจีทุจริต ...มโนทุจริต จะพึงเกิดผลที่ไม่น่าปรารถนา ไม่น่าใคร่ ไม่น่าพอใจ นี้แลเป็นฐานะที่มีได้เป็นได้ พระตถาคตทรงทราบว่า ข้อที่กายสุจริต...วจีสุจริต...มโนสุจริตจะพึงเกิดผลที่ไม่น่าปรารถนาไม่น่าใคร่ ไม่น่าพอใจ นี้ไม่ใช่ฐานะไม่ใช่โอกาสที่จะมีได้ แต่ข้อที่กายสุจริต...วจีสุจริต...มโนสุจริตจะพึงเกิดผลที่น่าปรารถนา น่าใคร่ น่าพอใจ นี้แลเป็นฐานะที่มีได้เป็นได้ พระตถาคตทรงทราบว่า ข้อที่บุคคลผู้มีความพรั่งพร้อมด้วยกายทุจริต...วจีทุจริต ...มโนทุจริต หลังจากตายแล้วจะพึงเข้าถึงสุคติโลกสวรรค์ เพราะกายทุจริตนั้นเป็นเหตุเป็นปัจจัย นี้ไม่ใช่ฐานะไม่ใช่โอกาสที่จะมีได้ แต่ข้อที่บุคคลผู้มีความพรั่งพร้อมด้วยกายทุจริต...วจีทุจริต ...มโนทุจริต หลังจากตายแล้วจะพึงเข้าถึงอบาย ทุคคติ วินิบาตนรก เพราะกายทุจริตนั้นเป็นเหตุเป็นปัจจัย นี้แลเป็นฐานะที่มีได้เป็นได้...”

อภิ.วิ.(แปล) ๓๕/๕๒๑-๕๒๒

กรรมที่ตนทำมาหรือ ตามพื้นฐานประสบการณ์ชีวิตที่ตนได้สัมผัสมา ทั้งนี้ เพราะกรรมนี้ ย่อมทำหน้าที่จำแนกให้สัตว์มีลักษณะอาการเลว หรือประณีตแตกต่างกันไป และสัตว์โลกทั้งหลาย ล้วนเป็นไปตามกรรมที่ตนเองได้ทำไว้ [๓๙] ดังนั้น ใครทำกรรมใดไว้ ไม่ว่าจะเป็นกรรมดีหรือชั่ว เป็นกุศลหรืออกุศล เป็นบุญหรือเป็นบาป ผู้นั้น จะต้องรับผิดชอบต่อการกระทำของตนนั้นๆ คือจะต้องได้รับผลกรรมที่ตนได้ทำไว้อย่างแน่นอน เหมือนปลูกพืชเช่นไร ย่อมได้ผลเช่นนั้น[๔๐] กล่าวคือ ปลูกเมล็ดพริก ย่อมได้ดอกและผลเป็นพริก ปลูกเมล็ดมะเขือ ย่อมได้ดอกและผลเป็นมะเขือ

---

[๓๙] "สัตว์โลกทั้งหลาย ย่อมเป็นไปตามกรรมที่ทำไว้ กรรมนั่นแหละ ทำให้สัตว์โลกมีความแตกต่างกันไป เพราะสัตว์โลกทั้งหลายล้วนมีกรรมเป็นของๆตน มีกรรมเป็นมรดกมีกรรมเป็นตัวชักนำเกิดมีกรรมเชื่อมโยงเกี่ยวพันดังญาติพี่น้องมีกรรมเป็นที่พึ่งอาศัยใครทำกรรมใดไว้ เป็นกรรมดีก็ตามเป็นกรรมชั่วก็ตามเขาจะต้องเป็นผู้รับผลของกรรมนั้น เหมือนปลูกพืชชนิดใดย่อมได้ผลชนิดนั้นอย่างแน่นอน"

อัง.ปัญจก.(แปล) ๒๒/๙๙-๑๐๔ **ฐานสูตร**

[๔๐] กายกรรม...วจีกรรม...มโนกรรมที่ถือปฏิบัติให้บริบูรณ์ตามสมควรแก่ทิฏฐิ เจตนา ความปรารถนา ความตั้งใจ และสังขารทั้งหลายของบุคคลผู้มี**มิจฉาทิฏฐิ** ...ย่อมเป็นไปเพื่อผลที่ไม่น่าปรารถนา ไม่น่าใคร่ ไม่น่าพอใจ ไม่เกื้อกูล เป็นทุกข์ ข้อนั้นเพราะทิฏฐิเลวทราม เปรียบเหมือนเมล็ดสะเดา เมล็ดบวบขม หรือเมล็ดน้ำเต้าขมที่บุคคลเพาะไว้ในดินชุ่มชื้น รสดินและรสน้ำที่มันดูดซับเอาไว้ทั้งหมดย่อมเป็นไปเพื่อความเป็นของขม เผ็ดร้อน ไม่น่ายินดี ข้อนั้นเพราะเมล็ดสะเดาเป็นต้นนั้นเลว ส่วนกายกรรม...วจีกรรม...มโนกรรมที่ถือปฏิบัติให้บริบูรณ์ตามสมควรแก่ทิฏฐิ เจตนา ความปรารถนา ความตั้งใจ และสังขารทั้งหลายของบุคคลผู้**มีสัมมาทิฏฐิ**...ย่อมเป็นไปเพื่อผลที่น่าปรารถนา น่าใคร่ น่าพอใจ เกื้อกูล เป็นสุข ข้อนั้นเพราะทิฏฐิดี เปรียบเหมือนพันธุ์อ้อย พันธุ์ข้าวสาลี หรือเมล็ดจันทน์ที่บุคคลเพาะไว้ในดินชุ่มชื้น รสดินและรสน้ำที่มันดูดซับเอาไว้ทั้งหมดย่อมเป็นไปเพื่อความเป็นของหวาน น่าอร่อย น่าชื่นใจ ข้อนั้นเพราะพันธุ์อ้อยเป็นต้นนั้นดี

อัง.ทสก.(แปล) ๒๔/๒๔๖ **พีชสูตร**

๔. ตถาคตโพธิสัทธา ได้แก่ มีความศรัทธาเชื่อมั่นในการตรัสรู้ของพระพุทธเจ้า[๔๑] มีความมั่นใจในพระตถาคตว่าทรงเป็นพระสัมมาสัมพุทธะ ทรงพระคุณทั้ง ๙ ประการจริง* ได้แสดงธรรมไว้ถูกต้องดีแล้ว ทรงบัญญัติวินัยไว้ด้วยดี ทรงเป็นผู้นำทางที่

---

[๔๑] **อัง.สัตตก.**(แปล) ๒๓/๕-๗ **วิตถตพลสูตร**

* พระพุทธคุณ ๙ คือ ๑. ชื่อว่าเป็นพระอรหันต์ เพราะห่างไกลจากกิเลส, **๒. ชื่อว่าตรัสรู้ด้วยพระองค์เองโดยชอบ** เพราะตรัสรู้ธรรมทั้งปวงโดยชอบและด้วยพระองค์เอง **๓. ชื่อว่าเพียบพร้อมด้วยวิชชาและจรณะ** วิชชา ได้แก่ **วิชชา** ๓ และวิชชา ๘ วิชชา ๓ คือ(๑) ปุพเพนิวาสานุสสติญาณ ความรู้ที่ระลึกชาติได้ (๒) จุตูปปาตญาณ ความรู้จุติและอุบัติของสัตว์(๓) อาสวักขยญาณ ความรู้ที่ทำให้สิ้นอาสวะ **วิชชา** ๘ คือ (๑) วิปัสสนาญาณ ญาณที่เป็นวิปัสสนา(๒) มโนมยิทธิ มีฤทธิ์ทางใจ (๓) อิทธิวิธิ แสดงฤทธิ์ได้ต่าง ๆ (๔) ทิพพโสต หูทิพย์ (๕) เจโตปริยญาณ กำหนดรู้จิตผู้อื่นได้ (๖) ปุพเพนิวาสานุสสติญาณ ความรู้ที่ระลึกชาติได้ (๗) ทิพพจักขุ ตาทิพย์ หรือเรียก จุตูปปาตญาณ (๘) อาสวักขยญาณ ความรู้ที่ทำให้สิ้นอาสวะ **จรณะ** ๑๕ คือ (๑) สีลสัมปทาความถึงพร้อมด้วยศีล (๒) อินทรียสังวร ความสำรวมอินทรีย์ (๓) โภชเนมัตตัญญุตา ความเป็นผู้รู้จักประมาณในการบริโภค (๔) ชาคริยานุโยค การหมั่นประกอบความเพียรเป็นเครื่องตื่น (๕) มีศรัทธา(๖) มีหิริ (๗) มีโอตตัปปะ (๘) เป็นพหูสูต (๙) วิริยารัมภะ ปรารภความเพียร (๑๐) มีสติมั่นคง(๑๑) มีปัญญา (๑๒) ปฐมฌาน (๑๓) ทุติยฌาน (๑๔) ตติยฌาน (๑๕) จตุตถฌาน **๔. ชื่อว่าผู้เสด็จไปดี** เพราะทรงดำเนินรุดหน้าไปไม่หวนกลับคืนมาหากิเลสที่ทรงละได้แล้ว๕. ชื่อว่าผู้รู้แจ้งโลก เพราะทรงรู้แจ้งโลก เหตุเกิดแห่งโลก ความดับโลก วิธีปฏิบัติให้ลุถึงความดับโลก (ทุกข์, สมุทัย, นิโรธ และมรรค) และทรงรู้แจ้งโลกทั้งสาม คือ สังขารโลก สัตวโลก และโอกาสโลก **๖. ชื่อว่าสารถีฝึกผู้ที่ควรฝึกได้อย่างยอดเยี่ยม** เพราะทรงฝึกผู้ที่ควรฝึกฝน ทั้งเทวดา มนุษย์อมนุษย์ สัตว์ดิรัจฉานด้วยอุบายต่าง ๆ **๗. ชื่อว่าเป็นศาสดาของเทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย** เพราะทรงสั่งสอนทั้งเทวดาและมนุษย์ ด้วยประโยชน์ในโลกนี้และประโยชน์ในโลกหน้า ผู้ปฏิบัติตามแล้วสำเร็จมรรคผลในโลกนี้บ้าง จุติไปเกิดในสวรรค์กลับมาฟังธรรมแล้วสำเร็จมรรคผลบ้าง ทรงช่วยเหลือหมู่สัตว์ให้พ้นความกันดารคือความเกิด **๘. ชื่อว่าเป็นพระพุทธเจ้า** เพราะรู้สิ่งที่ควรรู้ทั้งหมด ด้วยพระองค์เองและทรงสอนให้ผู้อื่นรู้ตาม **๙.ชื่อว่าเป็นพระผู้มีพระภาค** เพราะ (๑) ทรงมีโชค (๒) ทรงทำลายข้าศึกคือกิเลส **สัง.สฬา.** (แปล) ๑๘/๓๕๘-๓๕๙

แสดงให้เห็นว่า มนุษย์หากฝึกตนตามอริยมรรคมีองค์ ๘ ก็สามารถบรรลุมรรคผลนิพพานได้ดังที่พระพุทธองค์ได้ทรงบำเพ็ญไว้เป็นแบบอย่างของสาวก

ถ้าหากศรัทธาไม่ประกอบด้วยปัญญา ศรัทธานั้นย่อมหลงทิศทาง เป็นศรัทธาที่มืดบอด เป็นอันตรายต่อการเจริญก้าวหน้าในทางโลกและทางธรรม เช่น ความศรัทธาเลื่อมใสในตัวบุคคลโดยไม่มีปัญญากำกับ ทำให้เกิดอริยุปวาทได้ง่าย มีผลร้ายตามมาอย่างไม่คาดคิด เหมือนกรณีของ **ภิกษุณี** ชื่อ **ถุลลติสสา** เกิดความไม่พอใจที่ท่านพระมหากัสสปะ มาให้โอวาทภิกษุณีต่อหน้าท่านพระอานนท์ ผู้ที่ตนมีความเคารพนับถือ และคิดว่ามีความแตกฉานในธรรมมากกว่า จึงพูดเหน็บแนมออกไปว่า ‘เพราะเหตุไร พระคุณเจ้ามหากัสสปะจึงกล่าวสอนธรรมต่อหน้าพระอานนท์ผู้เป็นเจ้า ผู้เป็นมุนีปราดเปรื่อง **เปรียบเหมือนพ่อค้าเข็ม เอาเข็มมาขายในร้านของนายช่างเข็ม** ฉะนั้น’[๔๒] ภิกษุณีรูปนี้ มีสติปัญญาน้อย เมื่อเห็นคนอื่นว่ากล่าวตำหนิคนที่ตัวเองรัก ศรัทธาเลื่อมใส ก็เกิดความไม่พอใจและอยากปกป้อง

---

[๔๒] **สัง.นิ.**(แปล) ๑๖/๒๕๓-๒๕๔ **อุปัสสยสูตร**และอรรถกถา

อีกทั้งเธอคงไม่รู้ว่า ท่านพระอานนท์นั้น**เป็นเพียงแค่พระโพธิสัตว์** ยังไม่ได้บรรลุมรรคผลนิพพานแต่อย่างใด* คุณธรรมยังห่างไกลกันอย่างมากกับ**ท่านพระมหากัสสปะ**ซึ่ง**เป็นพระอรหันต์** ผู้มีคุณธรรมคล้ายกับพระศาสดา และเธอคงจะได้ฟังธรรมจากพระอานนท์เป็นส่วนใหญ่ แต่วันนี้มีพระเถระรูปอื่น มาสอนธรรมต่อหน้าพระที่ตัวเองศรัทธา คงนึกหมั่นไส้ว่า "ท่านรูปนี้เป็นใคร เก่งมาจากไหน ถือดีอย่างไร ถึงกล้ามาพูดอวดดีข่มพระของฉันได้และคงคิดว่าท่านพระอานนท์คงรู้ธรรมะดีกว่าท่านพระมหากัสสปะแน่นอน"

เมื่อมั่นใจเช่นนี้ จึงพูดออกไปอย่างนั้น คำพูดนี้ ถือว่าเป็น**อริยุปวาทกรรมเรียบร้อยแล้ว** แม้เธอจะรู้ตัวหรือไม่ก็ตาม ถือว่า เป็นกรรมหนัก ยากที่จะแก้ไข ซึ่งเป็นเหตุให้ภิกษุณีรูปนี้ มีอันเป็นไป คือ อยู่ในเพศบรรพชิตต่อไปไม่ได้ ต้องสึกเป็นคฤหัสถ์สถานเดียว

คนทั่วไปมักจะตัดสินคนอื่นว่าดี-ชั่ว ถูก-ผิด ฉลาด-โง่ โดยการเปรียบเทียบจากคุณสมบัติที่เห็นจากภายนอก แบบฉาบฉวยผิวเผิน และแฝงด้วยอคติลำเอียง แต่ไม่ได้ดูจาก

---

* **ท่านพระอานนท์** พุทธอนุชาในคัมภีร์พระไตรปิฎกและอรรถกถา ได้บันทึกไว้ว่า ท่านได้บรรลุโสดาบันเพราะฟังธรรมจาก**ท่านพระปุณณมันตานีบุตร** ได้บรรลุธรรมเป็นพระอรหันต์ในวัน**ปฐมสังคายนา** และได้ปรินิพพานไปแล้วไม่สามารถกลับมาเกิดอีกได้ **แต่ความจริงในโลกทิพย์ของชีวิตหลังตายไม่ได้เป็นเช่นนั้น** ท่านพระเถระได้เป็นพุทธอุปัฏฐากจริง แต่ไม่ได้บรรลุธรรมอะไรเลย เป็นเพียงพระโพธิสัตว์ เพราะท่านได้ปรารถนาสัมมาสัมโพธิญาณกำลังสั่งสมพุทธการกธรรมเพื่อตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้าในกาลข้างหน้า ซึ่งขณะนี้เกิดเป็น**เทพบุตรในสวรรค์ชั้นดุสิตที่ ๑๑** –ข้อมูลจากเทพเจ้าเบื้องสูง มี**ท่านหลวงพ่อเสือ** เป็นต้น

คุณสมบัติภายในซึ่งเห็นได้ยาก เนื่องจากไม่มีญาณหยั่งรู้ ฉะนั้น **เมื่อรู้ไม่จริง แต่ชอบการเปรียบเทียบ** และตัดสินคนอื่นด้วยความเห็นส่วนตัว ซึ่งอาจจะมีส่วนถูกอยู่บ้าง แต่ส่วนผิดก็คงมีมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง **ผู้ที่ชอบเปรียบเทียบตัดสินคุณสมบัติของพระอริยบุคคลว่า ท่านรูปนั้น มีคุณวิเศษดีกว่าท่านรูปโน้น** หรือ **คุณธรรมของคนโน้นสู้คนนี้ไม่ได้** อะไรทำนองนี้ โดยที่เราไม่รู้ตามความเป็นจริง แล้วมักจะก่อให้เกิดความผิดพลาดอย่างมหันต์เหมือนกรณีของภิกษุณีชื่อติสสารูปนี้

เพราะฉะนั้น คนที่ถูกอริยุปวาทกรรมปกปิดครอบงำ จึงทำให้มองเห็นผิดเป็นถูก เห็นกงจักรเป็นดอกบัว เห็นคนชั่วเป็นคนดี ไปศรัทธาเลื่อมใสในศาสนา ลัทธิ นิกาย หน่วยงาน องค์กร สถานบัน ปัจเจกบุคคล หรือ**นักบวชที่เป็นเนื้อนาบาป** แม้จะทุ่มเทช่วยเหลือบุคคลเหล่านั้นมากมาย ก็ไม่มีสิ่งดีงามสะท้อนกลับมามีแต่จะให้ชีวิตตกต่ำ ย่ำแย่ ต้องมาสูญเสียเงินทองทรัพย์สมบัติที่หามาได้ยากโดยเปล่าประโยชน์

๖.การปฏิบัติผิดต่อธรรมวินัย ชีวิตบรรลัยแน่นอน

การพูด การเขียน การสอนธรรมะไม่ตรงตามพุทธพจน์ ชื่อว่าเป็นการกล่าวตู่พระธรรมวินัย ทำพระธรรมวินัยให้วิปริต ผิดเพี้ยน การนำพระธรรมวินัยไปค้าขาย ในรูปแบบต่างๆ รวมถึงการพูดในเชิงดูหมิ่น พูดตำหนิติเตียนพระธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้า เช่น พูดตำหนิว่า พระธรรมนี้ มีบทแห่งอักขระและพยัญชนะอันเลว คือ มีการใช้คำพูด คำศัพท์ไม่สละสลวย หรือ รูปประโยคไม่สวยงาม ไม่น่าฟัง ไม่น่าอ่าน ไม่ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ หรือ พูดตำหนิว่า พระธรรมนี้ ไม่สามารถทำให้บุคคลผู้ประพฤติปฏิบัติตามพ้นจากทุกข์ได้จริง ไม่เป็นนิยยานิกะ เพราะเป็นคำสอนที่ผิดเพี้ยน ไม่มีเหตุผล ไม่มีหลักการ เป็นธรรมที่ไร้สาระเปล่าประโยชน์

บุคคลผู้เข้ามาบวชเป็นภิกษุ ภิกษุณี เป็นสามเณร สามเณรี แม่ชี หรือว่า บุคคลอื่นใดก็ตาม ผู้ที่ได้มาศึกษาเล่าเรียนพระสัทธรรมของพระพุทธเจ้า ต่อมามีคนเคารพนับถือ เริ่มมีชื่อเสียงโด่งดังเป็นที่ยอมรับของคนทั่วไป จึงได้ตั้งตัวเองเป็นเจ้าสำนัก เป็นอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญ แล้วป่าวประกาศในกลุ่มของลูกศิษย์ในเป็นทำนองว่า “ธรรมะเหล่านี้ ตนได้ศึกษาค้นคว้าปฏิบัติ แล้วเกิดความรู้ เกิดปัญญา เป็นการรู้เอง เห็นเองไม่ได้ศึกษาเรียนรู้จากใครที่ไหน หรือประกาศว่า ตนนั้นเป็นผู้แตกฉานในธรรม มีความรู้สติปัญญาปราดเปรื่องเหนือคนทั่วไปอย่างมาก” การพูดในลักษณะเช่นนี้ เข้าข่ายยกตนเทียบกับสัพพัญญุตญาณ เพราะกล้าอวดอ้างว่า คิดค้นธรรมะได้เอง มี

ญาณหยั่งรู้ธรรมะได้เอง ทั้งๆที่ได้ศึกษาเล่าเรียนมาจากธรรมวินัยของพระพุทธเจ้าทั้งนั้น

บรรดากลุ่มลูกศิษย์ของอาจารย์ที่เผยแผ่ธรรมะ หลายสำนักทั้งที่เป็นภิกษุและเป็นฆราวาส มีความคลั่งไคล้ ชื่นชม ยกย่องเชิดชูแต่คำสอนของอาจารย์ตัวเองมากเกินไป เพราะคิดว่า ท่านเหล่านั้นเป็นพระอริยเจ้า เป็นพระอรหันต์ เป็นนักปราชญ์ผู้ยิ่งใหญ่ เป็นผู้มีชื่อเสียงพอที่จะนำมากล่าวอ้างอิงให้ดูน่าเชื่อถือได้ แล้วพากันยกอ้างคำสอนของอาจารย์เหมือนกับว่าเป็นผู้คิดค้นธรรมะได้เอง มองไม่เห็นความสำคัญของพระศาสดาผู้เป็นเจ้าของแห่งธรรม ซึ่งพระอริยสาวกทั้งหลายในสมัยพุทธกาลจะไม่มีพฤติกรรมเช่นนี้ มีแต่ยกย่องเชิดชู ถือคำสอนของพระตถาคตเท่านั้นเป็นหลัก[๔๓] ไม่มีผู้ใดกล่าวอ้างอาจารย์ของตนเองเกินกว่าพระพุทธเจ้า เพราะมีความเคารพยำเกรงในพระศาสดาเหนือสิ่งใด

แม้พวกนักปราชญ์ นักวิชาการทางศาสนา นักคิด นักเขียนนิยายธรรมะทั้งหลาย ได้นำธรรมวินัยของพระพุทธเจ้ามาเขียนเป็นตำราเรียน เป็นหนังสือธรรมะวางขายในท้องตลาด วิธีการนำเสนอของหลายท่าน ทำให้ดูเหมือนว่า เป็นคำพูดความคิดของนักเขียนเอง โดยไม่อ้างอิงถึงพระพุทธเจ้าผู้เป็นเจ้าของแห่งธรรม พฤติกรรมเช่นนี้ ชื่อว่า **เป็นการขโมยธรรม**

---

[๔๓] **ม.มู.** (แปล) ๑๒/๒๐๙-๒๑๗ **มธุปิณฑิกสูตร**
อัง.นวก. (แปล) ๒๓/๔๒๕-๔๒๘ **สัมโพธิสูตร**

ขโมยทรัพย์สินทางปัญญาอันสูงสุดของพระพุทธองค์ โดยอ้างเป็นของตนเอง เข้าข่ายเป็นอริยุปวาทอย่างหนักเหมือนกรณี **สุสิมปริพพาชก** ผู้เป็นคณาจารย์ของหมู่คณะ ประกาศตนเองว่าเป็นพุทธะคนหนึ่งได้เข้ามาบวชเป็นภิกษุในพระพุทธศาสนา **เพื่อขโมยเรียนธรรมะ** หวังจะเอาไปสอนสาวกของตน เพื่อให้ได้มาซึ่งลาภสักการะและชื่อเสียง พระพุทธองค์ตรัสว่า

"การกระทำเช่นนี้ของพวกโมฆบุรุษ มีโทษมากกว่าความผิดทางบ้านเมืองที่พวกโจร เมื่อถูกทางการจับได้แล้ว โดนตัดหัวเสียบประจาน เพราะแม้ชีวิตหลังตาย ก็ไม่ปลอดภัย ต้องไปเกิดในอบายทุคติ นรกอีกนานแสนนาน[๔๔]

แม้การนำธรรมะของพระพุทธเจ้ามาค้าขาย ก็จัดว่า มีโทษมาก เป็นบาปหนัก เพราะธรรมะของพระพุทธองค์ เป็นสิ่งที่ล้ำค่า ประเมินค่าไม่ได้เป็นสิ่งที่ประเสริฐสูงสุดกว่าวัตถุสิ่งของที่มีค่าในโลกนี้ จึงไม่ควรแก่การนำมาเป็นเครื่องมือในการหาเงิน ตีตราเป็นสินค้าในรูปแบบหนังสือ ซีดี วีซีดี ดีวีดี หรืออีบุ๊ค เป็นต้น **เพื่อการค้าขายแบบหวังผลกำไร เป็นธัมมพาณิชย์ คือนำเอาธรรมะมาค้าขายทำมาหากิน เพื่อเลี้ยงปากท้อง** เป็นการลดคุณค่าของธรรมวินัยที่หาค่าไม่ได้ให้ต่ำลงเพียงแค่เศษเงิน **เป็นการนำเอาธรรมะซึ่งล้ำค่าไปแลกกับเงินทองที่ด้อยค่า** เข้าข่ายเป็นการดูหมิ่นพระธรรม มองไม่เห็นคุณค่าของพลังแห่งธรรมทานที่แท้จริง ซึ่งพระพุทธเจ้า ผู้มี

---

[๔๔] **สัง.นิ.** (แปล) ๑๖/๑๔๓-๑๔๙ **สุสิมปริพพาชกสูตร**

สัพพัญญุตญาณ รู้แจ้งเหตุล่วงหน้า ได้เคยตรัสเตือนภัยจากเงินทองซึ่งเป็นเหตุทำให้พระสัทธรรมเสื่อมถอยในเรื่องนี้ไว้ว่า

"ในอนาคตภายหน้า จะมีภิกษุบางพวก เอาธรรมที่ตถาคตแสดงไว้ดีแล้ว ซึ่งเป็นไปเพื่อพระนิพพาน ไปนั่งในที่ต่างๆ มีท้องถนน สี่แยก และประตูวัง เป็นต้น แล้วแสดงธรรมเหล่านั้นเพื่อแลกกับปัจจัย ๔ และรูปิยะ มีเหรียญกษาปณ์ เหรียญครึ่งกษาปณ์ เหรียญบาท เหรียญมาสก เป็นต้น **เปรียบเสมือนมหาชนเอาแก่นจันทน์มีราคาตั้งแสน ไปขายแลกเปรียงเน่า**[๔๕]

เพราะฉะนั้น **บุคคลที่เขียนหนังสือธรรมะขายทั้งโดยตรงและโดยอ้อม** หรือ **ผู้มีส่วนแห่งการส่งเสริมสนับสนุนการค้าขายธรรมะทุกรูปแบบ** ชื่อว่าปฏิบัติผิดต่อพระธรรมวินัย จัดว่า เป็นอริยุปวาท อย่างหนัก มีโทษมาก เป็นบาปมหันต์ เพราะธรรมะทั้งหลายทั้งปวงนั้น ไม่ใช่ของของเรา เป็นของพระพุทธเจ้า และพระองค์ก็ไม่ได้อนุญาตให้ทำเช่นนี้[๔๖] และยังเคยตรัสเตือนเอาไว้ไม่ให้ทำเช่นนั้นด้วย

ดังนั้น พระอริยสาวกทั้งหลาย หรือผู้ที่รู้คุณค่าของพระธรรมในยุคสมัยไหน ก็ทำหน้าที่เพียงเป็นผู้แจกจ่ายธรรมะ เพื่อเป็น**ธรรมทาน** โดยการให้ฟรีด้วยจิตที่ประกอบด้วยเมตตา

---

[๔๕] พระพุทธองค์ได้ตรัสพยากรณ์เรื่องนี้ไว้ในสุบินนิมิตของพระเจ้าปัสเสนทิโกศลข้อที่ ๑๑ ซึ่งเป็นหนึ่งในพุทธทำนาย ๑๖ ข้อ **ขุ.ชา.**(แปล) ๒๗/๓๒ **มหาสุปินชาดก**

[๔๖] "...ทองและเงินไม่สมควรแก่สมณศากยบุตร สมณศากยบุตรไม่ยินดีทองและเงิน ไม่รับทองและเงิน สมณศากยบุตรห้ามแก้วมณีและทอง ปราศจากทองและเงิน"
สัง.สฬา. (แปล) ๑๘/๔๑๕ **มณิจูฬกสูตร**

กรุณาเป็นที่ตั้ง ไม่หวังผลตอบแทน จึงไม่เคยปรากฏว่า มีท่านผู้ใดนำธรรมะไปแลกกับเงินทอง นอกจากพวกภิกษุ นักบวช หรือฆราวาสที่มีอริยุปวาทกรรมปกปิด ครอบงำจิตใจจนมืดบอด ทำให้เห็นแก่เงินทอง ต้องการเกียรติยศ ชื่อเสียงและลาภสักการะ จนมองไม่เห็นโทษของอริยุปวาทกรรมที่กำลังส่งผล

การค้าขายพระพุทธรูป/พระเครื่อง (ผง,เหรียญ) การเล่นการเช่าซื้อพระเครื่องเพื่อหวังผลกำไรในเชิงพาณิชย์ รวมไปถึงการขายหนังสือธรรมะและสื่อธรรมะทุกรูปแบบ เมื่อกรรมนี้ส่งผล มีแนวโน้มว่า เขาผู้นั้น จะมีอันเป็นไป ดังนี้ มีเหตุทำให้ถูกดูหมิ่นเกียรติ ถูกหยามศักดิ์ศรี เสียชื่อเสียง อันสืบเนื่องมาจากคำพูดบุคคลิก กิริยาอาการที่ผิดปกติ เพี้ยนไม่เต็มบาท ดูเป็นตัวตลก รวมไปถึงคนในครอบครัว พ่อแม่ คนรัก (ลูก-เมีย-ญาติพี่น้อง)จะถูกผู้คนพูดตำหนิติเตียน นินทาว่าร้ายให้ได้รับความอับอาย ขายหน้าเสื่อมเสียชื่อเสียงถึงวงศ์ตระกูล แม้เงินทองที่ได้มาจากพุทธพาณิชย์ เป็นเงินร้อน เก็บไม่ได้ มีอันต้องเป็นไป เช่น ถูกคดโกง โดนขโมย สูญเสียจากลงทุน การเล่นการพนัน โดยเฉพาะจะมีเหตุผลักดันให้ไปเกี่ยวข้องกับอาชีพมืดทั้งหลายมีอบายมุข การพนัน ยาเสพติด ทั้งโดยตรงและโดยอ้อม ทำให้กลายมาเป็นพ่อ-แม่เล้า แมงดา หรือมีพี่น้องลูกหลานถูกหลอกลวงให้ไปขายบริการทางเพศ ตกอยู่ในสถานภาพเป็นเมียน้อย-เมียเช่า ลูกสาวถูกผู้ชายหลอกลวง แต่งงานแต่ไม่ได้ค่าสินสอด ถูกล่วงเกินทางเพศ โดนข่มขืนกระทำชำเรา

ขณะที่อริยุปวาทกรรม ยังทำหน้าที่ส่งผล อำนวยผล จะทำให้บุคคลเหล่านั้น มีอันเป็นไปอีก ดังนี้

● บุคคลผู้ที่เคยได้ศึกษาและปฏิบัติธรรมอย่างเคร่งครัดมาเป็นเวลานาน แต่กลับไม่มีความก้าวหน้าในศีล สมาธิและปัญญาเอาเสียเลย หรือเคยได้ฌานสมาธิ อภิญญาอย่างใดอย่างหนึ่งมาก่อน แต่ตอนหลังเสื่อมถอย ไม่สามารถทำให้เกิดขึ้นได้อีกเหมือนเดิม ไม่มีสติปัญญาแตกฉานในธรรม

●ผู้ที่อยู่ในเพศของนักบวช แต่มีเหตุทำให้ผิดศีลอย่างร้ายแรง ละเมิดอาบัติหนักทั้งรู้ตัวและไม่รู้ตัวถึงขนาดต้องถูกประชาชนขับไล่ประจาน หรือโดนทางการจับสึก

● ผู้กำลังหลงผิด หลงติด และจมปลักอยู่ในอาชีพมืดทั้งหลาย เช่น ค้าขายของหนีภาษี การปล่อยเงินกู้ อบายมุข การพนัน การซื้อ-ขายหวยเบอร์-ล็อดเตอรี่ ยาเสพติด เครื่องดื่มของมึนเมาทุกชนิด เป็นต้น **แม้คิดจะเลิก พยายามเลิก แต่ก็เลิกไม่ได้ เพราะแพ้ใจตนเองทุกที** หรือ**เคยเลิกได้แล้ว แต่กลับไปติดอีก**

● ผู้ที่ทำ**อาชีพโสเภณี** ผู้ที่ทำ**อาชีพมืดทุกชนิด เช่น ค้าขายยาเสพติด** หรือว่าผู้ที่ถูกล่วงเกินทางเพศหรือโดนข่มขืนกระทำชำเราจนท้องไม่มีพ่อ ทำให้ได้รับความอับอายขายหน้า เสียชื่อเสียง เกียรติศักดิ์ศรี แม้ตัวเองก็รับได้ยาก

●ผู้ที่มีปัญหาติดขัด ในด้านการเงิน หรือธุรกิจการงานอย่างไม่น่าจะเป็นเช่น คิดว่าจะได้ แต่กลับไม่ได้ คิดว่าจะได้มาก แต่ได้น้อย คิดว่าจะได้เร็ว แต่กลับได้ช้า สัญญาว่าจ้างที่ตกลงกันไว้ มีการเปลี่ยนแปลง เลื่อนหรือยกเลิก และเป็นเช่นนี้ซ้ำๆอยู่เสมอ

● ผู้ที่ตัดสินใจผิดพลาดในการลงทุนธุรกิจ และขาดทุนล้มละลายจนหมดเนื้อหมดตัว และมีหนี้สินท่วมหัว

●ผู้ที่ถูกถอดยศ ลดตำแหน่ง ถูกใส่ร้ายป้ายสีโดยไม่มีความผิด ถูกกีดกันกลั่นแกล้งทั้งๆที่ควรจะได้เลื่อนขั้นยศ ตำแหน่งหรือได้รับสิทธิบางอย่าง

● ผู้ที่ถูกภัยพิบัติทางธรรมชาติ เช่น โดนสึนามิถล่ม โดนน้ำท่วมอย่างหนักทำให้ของมีค่า ข้าวกล้า พืชพรรณธัญญาหารต่างๆได้รับความเสียหาย ใช้การไม่ได้ ถูกพายุพัดกระหน่ำทำให้บ้านเรือนที่อยู่อาศัย วัตถุเครื่องใช้สอย ทรัพย์สินต่างๆเสียหายอย่างหนัก โดนฟ้าผ่าทำให้คนหรือสัตว์เลี้ยงล้มตาย หรือมีอาการปางตาย หรือว่า ถูกไฟไหม้ที่พักอาศัย สำนักงาน บริษัท อาคาร บ้านเรือน เป็นต้น รวมถึงได้ประสพปัญหาเรื่องโภชนาการไม่ดี ทำให้สุขภาพอ่อนแอ ไม่แข็งแรงอันสืบเนื่องมาจากฝนฟ้าไม่ตกต้องตามฤดูกาล เกิดภาวะแห้งแล้ง ข้าวยากหมากแพง เศรษฐกิจไม่ดี การเป็นอยู่อัตคัดขัดสน

● ผู้มีอาการผิดปกติทางสมอง เช่น เป็นบ้า ประสาท วิกลจริตเพี้ยน ไม่เต็มบาท ปัญญาอ่อน เป็นโรคออทิสซึมป่วยเป็นออทิสติก พูดหรือหัวเราะอยู่คนเดียว มีความจำเสื่อมอย่างมาก ขนาดจำชื่อพ่อแม่พี่น้องของตนเองไม่ได้ หรือหลงทางกลับบ้านจำเส้นทางเดิมไม่ได้ เป็นต้น

● ผู้ที่เป็นโรคร้ายแรงและมีอาการเรื้อรัง เช่น โรคเอดส์ โรคมะเร็ง โรคไวรัสตับต่างๆ โรคเบาหวาน โรคหัวใจ หรือโรคอย่างใดอย่างหนึ่งที่รักษาไม่หาย

● ผู้ที่เคยคิดฆ่าตัวตาย หรือทำร้ายตัวเอง เพื่อประชดชีวิต ทำประชดพ่อแม่ หรือคนรัก รวมถึงการตกอยู่ในสภาวการณ์ที่อันตราย เช่น การชกต่อย ตบตี การต่อสู้รบราฆ่าฟัน และการทำศึกสงคราม

บุคคลที่มีพฤติกรรม มีลักษณะอาการเช่นนี้และตกอยู่ในสภาพการณ์อย่างนั้น ชื่อว่า เข้าข่ายเคยทำอริยุปวาทอย่างใดอย่างหนึ่งมาก่อนแน่นอน และยังไม่ได้แก้ไขให้ถูกต้องตามพุทธวิธี ชีวิตการเป็นอยู่โดยทั่วไป จึงยังได้รับความเดือดร้อน ยุ่งยากวุ่นวาย ไม่จบสิ้น เกิดภาวะสะดุดและมีปัญหาติดขัด ตีบตัน หาทางออกไม่เจอ เกิดความวิบัติหายนะทั้งทางโลกและเสื่อมถอยทั้งทางธรรม เพราะอริยุปวาทกรรมยังออกฤทธิ์ ส่งผลอยู่นั่นเอง

๗.ธรรมะเป็นสิ่งที่ประเสริฐสุด

พระพุทธเจ้า พระนามว่า โคตมะ เป็นพระพุทธเจ้าประเภทปัญญาธิกะ หลังจากพระชาติที่เกิดเป็นสุเมธดาบส ได้รับคำพยากรณ์จากพระพุทธเจ้า**ทีปังกร**ว่า พระโพธิสัตว์ท่านนี้ จะได้ตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้าองค์หนึ่งในอนาคตเบื้องหน้า ตั้งแต่ชาตินั้นเป็นต้นมา พระองค์ได้ใช้เวลาสั่งสม บ่มเพาะเมล็ดพันธุ์แห่งสัมมาสัมโพธิญาณ บำเพ็ญบารมีมายาวนานมากถึง ๔ อสงไขยกับอีก ๑ แสนกัป จึงได้ตรัสรู้เป็นพระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าองค์ที่ ๔ ในภัทรกัปนี้ เป็นผู้ทรงไว้ซึ่งสัพพัญญุตญาณ ทสพลญาณ เวสารัชญาณและพระจักษุทั้ง ๕ **ทรงเป็นเจ้าของแห่งธรรม**[๔๗] ถึงพร้อมด้วยวิชชาและจรณะ เป็นพระบรมศาสดาของเทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย เป็นผู้รู้แจ้งชีวิต โลกและจักรวาลตามความเป็นจริงตลอดสาย เป็นผู้ทรงคุณธรรม คือ ศีล

---

[๔๗] **อัง.จตุกก.** (แปล) ๒๑/๑๓-๑๕ **เวสารัชชสูตร**
ที.ปา.(แปล) ๑๑/๑๐๓-๑๒๔ **สัมปสาทนียสูตร**
อัง.เอก. (แปล) ๒๐/๒๒-๒๕ **อัง.ปัญจก.**(แปล) ๒๒/๒๑๔-๒๑๕ **ธัมมราชาสูตร**

สมาธิและปัญญาอันยิ่งใหญ่และสูงสุดกว่าบรรดามนุษย์และเทวดาทั้งปวงในแสนโกฏิจักรวาล นับตั้งแต่วันประสูติจนถึงวันดับขันธปรินิพพาน พระองค์ไม่เคยทำความเคารพหรือกราบไหว้ใครเลย แต่ถึงกระนั้น พระพุทธเจ้า **กลับทรงเคารพธรรม ถือธรรมเป็นใหญ่**[๔๘] เพราะเหตุว่า แม้ตัวพระองค์ได้ตรัสรู้เป็นพระสัมมาสัมพุทธะได้นั้นเพราะอาศัยธรรมนั่นเอง บุคคลผู้มีคุณธรรมล้ำเลิศประเสริฐสุดเป็นที่เคารพ กราบไหว้ บูชาสักการะของเทวดา และมนุษย์ทั้งหลายในทางธรรม เรียกว่า **พระพุทธเจ้า** แม้บุคคลผู้มีบุญญาธิการอันยิ่งใหญ่สูงสุดได้ครอบครองจักรวาล และสิ่งมหัศจรรย์ทั้ง ๗ มีจักรวิเศษ ช้างและม้าวิเศษเป็นต้นในทางโลก เรียกว่า **พระเจ้าจักรพรรดิ** ทั้งสองพระองค์ **ล้วนแต่เป็นผู้บูชาธรรม เคารพธรรม นอบน้อมธรรม และถือธรรมเป็นใหญ่**

การตอบแทนพระคุณของมารดาบิดา หรือผู้มีอุปการคุณทั้งหลายให้หมดสิ้นได้ ก็เพราะอาศัย**อานุภาพแห่งธรรมทาน** แม้ผู้มีบุญทั้งหลายที่มีความสุขในโลกนี้และชีวิตหลังตาย ได้ไปเกิดในสุคติโลกสวรรค์ ไม่ไปเกิดในอบายภูมิ รวมถึงพระอริยบุคคลทั้งหลาย ทั้งในอดีตและปัจจุบันที่ได้บรรลุมรรคผลนิพพาน หยุดการเวียนว่ายตายเกิด ก็เพราะอาศัยอานุภาพแห่งธรรมเช่นกัน เพราะฉะนั้น **ธรรมะ** จึงชื่อว่า **เป็นสิ่งที่ประเสริฐสูงสุดทั้งในอดีต**

---

[๔๘] **อัง.จตุกก.**(แปล) ๒๑/๓๓-๓๔ **ปฐมอุรุเวลสูตร**
อัง.ติก.(แปล) ๒๐/๑๕๔-๑๕๖ **จักกวัตติสูตร**

ปัจจุบันและอนาคต[๔๙] สอดคล้องกับพุทธพจน์ที่พระพุทธองค์ได้ตรัสสนทนากับวาเสฏฐะและภารทวาชะว่า

"ผู้ใดเป็นภิกษุอรหันตขีณาสพ อยู่จบพรหมจรรย์แล้ว ทำกิจที่ควรทำเสร็จแล้ว ปลงภาระได้แล้วบรรลุประโยชน์ตนโดยลำดับแล้ว สิ้นภวสังโยชน์แล้ว หลุดพ้นเพราะรู้โดยชอบ ผู้นั้นเรียกได้ว่า **เป็นผู้เลิศกว่าคนทั้งหลายในวรรณะ ๔ เหล่านั้น โดยธรรมเท่านั้น ไม่ใช่โดยอธรรม เพราะธรรมเท่านั้น ประเสริฐที่สุดในหมู่ชนทั้งในโลกนี้และโลกหน้า**

วาเสฏฐะและภารทวาชะ โดยเหตุผลนี้ เธอทั้งสองพึงทราบเถิดว่า '**ธรรมเท่านั้นประเสริฐที่สุด ในหมู่ชนทั้งในโลกนี้ และโลกหน้า**'...พวกศากยะยังต้องตามเสด็จ พระเจ้าปเสนทิโกศลอยู่ตลอดเวลา และพวกเจ้าศากยะยังต้องกระทำการนอบน้อม การอภิวาท การต้อนรับ อัญชลีกรรม และสามีจิกรรม ในพระเจ้าปเสนทิโกศลอยู่* ด้วยประการดังว่ามานี้ พระเจ้าปเสนทิโกศลทรงกระทำการนอบน้อม การอภิวาท การต้อนรับ อัญชลีกรรม และสามีจิกรรมนั้นในเราตถาคต ดังที่พวกเจ้าศากยะ กระทำการนอบน้อม การอภิวาท การ

---

[๔๙] ม.ม. (แปล) ๑๓/๔๔๙-๔๕๙ **ธัมมเจติยสูตร**

* พวกเจ้าศากยะทั้งหลาย ผู้เป็นพระประยูรญาติของพระพุทธเจ้าแห่งแคว้นสักกะซึ่งเป็นแคว้นเล็กน้อยต้องขึ้นตรงต่อการปกครองของแคว้นมหาอำนาจเช่น **แคว้นโกศล** โดยมีพระ**เจ้าปัสเสนทิโกศล**ปกครอง ดังนั้น พวกเจ้าศากยะทั้งหลาย จึงจำเป็นต้องแสดงอาการนอบน้อมต่อราชาผู้เป็นมหาอำนาจ แต่พระเจ้าปัสเสนทิโกศลกลับต้องมาแสดงความนอบน้อมต่อพระพุทธเจ้าผู้ทรงคุณธรรมอันประเสริฐ **เรื่องชนชั้นวรรณะยังไม่สำคัญเท่ากับเรื่องคุณธรรม เพราะฉะนั้น ธรรมเท่านั้นยิ่งใหญ่และสำคัญที่สุดทั้งในอดีตปัจจุบันและอนาคต**

ต้อนรับ อัญชลีกรรม และสามีจิกรรมในพระเจ้าปเสนทิโกศล พระองค์มิได้ทรงกระทำการนอบน้อม การอภิวาท การต้อนรับ อัญชลีกรรมและสามีจิกรรมนั้น ด้วยทรงดำริว่า 'พระสมณโคดมมีพระ ชาติกำเนิดดี เราเองมีชาติกำเนิดไม่ดี พระสมณโคดมทรงแข็งแรง เราเองไม่แข็งแรง พระสมณโคดมมีผิวพรรณผ่องใส เราเองมีผิวพรรณเศร้าหมอง พระสมณโคดม เป็นผู้สูงศักดิ์ เราเองเป็นผู้ต่ำศักดิ์'

โดยที่แท้ พระองค์เมื่อจะทรงสักการะธรรม เคารพธรรม นับถือธรรม บูชาธรรม นอบน้อมธรรม จึงทรงกระทำการนอบน้อม การอภิวาท การต้อนรับ อัญชลีกรรม และสามีจิกรรมในเราตถาคตอย่างนี้ ...ในหมู่ชนที่ถือตระกูลเป็นใหญ่กษัตริย์จัดว่าประเสริฐที่สุด ส่วนท่านผู้เพียบพร้อมด้วยวิชชาและจรณะ จัดว่าเป็นผู้ประเสริฐที่สุดในหมู่เทพและมนุษย์" [๕๐] **เพราะฉะนั้น** พระพุทธองค์จึงตรัสว่า "ผู้รักธรรมเป็นผู้เจริญ ผู้เกลียดธรรมเป็นผู้เสื่อม"[๕๑] บุคคลผู้เลื่อมใสในธรรม ทำการบูชาธรรม ยกย่องเชิดชูธรรม ถือธรรมเป็นใหญ่ ย่อมประสบแต่ความสุข ความเจริญรุ่งเรือง ส่วนบุคคลผู้ที่ไม่ให้ความสนใจ ไม่ศึกษาและปฏิบัติตามธรรม มองข้ามความสำคัญดูหมิ่นธรรม ย่อมประสบกับความวิบัติหายนะตลอดกาลนาน

---

[๕๐] **ที.ปา.**(แปล)๑๑/๘๓-๑๐๒ **อัคคัญญสูตร**

[๕๑] **ขุ.สุต.**(แปล) ๒๕/๕๒๓-๕๒๗ **ปราภวสูตร**

พวกเดียรถีย์ต่างศาสนา

ประกาศธรรมตรงข้ามกับพระอริยเจ้า

"ภิกษุทั้งหลาย ผ้ากัมพลทอด้วยผมคน บัณฑิตเรียกว่า เลวกว่าผ้าที่ช่างหูกทอแล้วทุกชนิด ผ้ากัมพลทอด้วยผมคน ในฤดูหนาวก็เย็น ในฤดูร้อนก็ร้อนสีไม่สวย มีกลิ่นเหม็น เนื้อผ้าไม่อ่อนนุ่ม แม้ฉันใด วาทะของเจ้าลัทธิชื่อ**มักขลิ**ก็ฉันนั้นเหมือนกัน บัณฑิตกล่าวว่า **เลวกว่าวาทะของสมณะทุกจำพวก** มักขลิเป็นโมฆบุรุษ(คนไร้ค่า)มีวาทะอย่างนี้ มีทิฏฐิอย่างนี้ว่า "**กรรมไม่มี กิริยาไม่มี ความเพียรไม่มี**" ตลอดอดีตกาลอันยาวนาน แม้พระผู้มีพระภาคอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าก็ตรัสเรื่องกรรม ตรัสเรื่องกิริยา และตรัสเรื่องความเพียร โมฆบุรุษชื่อมักขลิ**กลับคัดค้าน**พระผู้มีพระภาคแม้เหล่านั้นว่า "กรรมไม่มี กิริยาไม่มี ความเพียรไม่มี" แม้พระผู้มีพระภาคอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าที่จักมีในอนาคต...แม้เราที่เป็นพระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า ในปัจจุบันก็ยังกล่าวเรื่องกรรม กล่าวเรื่องกิริยา กล่าวเรื่องความเพียร โมฆบุรุษชื่อมักขลิก็คัดค้านแม้เราว่า "กรรมไม่มีกิริยาไม่มี ความเพียรไม่มี"

ภิกษุทั้งหลาย โมฆบุรุษชื่อ**มักขลิเป็นเหมือนไซดักมนุษย์** เกิดขึ้นมาในโลกเพื่อไม่เกื้อกูล เพื่อทุกข์ เพื่อความฉิบหาย เพื่อความพินาศของสัตว์เป็นจำนวนมาก เปรียบเหมือนบุคคลพึงวางไซดักปลาไว้ที่ปากอ่าว เพื่อไม่เกื้อกูล เพื่อทุกข์ เพื่อความฉิบหาย เพื่อความพินาศของปลาเป็นจำนวนมาก

เกสกัมพลสูตร

อัง.ติก.(แปล)๒๐/๓๘๖

เมื่อหมดเชื้อเกิด คือ กิเลส

พระอรหันต์ ย่อมปรินิพพาน

"...ภิกษุทั้งหลาย บุคคลใดเป็นภิกษุหรือภิกษุณี ละราคะ โทสะ โมหะได้แล้ว บุคคลนี้เราเรียกว่า ข้ามทะเลที่มีคลื่น มีระลอก มีน้ำวน มีสัตว์ร้าย มีผีเสื้อน้ำได้แล้ว ข้ามไปถึงฝั่งเป็นผู้ลอยบาปอยู่บนบก(นิพพาน)" เรากล่าวว่า 'บุคคลนั้นล่วงพ้นกิเลสเครื่องข้อง ละมัจจุได้ ไม่มีอุปธิ ละทุกข์เพื่อไม่เกิดอีกต่อไป ถึงความดับ ไม่ถึงการนับลวงมัจจุราชให้หลงได้'..."

ทุติยราคสูตร ขุ.อิติ. (แปล) ๒๕/๔๒๕

จูฬทุกขักขันธสูตร ม.มู. (แปล) ๑๒/๑๗๗-๑๘๕

พระอรหันต์ ปรินิพพานแล้ว ไม่เกิดอีก

"...ถ้าความกำหนัดในรูปธาตุ...เวทนาธาตุ...สัญญาธาตุ... สังขารธาตุ...วิญญาณธาตุ ภิกษุละได้แล้ว เพราะละความกำหนัดได้ อารมณ์จึงขาดสูญ **ที่ตั้งแห่งวิญญาณก็ไม่มี วิญญาณที่ไม่มีที่ตั้งนั้น ก็ไม่งอกงามไม่ปรุงแต่งปฏิสนธิ หลุดพ้นไป** เพราะหลุดพ้นจึงตั้งมั่น เพราะตั้งมั่นจึงสันโดษ เพราะสันโดษจึงไม่สะดุ้ง เมื่อไม่สะดุ้งย่อมดับไปเอง ภิกษุนั้นรู้ชัดว่า 'ชาติสิ้นแล้วฯลฯ ไม่มีกิจอื่นเพื่อความเป็นอย่างนี้อีกต่อไป"

พีชสูตร

สัง.ข.(แปล) ๑๗/๗๗

คำถาม : จิตของพระอรหันต์ที่ว่าท่านตายแล้วไม่เกิดอีก จิตดวงนั้นไปอยู่ที่ไหน ?

คำตอบ : จิตเป็นประธาน ทุกสิ่งทุกอย่างสำเร็จได้ด้วยจิต จิตของพระอรหันต์ คือ จิตอันบริสุทธิ์ บริสุทธิ์หมดจดจากกิเลสโดยสิ้นเชิง จิตไม่มีคตินำไปด้วยกิเลสตัณหา สิ้นสุดจากกิเลส ตัณหาก็ไม่มี ทุกอย่างย่อมเป็นไปด้วยอำนาจของพลังงานและในพลังงานนั้นย่อมไม่เที่ยง

ลูกเคยศึกษาเรื่องวิทยาศาสตร์แล้วคงเข้าใจ จิตเป็นพลังงาน พลังงาน เมื่อไม่ใช้ก็เสื่อมไป

คำถาม : แปลว่า แตกสลายใช่หรือไม่

คำตอบ : ไม่ได้บอกว่าแตกสลายเลย ไม่ได้พูดเลย ไม่ใช่แตกสลายหายตัว ทุกวันนี้เรายื่นมือออกไปได้นี่ เราต้องมีพลังงานจิตสั่ง ใช่หรือไม่ ฉะนั้น การสั่งงานของพระอรหันต์ก็ต้องมี เพราะยังมีรูปอยู่ สั่งงานไปด้วยการกระทำแก้ไขทุกข์ จิตไม่สร้างสังสารวัฏ คือไม่สร้างชาติสร้างภพแล้ว หยุดการสร้างภพสร้างชาติ ไม่มีโอกาสที่จะมีกรรมชรูป นี่คือทฤษฎีการตายแล้วไปเกิดได้ เพราะก่อนตายมีจิตเป็นตัวรู้ เจตสิกเป็นตัวปรุงแต่ง เก็บสะสมกรรม สร้างกรรมชรูป **เกิดในครรภ์มารดา เกิดในฟองไข่ เกิดในของโสโครกและเกิดแล้วเติบโตทันที** ทีนี้ผู้ที่เป็นพระอรหันต์ รู้เหตุรู้ผลว่า ทุกอย่างไม่เที่ยง เป็นทุกข์ และไม่สามารถบังคับบัญชาได้ สรรพสิ่งทั้งหลายไร้

สาระ ไม่มีแก่นสาร จึงหยุดการดิ้นรนแสวงหาโดยไม่เข้าเรื่อง การสร้างภพสร้างชาติจึงไม่มี จิตตอนนั้นครองความเป็นใหญ่ด้วยมหาสติ **การดำเนินกาย วาจา ใจ ของพระอรหันต์เป็นไปด้วยกิริยาจิต** คืออาการที่มีเหตุปัจจัยบังคับให้ทำด้วยความทุกข์ ไม่ใช่ทำเพราะอยากทำ ทุกอย่างสำหรับพระอรหันต์แล้วจะเป็นการถูกบังคับให้ทำ

เมื่อมีเหตุปัจจัยมีรูปมาแล้วจำเป็นต้องเห็น เห็นแล้วมีความไม่เที่ยงเข้าร่วม มีปัญญารู้ทันความไม่เที่ยง ไม่มีความชอบ ความชัง อภิชฌาโทมนัสไม่เกิด ไม่มีความยินดีติดใจที่จะทำให้จิตสร้างอำนาจกรรมชรูป เก็บไว้เสียแล้ว จิตก็ถ่ายถอนจากการสร้างกรรมชรูป แต่จิตเจตสิกยังทำงานอยู่ เจตสิกตัวนี้เป็นสติเจตสิกและปัญญาเจตสิก พระอรหันต์มีหน้าที่ทำลายกรรมชรูปที่จะมีในอนาคต ในขณะที่จิตเกิดเองตามลำพังไม่ได้ **จิตต้องอาศัยรูป เมื่อไม่มีภพชาติที่เป็นกรรมชรูปรองรับแล้ว จิตจะไปเกิดที่ไหน** เพราะไม่มีที่รองรับ จิตเป็นนามธรรมไม่สามารถมองเห็นได้ เป็นพลังงานที่สามารถบังคับบัญชาให้รูปทำงาน แต่เมื่อไม่มีรูปจะบังคับแล้ว จิตเองก็ไม่เที่ยง **พลังงานทุกอย่างเมื่อไม่มีการใช้ก็ย่อมเสื่อมพลังงานของจิตจึงเสื่อมลง ออสโมซิส แค่นี้เอง**

ผู้ที่กำลังเป็นพระอรหันต์อยู่ตอนนี้ ยังไม่เคยถามว่า เมื่อฉันตายแล้ว จิตของฉันจะไปไหน เพราะไม่ใช่เรื่องที่จะต้องไปอยากรู้ ความอยากรู้นั้น(ตัณหา)เป็นทุกข์

คำอรรถาธิบาย และข้อคิด คติธรรม

๑.กำเนิดสิ่งมีชีวิต

กำเนิดของบรรดาสิ่งที่ชีวิตและจิตวิญญาณทั้งหลายทั้งปวงในจักรวาลตามหลักพุทธธรรมมี ๔ ชนิด คือ (๑) **กำเนิดอัณฑชะ** การเกิดในไข่ คือ เหล่าสัตว์ผู้เจาะทำลายเปลือกไข่แล้วเกิด (๒) **กำเนิดชลาพุชะ** การเกิดในครรภ์คือ เหล่าสัตว์ผู้เกิดในครรภ์ ในมดลูก (๓) **กำเนิดสังเสทชะ** การเกิดในเถ้าไคลหรือที่ชื้นแฉะ คือ เหล่าสัตว์ผู้เกิดในปลาเน่า ซากศพเน่า ขนมบูด น้ำครำ หรือเถ้าไคล (๔) **กำเนิดโอปปาติกะ** การเกิดผุดขึ้น คือ พวกเทวดาทั้งหลายทุกชนภูมิ พวกสัตว์นรก มนุษย์บางจำพวก* และเปรตบางจำพวก [๕๒]

ในกำเนิดทั้ง ๔ ชนิดนี้ กำเนิดอัณฑชะ กำเนิดชลาพุชะ และกำเนิดสังเสทชะทั้ง ๓ ชนิดนี้ เราพอที่ยอมรับได้ เพราะ

---

* **นางปทุมวดี** ผู้เป็นมเหสีของพระเจ้าพาราณสี ผู้เป็นมารดาของพระปัจเจกพุทธเจ้า ๕๐๐ องค์ มีท่านพระมหาปทุมและพระตครสิขี เป็นต้น เป็นมนุษย์โอปปาติกะ เพราะเกิดในดอกบัวในสระที่เกิดตามธรรมชาติ มีฤาษีตนหนึ่งได้นำมาเลี้ยงดูจนเติบใหญ่ ตอนนี้ยังมีชีวิตอยู่ในโลกทิพย์

ดูเพิ่มใน **ม.อุ.** (แปล) ๑๔/๑๗๐-๑๗๔ **อิสิคิลิสูตร**และอรรถกถา

อีกนัยหนึ่ง คำว่า โอปปาติกะ ใช้เรียกบุคคลที่ได้บรรลุธรรมเป็นพระอนาคามี เพราะละสังโยชน์คือกิเลสเครื่องผูกสัตว์ให้จมปลักอยู่ในสังสารวัฏไม่ให้หลุดพ้นไปได้ ชีวิตหลังตายจะไปเกิดในสุทธาวาสพรหมโลก ไม่กลับมาเกิดในโลกมนุษย์อีก

ดูเพิ่มใน **สัง.มหา.**(แปล) ๑๙/๕๐๕-๕๐๗ **ปฐมคิญชกาวสถสูตร**

[๕๒] **ม.มู.** (แปล) ๑๒/๑๕๑-๑๕๖ **มหาสีหนาทสูตร**

อัง.อัฏฐก.(แปล) ๒๓/๓๖๔-๓๖๖ **คยาสีสสูตร**

สามารถมองเห็น สัมผัสได้ แต่กำเนิดโอปปาติกะนั้น ยากที่คนจะยอมรับได้ว่ามีจริง แม้ผู้ที่เคยเห็น เคยสัมผัสกับพวกผีสางเทวดามาด้วยตาเนื้อบ้าง เครื่องมือทางวิทยาศาสตร์บ้างหรือแม้กระทั่งเคยเห็นด้วยตาทิพย์ก็ดี ก็ยากที่จะอธิบายหรือพิสูจน์ให้คนอื่นยอมรับได้ ทั้งนี้มองไม่เห็นด้วยตาเปล่า ซึ่งต้องอาศัยเครื่องมือพิเศษคือ สมาธิ ต้องได้ฌานอภิญญามีความรู้เหนือประสาทสัมผัสถึงจะสามารถพิสูจน์ได้อย่างแจ่มแจ้ง แม้ใครจะพิสูจน์ได้หรือไม่ก็ตาม ถึงกระนั้น สิ่งเหล่านี้ก็มีอยู่จริง การที่คนปฏิเสธ ไม่ยอมรับว่า โอปปาติกะมีจริง ชื่อว่า มีความเห็นผิดจากความจริง จัดเป็นมิจฉาทิฏฐิ[๕๓] และเป็นอันตรายต่อการเจริญก้าวหน้าในพระธรรมวินัย

[๕๓] "ภิกษุทั้งหลาย เราไม่เห็นธรรมอื่นแม้อย่างหนึ่งที่เป็นเหตุให้อกุศลธรรมที่ยังไม่เกิดขึ้น ก็เกิดขึ้น หรือที่เกิดขึ้นแล้ว ก็เป็นไปเพื่อความเจริญไพบูลย์ยิ่งขึ้น เหมือนมิจฉาทิฏฐินี้ เมื่อเป็นมิจฉาทิฏฐิ อกุศลธรรมที่ยังไม่เกิดขึ้น ก็เกิดขึ้น และที่เกิดขึ้นแล้ว ก็เป็นไปเพื่อความเจริญไพบูลย์ยิ่งขึ้น เราไม่เห็นธรรมอื่นแม้อย่างหนึ่งที่เป็นเหตุให้กุศลธรรมที่ยังไม่เกิดขึ้น ก็ไม่เกิดขึ้น หรือที่เกิดขึ้นแล้ว ก็เสื่อมไปเหมือนมิจฉาทิฏฐินี้ เมื่อเป็นมิจฉาทิฏฐิกุศลธรรมที่ยังไม่เกิดขึ้นก็ไม่เกิดขึ้น และที่เกิดขึ้นแล้วก็เสื่อมไป"

อัง.เอก. (แปล) ๒๐/๓๘ **เอกธัมมบาลี**

๒.พระอริยบุคคลมีในพระธรรมวินัยนี้เท่านั้น

บางท่านอาจจะสงสัยว่า เพราะเหตุใด นักบวชหรือบุคคลผู้ปฏิบัติธรรมในลัทธิศาสนาอื่น **ทำไม ถึงไม่สามารถบรรลุโลกุตรธรรมสำเร็จมรรคผลและนิพพานได้** ในประเด็นนี้ มีพุทธพจน์ที่ได้ตรัสกับสุภัททปริพพาชกคนหนึ่ง โดยมีใจความว่า "ในธรรมวินัยที่ไม่มีอริยมรรคมีองค์ ๘ จะไม่มีพระอริยบุคคล กล่าวคือ พระโสดาบัน พระสกทาคามี พระอนาคามี พระอรหันต์ แต่ในธรรมวินัยที่มีอริยมรรคมีองค์ ๘ จะมีพระอริยบุคคลเหล่านี้ และ**ในธรรมวินัยนี้** มีอริยมรรคมีองค์ ๘ เพราะฉะนั้น **พระอริยบุคคล จึงมีแต่ในธรรมวินัยนี้เท่านั้น ส่วนลัทธิ**(ศาสนา)**อื่นว่างเปล่า ไม่มีสมณะทั้งหลายผู้บรรลุธรรมเลย**... แม้พระองค์เองบวชตอนอายุ ๒๙ ปี ได้ศึกษาค้นหาว่าอะไร คือกุศล และหลังจากบวชมาได้ ๕๐ ปีกว่า ยังไม่เห็นพระอริยบุคคลในลัทธิศาสนาอื่น แม้คนเดียวที่สามารถแสดงธรรมให้พ้นทุกข์ได้ ลัทธิอื่นจึงว่างจากสมณะทั้งหลายผู้รู้ทั่วถึง"[๕๔]

จากประสบการณ์ตรง ตั้งแต่พระองค์ได้ออกผนวชจนใกล้จะปรินิพพาน หรือจากการตรวจสอบด้วยพระญาณอันไม่มีขอบขีดจำกัดตลอดกาลอันยาวนาน ทรงรู้ว่า นักบวชทั้งหลายในศาสนา ลัทธิหรือนิกายอื่น ชีวิตหลังตาย เพียงแค่จะไปเกิดใน

---

[๕๔] **ที.ม.** (แปล) ๑๐/๑๖๒ **มหาปรินิพพานสูตร**

สุคติโลกสวรรค์ก็ยังยาก[๕๕] จะป่วยกล่าวไปใยถึงการบรรลุมรรคผลนิพพาน ฉะนั้น ในลัทธิศาสนาอื่น จึงไม่มีพระอริยเจ้า ไม่มีผู้บรรลุธรรมใดๆทั้งสิ้น เพราะบุคคลเหล่านั้นเป็นมิจฉาทิฏฐิและยังไม่สามารถละกิเลสคือสังโยชน์ได้ เหมือนพุทธพจน์ที่ตรัสสนทนากับวัจฉปริพพาชกที่เขาถามว่า

"อาชีวกบางคนหลังจากตายแล้ว จะทำที่สุดแห่งทุกข์ได้ มีอยู่หรือ ท่านพระโคดม"

"อาชีวกบางคน หลังจากตายแล้วจะทำ**ที่สุดแห่งทุกข์ได้ไม่มีเลย"**

"อาชีวกบางคนหลังจากตายแล้ว จะไปเกิดในสวรรค์ มีอยู่หรือ ท่านพระโคดม"

---

[๕๕] ผู้เขียนเคยสอบถามเรื่องนี้กับเทพเจ้าชั้นดุสิตองค์หนึ่ง ท่านได้ตอบว่า สำหรับคนไทยที่เป็นฆราวาสประมาณ ๑๐ ล้านคน จะมีโอกาสไปเกิดในสวรรค์ได้ ๑ คน ส่วนนักบวชหรือพระภิกษุ ประมาณ ๑ หมื่นรูป จะมีโอกาสไปเกิดในสวรรค์ได้ ๑ รูป คำว่าสวรรค์ในที่นี้ท่านหมายถึงตั้งแต่ชั้นดาวดึงส์ เป็นต้นไป เพราะเทวดาในชั้นสวรรค์จาตุมมหาราชิกา ยังมีโมหะปิดบังมาก ส่วนนักบวชหรือประชาชนในประเทศอื่นที่สอนธรรมะผิดเพี้ยนจากพุทธพจน์ไม่ตรงกับความจริง เข้าข่ายเป็นอริยุปวาท มีโทษมาก เป็นบาปหนัก จึงไม่มีโอกาสไปเกิดในสวรรค์ชั้นสูงกับเขาได้ ส่วนใหญ่จะไปได้แค่ชั้นจาตุมฯที่ ๕ เท่านั้น

คำยืนยันจาก ท่านโทณพราหมณ์อรหันตสาวกแห่งอกนิฏฐาพรหมโลก, อาจารย์บุญมี เมธางกูร,อาจารย์เสถียร โพธินันทะแห่งดุสิตาเทวโลกที่๑๑ ในนามของหลวงพ่อเสือ

ดูเปรียบเทียบกับพุทธพจน์ที่พระพุทธองค์ ทรงใช้ปลายพระนขาช้อนฝุ่นขึ้นมาเล็กน้อยแล้วตรัสกับพวกภิกษุว่า "...เหล่าสัตว์ที่กลับมาเกิดในหมู่มนุษย์มีน้อย เหมือนฝุ่นเล็กน้อยที่ปลายพระนขา ส่วนเหล่าสัตว์ที่ไปเกิดในกำเนิดอื่น มีนรก เป็นต้นมีมากกว่าเหมือนมหาปฐพีนี้..." **สัง.นิ.**(แปล) ๑๖/๓๑๓-๓๑๔ **นขสิขสูตร**

อัง.ทสก.(แปล) ๒๔/๓๔๖-๓๔๘ **ปฐมนิรยสัคคสูตร**

ขุ.ธ.(แปล) ๒๕/๗๗,๘๗,๖๖

"จากภัทรกัปนี้ไป ๙๑ กัปที่เราระลึกได้ **เราไม่รู้จักอาชีวกคนอื่นผู้ไปเกิดในสวรรค์ นอกจากอาชีวกเพียงคนเดียวผู้เป็นกรรมวาที เป็นกิริยวาที**"*

"ท่านพระโคดม เมื่อเป็นอย่างนี้ ลัทธิเดียรถีย์ก็เป็นลัทธิที่ว่างเปล่าจากคุณความดี โดยที่สุดแม้แต่คุณความดีที่จะให้ไปเกิดในสวรรค์"

"อย่างนั้น วัจฉะ เมื่อเป็นอย่างนี้ ลัทธิเดียรถีย์นั้นเป็นลัทธิที่ว่างเปล่าจากคุณความดี โดยที่สุดแม้แต่คุณความดีที่จะให้ไปเกิดในสวรรค์"[๕๖]

พระพุทธเจ้า ในฐานะเป็นสัพพัญญู เป็นผู้มีญาณปัญญาหยั่งรู้สรรพสิ่งตามเป็นจริงครบวงจรตลอดสาย อย่างไม่ผิดพลาด แต่ไม่ได้เป็นผู้สร้างนรกหรือสวรรค์ขึ้นมา และไม่ใช่เป็นผู้ควบคุมกฎแห่งกรรม ไม่มีหน้าลงโทษใครให้ไปนรกหรือให้รางวัลแก่ใครให้ไปสวรรค์ตามอำเภอใจ เหตุผลที่พระองค์ตรัสกับวัจฉปริพพาชกเช่นนั้น เพราะลัทธิหรือศาสนาเหล่านั้นเป็นมิจฉาทิฏฐิ มีความเห็นผิดและสอนธรรมตรงข้ามกับพระอริยเจ้าทั้งหลายผู้รู้สัจธรรมตามเป็นจริง

---

* ในพระชาติหนึ่ง พระโพธิสัตว์ของเรา เคยบวชเป็น**อาชีวก**เพื่อทดลองเรียนรู้ลัทธิภายนอกว่าจะมีสาระแก่นสารหรือไม่ แต่ขณะนั้นพระองค์ก็ยังเชื่อกรรมและวิบากกรรมเป็นกรรมวาที วิริยวาทีเหมือนเดิม แต่หลังจากได้ทดลองลัทธิอาชีวกจนเป็นที่พอใจแล้ว จึงกลับมาปฏิบัติตนตามปกติ หลังจากตายแล้ว ก็ไปสู่สุคติโลกสวรรค์

[๕๖] **ม.ม.**(แปล) ๑๓/๒๑๕-๒๑๘ **จูฬวัจฉโคตตสูตร**

๓.พฤติกรรมของพระโสดาบัน
และพระอรหันต์ในชีวิตประจำวัน

พระโสดาบันในทัศนะของของหลวงพ่อเสือซึ่งเคยได้ไปพูดคุยสนทนาและสังเกตพฤติกรรมของท่านเหล่านั้นมา มีดังนี้

๑. ไม่บ้าหอบ เวลาเราไปตลาดหรือซื้อของพะรุงพะรังนี่บอกตนเองเลยว่า **ยังไกลจากพระโสดา** สองมือสิบนิ้วหิ้วมันยี่สิบถุง พระโสดาไม่มีความบ้าเช่นนี้ เพราะคนหอบคือคนบ้าใช่ไหม คนหอบนี่ **วิปลาส***

๒. ไม่บ้าคุย คนที่คุยเป็นคุ้งเป็นแคว กำลังพูดอะไรที่ไม่รู้เรื่อง บ้าไหม อยู่ดี ๆ ก็ตะโกนโหวกเหวก

๓. ไม่บ้าขอ เช่น ขอบ้างซิ ฉันอยากได้ เธอให้ฉันหน่อยซิ เป็นพระโสดาไม่ได้แล้ว พกมากเป็นทุกข์ มีมากเป็นทุกข์

๔. **ไม่รอใคร** คือ การไม่มีชีวิตเนื่องด้วยผู้อื่น เดี๋ยวรอเขาก่อนถึงค่อยตัดสินใจ ไม่เป็นตัวของตัวเอง พระโสดาไม่เป็นอย่างนั้น

เท่าที่ผ่านสายตาของพ่อเอง บุคคลที่เป็นพระโสดาบันถ้าเป็นพระภิกษุ **จะมีจีวรเพียง ๒ ชุดเท่านั้น** ถ้าได้รับมากกว่า

---

* **พุทธพจน์ "วิปลาส** ความเห็นคลาดเคลื่อน ไม่ตรงความเป็นจริง มี ๔ ประการ คือ ๑. สัญญาวิปลาส จิตวิปลาส ทิฏฐิวิปลาสใน**สิ่งที่ไม่เที่ยงว่าเที่ยง** ๒. สัญญาวิปลาส จิตวิปลาส ทิฏฐิวิปลาสใน**สิ่งที่เป็นทุกข์ว่าเป็นสุข** ๓. สัญญาวิปลาส จิตวิปลาส ทิฏฐิวิปลาสใน**สิ่งที่เป็นอนัตตาว่าเป็นอัตตา** ๔. สัญญาวิปลาส จิตวิปลาส ทิฏฐิวิปลาสใน**สิ่งที่ไม่งามว่างาม** ดูเพิ่มใน **อัง.จตุกก.**(แปล) ๒๑/๗๙-๘๑ **วิปัลลาสสูตร**

นั้น**จะรีบบริจาคไม่สะสมสมบัติสังโยชน์** และส่วนมากที่สัมผัสมาจะรับประทาน**อาหารคลุกเคล้ากันอยู่ตลอดเวลา** ไม่ทีละคำปนกันกินได้ทุกอย่าง

นอกจากนี้ที่พบมากับตัวเอง คือ มีข้อสังเกต คือ**มองไม่ไกล เดินสุภาพ พูดน้อย ยิ้มรับ ตอบน้อยแต่มีประโยชน์** ไม่ได้เดินมองโน่นมองนี่ แล้วไม่ทำกิจโดยไม่จำเป็น กิจของพระโสดาไม่จำเป็น **ต้องก่อสร้าง ทาสี ไม่มีการเป็นเจ้าของทุน ออกรถทัวร์ ไม่เป็นหมอดูให้ใครแล้ว*** เพราะต้องดูแลตัวเองสำคัญกว่า **มัวแต่ดูคนอื่นเขา แต่ตัวเรากลับแย่**

ลักษณะการ**เดินสง่าผ่าเผย** การบิณฑบาต ของพระโสดาบันจะมองบาตรของตัวเอง ไม่มองอาหารของผู้ใส่ เห็นว่าพอสมควรแล้ว**ปิดบาตรกลับทันที ไม่รับจนล้นบาตร** มีชีวิตไม่พึ่งผู้อื่น ไม่ต้องมีลูกศิษย์ถือปิ่นโตตาม เพราะมีความประมาณในโภชนา บาตรก็แค่นี้ ยังใส่ปิ่นโตอีก

ส่วน**ผู้ปริ่มใกล้จะสำเร็จโสดาบันที่เป็นฆราวาส** บุคคลนั้นจะมีความสง่าผ่าเผย หน้าตาชื่นบานอยู่เป็นนิจ มีความคิด

---

* พระอริยเจ้าทั้งหลาย ย่อมเว้นขาดจากสิ่งเหล่านี้ คือ เว้นขาดจากการเลี้ยงชีพผิดทางด้วยเดรัจฉานวิชา คือ ทำนายอวัยวะ ทำนายตำหนิ ทำนายโชคลาง ทำนายฝัน ทำนายลักษณะทำนายหนูกัดผ้า ทำพิธีบูชาไฟ พิธีเบิกแว่น เวียนเทียน พิธีซัดแกลบบูชาไฟ พิธีซัดรำบูชาไฟ พิธีซัดข้าวสารบูชาไฟ พิธีเติมเนยบูชาไฟ พิธีเติมน้ำมันบูชาไฟ พิธีพ่นเครื่องเซ่นบูชาไฟ พิธีพลีกรรมด้วยเลือด วิชาดูอวัยวะ วิชาดูพื้นที่ วิชาทำเสน่ห์เวทมนตร์ไล่ผี

ดูเพิ่มใน **ที.สี.**(แปล) ๙/๑-๔๗ **พรหมชาลสูตร**

สัง.ขันธ.(แปล) ๑๗/๓๔๗-๓๔๙ **สุจิมุขีสูตร**

ที่รอบคอบประกอบไปด้วยการกระทำที่มีเหตุผล มีความสำรวม เป็นผู้รับฟังที่ดี ไม่โต้แย้งใคร มีใจสงบ เวลาประสบปัญหาก็จะมีสติคอยเตือนตนเอง และมีการดำเนินชีวิตอย่างง่ายและสะดวก คือ ไม่วุ่นวาย ไม่คัดเลือกอะไรทั้งสิ้น **อาภรณ์จะสะอาดสะอ้าน ไม่สกปรกแต่ไม่มีมาก การประดับตกแต่งเรือนกายแทบไม่เหลือ**เลย ถ้าบุคคลนั้นเกิดสายตาสั้น ก็จำเป็นต้องใส่แว่นตา ไม่ถือของพะรุงพะรัง เพราะไม่ซื้ออะไรที่ไม่จำเป็น ไม่ชอบหอบ ไม่ชอบขน ไม่ชอบบ่น ไม่ชอบคิด ไม่ชอบติด ไม่ชอบยุ่ง มุ่งแต่ทางเดินต่อไปไม่เกิน ๗ ชาติ

ส่วนสำหรับพระอรหันต์ คือ ผู้ที่ได้บรรลุธรรมขั้นสูงสุด เป็นผู้มีบุญและบาปอันละคลายได้แล้ว กล่าวคือ กำจัดกิเลสอาสวะทั้งหลายทั้งปวงที่จะนำไปเกิดในภพภูมิต่างๆได้หมดสิ้นแล้ว มีสติและสัมปชัญญะสมบูรณ์เต็มเปี่ยม มีขณะที่ดำรงชีวิตอยู่ในโลกก็เพื่อประโยชน์สุขแก่ผู้อื่นอย่างเดียว

แม้หลวงพ่อเสือ ยังไม่ได้เป็นอริยเจ้าขั้นใดขั้นหนึ่ง ไม่ได้เป็นแม้กระทั่งพระอรหันต์ แต่ในฐานะที่ท่านเป็นนิยตโพธิสัตว์ ได้บำเพ็ญบารมีมาถึง ๕๐ กัป ย่อมผ่านประสบการณ์ในการปฏิบัติธรรมมาอย่างโชกโชน ได้พบเจอ และสังเกตพฤติกรรมของพระอริยเจ้าทั้งหลาย แม้กระทั่งเคยพูดคุยสนทนากับพระอรหันต์มาแล้ว ซึ่งเห็นได้จากคำพูดที่ท่านเคยตอบปัญหาเรื่อง

นี้กับบรรดาลูกศิษย์ที่มาฟังธรรมบรรยาย* ซึ่งปรากฏในหนังสือ **ไขข้อข้องใจในวิปัสสนา**ที่ว่า "พระอรหันต์ ขณะที่เดินไปบิณฑบาต หรือเดินไปทักใคร ก็มีการพูดคุยกันตามธรรมดา แต่เพราะสติมีพลังอันกล้าแข็งแล้ว คอยทำลายความโลภ ความโกรธ ความหลง เพราะสติเป็นหัวหน้าของฝ่ายคุณธรรมความดี เมื่อสติครองความเป็นใหญ่ จะดำเนินไปที่ไหน สติก็จะพาความดีกลับเข้ามาสู่จิตใจ มีหิริ โอตตัปปะ มีความระลึกรู้สึกตัวอยู่เสมอว่าสมควรหรือไม่สมควร ก็พูดทักทายปราศรัยเหมือนกับคนธรรมดาทั่วไป ครั้งหนึ่ง มีคนหนึ่งเดินไปไต่ถามพระอรหันต์ว่า "**ท่านจะไปไหน**" ภิกษุรูปนั้นเป็นพระอรหันต์ ท่านได้ตอบว่า "ฉันจะไปวัด" หรือ "ฉันจะไปเยี่ยมโยม"

ไม่ใช่ว่าพอเป็นพระอรหันต์แล้ว หากมีคนมาซักถามอะไรก็ไม่พูดจา ไม่ใช่อย่างนั้น[๕๗] สติจะครองความเป็นใหญ่ แต่จะกันและคอยระวังปิดประตูความชั่วทั้งหมดไม่ให้เข้ามาสู่จิต พูดโต้ตอบไปโดยปราศจากความโลภ ความโกรธ ความหลง แม้จะเป็นพระ

---

* คัดลอกจากหนังสือ "**ไขข้อข้องใจในวิปัสสนา**" บรรยายโดย **หลวงพ่อเสือ** เรียบเรียงโดย **มาลี สร้อยพิสุทธิ์**

[๕๗] "ภิกษุทั้งหลาย **อริยโวหาร**(คำพูดของผู้ที่เป็นพระอริยเจ้า) มี ๔ ประการ คือ ๑. การกล่าวสิ่งที่ไม่ได้เห็นว่าไม่ได้เห็น ๒. การกล่าวสิ่งที่ไม่ได้ฟังว่าไม่ได้ฟัง ๓. การกล่าวสิ่งที่ไม่ได้ทราบว่าไม่ได้ทราบ ๔. การกล่าวสิ่งที่ไม่ได้รู้ว่าไม่ได้รู้" "...ดูก่อนจิตตะ เหล่านี้แลเป็นชื่อตามโลก เป็นภาษาของโลก เป็นโวหารของโลก เป็นบัญญัติของโลก ที่ตถาคตกล่าวอยู่มิได้ยึดถือ" **อัง.จตุกก.**(แปล) ๒๑/๓๖๘-๓๖๙ **ทุติยโวหารสูตร**

ที.สี. (แปล) ๙/๑๗๕-๑๙๖ **โปฏฐปาทสูตร**

อรหันต์ ก็ยังมีการพูดคุยสนทนาปราศรัย ฉันอาหารบิณฑบาต มีความรู้สึกหิวกระหายเป็น เมื่อยเป็น เจ็บปวดเป็น แม้ยุงกัดก็มีความรู้สึกว่าคัน ขณะที่หกล้มก็เจ็บ ยังมีทุกขเวทนาทางกายอยู่ แต่เพราะสติปัญญามาก เชื่อมั่นในตถาคตโพธิศรัทธา จึงได้คำตอบว่า **“เป็นเพราะวิบากไม่ดีกำลังส่งผล”** สิ่งใดที่มีอำนาจรุนแรงเข้ามากระทบ ทำให้เกิดอภิชฌา โทมนัส ขณะนั้นรู้ว่านามกับรูป และการดำเนินของวิถีจิตต่อไปนั้น มีหิริ มีโอตตัปปะ มีสติ มีสัมปชัญญะเข้าอยู่ทุกขณะ มีอินทรีย์อันแก่กล้าสำรวม ไม่แสดงออกซึ่งปฏิกิริยาอันทนไม่ไหว **เพราะพระอรหันต์จะไม่มีอะไรที่ทนไม่ไหว ทนได้ทั้งสิ้นด้วยรู้ว่าเป็นเพียงวิบาก* นี่คือ บุคลิกของผู้สง่างาม**

การพูดเช่นนี้ไม่ใช่การด้นเดาเอาเอง หรือไม่ได้ลดข้อเท็จจริงแต่ประการใด เพราะว่า **ตัวเองก็ไม่ใช่พระอรหันต์** แต่ก็เอาข้อมูลมาจากหลักพุทธธรรมที่เคยศึกษาเล่าเรียนมา เคย

---

* “ภิกษุทั้งหลาย ถ้าเมื่อภิกษุนั้นมีสติสัมปชัญญะ ไม่ประมาท มีความเพียรอุทิศกายและใจอยู่อย่างนี้... ถ้าเธอเสวยสุขเวทนา ก็เป็นผู้ปราศจาก (กิเลส) เสวยสุขเวทนานั้น ถ้าเธอเสวยทุกขเวทนา ก็เป็นผู้ปราศจาก (กิเลส) เสวยทุกขเวทนานั้น ถ้าเธอเสวยอทุกขมสุขเวทนา ก็เป็นผู้ปราศจาก (กิเลส) เสวยอทุกขมสุขเวทนานั้น เธอเมื่อเสวยเวทนามีกายเป็นที่สุด ก็รู้ชัดว่า ‘เราเสวยเวทนามีกายเป็นที่สุด’เมื่อเสวยเวทนามีชีวิตเป็นที่สุด ก็รู้ชัดว่า ‘เราเสวยเวทนามีชีวิตเป็นที่สุด’ หลังจากตายไป ก็รู้ชัดว่า ‘เวทนาทั้งปวงไม่น่าเพลิดเพลิน จักเย็นในโลกนี้ทีเดียว’เปรียบเวทนากับตะเกียง ภิกษุทั้งหลาย เพราะอาศัยน้ำมันและไส้ ตะเกียงน้ำมันจึงติดอยู่ได้ เพราะสิ้นน้ำมันและไส้ ตะเกียงน้ำมันนั้นก็หมดเชื้อดับไปแม้ฉันใด ภิกษุก็ฉันนั้นเหมือนกัน...”

สัง.สฬา.(แปล) ๑๘/๒๗๘-๒๘๐ **ปฐมเคลัญญสุตร**

ปฏิบัติมา นำมาใคร่ครวญพิจารณา จึงได้เข้าใจว่า แม้พระพุทธองค์ ก็มีความรู้สึกคัน พระองค์ก็รู้สึกปวดเมื่อย หิวกระหาย หรือว่า ผู้ที่เป็นพระอรหันต์ ท่านก็รู้สึกคัน เจ็บปวด หิวกระหาย **ชีวิต** การเป็นอยู่ของพระอรหันต์ก็มีการกิน นอน ขับถ่าย เดิน ยืน นั่ง และแสวงหาเช่นกัน แต่การแสวงหาของพระอรหันต์ต่างกับการแสวงหาของเรา แม้การกิน การยืน การเดิน การนั่ง หรือ **การขับถ่ายเหมือนกันภายนอก แต่ภายในจิตใจไม่เหมือนกัน** แตกต่างกันตรงที่ว่า พระอรหันต์นั้น จะรู้ก่อนว่า **ทำไปเพื่ออะไร** ดังนั้น การแสวงหาของท่าน จึงเป็นไปเพื่อแก้ทุกข์ ส่วนการแสวงหาของเรา เป็นไปเพื่อแก้อยาก เพื่อสนองกิเลส

ธรรมชาติของชีวิต ต้องรู้สึกแล้วจึงทำ* ต้องมีตัวรู้ มีตัวถูกรู้ แล้วสามารถแก้ไขได้ ต้องมีเหตุและมีผลเสมอ ฉะนั้น เวลาพระอรหันต์รู้สึกคัน เพราะถูกยุงกัด เนื่องจากความที่ฝึกรู้จักเหตุ รู้จักผลมาจนแก่กล้าแล้ว มีสติสัมปชัญญะมั่นคงกับเหตุกับผลแล้ว **รู้ว่าวิบากกรรม** มั่นคงกับการกระทำกรรม ศรัทธาในเรื่องสัตว์โลกต่างมีกรรมเป็นของตน ศรัทธาในคำสั่งสอนขององค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้า เมื่อศรัทธาตั้งมั่นแล้ว รู้แจ้งแล้วในคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า ไม่ว่าเหตุการณ์อะไรจะเกิดขึ้น มันก็

---

* เมื่อรับประทานเข้าไปแล้ว มีใครบ้างไม่ขับถ่าย มีใครเอาเก็บไว้ได้บ้าง ต้องปวดท้องถ่ายหนัก-เบา ซึ่งเกิดจากอาหารเก่าได้ถูกบีบเคลื่อนตัวออกจากกระปัสสาวะหรือลำไส้ ทำให้เกิดความรู้สึกว่า ปวดปัสสาวะ ปวดอุจจาระ จึงได้ขับถ่ายออกมา มีใครไม่ปวดแล้ว ถ่ายบ้าง นอกจากเพลิน คุยไปถ่ายไป หรือถ่ายไปอ่านไป ก็ไม่รู้ว่าปวด-**หลวงพ่อเสือ**

ต้องดับไป มีสติปัญญาแก้ไข ไม่รู้สึกอนาทรร้อนใจ ไม่บ่นว่า "แหม ยุงเยอะจังแถวนี้ ใครเปิดประตูมุ้งลวดเอาไว้" เมื่อคันแล้วก็ทำหน้าที่เกา ไม่ใช่หน้าที่บ่น **แต่คนส่วนมากเป็นอย่างนี้**

เพราะเหตุใด พระพุทธองค์จึงนำเอาหลักนี้มาสอน ทั้งนี้ก็เพื่อให้สาวกรู้แจ้งเรื่องไตรลักษณ์ เพื่อให้รู้ว่า ชีวิตเราก็ตกอยู่ในกฎไตรลักษณ์ทั้ง ๓ ประการเหมือนกัน เพราะฉะนั้น อย่าได้ประมาทเพลิดเพลิน อย่าได้ยึดติดอุปาทานขันธ์ ๕ อย่าได้สำคัญผิดคิดว่าชีวิตเป็นของดี เพราะนี้คือ ก้อนแห่งทุกข์

การทำลายสิ่งที่ปิดบัง ๓ ตัวนี้ออก เพื่อจะได้เห็นโฉมหน้าของไตรลักษณ์[๕๘]**โดยการเจริญวิปัสสนาภาวนา** มีสติสัมปชัญญะกำกับทุกขณะการเคลื่อนไหว การนึกคิดจิต ซึ่งจะต้องรู้เสียก่อนว่า **ทำอย่างนั้นไปเพื่ออะไร** ทำไมจึงต้องทำ เมื่อทำแล้ว อารมณ์นั้นมีอยู่อีกไหม หรือมันเปลี่ยนไปเรื่อยๆ การเปลี่ยนแปลงไปเพราะมันไม่เที่ยงแท้แน่นอน เรียกว่า **การเห็นอนิจจัง** คือเห็นความไม่เที่ยงแท้แน่นอน มีแล้วหายไป มีก็เหมือนไม่มี

อารมณ์ทั้งหลายที่เห็นแล้ว ได้ยินแล้ว ได้รู้แล้ว เกิดขึ้นตั้งอยู่ แล้วก็ดับไป มลายหายไป เรียกว่า **ทุกขัง** เพราะว่า มันทน

---

[๕๘] ไตรลักษณ์หรือ ลักษณะที่เสมอกัน ๓ ประการ คือ ไม่เที่ยง เป็นทุกข์ บังคับบัญชาไม่ได้ หรือเป็นอนิจจัง ทุกขัง อนัตตา การเห็นแจ้งไตรลักษณ์นั้น คนเราอยู่ดีๆ จะเห็นไม่ได้ เพราะว่า **อนิจจัง ทุกขัง อนัตตา**เหล่านี้ถูกปิดบังเอาไว้ กล่าวคือ อนิจจังถูกปิดบังด้วยสันตติ ความสืบต่อ ความต่อเนื่องอย่างไม่ขาดสายของรูปนาม ทุกขังถูกปิดบังด้วยอิริยาบถ การผัดเปลี่ยนท่า การเคลื่อนไหวอิริยาบถต่างๆ และอนัตตาถูกปิดบังด้วยฆนสัญญา คือความสำคัญว่าเป็นก้อน เป็นแท่งทึบ มีอัตตาตัวตน-**หลวงพ่อเสือ**

อยู่ในสภาพเดิมไม่ได้ ไม่สามารถบังคับบัญชาให้เห็นต่อไปอีก การเห็นอย่างนี้ก็ใช้ได้ ไม่จำเป็นต้องเห็นทั้ง ๓ อย่าง จะเห็นอย่างใดอย่างหนึ่งก็ใช้ได้ แต่ต้องเห็นอย่างประจักษ์ขึ้นมาในอำนาจของปัญญา

เมื่อปฏิบัติภาวนาถึงขนาดเห็นด้วยปัญญาแล้วว่า สักแต่ว่าเกิดขึ้น ตั้งอยู่ แล้วดับไป เห็นเหตุปัจจัยของการทำงานว่า **เหตุนี้ทำให้เห็น เหตุที่มองเห็นก็ดับ** เราเห็นก็ดับ ทั้งตัวเหตุตัวผลดับอยู่ตลอดเวลา ผู้ที่รู้ก็ดับไปเป็นขณะๆ ตัวสติก็ดับทุกขณะ นั่นเรียกว่า**ได้ญาณปัญญา** จนกระทั่งบรรลุเป็นพระอรหันต์ในที่สุด

บุคคลที่เป็นพระอรหันต์ **ก็มีเนื้อหนังมังสาเหมือนอย่างคนเรานี้เอง** ไม่ได้มีสีเหมือนพระอินทร์ บินเหมือนนก ตีก็ยังเจ็บอยู่ หยิกก็เจ็บ หิวกระหายเป็น แต่เพราะกำลังปัญญาอันมหาศาล ที่พิจารณาเข้าไปถึงธาตุแท้ของชีวิต ได้ประจักษ์อยู่ในใจเรียบร้อยแล้ว เหตุและผลอยู่ในใจพร้อมมูลแล้ว อำนาจปัญญานี้มากแล้ว มหาสติระลึกได้แล้ว จะคอยมาเป็นตัวระลึกรู้ เหมือนกับเรารู้ว่า **เราชื่อนาย ก. เราไม่ต้องบอกอีกเลยว่า เราชื่อ นาย ก. นะ พอเรียกปุ๊บก็ได้ยินเลยว่า คนนี้เรียกเรา** เหมือนเราเห็นแม่บ้านของเรา ไม่ต้องบอกว่าคนนี้ใช่แม่บ้าน คนนี้ไม่ใช่ คำว่า ภรรยาเข้ามาอยู่ในใจเลย พระอรหันต์ก็ครองชีวิตเช่นนี้ เมื่อมีอำนาจมหาสติ มีปัญญาญาณแล้ว จะเห็น

หรือรู้อะไร สิ่งที่รู้อยู่จะคอยเตือนอยู่ตลอดเวลาว่า **หลงไม่ได้นะ เป็นแค่นี้ จบไปเป็นอย่างๆ**[๕๙]

ในสมัยพุทธกาล พระพุทธองค์ ทรงดำเนินชีวิตไปด้วยการจบเป็นอย่างๆ ความทุกข์เกิดขึ้น ก็แก้ไขไป ส่วนที่ **แก้ไม่ได้ทันทีก็ถือว่า เป็นวิบากกรรมเก่า ต้องอดทนทำให้หมดไปคลายไปด้วยสติปัญญา**[๖๐] ส่วนทุกข์ที่แก้แล้ว ก็แล้วไป ไม่ได้มาอาทรอีกกับของที่ผ่านไป และไม่รออารมณ์ที่ยังไม่เกิดขึ้น **แก้ไขตรงนี้ อยู่ตรงนี้ จบแล้ว นี่แหละชีวิตของพระอรหันต์**

สำหรับคุณวิเศษต่างๆหลวงพ่อเสือท่านได้พูดออกตัวว่า “**แต่ผู้พูดยังไม่ได้เป็นพระอริยเจ้านะ*** เพียงแต่เคยคุยกับพระอรหันต์มา ต้องประกาศเสียก่อนว่า **พระโสดาบันก็ไม่ได้เป็น**

---

[๕๙] **อัง.นวก.**(แปล) ๒๓/๔๕๕-๔๕๗ **สอุปาทิเสสสูตร**

[๖๐] **สัง.สฬา.** (แปล) ๑๘/๑๗๙-๑๘๐ **กัมมนิโรธสูตร**
อัง.จตุกก.(แปล) ๒๑/๒๙๒-๒๙๔ **วัปปสูตร**

* **หลวงพ่อเสือ** ท่านเป็นนิยตโพธิสัตว์ ได้บำเพ็ญบารมีมาแล้ว**ถึง ๕๐ กัป** และได้ถูกพุทธพยากรณ์ไว้แล้วว่า จะได้ตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้าถัดจากพระศรีอริยเมตไตรยในอนาคตกาลอย่างแน่นอน โดยไม่เปลี่ยนแปลง เพราะพระดำรัสของพระพุทธเจ้าทั้งหลายนั้น ย่อมเป็นหนึ่งไม่มีสอง และตัวท่านเอง ได้อธิษฐานอย่างมั่นคงว่า “ขอเป็นคนสุดท้ายในสังสารวัฏ เพื่อนำธรรมะมาสั่งสอนให้ผู้คนและสัตว์โลกทั้งหลายได้รับอิสระภาพ รู้แจ้งนิพพาน แม้พระศรีอริยเมตไตรย ได้สำเร็จเป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ประกาศสัจธรรม นำปวงสัตว์ให้หลุดพ้นจากสังสารวัฏได้มากเท่าไรก็ตาม สำหรับตัวพ่อ ขอหยุดการเดินทางถึงมรรคผลนิพพานไว้ก่อน ขออุทิศกาย วาจา ใจเพื่อสั่งสมสัมมาสัมโพธิญาณให้เต็มเปี่ยมในกาลข้างหน้า โดยการช่วยเหลือเพื่อนร่วมเกิด แก่ เจ็บ ตายให้มากที่สุด”

ไม่ได้เป็นเลยสักอย่างหนึ่ง แต่ที่รู้ว่า **ท่านเป็นพระอรหันต์**นั้น **เพราะเคยพูดคุยสนทนากับท่านมา** ก็สังเกตดูท่าน”[๖๑]

เพราะฉะนั้น ในเรื่องนี้ จึงเป็นอุทาหรณ์อย่างหนึ่งว่า **พระอรหันต์** หรือ **พระโสดาบันนั้น ไม่ได้มีป้ายชื่อติดประกาศ** ไว้ว่าคนนั้นคนนี้เป็นพระอริยบุคคล และท่านเหล่านั้น ก็ไม่มีเนื้อหนังมังสาผิดแปลกไปกว่าคนอื่น ท่านก็เหมือนกับทุกคนในที่นี้ แตกต่างกันตรงที่ว่า **ภูมิปัญญา**ของท่านนั้น**สูงส่ง จิตใจของท่านเต็มเปี่ยมด้วยคุณธรรมอันสูงสุด** เพราะเหตุนี้ การล่วงเกินพระอรหันต์ผู้ที่มีคุณธรรมสูงส่ง จึงเป็นบาปหนัก มีโทษมหันต์ ทำให้ชีวิตของคนนั้นมีอันเป็นไปทันที

๔.หลังจากดับขันธ์แล้ว พระอรหันต์ไม่เกิดอีก

ชีวิตหลังมรณภาพ หรือ ปรินิพพานของพระอรหันต์ทั้งหลาย สำหรับปุถุชนคนทั่วไปนั้น ย่อมรู้ได้ยาก เพราะเกินวิสัย เกินกำลังสติปัญญาที่จะหยั่งรู้ได้ ฉะนั้น พระพุทธเจ้า จึงได้ยกเอาเรื่องพืช หรือ เมล็ดพันธุ์ที่มีเหตุปัจจัยให้เกิดและขาดเหตุปัจจัยมาเป็นตัวเปรียบเทียบให้ ดังพุทธพจน์ที่ว่า “ภิกษุทั้งหลาย ก็พืช ๕ ชนิด คือ พืชเกิดจากเหง้า พืชเกิดจากลำต้น พืชเกิดจากตา พืชเกิดจากยอด และพืชเกิดจากเมล็ดเหล่านี้ ไม่แตกหัก

---

[๖๑] **ม.มู.**(แปล) ๑๒/๕๒๕-๕๒๘ **วีมังสกสูตร**
อัง.ฉักก.(แปล) ๒๒/๕๕๒-๕๕๓ **ทารุกัมมิกสูตร**
ดูเพิ่มใน **อริยุปวาท เล่ม ๒** ผลกรรมจากการล่วงเกินพระอริยเจ้า โดย **บ.สยังวสี**

ไม่เสียหาย ไม่ถูกลมและแดดทำลาย มีแก่นสาร ถูกเก็บไว้อย่างดี **แต่ไม่มีดิน ไม่มีน้ำ** ย่อมเจริญงอกงามไม่ได้ แต่ถ้าหากว่า พืชเหล่านี้**มีดินมีน้ำเพียงพอ ย่อมเจริญงอกงามได้** เธอทั้งหลายพึงเห็นวิญญาณฐิติ ๔(ที่ตั้งแห่งวิญญาณ ได้แก่ รูป เวทนา สัญญา สังขาร) เหมือนปฐวีธาตุ พึงเห็นความกำหนัดด้วยอำนาจความเพลิดเพลินเหมือนอาโปธาตุ พึงเห็นวิญญาณพร้อมด้วยอาหาร(กรรมวิญญาณ ได้แก่วิญญาณที่ยังมีตัณหาและทิฏฐิอวิชชาและอโยนิโสมนสิการเป็นต้น) เหมือนพืช ๕ ชนิด วิญญาณที่เข้าถึงรูป...เวทนา...สัญญา...สังขาร เมื่อตั้งอยู่ ก็พึงมีรูป...เวทนา...สัญญา...สังขารเป็นอารมณ์ มีรูป...เวทนา...สัญญา...สังขารเป็นที่ตั้ง เข้าไปเสพเสวยความเพลิดเพลินตั้งอยู่ ถึงความเจริญงอกงามไพบูลย์ได้

ภิกษุทั้งหลาย เป็นไปไม่ได้ที่ผู้ใดพึงกล่าวอย่างนี้ว่า **'เราจักบัญญัติการมา การไปการจุติ การอุบัติ หรือความเจริญงอกงามไพบูลย์แห่งวิญญาณ เว้นจากรูป เวทนา สัญญา สังขาร'** ภิกษุทั้งหลาย ถ้าความกำหนัดในรูปธาตุ ภิกษุละได้แล้ว เพราะละความกำหนัดได้ อารมณ์จึงขาดสูญ ที่ตั้งแห่งวิญญาณก็ไม่มี ถ้าความกำหนัดในเวทนาธาตุ ...ถ้าความกำหนัดในสัญญาธาตุ ...ถ้าความกำหนัดในสังขารธาตุ ...ถ้าความกำหนัดในวิญญาณธาตุ ภิกษุละได้แล้ว เพราะละความกำหนัดได้ อารมณ์จึงขาดสูญ **ที่ตั้งแห่งวิญญาณก็ไม่มี วิญญาณที่ไม่มีที่ตั้งนั้น ก็ไม่งอกงามไม่ปรุงแต่งปฏิสนธิ หลุดพ้นไป** เพราะหลุดพ้นจึงตั้งมั่น เพราะตั้งมั่นจึงสันโดษ เพราะสันโดษจึง

ไม่สะดุ้ง เมื่อไม่สะดุ้งย่อมดับไปเอง ภิกษุนั้นรู้ชัดว่า 'ชาติสิ้นแล้วฯลฯ ไม่มีกิจอื่นเพื่อความเป็นอย่างนี้อีกต่อไป'"[๖๒]

เพราะเหตุนี้เอง **หลวงพ่อเสือ** จึงกล่าวว่า พระอรหันต์ทั้งหลาย ท่านได้ปฏิบัติธรรมะเพื่อขจัดกรรมชรูปที่จะมีในอนาคต เมื่อจิตหรือวิญญาณ ไม่สามารถเกิดเองตามลำพังได้ ต้องอาศัย **รูป เวทนา สัญญาและสังขาร**เป็นที่อาศัย เมื่อไม่มีภพชาติที่เป็นกรรมชรูปรองรับแล้ว จิตจะไปเกิดในภพภูมิไหนก็ไม่ได้ เพราะตัวจิตเองก็เกิดเพราะอาศัยเหตุปัจจัย เมื่อขาดเหตุปัจจัย จิตก็ไม่มีที่ตั้ง และจิตหรือวิญญาณนี้ก็ไม่เที่ยง **พลังงานทุกอย่าง เมื่อไม่มีการใช้งาน ย่อมเสื่อมไป ดับไป แม้พลังงานของจิต ก็เสื่อมไปเหมือนไฟเมื่อหมดเชื้อก็ดับไป ฉะนั้น**

ในประเด็นนี้ มีปริพพาชกคนหนึ่ง ชื่อ**วัจฉโคตร**[๖๓] เคยทูลถามพระพุทธเจ้าว่า **ชีวิตหลังตายของพระอรหันต์ เป็นอย่างไร** พระพุทธองค์ไม่ทรงตอบปัญหานี้โดยตรง เพราะทรงเห็นว่านักบวชปริพพาชกคนนี้ ยังไม่มีสติปัญญาพอที่จะเข้าใจในเรื่องนี้ได้ จึงทรงยกตัวอย่างอุปมาเปรียบเทียบด้วย**การดับไปของไฟ** โดยได้ทรงชี้แจงว่า เมื่อไฟลุกโพลงต่อหน้า คนย่อมรู้ว่าเกิดจากเชื้อเพลิงอะไร แต่ถ้าไฟนั้นดับไปแล้ว ก็คือ ดับไปแล้ว ไม่ควรถามว่า ไฟที่ดับไปแล้วนั้น ไปทิศไหน ทิศเหนือ ทิศใต้ ทิศ

---

[๖๒] **สัง.ข.**(แปล) ๑๗/๗๗ **พีชสูตร**

[๖๓] ดูเพิ่มใน **ม.ม.**(แปล) ๑๓/๒๑๙-๒๒๗ **อัคคิวัจฉโคตตสูตร**

ตะวันออกหรือทิศตะวันตก ฉันใด แม้จิตของพระอรหันต์ ผู้สิ้นกิเลส หมดเชื้อเกิดแล้ว ขณะที่ร่างกายแตกดับ เวทนา สัญญา สังขารและวิญญาณ **ย่อมดับสนิท ย่อมไม่เกิดอีก** จึงไม่ควรถามว่า พระอรหันต์ตายแล้วจะไปเกิดที่ไหน เพราะขันธ์ทั้งหลายคือ รูป เวทนา สัญญา สังขารและวิญญาณเหล่านั้นไม่สามารถติดตามพระอรหันต์ไปในสัมปรายภพได้ เหมือนพุทธพจน์ที่พระผู้มีพระภาคตรัสอธิบายความในเรื่องนี้แก่เจ้าวัปปศากยะว่า

"วัปปะ ท่านเข้าใจเรื่องนั้นว่าอย่างไร คือ อาสวะ เหล่าใดที่ก่อทุกข์ เดือดร้อน เกิดขึ้นเพราะการ**กระทำทางกาย..ทางวาจา..ทางใจเป็นปัจจัย** เมื่อบุคคลเว้นขาดจากการกระทำทางกาย..ทางวาจา..ทางใจแล้ว อาสวะเหล่านั้นที่ก่อทุกข์ เดือดร้อน ย่อมไม่มีแก่เขา... วัปปะ ท่านเข้าใจเรื่องนั้นว่าอย่างไร คือ อาสวะเหล่าใดที่ก่อทุกข์ เดือดร้อน เกิดขึ้นเพราะอวิชชาเป็นปัจจัย เพราะอวิชชาสำรอกไป วิชชาเกิดขึ้น อาสวะเหล่านั้นที่ก่อทุกข์ เดือดร้อน ย่อมไม่มีแก่เขา **เขาไม่ทำกรรมใหม่ด้วย รับผลกรรมเก่าแล้วทำให้สิ้นไปด้วย** นี้คือ ข้อปฏิบัติที่ทำให้กิเลสสิ้นไป ผู้ปฏิบัติจะพึงเห็นชัดด้วยตนเอง ไม่ประกอบด้วยกาล ควรเรียกมาดู ควรน้อมเข้ามาในตน อันวิญญูชนพึงรู้เฉพาะตน ท่านย่อมเห็นฐานะอันเป็นเหตุให้อาสวะที่เป็นปัจจัยแห่งทุกขเวทนา ซึ่งจะพึงไปตามบุคคลในสัมปรายภพนั้น หรือไม่" เจ้าวัปปศากยะกราบทูลว่า "ไม่เห็นพระพุทธเจ้าข้า"

เพราะฉะนั้น ชีวิตหลังตายหรือปรินิพพานของพระอรหันต์ ย่อมไม่มีการเกิดอีก เพราะหมดเชื้อเกิดแล้ว ไม่มีใครที่สามารถมองเห็นอัตภาพของท่านได้อีก เหมือนคำพูดของ**ติสสพรหม**ซึ่งผู้เคยบวช เป็นภิกษุสัทธิวิหาริกของท่านพระมหาโมคคัลลานะมาก่อน ต่อมาภายหลังได้มรณภาพ ไปอุบัติขึ้นในพรหมโลก ได้ตอบปัญหาธรรมแก่ท่านพระมหาโมคคัลลานะเกี่ยวกับเรื่องเทวดาบางองค์ มีญาณหยั่งรู้ว่าผู้ยังมีอุปาทานอยู่และผู้ไม่มีอุปาทานแล้วว่า "ท่านโมคคัลลานะ ภิกษุในธรรมวินัยนี้ เป็นปัญญาวิมุต เทวดาเหล่านั้นย่อมรู้จักภิกษุนั้นอย่างนี้ว่า 'ท่านผู้นี้เป็นปัญญาวิมุต กายของท่านจักดำรงอยู่เพียงใดเหล่าเทวดาและมนุษย์จักเห็นท่านเพียงนั้น แต่เมื่อท่านมรณภาพไปเหล่าเทวดาและมนุษย์จักไม่เห็นท่าน'

แม้พระตถาคตเจ้า ผู้มีคุณธรรมสูงสุด เป็นศาสดาของเทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย เป็นผู้ละบุญและบาปได้แล้ว เป็นพระอหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า ทรงมีญาณหยั่งรู้ว่า **ชาตินี้เป็นชาติสุดท้าย** จึงได้สรุปชีวิตหลังตายของพระอรหันต์ โดยยกตัวพระองค์เองเป็นตัวอย่างดังพุทธพจน์ที่ว่า "ภิกษุทั้งหลาย กายของตถาคตขาดตัณหาที่พาไปสู่ภพเสียแล้ว เทวดาและมนุษย์จักเห็นกายของตถาคตได้ชั่วเวลายังดำรงอยู่ หลังจากกายแตกสลายไป เพราะสิ้นชีวิตแล้ว เทวดาและมนุษย์จักไม่เห็นกายนั้นอีก

เปรียบเหมือนเมื่อกลุ่มผลมะม่วงถูกตัดขั้ว ผลมะม่วงทั้งหมดที่ห้อยอยู่กับขั้วก็ย่อมติดตามขั้วนั้นไป ฉันใด ก็ฉันนั้น” [๖๔]

๕.นิพพาน : ที่สุดแห่งทุกข์

ตามธรรมดาสัตว์โลกทั้งหลายที่ยังมีอวิชชา เป็นเครื่องปิดกั้น มีตัณหา อุปาทานเป็นเครื่องผูกมัดใจให้ข้องติดอยู่ในสังสารวัฏคือ กิเลส กรรมและวิบาก ย่อมจะมีการเวียนว่ายตายเกิดอยู่ในภพภูมิน้อยใหญ่ไม่รู้จักจบสิ้น นับตั้งแต่สัตว์ในอบายภูมิ ๔ นรก เปรต อสุกาย สัตว์เดรัจฉาน เทวดาในสวรรค์ชั้น**จาตุมหาราชิกา ดาวดึงส์ ยามา ดุสิตา นิมมานรดี ปรนิมมิตวสวัตดี พรหมโลก** หรือ พวก**อรูปพรหม** (พรหมที่ไม่มีรูป) ทุกรูปนาม เมื่อเกิดแล้ว ต้องมีความแก่ ความเจ็บ และสุดท้ายต้องเจอกับความตาย เมื่อตายแล้ว ก็ต้องเกิดอีกเป็นเช่นนี้ตลอดกาล จนกว่าจะได้บรรลุมรรคผลนิพพานเป็นพระอรหันต์ซึ่งเป็นผู้ละกิเลสอาสวะทั้งปวงได้หมดสิ้น เมื่อหมดเชื้อเกิด คือ กิเลส ชื่อว่า หมดทุกข์ **นิพพาน** จึงเป็นที่สิ้นไปแห่งความทุกข์ทั้งหลายทั้งปวง เหมือนพุทธพจน์ที่ว่า “ความสร่างความเมา

---

[๖๔] **ที.สี.**(แปล) ๙/ ๔๖ **พรหมชาลสูตร**
อัง.สัตตก.(แปล) ๒๓/๑๐๓-๑๐๖ **ติสสพรหมสูตร**

ความดับความกระหาย ความถอนอาลัย ความตัดวัฏฏะ ความสิ้นตัณหา ความคลายกำหนัด **ความดับทุกข์ คือนิพพาน...**”[๖๕]

“ภิกษุทั้งหลาย อายตนะ(นิพพาน)มีอยู่ (แต่) ในอายตนะนั้นไม่มีปฐวีธาตุ ไม่มีอาโปธาตุ ไม่มีเตโชธาตุ ไม่มีวาโยธาตุ ไม่มีอากาสานัญจายตนะ ไม่มีวิญญาณัญจายตนะ ไม่มีอากิญจัญญายตนะ ไม่มีเนวสัญญานาสัญญายตนะ ไม่มีโลกนี้ ไม่มีโลกหน้า ไม่มีดวงอาทิตย์ และดวงจันทร์ทั้งสองนั้น

ภิกษุทั้งหลาย เราไม่เรียกอายตนะนั้นว่า มีการมา มีการไป มีการตั้งอยู่ มีการจุติ มีการอุบัติอายตนะนั้นไม่มีที่ตั้งอาศัย ไม่เปลี่ยนแปลงไม่มีอารมณ์ยึดเหนี่ยว นี้แล คือ ที่สุดแห่งทุกข์”[๖๖]

“ภิกษุทั้งหลาย ธรรมชาติที่ไม่เกิด ไม่ปรากฏไม่ถูกเหตุสร้าง ไม่ถูกปัจจัยปรุงแต่ง มีอยู่ภิกษุทั้งหลาย ถ้าธรรมชาติที่ไม่เกิด ไม่ปรากฏ ไม่ถูกเหตุสร้าง ไม่ถูกปัจจัยปรุงแต่ง จักไม่มีในโลกนี้ ก็จะไม่ปรากฏภาวะสลัดออกจากธรรมชาติที่เกิดแล้วที่ปรากฏแล้ว ที่ถูกเหตุสร้างแล้ว ที่ถูกปัจจัยปรุงแต่งแล้ว ภิกษุทั้งหลาย ก็เพราะธรรมชาติที่ไม่เกิด ไม่ปรากฏไม่ถูกเหตุสร้าง ไม่ถูกปัจจัยปรุงแต่ง มีอยู่ ฉะนั้น จึงปรากฏภาวะสลัดออกจากธรรมชาติที่เกิดแล้วที่ปรากฏแล้ว ที่ถูกเหตุสร้างแล้ว ที่ถูกปัจจัยปรุงแต่งแล้ว”[๖๗]

---

[๖๕] **อัง.ปัญจก.** (แปล) ๒๒/๔๙–๕๑ **จุนทีสูตร**

[๖๖] **ขุ.อุ.**(แปล) ๒๕/๓๒๑ **ปฐมนิพพานปฏิสังยุตตสูตร**

[๖๗] **ขุ.อุ.**(แปล) ๒๕/๓๒๓ **ตติยนิพพานปฏิสังยุตตสูตร**

พุทธวิธีแห่งการบรรลุนิพพาน คือ การประพฤติปฏิบัติตามอริยมรรคอันมีองค์ ๘ ประการ คือ

๑. สัมมาทิฏฐิ (ความเห็นที่ถูกต้อง)

๒. สัมมาสังกัปปะ (ความคิดที่ถูกต้อง)

๓. สัมมาวาจา (การพูดที่ถูกต้อง)

๔. สัมมากัมมันตะ(กรรมทางกายที่ถูกต้อง)

๕. สัมมาอาชีวะ(อาชีพที่ถูกต้อง)

๖. สัมมาวายามะ(ความเพียรพยายามที่ถูกต้อง)

๗. สัมมาสติ (การระลึกรู้ที่ถูกต้อง)

๘. สัมมาสมาธิ(การตั้งมั่นแห่งจิตที่ถูกต้อง) [๖๘]

บุคคลผู้เข้าถึงกระแสนิพพาน ก็คือ ผู้ประพฤติปฏิบัติตามอริยมรรคมีองค์ ๘ จนกระทั่งองค์แห่งมรรคทั้ง ๘ นั้นมาประชุมกันเป็น**มรรคสมังคี**แล้วส่งผลทำให้เกิดมรรคจิต ผลจิต ได้เห็นแจ้งสภาวะแห่งนิพพาน ด้วยปัญญาญาณอันคมกล้า

หลวงพ่อเสือ ท่านจึงได้พูดถึงการนั่งสมาธิ หลับตาภาวนาของแต่ละสำนักปฏิบัติธรรมทั้งหลาย ที่ไม่มีการกระทำอันดำเนินไปด้วยอริยมรรคอันมีองค์ ๘ อย่างถูกต้องตามพุทธวิธี ก็ไม่สามารถบรรลุถึงซึ่งพระนิพพานได้[๖๙] สักแต่ว่าได้ทำตามรูปแบบเท่านั้น และ

---

[๖๘] ดูเพิ่มใน **ม.อุ.**(แปล) ๑๔/๑๗๔-๑๘๓ **มหาจัตตารีสกสูตร**

[๖๙] ถึงแม้จะตั้งความหวังหรือไม่ตั้งความหวังก็ตาม ถ้าหากประพฤติพรหมจรรย์โดยไม่แยบคาย ขาดโยนิโสมนสิการ ย่อมไม่สามารถบรรลุมรรคผลนิพพานได้

ดูเพิ่มใน **ม.อุ.**(แปล) ๑๔/๒๕๖-๒๖๗ **ภูมิชสูตร**

ในยุคปัจจุบันที่เมืองไทย หรือประเทศที่นับถือพระพุทธศาสนา เพราะความหลงเข้าใจผิดจิตมืดบอดไม่รู้จักเรื่องบาปบุญคุณโทษ หรือว่า เพราะความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ได้ล่วงเกินพ่อแม่ ผู้บังเกิดเกล้า ได้ลบหลู่ดูหมิ่นพระรัตนตรัย โดยการปฏิบัติผิดต่อพระพุทธรูป หรือเครื่องหมายแทนพระพุทธเจ้า เช่น เสมาธรรมจักร นำพระธรรมวินัยของพระองค์ มาค้าขายในรูปแบบของหนังสือ แผ่นซีดี ดีวีดี อี-บุ๊ค เป็นต้น ซึ่งเข้าข่ายเป็นอริยุปวาทอย่างหนัก ย่อมส่งผลเสียต่อพระศาสนา ทำให้พระสัทธรรมเสื่อมถอย และปิดกั้นการเจริญก้าวหน้าของตัวเองในด้านจิตวิญญาณ ทำให้เกิดความฉิบหายทั้งทางโลกและเสื่อมทั้งทางธรรม

๖.พระธาตุของพระอริยสาวกไม่ได้เป็นอัญมณี

พระสรีรธาตุของพระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าทุกพระองค์ ทั้งในอดีตปัจจุบันและจะอุบัติขึ้นในอนาคต **มีสีเดียว คือ สีเขียวมรกตเท่านั้น** ไม่มีสีอื่นใดนอกจากนี้ รัศมีแห่งพระวรกายหรือพระสรีรธาตุของพระพุทธเจ้าทั้งปวง ประกอบด้วยรัศมี ๗ สี กล่าวคือ **สีเหลืองทอง สีเหลืองมะเขือสุก สีขาว สีชมพู สีเขียวมรกต สีส้มและสีฟ้า*** แต่ละสีมีความหมายนัย ดังนี้

สีเหลืองทอง หมายถึง ปัญญาญาณอันสูงสุด ได้แก่ สัมมาสัมโพธิญาณหรือสัพพัญญุตญาณ หรือว่า พลังแห่งปัญญาญาณอันใหญ่แห่งปัจเจกโพธิญาณ หรือสาวกญาณ

---

* **ข้อมูลจาก หลวงพ่อเสือ** วิรุฬหผลโพธิสัตว์แห่งดุสิตาเทวโลกที่ ๑๑

สีเหลืองมะเขือสุก หมายถึง โลกุตตรปัญญา หรือ สัมมาทิฏฐิ ปัญญาหยั่งรู้กิเลส กรรม วิบากตามเป็นจริง

สีขาว หมายถึง ความบริสุทธิ์แห่งกาย วาจาใจที่ประกอบด้วยคุณธรรม คือ ศีล สมาธิและปัญญา โดยมีปัญญาเป็นตัวนำ เป็นผู้กำกับ ทำหน้าที่ซักฟอกและชำระล้างให้บาปหมดไปให้ คุณธรรมเพิ่มขึ้นจนถึงขั้นสมบูรณ์เต็มเปี่ยม

สีชมพู หมายถึง ความเมตตา กรุณา หรือความรักความปรารถนาดีและให้การอนุเคราะห์ ช่วยเหลือต่อสรรพสัตว์เสมอเหมือนกันหมด โดยไม่เลือกชนชั้นวรรณะไม่แบ่งแยกสีผิว

สีเขียวมรกต หมายถึง กำลังแห่งสติปัญญาในการพิจารณาใคร่ครวญธรรม แสดงธรรม ประกาศธรรมอย่างองอาจดุจสีหนาท และพลังแห่งการให้ธรรมทานอันยิ่งใหญ่ด้วยการพูด การนำเสนออย่างมีหลักการ ระบบระเบียบและล้ำเลิศด้วยวาทศิลป์

สีส้ม หมายถึง ความเชื่อมั่น มุ่งมั่น ไม่ย่อท้อ ไม่รู้สึกเบื่อหน่ายในการทำดี เพียรพยายามสั่งสมกุศลกรรมแห่งสัมมาสัมโพธิญาณ ปัจเจกโพธิญาณ หรือสาวกญาณและเชื่อมั่นในเวสารัชญาณ ทศพลญาณอย่างไม่หวั่นไหวต่อผู้ใด หรือว่า มีความเชื่อมั่นในการตรัสรู้ของพระพุทธเจ้า เป็นตถาคตโพธิศรัทธาอันฝังรากลึก เชื่อในคุณธรรมของตนเองและเชื่อในกฎแห่งกรรมอย่างหนักแน่นและมั่นคง

สีฟ้า หมายถึง การอุทิศกำลังกายและใจทั้งหมด เพื่ออุดมการณ์อันยิ่งใหญ่ คือ สัมมาสัมโพธิญาณ เพื่อช่วยเหลือสรรพสัตว์ให้บรรลุธรรม หลุดพ้นจากสังสารวัฏ คือ การเกิด แก่ เจ็บตาย ได้รู้แจ้งธรรมจนถึงขั้นอรหัตตผล*

สำหรับพระสรีรธาตุของพระพุทธเจ้าที่มีอายุยืนตั้งแต่ ๑ แสนปีจนถึง ๒ หมื่นปี จะเป็นแท่งเดียวกันหมดไม่แยกส่วน แต่พระธาตุของพระพุทธเจ้าที่มีพระชนมายุน้อย ประมาณ ๑๐๐ ปี มีลักษณะชิ้นน้อยใหญ่แตกต่างกัน ขนาดเล็กสุดเท่ากับเมล็ดพันธุ์ผักกาด ขนาดกลางเท่ากับเม็ดข้าวสารหัก ขนาดใหญ่เท่ากับเมล็ดถั่วเขียว[๗๐] เพราะมีพุทธประสงค์ต้องการให้สัตว์โลกมีโอกาสได้ส่วนแห่งบุญ พระองค์จึงอธิษฐานจิตให้พระธาตุเหล่านั้น แตกกระจาย

มีหลักความจริงอย่างหนึ่งเกี่ยวกับพระพุทธองค์ ที่ควรแก่โยนิโสมนสิการ คือว่า พระพุทธเจ้าทั้งปวงที่เคยอุบัติขึ้นในโลกทั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน จะอุบัติขึ้นภายในเฉพาะชมพูทวีปหรือภายในบริเวณอาณาเขตปริมณฑลที่เรียกว่า **“อินเดียในปัจจุบันเท่านั้น”** จะไม่อุบัติ ณ ภูมิประเทศอื่น และ**ไม่เคยเสด็จไปประทับ**

---

* ดูเพิ่มในหน้า ๘๙

[๗๐] พระบรมสารีริกธาตุ ๗ อย่าง คือพระอุณหิส(หน้าผาก) ๑ พระทาฐธาตุทั้ง ๔(พระเขี้ยว) และพระรากขวัญ ๒ ข้าง(ไหปลาร้า) **ไม่แตกหัก** ส่วนพระสารีริกธาตุที่เหลือ มีการแตกออกจากกันเป็นชิ้นน้อยชิ้นใหญ่ **ขุ.พุทธ.** (แปล) ๓๓/๗๒๔-๗๒๖ **ธาตุภาชนียกถา**

ที.ม.(แปล) ๑๐/๑๗๖-๑๘๐ **มหาปรินิพพานสูตร**

ที่ประเทศอื่นใด ไม่ว่าจะเป็นประเทศศรีลังกา ประเทศไทย ประเทศลาว ประเทศกัมพูชา(เขมร)หรือแม้แต่**ประเทศพม่า** เป็นต้นก็ตาม เพราะบุคคลผู้เกิดขึ้น ณ ภูมิประเทศอื่นนอกจากอินเดียแล้ว จะไม่มีอุปนิสัยแห่งการตรัสรู้ธรรม คือ ไม่สามารถบรรลุมรรคผลนิพพานได้ **ในเรื่องพระสรีรธาตุของพระองค์ก็เช่นเดียวกัน คือ จะถูกประดิษฐ์ในสถูปเจดีย์ในโลกมนุษย์ เฉพาะบริเวณอาณาเขตภูมิประเทศอินเดียเช่นเดียวกัน** ไม่เคยมีใคร และจะไม่มีผู้ใด สามารถนำเอาพระสรีรธาตุของพระองค์ไปประดิษฐ์สถานไว้ ณ ภูมิประเทศอื่น ไม่ว่าจะเป็นประเทศใดในโลก นอกจากประเทศอินเดียเท่านั้น[๗๑]

ถามว่า "หลังจากพระพุทธเจ้า เสด็จดับขันธปรินิพพานแล้ว บุคคลผู้ที่คิดอกุศล คิดจับผิด คิดเพ่งโทษ พูดตำหนิติเตียน พูดดูหมิ่นลักษณะแห่งพระสรีรธาตุ การพูดตำหนิดูถูกว่า การบูชาพระสรีรธาตุนั้น เป็นเรื่องงมงายไร้สาระ ไม่มีประโยชน์ หรือว่า ได้พูดกล่าวตู่เรื่องพระสรีรธาตุ ซึ่งเป็นเพียง**ของจำลอง**[๗๒] หรือของ

---

[๗๑] **ข้อมูลจาก ชีวกโกมารภัจจ์เทพบุตร**แห่งตุสิตาเทวโลกชั้นที่ ๑๑ผู้ได้รับอนุมัติจาก**ท่านหลวงพ่อเสือผู้**เป็นประธานสูงสุด ให้มาบอกกล่าวเรื่องลักษณะและสีของพระสรีรธาตุ และ**พรหมเทพเทวา** ได้ช่วยเพื่อเป็นสื่อสะพานบุญแก่ผู้มีเหตุปัจจัยที่ควรจะได้รับรู้ความจริง เพื่อจะได้ไม่ทำอริยุปวาทในเรื่องนี้ และมีผลทำให้ผู้ได้รับรู้ความจริง เกิดความเชื่อมั่นและเลื่อมใสในตถาคตโพธิศรัทธาเพิ่มมากขึ้นสุดประมาณ

[๗๒] พระบรมสารีริกธาตุของจริง **เป็นอัญมณีสีเขียวมรกตเท่านั้น** ส่วนที่อ้างว่าเป็นพระธาตุของพระพุทธเจ้าที่ประดิษฐานในประเทศต่างๆ เช่น ศรีลังกา ลาว ไทย เขมรหรือประเทศพม่าเป็นต้นนั้น **เป็นส่วนที่จำลองขึ้น** ไม่ใช่พระธาตุจริง

จากคำบอกเล่า- สมเด็จพระญาณสังวร (เจริญ สุวัฑฒโน)แห่งตุสิตาเทวโลกที่ ๑๑

เลียนแบบ แต่กลับพูดแอบอ้างว่าเป็นพระบรมสารีริกธาตุอันจริง ทั้งๆที่ไม่ใช่ จะเป็นกรรมอะไร เป็นโทษมากแค่ไหน ?”

ตอบว่า บุคคลผู้มีจิตคิดอกุศล มีความประสงค์ร้าย พูดตำหนิติเตียนลักษณะแห่งพระสรีรธาตุ หรือเรื่องการบูชาพระธาตุ และการพูดกล่าวตู่แอบอ้างเรื่องพระธาตุจำลองว่า เป็นของจริง **จัดเป็นครุกรรม คือ กรรมหนัก** และเข้าข่ายเป็นอริยุปวาทกรรมอย่างหนัก* อกุศลกรรมนี้ มีโทษมาก เป็นบาปมหันต์เท่ากับ **อนันตริยกรรมเช่นเดียวกัน** เพราะมีจิตประกอบด้วยโทสะ มีความริษยา ไม่หวังดี เกิดความไม่พอใจ โกรธแค้น ชิงชัง หรือว่าเพราะมีจิตอกุศลคิดแสวงหาผลประโยชน์จากพระธาตุ เพื่อให้ได้มาซึ่งลาภสักการะ เงินทอง เกียรติ ยศ ชื่อเสียง หรือ ทำไปเพราะความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ซึ่งเป็นส่วนทำให้คนอื่นหลงเชื่อเข้าใจผิด และถ้าหากใครจะคิดแสวงหาผลประโยชน์กำไรจากพระบรมสารีริกธาตุ เทพเจ้าทั้งหลายผู้เป็นสัมมาทิฏฐิที่คอยรักษาคุ้มครองปกป้องพระธาตุเหล่านั้น คงไม่ยอมให้มนุษย์ใจบาปหยาบช้าคนใดทำเช่นนั้นเป็นแน่

---

* **ม.อุ.** (แปล) ๑๔/๑๖๐- ๑๖๙ **พหุธาตุกสูตร**และอรรถกถา

ส่วนเรื่องพระธาตุของพระอรหันต์ทั้งหลาย มี**ท่านพระสารีบุตร ท่านพระมหาโมคคัลลานะ ท่านพระมหากัสสปะ ท่านพระอัญญาโกณฑัญญะ ท่านพระวัปปะ ท่านพระภัททิยะ ท่านพระอนุรุทธะ และท่านพระมหากัจจายนะ** เป็นต้น มีอยู่จริง* หากแต่ว่ากระดูกหรืออัฐิธาตุของพระอริยสาวกเหล่านั้น ไม่ได้เป็นแก้วใส ตกผลึกเป็นอัญมณี เหมือนกับพระบรมสารีริกธาตุของพระพุทธเจ้าผู้เป็นศาสดา เป็นเพียงแค่อัฐิธาตุธรรมดาเหมือนคนทั้งหลาย อาจจะแตกต่างกันบ้างเล็กน้อยในเรื่องลักษณะสัณฐาน **แต่ไม่ได้เป็นอัญมณีหรือแก้วใส**ที่คนหัวใสในยุคปัจจุบัน พากันแอบอ้างโฆษณาชวนเชื่อ เพื่อผลประโยชน์ คือ เงินทอง หรือลาภสักการะชื่อเสียงแน่นอน เพราะถ้าเป็นพระธาตุของพระอรหันต์จริงตามที่กล่าวอ้างเพราะเหตุใด บุญกุศลที่เกิดจากการเคารพบูชาสักการะ ยังไม่ส่งผลทำให้ชีวิตดีขึ้นมากกว่าเดิม แต่ในทางตรงข้าม บุคคลผู้ที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับพระธาตุหรือมีพระธาตุไว้ครอบครอง กลับมีชีวิตตกต่ำย่ำแย่ เป็นโรคร้ายเรื้อรัง มีหนี้สินมากมาย มีปัญหาปากเสียง เข้าใจกันผิด ทะเลาะวิวาทกับแฟน สามี-ภรรยา หรือมีลูกหลานติดสิ่งเสพติดให้โทษ การปฏิบัติธรรมไม่ก้าวหน้า ปัญหาชีวิตเหล่านี้ เกิดจากอะไร ถ้าไม่ใช่เป็นผลมาจากอริยุปวาทกรรม

---

* “ภิกษุทั้งหลาย ถูปารห(ผู้ควรแก่การบูชาสักการะ)บุคคล ๔ จำพวก คือ ๑. พระตถาคตอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า ๒. พระปัจเจกพุทธเจ้า ๓. **สาวกของพระตถาคต** (หมายถึงพระอรหันต์ หลังจากสิ้นชีวิตแล้ว พระพุทธองค์ทรงรับสั่งให้นำกระดูกหรือพระธาตุมาสักการบูชากราบไหว้)๔. พระเจ้าจักรพรรดิ”

อัง.จตุกก.(แปล) ๒๑/๓๖๗ **ถูปารหสูตร**

ข้อปฏิบัติผิดกับข้อปฏิบัติถูก

“การเป็นคนเปลือย การเกล้าชฎา การเอาโคลนทาตัว
การอดอาหาร การนอนบนพื้นดิน การมีกายหมักหมมด้วยธุลี
หรือการทำความเพียรด้วยการนั่งกระโหย่ง
วัตรทั้งหมดเหล่านี้
หาชำระคนผู้ยังไม่ล่วงพ้นความสงสัยให้หมดจดได้ไม่
แม้บุคคลจะแต่งตัวแบบใดก็ตาม
ถ้าเขาเป็นผู้สงบ ฝึกตนได้
เป็นผู้แน่นอน(ในโลกุตตรมรรคทั้ง ๔)
ประพฤติพรหมจรรย์ ละเว้นการเบียดเบียนสรรพสัตว์
ประพฤติสม่ำเสมอ ควรเรียกบุคคลเช่นนั้นว่า
พราหมณ์(ผู้ลอยบาปได้)
สมณะ (ผู้สงบระงับบาปได้)
หรือเรียกว่า ภิกษุ(ผู้ทำลายกิเลสได้) ก็ได้”

พุทธพจน์

ขุ.ธ.(แปล) ๒๕/๗๕

บุคคลผู้ชี้โทษ คือ ผู้ชี้บอกอริยทรัพย์

“ข้อปฏิบัติที่เป็นเหตุให้ได้ลาภเป็นอย่างหนึ่ง
ข้อปฏิบัติที่ให้ถึงนิพพานเป็นอีกอย่างหนึ่ง
ภิกษุผู้เป็นสาวกของพระพุทธเจ้า
รู้ชัดข้อปฏิบัติทั้งสองนี้แล้ว
ไม่พึงยินดีสักการะ
แต่พึงเพิ่มพูนวิเวก(ให้ต่อเนื่อง)
...บุคคลพึงเห็นผู้มีปัญญามักชี้โทษ
มักพูดปรามไว้ เหมือนผู้ชี้บอกขุมทรัพย์
(และ) พึงคบผู้ที่เป็นบัณฑิตเช่นนั้น
เพราะเมื่อคบคนเช่นนั้น
ย่อมมีแต่ความเจริญ ไม่มีความเสื่อมเลย”

พุทธพจน์

ขุ.ธ.(แปล) ๒๕/๕๑

คำถาม : ในสถานที่บางแห่งมีการฝึกธรรมกาย อยากทราบว่า คำว่า “ธรรมกาย” คือ อะไร และจะทำให้หลุดพ้นได้หรือไม่ อย่างไร ?*

คำตอบ : จะไม่ตอบเกี่ยวกับการปฏิบัติของสำนักใดๆ ทั้งสิ้น เพราะเขา ก็คือเขา พ่อเคารพสิทธิของผู้อื่น เคารพการสอนของผู้อื่นเสมอ เพราะว่า เมื่อเขาสอนอะไรออกไป ก็เป็นความเข้าใจของเขา ความนึกคิดของเขา แต่ของเรา ย่อมเป็นของเรา ในเมื่อเรามีความคิดว่า สิ่งนั้นดี สิ่งนั้นชั่ว สิ่งดีก็ควรจะทำตาม สิ่งชั่วก็ควรละ ในวิธีการปฏิบัติ จึงไม่สำคัญ แต่จะแปลว่า “ธรรมกาย” ให้ฟัง ธรรม แปลว่า ธรรมชาติ กาย คือ รูปร่าง ซึ่งมีใจครอง ธรรมกาย คือ ธรรมชาติที่มีอยู่ในกาย คือ นามธรรม และรูปธรรม เมื่อรู้จักธรรมทั้งหลายที่มีอยู่ในกาย คือ รูปและนาม ก็สามารถสร้างสติให้เกิดในกายนั้นได้ นี่คือ ธรรมกายตามทางมหาสติปัฏฐาน ซึ่งก็คือ รูปกับนาม ซึ่งต้องดูทุกขณะ พิจารณานามรูปที่มีอยู่แล้ว ไม่ใช่มาหาของใหม่

---

* คัดจากหนังสือธรรมบรรยาย เรื่อง**ความบริสุทธิ์แห่งญาณปัญญา** โดย **หลวงพ่อเสือ** เรียบเรียงโดย มาลี สร้อยพิสุทธิ์ พิมพ์ครั้งที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๒๗

คำอรรถาธิบาย และข้อคิด คติธรรม

๑.ธรรมกายแท้ ธรรมกายเทียม

คำว่า **ธรรมกาย** ตามรูปศัพท์แปลว่า กองแห่งธรรม หรือที่ประมวลมาแห่งธรรม คือ **ศีล สมาธิ ปัญญา และมรรคผลนิพพาน** เป็นคำพูดถึงโลกุตรธรรมโดยภาพรวม ไม่ได้หมายถึงธรรมะข้อใดข้อหนึ่งโดยเฉพาะ อีกนัยหนึ่ง คำว่า **ธรรมกาย**[๗๓] หมายถึง พระกายพระพุทธองค์ซึ่งเป็นที่ประมวลมาแห่งธรรมทั้งหลาย เพราะพระตถาคตเจ้า ทรงคิดพุทธวจนะทั้งหมดด้วยพระทัย แล้วนำแสดงออกผ่านวาจา ฉะนั้น พระวรกายของพระองค์ก็เท่ากับว่าเป็นธรรม คือ เกิดจากธรรม

---

[๗๓] "ภิกษุทั้งหลาย แม้ถ้าภิกษุจับชายผ้าสังฆาฏิแล้วเดินตามรอยเท้าเรา ติดตามไปข้างหลัง แต่ภิกษุนั้นมีความละโมบ กำหนัดยินดีอย่างแรงกล้าในกาม มีจิตพยาบาท คิดประทุษร้าย หลงลืมสติ ไม่รู้สึกตัว มีจิตไม่ตั้งมั่น กระสับกระส่ายไม่สำรวมอินทรีย์ แท้จริงแล้ว **ภิกษุนั้นก็ยังชื่อว่าอยู่ห่างไกลเรา เราก็ห่างไกลภิกษุนั้น** นั่นเป็นเพราะเหตุไร เพราะภิกษุนั้นยังไม่เห็นธรรม **เมื่อไม่เห็นธรรมชื่อว่าไม่เห็นเรา** ภิกษุทั้งหลาย แม้ถ้าภิกษุอยู่ไกลเราถึง ๑๐๐ โยชน์ แต่ภิกษุนั้นไม่มีความละโมบ ไม่กำหนัดยินดีอย่างแรงกล้าในกาม มีจิตไม่พยาบาท ไม่คิดประทุษร้ายมีสติตั้งมั่น มีความรู้สึกตัว มีจิตตั้งมั่น แน่วแน่ สำรวมอินทรีย์ แท้จริงแล้วภิกษุนั้นก็ชื่อว่าอยู่ใกล้เรา เราก็อยู่ใกล้ภิกษุนั้น นั่นเป็นเพราะเหตุไร **เพราะภิกษุนั้นเห็นธรรม เมื่อเห็นธรรม ชื่อว่าเห็นเรา**"

ขุ.อิติ.(แปล) ๒๕/๔๖๖-๔๖๗ **สังฆาฏิกัณณสูตร**

ดังนั้น ในอัคคัญญสูตร คำว่า ธรรมกาย เป็นพระนามอย่างหนึ่งของพระพุทธเจ้า[๗๔] ใช้เรียกแทนตัวพระพุทธเจ้า ในฐานะเป็นผู้ค้นพบสัจธรรมก่อนคนอื่น และเป็นเจ้าของแห่งธรรม หลังจากตรัสรู้แล้ว พระองค์จึงทรงได้ใคร่ครวญพิจารณาวิเคราะห์ แยกแยะ จัดลำดับขั้นตอนความสำคัญ แล้วได้บัญญัติ เปิดเผย แสดงออกซึ่งพระธรรมวินัยผ่านพระโอษฐ์ ทำให้คนอื่นได้รู้ตาม

หลวงพ่อเสือ จึงได้แปลความหมายของคำว่า ธรรมกาย สอดคล้องกับพระไตรปิฎกว่า ธรรม แปลว่า ธรรมชาติ หรือธรรมะอันได้แก่ศีล สมาธิและปัญญา หรือ มรรค ผล นิพพานนั่นเอง ส่วนคำว่า กาย ท่านแปลว่า รูปร่าง หรือ พระกายของพระพุทธเจ้า ดังนั้น คำว่า ธรรมกาย ก็คือ ธรรมะทั้งหลายทั้งโลกิยะและโลกุตรธรรมที่ออกมาจากพระกายของพระองค์แล้ว แสดงผ่านพระโอษฐ์

---

[๗๔] "ผู้ใดแลมีศรัทธาตั้งมั่นในตถาคต เกิดแต่ราก ประดิษฐานมั่นคงที่สมณพราหมณ์ เทพ มาร พรหม หรือใคร ๆ ในโลกให้หวั่นไหวไม่ได้ ควรจะเรียกผู้นั้นว่า 'เป็นบุตร เป็นโอรส เกิดจากพระโอษฐ์ของพระผู้มีพระภาค เกิดจากพระธรรม อันพระธรรม เนรมิตขึ้น เป็นทายาทของพระธรรม' ข้อนั้นเพราะเหตุไร เพราะคำว่า 'ธรรมกาย' ก็ดี'พรหมกาย' ก็ดี 'ธรรมภูต' ก็ดี 'พรหมภูต' ก็ดี ล้วนเป็นชื่อของตถาคต"

ที.ปา.(แปล)๑๑/๘๓-๑๐๒ **อัคคัญญสูตร**

ม.ม. (แปล) ๑๓/๕๗๒-๕๘๒ **วาเสฏฐสูตร**

ส่วนคำว่า **ธรรมกายเทียม*** ซึ่งไม่ตรงตามความหมายนัยในคัมภีร์พระไตรปิฎกของพุทธศาสนานิกายเถรวาท แต่เป็นหลักคำสอนของนักบวชในนิกายมหายาน ได้ให้ความหมายของธรรมกายไว้ว่า **เป็นตัวสัจภาวะ** หรือ**แก่นสภาวะซึ่งเป็นแก่นแท้ของพระพุทธเจ้า** ซึ่งเป็นหนึ่งในอีก ๒ กาย คือ **สัมโภคกาย** ได้แก่ กายในทิพยภาวะที่เสวยความสุขในสรวงสวรรค์ และ **นิรมาณกาย** คือ กายเนรมิตที่สำแดงพระองค์ขณะบำเพ็ญพุทธกิจในโลกมนุษย์

ต่อมาในยุคปัจจุบันในประเทศไทย มีบางสำนัก ได้นำคำว่า “**ธรรมกาย**” มาใช้เรียกประสบการณ์บางอย่างในระบบการปฏิบัติที่เจ้าสำนักได้จัดวางขึ้น ซึ่งคำว่า ธรรมกายที่ทางสำนักเหล่านี้ นำมาใช้นั้น มีความหมายไม่ตรงตามคำหมายเดิมของตถาคตภาษิต ขัดแย้งกับพุทธพจน์ในพระไตรปิฎก และความหมายของคำว่า“ธรรมกาย”ของแต่ละสำนักที่กำลังสอนกันในขณะนี้ ก็ตีความหมายไปคนละอย่าง ไม่ตรงกัน มีความขัดแย้งกันเอง หลักคำสอนเกี่ยวกับเรื่องธรรมกายของลัทธิมหายานหรือของบางสำนักในประเทศไทยนั้น ไม่ตรงตาม

---

* หลังพุทธปรินิพพานหลายร้อยปี พระพุทธศาสนามหายาน ได้สืบทอดความหมายของคำว่า “ธรรมกาย”จากพุทธศาสนาหินยานนิกายสรวาสติวาทิน ซึ่งพระพุทธศาสนาเถรวาท ได้ทำการชำระสะสางออกไปหมดแล้วในคราวสังคายนาครั้งที่ ๓ เมื่อพ.ศ. ๒๓๕ และต่อมาได้หายสาบสูญไป แล้วพุทธศาสนามหายาน ได้พัฒนาความหมายของคำว่า ธรรมกายขึ้นมาใหม่ ให้มีความสำคัญขึ้นมาอีกครั้ง โดยให้ธรรมกายนี้เป็นกายหนึ่งในอีก ๒ กาย ซึ่งเรียกว่า “ตรีกาย” คือ ธรรมกาย สัมโภคกายและนิรมาณกาย

พุทธพจน์ เป็นการกล่าวตู่พระพุทธเจ้า จัดเป็นอริยุปวาทอย่างรุนแรง มีโทษมาก เป็นบาปหนัก* ทำให้เกิดความเสื่อมแห่งพระสัทธรรมและไม่สามารถนำไปสู่การพ้นทุกข์ได้จริง

๒.พุทธวิธีในการตอบปัญหา

การตอบปัญหาของพระพุทธเจ้า มี ๔ อย่างคือ

๑.เอกังสพยากรณ์ การตอบปัญหาที่ควรตอบโดยนัยเดียว เช่น มีคนถามว่า ขันธ์ ๕ เป็นสิ่งที่เที่ยงหรือไม่ สามารถตอบได้โดยตรงเลยว่า ขันธ์ ๕ เป็นของไม่เที่ยง[๗๕]

๒. ปฏิปุจฉาพยากรณ์ การตอบปัญหาที่ควรตอบโดยย้อนถาม ตัวอย่างเช่น ประเด็นปัญหาเรื่องชีวิตหลังตายของพระอรหันต์ที่วัจฉปริพพาชกนำมากราบทูลถามพระพุทธเจ้า ซึ่งเป็นปัญหาลึกซึ้งเกินวิสัยที่เขาจะเข้าใจได้ เพราะตัวเขาเองก็เป็นมิจฉาทิฏฐิ พระองค์จึงใช้วิธีย้อนถามเรื่องไฟ มีคำสนทนา ดังนี้

---

* **ท่านโทณพราหมณ์**อรหันตสาวกแห่งอกนิฏฐาพรหมโลกได้กล่าวว่า พุทธพจน์ที่ถูกบันทึกไว้ในคัมภีร์พระไตรปิฎกของพระพุทธศาสนานิกายเถรวาทนั้น ในยุคปัจจุบันที่เป็นพุทธพจน์แท้มีเพียง ๔๐ เปอร์เซ็นต์เท่านั้น ส่วนในคัมภีร์ของพวกนิกายมหายาน ไม่มีพุทธพจน์แท้เหลืออยู่แม้แต่เปอร์เซ็นต์เดียว **หลักธรรมคำสอนของพวกมหายานนั้น ทุกอย่างเป็นสิ่งที่แต่งเติมเพิ่มเข้ามาใหม่ภายหลัง แล้วอ้างเป็นพุทธพจน์** เพราะไม่ตรงตามความเป็นจริงทั้งในสมัยพุทธกาลและในโลกทิพย์ ดังนั้น ท่านผู้เป็นบัณฑิตทั้งหลายก่อนที่จะพูดหรือสอนธรรมในแต่ละครั้ง พึงใช้โยนิโสมนสิการไตร่ตรองให้รอบคอบเสียก่อน มิเช่นนั้น จะเป็นการกล่าวตู่พระพุทธเจ้า เป็นอริยุปวาทโดยไม่รู้ตัว

[๗๕] ดูเพิ่มใน **ม.มู.**(แปล) ๑๒/๓๘๙-๔๑๙ **จูฬสัจจกสูตร**

“ถ้าไฟลุกโพลงอยู่ต่อหน้าท่าน ท่านรู้ได้ไหมว่า ‘ไฟนี้กำลังลุกโพลงต่อหน้าเรา”

“รู้ได้ ท่านพระโคดม”

“ไฟที่ลุกโพลงอยู่ต่อหน้าท่านนี้ อาศัยอะไรจึงลุกโพลง จะพึงตอบอย่างไร”

“เพราะอาศัยเชื้อคือหญ้าและไม้จึงลุกโพลง ท่านพระโคดม”

“ถ้าไฟนั้นจะพึงดับไปต่อหน้าท่าน ท่านรู้ได้ไหมว่า ‘ไฟนี้ดับไปต่อหน้าท่านแล้ว”

“รู้ได้ ท่านพระโคดม”

“วัจฉะ ถ้าใคร ๆ จะพึงถามท่านว่า ‘ไฟที่ดับไปแล้วต่อหน้าท่านนั้น ดับจากทิศนี้แล้วไปยังทิศไหน คือ ทิศตะวันออก ทิศตะวันตก ทิศใต้ หรือ ทิศเหนือ’ ท่านถูกถามอย่างนี้แล้วจะพึงตอบอย่างไร”

“ข้าแต่ท่านพระโคดม ไม่ควรถามเช่นนั้น เพราะไฟอาศัยเชื้อคือหญ้าและไม้จึงลุกโพลง แต่เพราะเชื้อนั้นถูกไฟเผามอดไหม้และเพราะไม่มีของอื่นเป็นเชื้อ ไฟนั้นจึง นับได้ว่าไม่มีเชื้อ ดับสนิทแล้ว”

“วัจฉะ อย่างนั้นเหมือนกัน บุคคลเมื่อบัญญัติตถาคต (พระอรหันต์) พึงบัญญัติด้วยรูป..เวทนา..สัญญา..สังขาร..วิญญาณใด รูป..เวทนา..สัญญา..สังขาร..วิญญาณนั้นตถาคตละได้แล้ว ตัดรากถอนโคน เหมือนต้นตาลที่ถูกตัดรากถอนโคนไปแล้วเหลือแต่พื้นที่ ทำให้ไม่มี เกิดขึ้นต่อไปไม่ได้ ตถาคตพ้น

แล้วจากการเรียกว่ารูป มีคุณอันลึกล้ำ อันใคร ๆ ประมาณไม่ได้ หยั่งถึงได้ยาก เปรียบเหมือนมหาสมุทร” [๗๖]

๓. วิภัชชพยากรณ์ การตอบปัญหาที่ควรแยกตอบ ตัวอย่างเช่น **อภัยราชกุมาร** ผู้เป็นพระราชโอรสของพระเจ้าพิมพิสาร **ได้ทูลถามพระผู้มีพระภาคว่า** “ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ พระตถาคตจะพึงตรัสพระวาจา อันไม่เป็นที่รัก ไม่เป็นที่พอใจของคนอื่นบ้างหรือหนอ”

พระผู้มีพระภาคตรัสว่า “ดูก่อนราชกุมาร **ในปัญหาข้อนี้จะวิสัชนาโดยส่วนเดียวมิได้** ตถาคต ย่อมรู้**วาจาที่ไม่จริง** ไม่แท้ **ไม่ประกอบด้วยประโยชน์** และวาจา**นั้นไม่เป็นที่รัก ไม่เป็นที่ชอบใจของผู้อื่น** ก็ไม่กล่าววาจานั้น อนึ่งตถาคตย่อมรู้วาจาที่จริง ที่แท้ แต่**ไม่ประกอบด้วยประโยชน์*** และวาจานั้นไม่เป็นที่รัก ไม่เป็นที่ชอบใจของผู้อื่น ตถาคตไม่กล่าววาจานั้น อนึ่ง ตถาคตย่อมรู้วาจาที่จริง วาจาที่แท้ และประกอบด้วยประโยชน์ **แต่วาจานั้นไม่เป็นที่รัก ไม่เป็นที่ชอบใจของผู้อื่น** ในข้อนั้น ตถาคตย่อมรู้กาลที่จะพยากรณ์วาจานั้น ตถาคตย่อมรู้วาจาที่ไม่จริง ไม่แท้ ไม่ประกอบด้วยประโยชน์ แต่วาจานั้นเป็นที่รัก เป็นที่ชอบใจของผู้อื่น ตถาคตไม่กล่าววาจานั้น ตถาคตย่อมรู้วาจาที่จริง ที่แท้ ไม่

---

[๗๖] **ม.ม.**(แปล) ๑๓/๒๒๕-๒๒๖ **อัคคิวัจฉโคตตสูตร**

* ไม่ประกอบด้วยประโยชน์ ในที่นี้หมายถึง ไม่ประกอบด้วยประโยชน์ ๓ ประการ กล่าวคือ (๑) ทิฏฐธัมมิกัตถะ(ประโยชน์ในโลกนี้) (๒) สัมปรายิกัตถะ (ประโยชน์ในโลกหน้า) (๓) ปรมัตถะ (ประโยชน์สูงสุดคือพระนิพพาน)

ประกอบด้วยประโยชน์ แต่วาจานั้นเป็นที่รัก เป็นที่ชอบใจของผู้อื่น ตถาคตไม่กล่าววาจานั้นอนึ่ง ตถาคตย่อมรู้วาจาที่จริง ที่แท้ และประกอบด้วยประโยชน์ และวาจานั้นเป็นที่รัก เป็นที่ชอบใจของผู้อื่น ในข้อนั้น ตถาคตย่อม**รู้กาลที่จะพยากรณ์วาจานั้น** ข้อนั้นเพราะเหตุไร เพราะตถาคตมีความ**เอ็นดูในสัตว์ทั้งหลาย"**[๗๗]

๔. ฐปนิยพยากรณ์ การตอบปัญหาที่ควรงดตอบ[๗๘] ซึ่งเป็นปัญหาประเภทอันตคาหิกทิฏฐิ เป็นความเห็นสุดโต่ง เช่น คำถามว่า **โลกเที่ยงนี้เท่านั้นจริง อย่างอื่นไม่จริงหรือ...โลกไม่เที่ยง โลกมีที่สุด...โลกไม่มีที่สุด...ชีวะกับสรีระเป็นอย่างเดียวกัน...ชีวะกับสรีระเป็นคนละอย่างกัน ... หลังจากตายแล้วตถาคต(พระอรหันต์) เกิดอีก ... หลังจากตายแล้วตถาคตไม่เกิดอีก ... หลังจากตายแล้วตถาคตเกิดอีกก็มี ไม่เกิดอีกก็มี ... หลังจากตายแล้วตถาคตเกิดอีกก็ไม่ใช่ ไม่เกิดอีกก็ไม่ใช่ นี้เท่านั้นจริง อย่างอื่นไม่จริงหรือ**[๗๙] เป็นต้น

---

[๗๗] **ม.ม.**(แปล) ๑๓/๘๔-๘๙ **อภยราชกุมารสูตร**
ที.ปา.(แปล) ๑๑/๑๔๕-๑๔๖ **ปาสาทิกสูตร**

[๗๘] **อัง.ทสก.**(แปล) ๒๔/๒๑๖-๒๑๘ **กิงทิฏฐิกสูตร**
ที.สี.(แปล) ๙/๑๕๙-๑๖๐ **ชาลิยสูตร**
ม.มู. (แปล) ๑๒/๕๓๗-๕๔๐๐ **พรหมนิมันตนิกสูตร**
ม.มู. (แปล) ๑๒/๒๘๔-๒๙๓ **นิวาปสูตร**

[๗๙] ประเด็นคำถามเกี่ยวกับ**อันตคาหิกทิฏฐิเหล่านี้** ไม่ใช่พระพุทธองค์ไม่ทรงทราบ ไม่ใช่พระองค์ไม่มีญาณหยั่งรู้ แต่เมื่อผู้ที่ถามปัญหาไม่อยู่ในฐานะที่จะเข้าใจได้ จะทำให้เขาเข้าใจผิด มีความขัดแย้ง นำมาซึ่งการโต้เถียง กระตุ้นโทสะ ส่งเสริมอริยุปวาท จึงต้องงดเสีย แต่บางกรณีทรงเห็นว่า จะเป็นไปเพื่อประโยชน์แก่บางคน พระพุทธองค์ทรงเฉลยปัญหาเหล่านี้ไว้อย่างละเอียดใน**พรหมชาลสูตร**และ**ปาสาทิกสูตร** ซึ่งแสดงให้เห็นกำลังแห่งสติปัญญาญาณอันลึกซึ้งยิ่งใหญ่ของพระศาสดา

ก่อนหรือในสมัยพุทธกาล พวกเจ้าลัทธิศาสดา คณาจารย์ทั้งหลาย มีพวกฤาษี ดาบสผู้ได้ฌานอภิญญา และพวกนักบวชอัญญเดียรถีย์ทั้ง ๖ มีปูรณะกัสสปะ มักขลิ โคศาละ นิครนถ์ นาฏบุตรและสัญชัย เวลัฏฐบุตร เป็นต้น ผู้ใช้หลักตรรกศาสตร์ในการหยั่งรู้ความจริง[๘๐] ได้สร้างหลักการ ทฤษฎีนี้ขึ้นมาบนพื้นฐานของความหลงผิด ความเข้าใจผิด เนื่องจากบุคคลเหล่านั้น มีสติปัญญาหยั่งรู้ความจริงเพียงบางส่วน ไม่ครบวงจรตลอดสาย เพราะกำลังสมาธิไม่เพียงพอ หรือไม่อยู่ในฐานะที่จะหยั่งรู้ตามเป็นจริงทั้งหมดได้ **เหมือนคนตาบอดคลำช้าง**[๘๑] ย่อมไม่รู้จักช้างตามเป็นจริง จึงเกิดความสำคัญผิด สั่งสอนผู้คนตามความเห็น ความ

ที.สี.(แปล) ๙/๑-๔๗ **พรหมชาลสูตร**

ที.ปา.(แปล) ๑๑/๑๒๕-๑๔๖ **ปาสาทิกสูตร**

[๘๐] **นักตรรกะ**(ตักกี) ผู้ที่ให้เหตุผลตามแนวของตรรกศาสตร์ มี ๔ จำพวก คือ อนุสสติกะ อนุมานจากข้อมูลที่เป็นประสบการณ์ ชาติสสระ อนุมานโดยการระลึกชาติ ลาภิตักกิกะ อนุมานจากประสบการณ์ภายในของตน และ สุทธิตักกิกะ อนุมานโดยใช้เหตุผลล้วน ๆ ส่วน**นักอภิปรัชญา**(วีมังสี) ผู้ที่ให้เหตุผล โดยการคาดคะเนความจริงเอาจากการเทียบเคียงจนพอใจถูกใจแล้วยึดถือเป็นทฤษฎี เช่น คาดคะเนในเรื่องที่เกี่ยวกับปฐมเหตุของโลกและจักรวาล พวกเจ้าลัทธิ ศาสดา คณาจารย์ทั้งหลายเหล่านั้น เป็นเพียงแค่พวกนักตักกี วิมังสีเท่านั้น ไม่มีญาณปัญญาหยั่งรู้สัจธรรมตามเป็นจริงได้ ซึ่งทำให้ได้องค์ความรู้ผิดพลาดคลาดเคลื่อน เพราะมีอริยุปวาทกรรมกับพระอริยเจ้าทั้งหลายปกปิดไว้

ม.ม. (แปล) ๑๓/๕๓๐-๕๓๖ **จังกีสูตร**

อัง.ติก.(แปล) ๒๐/๒๕๕-๒๖๓ **เกสปุตติสูตร**

ดูเพิ่มใน **ที.สี.**(แปล) ๙/๑-๔๗ **พรหมชาลสูตรและอรรถกถา**

[๘๑] **ขุ.อุ.** (แปล) ๒๕/๒๙๐-๒๙๓ **ปฐมนานาติตถิยสูตร**

เชื่อของตนเอง จนกลายเป็นเจ้าสำนัก เจ้าลัทธิแล้วนำสืบทอดกันมาตามลำดับ

สาวกหรือศิษย์สำนักต่างๆในสมัยนั้น ได้พากันศึกษาค้นคว้าหาคำตอบจากผู้รู้ทั้งหลาย บุคคลผู้ที่ถามปัญหานั้นไม่มีกำลังสติปัญญาญาณที่จะหยั่งรู้ในเรื่องประเด็นปัญหาที่ตนถามได้ และผู้จะเฉลยปัญหา ก็ยากที่จะทำให้ผู้ถามเกิดความเข้าใจอย่างถูกต้อง เพราะเป็นประเด็นคำถามที่ตั้งอยู่บนฐานแห่งความหลงผิดของผู้ถามเอง อีกทั้งปัญหาประเภทนี้ บังคับให้ตอบโดยส่วนเดียวว่า จริงหรือไม่จริง แต่เนื้อความแห่งปัญหานั้น จะต้องแยกประเด็นตอบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาประเภทนี้ ไม่เป็นเบื้องต้นของพรหมจรรย์ เป็นไปเพื่อบาปอกุศลเพียงอย่างเดียว ก่อให้เกิดการโต้เถียงและทะเลาะวิวาท **สุ่มเสี่ยงต่อการทำอริยุปวาทอย่างหนัก** เพราะฉะนั้น ประเด็นคำถามประเภทนี้ พระพุทธองค์ จึงใช้วิธีงดตอบปัญหาเสีย และทรงแนะนำให้พระสาวกงดตอบปัญหาเหล่านี้แก่ผู้ที่มาซักถามด้วย เพราะไม่เป็นไปเพื่อประโยชน์ ไม่เป็นไปเพื่อความเบื่อหน่าย ไม่เป็นไปเพื่อความคลายกำนัด ไม่เป็นไปเพื่อความหลุดพ้น ไม่เป็นไปเพื่อตรัสรู้ ไม่เป็นไปเพื่อการบรรลุมรรคผลนิพพาน แต่ประเด็นปัญหาที่พระพุทธองค์ทรงตอบและอนุญาตให้สาวกตอบ คือปัญหาว่าด้วยความทุกข์ เหตุให้เกิดทุกข์ ความดับทุกข์และหนทางแห่งการดับทุกข์ ทั้งนี้ เพราะเป็นเบื้องต้นของพรหมจรรย์ เป็นไปเพื่อประโยชน์ เพื่อความเบื่อหน่าย

คลายกำนัด เพื่อความหลุดพ้น เพื่อการตรัสรู้ เป็นไปเพื่อการบรรลุมรรคผลนิพพาน[๘๒]

แม้ปัญหาที่คนถามยังไม่อยู่ในฐานะจะเข้าใจได้ พระองค์ต้องรอคอยจังหวะในการพยากรณ์ปัญหานั้น เช่น กรณีของผู้ใหญ่บ้าน**นักฟ้อนรำชื่อตาลบุตร** ทูลถามถึงประเด็นข้อสงสัยเรื่องอานิสงส์แห่งการฟ้อนรำ และศิลปะการแสดงที่พวกนักฟ้อนรำและนักแสดงทั้งหลายที่ทำให้คนหัวเราะรื่นเริง ด้วยคำจริงบ้างเท็จบ้าง กลางโรงละคร กลางงานมหรสพ หลังจากตายแล้ว จะเป็นเหตุให้ไปเกิดในสุคติโลกสวรรค์ เข้าถึงความเป็นผู้อยู่ร่วมกับเหล่า**เทวดาชื่อปหาสะ**ได้จริง สมกับคำพูดของพวกอาจารย์และปาจารย์ก่อน ๆ ได้กล่าวไว้หรือไม่ อย่างไร

พระพุทธเจ้า ไม่ได้ตอบปัญหานี้โดยทันที แต่ตรัสว่า "อย่าเลย ผู้ใหญ่บ้าน **จงพักปัญหาข้อนี้ไว้อย่าถามเราเลย**" แต่เขายังคะยั้นคะยอให้พระองค์ตอบถึง ๓ ครั้ง พระพุทธองค์ จึงตรัสว่า "ผู้ใหญ่บ้าน เราได้ห้ามท่านแล้วว่า 'อย่าเลย จงพักปัญหาข้อนี้ไว้

---

[๘๒] พระพุทธองค์ตรัสถามว่า "ภิกษุทั้งหลาย เมื่อผ้าถูกไฟไหม้หรือศีรษะถูกไฟไหม้ ควรทำอย่างไร" พวกภิกษุพากันกราบทูลว่า "ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ ต้องรีบดับไฟที่ไหม้ผ้าหรือไฟที่ไหม้ศีรษะนั้นพระพุทธเจ้าข้า" แต่พระพุทธองค์ตรัสว่า "ภิกษุทั้งหลาย ควรวางเฉย ไม่ควรใส่ใจถึงผ้าที่ถูกไฟไหม้หรือศีรษะที่ถูกไฟไหม้ ควรทำความพอใจ ความพยายาม ความอุตสาหะ ความขะมักเขม้นความไม่ท้อถอย สติและสัมปชัญญะให้มีประมาณยิ่ง เพื่อรู้แจ้งอริยสัจ ๔ ประการที่ยังไม่รู้แจ้งตามความเป็นจริง คือ ทุกข์ เหตุให้เกิดทุกข์ ความดับทุกข์ และหนทางแห่งการดับทุกข์"

สัง.มหา.(แปล) ๑๙/๖๑๕ **เจลสูตร**

สัง.มหา.(แปล) ๑๙/๖๒๒ **ปปาตสูตร**

อย่าถามเราเลย' แต่เอาเถิด **เราจักตอบแก่ท่าน** เมื่อก่อนสัตว์ทั้งหลาย**ไม่ปราศจากราคะ โทสะ และโมหะ** ถูกเครื่องผูกคือราคะ โทสะและโมหะผูกไว้ นักฟ้อนรำ กลับทำให้คนที่มาดู มาชมให้เกิดความพอใจ ยินดีเพลิดเพลินมากยิ่งขึ้น นักฟ้อนรำนั้นตนเองก็มัวเมาประมาททั้งทำให้ผู้อื่นมัวเมาประมาทด้วย หลังจากตายแล้วจะไปเกิด**ในนรกชื่อปหาสะ** แต่ถ้าเขามีความเห็นว่า การกระทำเช่นนั้น จะทำให้ไปเกิดในสุคติโลกสวรรค์ ความเห็นนั้น เป็นมิจฉาทิฏฐิ (ความเห็นผิด) และผู้เป็นมิจฉาทิฏฐิอย่างนั้น ชีวิตหลังตาย มีทางไป ๑ ใน ๒ อย่าง คือ นรกหรือกำเนิดสัตว์ดิรัจฉาน"[๘๓]

ศิลปะในการตอบปัญหาของพระพุทธองค์ในครั้งนี้ มีผลดีต่อคนถามอย่างมาก เพราะทำให้ผู้ใหญ่บ้านคนนั้น เห็นด้วยทุกประการ เกิดความเข้าใจแจ่มแจ้ง ไม่มีความสงสัยอีกต่อไป แล้วต่อมาก็ได้เลิกอาชีพนั้น โดยเปลี่ยนวิถีชีวิตใหม่เข้ามาบวชในพระพุทธศาสนา

ส่วนสำหรับบุคคลที่เข้ามาสอบถามปัญหาที่เกี่ยวเนื่องกับผู้อื่นซึ่งเป็นเจ้าลัทธิ ศาสดา คณาจารย์ พระพุทธองค์ ทรงไม่ตรัส

---

[๘๓] **นายตาลบุตร** เกิดในตระกูลนักฟ้อนรำ เมื่อโตขึ้นได้เป็นผู้มีความเชี่ยวชาญทางด้านนาฏศิลป มีชื่อกระฉ่อนไปทั่วชมพูทวีป มีเกวียน ๑,๐๐๐ เล่ม มีหญิงแม่บ้าน ๕๐๐ คน และมีภรรยา ๕๐๐ คน เขาและพวกผู้หญิงเหล่านั้น ไปแสดงศิลปะการฟ้อนรำในตัวเมืองและนอกเมือง ซึ่งมีค่าตัวถึงแสนกหาปณะ วันหนึ่ง ขณะที่ทำการแสดงในกรุงราชคฤห์ เมื่อบุญกุศลส่งผล เขาจึงได้เข้าไปเฝ้าและได้มีโอกาสทูลถามปัญหานี้กับพระผู้มีพระภาคเจ้า **สัง.สฬา.** (แปล) ๑๘/๓๙๕-๓๙๗ **ตาลปุตตสูตร**

พาดพิงถึงผู้นั้น เพราะจะทำให้ความขัดแย้ง โต้เถียงทะเลาะวิวาท แม้ผู้ถามก็จะไม่ได้รับประโยชน์และไม่ทำให้หายสงสัย พระองค์จะหยุดปัญหานั้นเอาไว้ แล้วนำเข้าสู่การแสดงธรรมตามพุทธวิธี เหมือนกรณีตัวอย่างของ**สุภัททะ ปริพพาชก** ได้เข้ามาเฝ้าและทูลถามปัญหาเกี่ยวกับสมณพราหมณ์ ผู้ที่เป็นเจ้าหมู่เจ้าคณะเป็นอาจารย์ มีชื่อเสียงเกียรติยศ เป็นเจ้าลัทธิ ประชาชนยกย่องกันว่าเป็นคนดีได้แก่ ปูรณะ กัสสปะ มักขลิ โคศาล อชิตะ เกสกัมพล ปกุธะ กัจจายนะ สัญชัยเวลัฏฐบุตร นิครนถ์ นาฏบุตร เจ้าลัทธิเหล่านั้นทั้งหมดรู้ตามที่ตนกล่าวอ้าง หรือไม่ได้รู้ตามที่ตนกล่าวอ้าง หรือบางพวกรู้ บางพวกไม่รู้ พระผู้มีพระภาคตรัสตอบว่า "สุภัททะ อย่าเลย เรื่องที่เธอถามว่า 'เจ้าลัทธิเหล่านั้นทั้งหมดรู้ตามที่ตนกล่าวอ้าง หรือไม่รู้ตามที่ตนกล่าวอ้าง หรือบางพวกรู้บางพวกไม่รู้' อย่าได้สนใจเลย เราจะแสดงธรรมแก่เธอ เธอจงฟังจงใส่ใจให้ดี" ครั้นแล้วพระองค์ ก็แสดงธรรมต่อไปว่า

"สุภัททะ ในธรรมวินัยที่ไม่มีอริยมรรคมีองค์ ๘ ย่อมไม่มีสมณะที่ ๑* สมณะที่ ๒ สมณะที่ ๓ และสมณะที่ ๔ ในธรรมวินัยที่มีอริยมรรคมีองค์ ๘ ย่อมมีสมณะที่ ๑ สมณะที่ ๒ สมณะที่ ๓ และสมณะที่ ๔ สุภัททะ ในธรรมวินัยนี้มีอริยมรรคมีองค์ ๘ สมณะที่ ๑ สมณะที่ ๒ สมณะที่ ๓ สมณะที่ ๔ **ก็มีอยู่ในธรรมวินัยนี้เท่านั้น**

---

* สมณะที่ ๑ สมณะที่ ๒ สมณะที่ ๓ และสมณะที่ ๔ ในที่นี้ได้แก่ พระโสดาบัน พระสกทาคามี พระอนาคามีและพระอรหันต์ ตามลำดับ

ดูเทียบ **อภิ.ก.** (แปล) ๓๗/๘๗๕/๔๙๗-๔๙๘

ลัทธิอื่นว่างจากสมณะทั้งหลายผู้รู้ทั่วถึง สุภัททะ เราบวชขณะอายุ ๒๙ ปีแสวงหาว่าอะไร คือกุศล เราบวชมาได้ ๕๐ ปีกว่ายังไม่มีแม้สมณะที่ ๑ ไม่มีสมณะที่ ๒ ไม่มีสมณะที่ ๓ ไม่มีสมณะที่ ๔ ภายนอกธรรมวินัยนี้ผู้อาจแสดงธรรมเป็นเครื่องนำออกจากทุกข์ได้ ลัทธิอื่นว่างจากสมณะทั้งหลายผู้รู้ทั่วถึง”[๘๔]

ในบรรดาศาสดาทั้งหลายในสมัยพุทธกาล พระพุทธเจ้าชื่อว่าเป็นยอดอัจฉริยะในการใช้วาทะ และการแสดงธรรม ไม่มีใครในโลกในจักรวาลนี้ จะมีสติปัญญาสามารถถึงขนาดนี้[๘๕] เพราะทรงมีสัพพัญญุตญาณ ทศพลญาณ และพระจักษุทั้ง ๕ เพราะเหตุนี้ พระองค์จึงได้ชื่อว่า เป็นยอดแห่งสารถีผู้ฝึกมนุษย์ให้รู้แจ้งธรรม หลุดพ้นจากสังสารวัฏอันไม่รู้จักจบสิ้น

---

[๘๔] **ที.มหา.**(แปล) ๑๐/๑๖๐-๑๖๕ **มหาปรินิพพานสูตร**

[๘๕] **สัง.มหา.**(แปล) ๑๙/๒๓๐-๒๓๒ **นาลันทสูตร**

๓.การแสดงธรรมของพระโพธิสัตว์

เมื่อมีคนมาถามปัญหาที่สุ่มเสี่ยงต่อการโต้เถียง การขัดแย้ง เช่น ถามว่า ในสถานที่บางแห่งมี**การฝึกวิชชาธรรมกาย** อยากทราบว่า คำว่า “ธรรมกาย” คือ อะไร และจะทำให้หลุดพ้นได้หรือไม่ อย่างไร ?

หลวงพ่อเสือ ในฐานะเป็นนิยตโพธิสัตว์ บำเพ็ญบารมีมาแล้วถึง ๕๐ กัป มีนิ้วเท้าสองข้างยาวเสมอกัน และได้ฌานสมาบัติ มีอภิญญาจิต มีญาณหยั่งรู้จิตใจของคนฟังด้วย ย่อมมีศีลปะ และรู้จักการใช้คำพูด วาทศิลป์ในการตอบปัญหานั้นๆ เพราะฉะนั้น ท่านจึงพูดออกตัว โดยกล่าวว่า จะไม่ตอบเกี่ยวกับการปฏิบัติของสำนักใดๆทั้งสิ้น เพราะเขา ก็คือเขา

ตามหลักความเป็นจริง ไม่ใช่ว่า ท่านตอบปัญหานี้ไม่ได้ เพียงแต่ไม่ต้องการตอบเท่านั้น เนื่องจากว่า ถ้าคนที่เข้าใจในเจตนาดีของหลวงพ่อ ก็จะปลอดภัยไป ไม่มีโทษตามมา แต่สำหรับผู้ที่ไม่เข้าใจ และไม่ยอมเข้าใจในเจตนาตอบปัญหานั้น ก็จะอดคิดอกุศลไม่ได้ เมื่ออดคิดลบไม่ได้ ก็ต้องพูดออกมาทางปากด้วยการกล่าวตำหนิติเตียน และตามมาด้วยการโต้เถียงทะเลาะวิวาทบาดหมางในที่สุด **การคิดจับผิด เพ่งโทษ พูดตำหนิ พูดดูหมิ่นหลวงพ่อเสือ เข้าข่ายเป็นอริยุปวาทอย่างหนัก มีโทษมาก เป็นบาปมหันต์เท่ากับอนันตริยกรรม** เพราะไม่ต้องการส่งเสริมให้คนโต้เถียงทะเลาะกัน และเพื่ออนุเคราะห์คนอื่นด้วยเมตตาธรรม

หลวงพ่อเสือ จึงหลีกเลี่ยงที่จะตอบปัญหานี้ แล้วพูดเป็นสำนวนทางโลกในยุคปัจจุบันว่า **"หลวงพ่อเคารพสิทธิของผู้อื่น เคารพการสอนของผู้อื่นเสมอ เพราะว่า เมื่อเขาสอนอะไรออกไป ก็เป็นความเข้าใจของเขา ความนึกคิดของเขา"** [๘๖] ทั้งนี้ทั้งนั้น ก็ไม่ได้หมายความว่า หลวงพ่อเคารพคนที่สอนธรรมะผิดเพี้ยนจากพุทธพจน์จริง เพราะถ้าเป็นเช่นนั้น ก็ขัดแย้งกับพุทธพจน์ที่ว่า "ไม่พิจารณา ไม่ไตร่ตรอง กล่าวสรรเสริญผู้ควรติเตียน แสดงความเลื่อมใสในฐานะที่ไม่ควรเลื่อมใส ย่อมประสพสิ่งที่มิใช่บุญเป็นอันมาก" หลวงพ่อไม่ใช่เป็นคนเช่นนั้น ที่กล่าวอย่างนั้น เป็นเพียงแค่สำนวนพูดให้เกียรติกันในฐานะคนที่มีความรู้มีการศึกษาและวัฒนธรรมที่ดีเท่านั้น

เมื่อหลวงพ่อเสือ ท่านไม่อยู่ในฐานะเป็นครูอาจารย์ของคนเหล่านั้นและพวกเขา ก็ไม่ได้ให้ความเคารพนับถือ จึงพูดอะไรมากไม่ได้ นอกจากจะพูดหลีกเลี่ยงไปทางอื่นเพื่อไม่เป็นการกระทบกระทั่งคนอื่น นี้คือ ลักษณะของผู้มีปัญญาอันลึกซึ้งมองการณ์ไกลและคุณธรรมอันยิ่งใหญ่ ย่อมรู้จักกาลเทศะ รู้จัก

---

[๘๖] **อัง.จตุกก.** (แปล)๒๑/๔ **ปฐมขตสูตร**

บุคคลมีพฤติกรรม ดังนี้ คือ ไม่พิจารณา ไม่ไตร่ตรอง สรรเสริญคนที่ควรติเตียน ไม่พิจารณา ไม่ไตร่ตรอง ติเตียนคนที่ควรสรรเสริญ มีความเห็นผิด มีความดำริผิด มีวาจาผิด มีความพยายามผิด มีความระลึกผิด และทำศรัทธาไทยให้ตกไป ย่อมดำรงอยู่ในนรกเหมือนถูกนำไปฝังไว้

อัง.ปัญจก.(แปล) ๒๒/๑๙๕-๒๐๐

มิจฉาทิฏฐิกสูตร, อิสสุกินีสูตร,มิจฉาวาจาสูตร,มิจฉาวายามสูตร

จังหวะโอกาสและบุคคล* ย่อมได้ประโยชน์สูงสุดจากการแสดงธรรมในแต่ละครั้ง

๔.กฎแห่งการดึงดูด

เพราะอำนาจแห่งการดึงดูดของสนามแม่เหล็ก ในขั้วโลกเหนือ ทำให้เข็มทิศต้องชี้ไปทางทิศเหนือและเพราะกฎแห่งการดึงดูดของโลกทำให้คนและสัตว์สิ่งของทั้งหลาย ไม่หลุดออกไปจากโลก แม่เหล็กต่างขั้วกัน ย่อมดึงดูดกันเพื่อความสมดล แต่ถ้าเป็นขั้วเดียวกัน ย่อมเกิดแรงพลักดันกัน พลังอำนาจเหล่านี้ คนเรามองไม่เห็นด้วยตาเปล่า แต่ทุกคนยอมรับว่ามีอยู่จริง แม้ในด้านนามธรรม ก็มีกฎแห่งการดึงดูดเช่นเดียวกัน พระพุทธองค์ ได้ตรัสถึงการเข้ากันได้ คบค้าสมาคมกันได้ของสัตว์โลก เพราะโครงสร้างวิบากกรรมเหมือนกัน โดยมีใจความว่า "สัตว์โลกทั้งหลาย ทั้งในอดีต ปัจจุบันหรืออนาคต จะเข้ากันได้ คบกันได้ สนทนากันได้ เพราะอัชฌาสัยเหมือนกัน จริตเหมือนกัน โครงสร้างเหมือนกัน คนดีก็คบคนดี คนชั่ว ก็คบคนชั่ว คนมีสัมมาทิฐิก็คบกันได้กับคนประเภทเดียวกัน คนมีมิจฉาทิฐิก็ไป

---

* ในหนังสือประวัติของหลวงพ่อเสือที่**คุณสุมาลี และคุณวนิดา สร้อยพิสุทธิ์**เป็นผู้รวบรวมเรียบเรียงนั้น ได้กล่าวไว้ว่า ไม่เคยเห็น**หลวงพ่อเสือ**หัวเราะในสถานการณ์ที่ควรหัวเราะแม้สักครั้งเดียว และไม่เคยเห็นท่านดุด่าว่าใครเลยสักครั้ง ทั้งนี้ เพราะท่านมีจิตประกอบด้วยพลังแห่งความเมตตาและกรุณาอย่างลึกซึ้ง ต้องการอนุเคราะห์คนอื่นให้ปลอดภัยจาก**อริยุปวาทกรรม** เนื่องจาก ถ้าหากมีใครเกิดความน้อยใจ จับผิด เพ่งโทษเกิความโกรธ หรือพูดตำหนิติเตียนหลวงพ่อในฐานะนิยตโพธิสัตว์ผู้ได้อภิญญา ๕ สมาบัติ ๘ ทั้งต่อหน้าและลับหลัง ย่อมมีโทษมากเป็นบาปมหันต์มีผลร้ายแรงเท่ากับอนันตริยกรรม

กันได้กับพวกเดียวกัน* คนประเภทเดียวกัน ย่อมดึงดูดเข้าหากันเหมือนกรณีตัวอย่าง ดังต่อไปนี้

ภิกษุณีอ้วนรูปหนึ่งชื่อ นันทา เธอผู้นี้เคยก่อเรื่องวุ่นวายหลายประการ จนเป็นต้นเหตุแห่งการบัญญัติสิกขาบทหลายข้อ ทั้งอาบัติหนักและอาบัติเบา[๘๗] และเคยพูดลบหลู่ดูหมิ่น**พระอริยสาวก**เหล่านี้ที่บ้านของโยมอุปัฏฐากมาก่อน คือ ท่านพระสารีบุตร ท่านพระมหาโมคคัลลานะ ท่านพระมหากัจจายนะ ท่านพระมหาโกฏฐิตะ ท่านพระอนุรุทธะว่า “เป็นแค่พระผู้น้อย”[๘๘] ทั้งที่ท่านเหล่านี้เป็นพระมหาเถระ **ได้บรรลุธรรมเป็นพระอรหันต์** มีคุณวิเศษสูงส่ง แต่เพราะความโง่เขลาเบาปัญญา จิตมืดบอด เห็นผิดเป็นถูก เธอกลับไปยกย่อง**พระเทวทัตและพระโกกาลิกะ** ซึ่งเป็นเพียงพระปุถุชน และได้ทำบาปคือ อริยุปวาทอย่างหนักและ**อนันตริยกรรม**ว่า **เป็นพระผู้ใหญ่** จึงเป็นเหตุให้เจ้าภาพไม่พอใจ ขับไล่หนีและไม่นิมนต์มารับอาหารบิณฑบาตอีกเลย เพราะตัวเองเป็นคนจิตมืดบอด ไม่มีตาปัญญา จึงได้แต่คบหาสมาคม มีศรัทธาเลื่อมใสในบุคคลประเภทเดียวกันเพราะ**ดีย่อมดึงดูดดี ชั่ว ย่อมดึงดูดชั่ว** คนที่มีอัชฌาสัยเลว ดึงดูดคนเลว คนชั่วเข้ามาในชีวิต ผลักดันคนดีให้หนีห่าง

ฉะนั้น ก่อนที่เธอจะทำผิดต่อท่านพระมหากัสสปะ ซึ่งเป็นอริยุปวาทกรรมอย่างหนัก ก็ได้เคยพูดดูหมิ่นพระอริยเจ้า

---

* **สัง.นิ.** (แปล)๑๖/๑๘๗-๑๘๙ ดู **จังกมสูตร**

[๘๗] **วิ.ภิกขุนี.** (แปล) ๓/๑-๖๐

[๘๘] **วิ.มหา.** (แปล) ๒/๓๕๖-๓๕๗

องค์อื่นมาก่อน **บาปย่อมเป็นเหตุปัจจัยแก่บาป** จากอำนาจแห่งบาปเล็กน้อย จะมีผลผลักดันให้ทำบาปใหญ่ยิ่งๆขึ้นไป

พระเทวทัต ก็เช่นเดียวกัน ได้ทำบาปมหันต์ให้ผลทันตา เริ่มต้นจากกรรมเบาไปหากรรมหนัก คือ คิดอยากปกครองสงฆ์ คิดอยากเป็นพระพุทธเจ้า ทูลขอวัตถุ ๕ ประการด้วยเลศนัยใจไม่บริสุทธิ์ โกรธและผูกใจเจ็บในพระพุทธองค์ พูดลบหลู่คุณของพระพุทธเจ้า ยุยงและวางแผนให้อชาตศัตรูกุมาร ลอบปลงพระชนม์พระเจ้าพิมพิสาร คิดปลงพระชนม์พระศาสดา ส่งนายขมังธนูไปลอบปลงพระชนม์ แล้วสั่งให้รอบฆ่าพวกเขาทั้งหมด ปล่อยช้างนาฬาคีรีเพื่อปลงพระชนม์ **ทำโลหิตุปบาทกับพระศาสดา ทำสังฆเภทให้สงฆ์แตกสามัคคีกันทำตัวเลียนแบบพระพุทธเจ้า**[๘๙]

บาปน้อยเป็นปัจจัยแก่บาปใหญ่ตามลำดับ และบาปใหญ่ ก็เป็นปัจจัยให้ทำบาปอันใหญ่หลวงยิ่งๆขึ้นไปอีก ตามธรรมดา คนบาปย่อมดึงดูดพวกคนบาปด้วยกันเสมอ ฉะนั้น พวกภิกษุผู้เป็นคณะเดียวกัน และพวกชาวบ้านประมาณ ๕๐๐

---

[๘๙] **วิ.มหา.** (แปล) ๑/๔๔๑-๔๔๓

อัง.นวก.(แปล) ๒๓/๔๘๔-๒๘๖ **สิลายูปสูตร**

"ภิกษุทั้งหลาย ลาภสักการะและความสรรเสริญเกิดแก่เทวทัตเพื่อฆ่าตนเองเพื่อความเสื่อม ต้นกล้วยเผล็ดผลเพื่อฆ่าตนเอง เพื่อความเสื่อม ฉันใด ลาภสักการะและความสรรเสริญเกิดแก่เทวทัตเพื่อฆ่าตนเอง เพื่อความเสื่อม ฉันนั้น...ผลกล้วยฆ่าต้นกล้วย ขุยไผ่ฆ่าต้นไผ่ดอกอ้อฆ่าต้นอ้อ ลูกม้าอัสดรฆ่าแม่ม้า ฉันใดสักการะย่อมฆ่าคนชั่ว ฉันนั้น"

สัง.นิ.(แปล) ๑๖/๒๘๕ **อจิรปักกันตสูตร**

ครอบครัว จึงเกิดศรัทธาเลื่อมใสและเห็นดีเห็นงามไปกับพระเทวทัตเหมือนนายมิตตวินทุกะเห็นกงจักรเป็นดอกบัว

พระนางมาคันทิยากับนายมาคันทิยะผู้เป็นอา[๙๐] เข้ากันได้เป็นปี่เป็นขลุ่ย ไม่เคยขัดกัน เมื่อร่วมกันทำบาปด้วยการใช้ให้พวกทาสกรรมกรไปด่าพระพุทธองค์ ด้วยคำหยาบคายและใส่ร้ายป้ายสีต่อพระนางสามาวดีพร้อมด้วยบริวารซึ่งเป็นคนดีมีศีลธรรมประจำใจ แม้ในกรณีของ**นางจิญจมาณวิกา** และ**นางสุนทรี**กับพวกนักบวชเดียรถีย์[๙๑] ก็เข้ากันได้ คบกันได้ เพราะมีโครงสร้างจิตใจใกล้เคียงกันกัน เมื่อคนชั่ว คนพาลอสัตบุรุษทั้งหลายมารวมกัน ย่อมเพิ่มพลังแห่งความชั่วร้ายมืดบอดไม่มีที่สิ้นสุด ทำความเสียหายเดือดร้อนแก่ตนเองและผู้อื่น นำซึ่งความวิบัติ หายนะพินาศแก่ตนเองทั้งในชาตินี้และชาติหน้าไม่มีที่สิ้นสุด ทั้งนี้ เพราะว่า อริยุปวาทกรรมนั้น มีโทษมากเป็นบาปมหันต์

---

[๙๐] **ขุ.อุ.** (แปล) ๒๕/๓๑๙ **อุเทนสูตร**และอรรถกถา

ป.ธ. ๖/๖๙-๑๐๕ **เรื่องมารธิดา**

นางมาคันทิยาเป็นธิดาของพราหมณ์ชื่อมาคันทิยะ ในแคว้นกุรุ แม้มารดาของนางก็ชื่อมาคันทิยาเหมือนกัน ถึงอาของนาง ก็ยังชื่อมาคันทิยะอีกด้วย

ป.ธ. ๒/๑-๒๐ **เรื่องพระนางสามาวดี**

[๙๑] **ธ.ป.** ๖/๗๔-๘๐ **เรื่องนางจิญจมาณวิกา** ดูเพิ่มใน **มหาปทุมชาดก**

ม.ม. ๑๓/๕๓ –๗๖ **อุปาลิสูตร**, **ขุ.อุ.**(แปล)๒๕/๓๐๗-๓๐๘ **อุปปัชชันติสูตร**

ขุ.อุ. (แปล) ๒๕/๒๔๖-๒๔๙ ดู **สุนทรีสูตร**และอรรถกถา

แม้ในยุคปัจจุบัน ใครจะศรัทธาเลื่อมใสในศาสนา ลัทธิ นิกาย องค์กร หน่วยงาน สำนักหรือวัดไหน นักบวชรูปใด ย่อมเป็นไปตามกฎแห่งการดึงดูดและผลักดันนี้ คือ คนดีย่อมดึงดูดคนดีด้วยกัน ส่วนคนชั่ว ก็ดึงดูดคนชั่วด้วยกัน แต่คนดีและคนชั่ว ย่อมไม่ดึงดูดกัน แต่จะเกิดแรงต้าน มีการผลักดันกัน

๕.โมฆบุรุษ คือ ผู้ทำให้ศาสนาเสื่อม

เมื่อเราถูกด่าว่า โดนคนอื่นพูดนินทาว่าร้ายลับหลัง หรือมีคนอื่นทำให้ขัดเคืองใจ แล้วเกิดความโกรธขึ้นมา คนที่ยังไม่รู้แจ้งในธรรมะ ไม่เข้าใจในกฎแห่งกรรมเพียงพอ ก็คิดว่า สาเหตุที่เราเกิดความโกรธนั้น เพราะคนอื่นทำให้โกรธ โดยคิดว่า หากคนอื่นไม่ได้พูดหรือทำเช่นนั้น เราก็จะไม่โกรธ แต่ไม่เคยคิดกลับกันว่า สาเหตุที่เราโกรธนั้น เพราะตัวเราเองคิดผิด เข้าใจผิดไปเอง จึงเกิดความโกรธ คนอื่นหรือสิ่งภายนอกเป็นเพียงปัจจัยประกอบเท่านั้น **ปัจจัยสำคัญอยู่ที่ใจเรา อยู่ที่วิธีคิดของเราต่างหาก** เพราะถ้าคิดเป็น คิดถูกวิธี ก็จะไม่โกรธหรือไม่ต้องโกรธก็ได้ แต่ที่คนเรายังอดโกรธไม่ได้ขณะที่ถูกขัดใจนั้น เกิดจากความคิดผิด หลงเข้าใจผิดของตนเอง เช่น ในกรณี ลูกน้อง ๑๐ คน ถูกเจ้านายด่าพร้อมกันในเวลาเดียวกัน ในเรื่องเดียวกัน ไม่ได้หมายความว่า ทั้ง ๑๐ คนนั้น จะต้องโกรธเหมือนกันหรือโกรธเท่ากัน บางคนอาจจะโกรธน้อย บางคนอาจจะโกรธมากหรือบางคนอาจจะไม่โกรธเลยก็ได้ ถ้าคนเราโกรธ เนื่องจากถูกคนอื่นด่า ทุกคนก็ต้องโกรธเหมือนกันและ

โกรธในระดับความรุนแรงเท่ากัน แต่ความจริงไม่ได้เป็นเช่นนั้น ทั้งนี้ เพราะใครจะโกรธหรือไม่นั้น ขึ้นอยู่กับใจหรือวิธีการคิดของบุคคลนั้นๆต่างหาก ไม่ใช่อยู่ที่คนด่าหรือคำด่า

ในเรื่องศาสนาก็เช่นนั้น แม้จะมีคนต่างชาติ ต่างศาสนา ต่างลัทธิที่หวังร้ายต้องการทำลายพุทธศาสนา ทำลายความเชื่อถือของชาวพุทธ มีจิตคิดริษยา คิดลบหลู่ดูหมิ่น หยามเกียรติ หมิ่นศักดิ์ศรี ขาดจิตสำนึกที่ดี ไม่ให้เกียรติรูปเคารพของพุทธศาสนิกชน หรือเพราะเขาเหล่านั้นมีความหลงผิด จิตมืดบอด ทำไปด้วยความคึกคะนอง หรือความไม่รู้เท่าถึงการณ์ก็ตาม บุคคลใจบอดเหล่านั้น ได้แสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมต่อรูปพระพุทธปฏิมา เช่น ผู้ชายนั่งบนเศียรพระปฏิมา มีหญิงสาวชาวตะวันตกหลายคน ได้โพสท์ท่าถ่ายภาพนู๊ดกับพระพุทธรูป และโพสท์ท่านู๊ด ทำกิริยาอาการเลียนแบบพระพุทธรูปปางแสดงธรรมเทศนา นางแบบใส่ชุดว่ายน้ำที่มีพุทธรูปอยู่ใกล้อวัยวะเพศ แม้ในบางประเทศ เช่น เนเธอร์แลนด์ เป็นต้น มีชาวต่างชาติ ได้สกรีนรูปพระพุทธเจ้า มาตกแต่งเป็นห้องน้ำสาธารณะที่มีการหยอดเหรียญทั้ง ๔ ด้าน ที่ประเทศเกาหลีใต้ ได้ทำรูปปั้นแมคโดนัลด์ล้อเลียน “พระพุทธรูปปางสมาธิ” และยังมีพฤติกรรมอื่นๆ ที่ชาวต่างชาติทำล้อเลียน ซึ่งเป็นการลบหลู่ดูหมิ่นต่อพระพุทธรูป แม้การกระทำเช่นนั้น เข้าข่ายเป็นอริยุปวาท ซึ่งมีโทษมาก เป็นบาปหนักก็จริง แต่ถึงกระนั้น ก็ไม่ได้ทำให้พระพุทธศาสนาเสื่อมได้ ถ้าหากชาวพุทธเอง ยังเข้าใจในคำสอนของพระศาสดาอย่างถูกต้อง และยังสามารถถ่ายทอดคำสอนนั้นได้ตรง

ตามพุทธพจน์ทุกประการ ย่อมไม่มีคนภายนอกหรือคนในศาสนาอื่นมาทำให้พุทธศาสนาเสื่อมถอยได้ นอกจากชาวพุทธเองด้วยกันเท่านั้นเหมือนกับพุทธพจน์ที่ว่า "เมื่อภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกา ในธรรมวินัยนี้ ไม่เคารพยำเกรงในพระศาสดา ในพระธรรม ในพระสงฆ์ ในสิกขาและในสมาธิ ย่อมเป็นเหตุทำให้พระสัทธรรมเสื่อมถอย"[๙๒]

เพราะฉะนั้น ผู้ที่ปฏิบัติผิดต่อพระรัตนตรัย โดยกล่าวตู่พระพุทธเจ้า* สอนธรรมะผิดเพี้ยน พูดใส่ร้ายป้ายสีพระอริยเจ้า พระโพธิสัตว์ทั้งหลาย หรือการปฏิบัติผิดต่อพระพุทธเจ้าโดยการวาด การปั้น การปั้ม การแกะสลัก การหล่อพระพุทธรูป การปลุกเสกพระเครื่อง การค้าขายพระพุทธรูป พุทธพาณิชย์ การค้าขายธรรมะทุกรูปแบบ ธรรมพาณิชย์ ตั้งพระพุทธรูปผิด

---

[๙๒] **สัง.มหา.** (แปล) ๑๙/๒๔๖-๒๔๗ **จิรัฏฐิติสูตร**
อัง.ทสก.(แปล) ๒๔/๑๔๕-๑๔๗ **ปฐมนพกปานสูตร**
อัง.อัฏฐก. (แปล) ๒๓/๓๓๑-๓๓๖**โคตมีสูตร**
สัง.นิ. (แปล) ๑๖/๒๖๒-๒๖๔

* **คนที่มีความศรัทธาเลื่อมใส แต่ถือเอาผิด** ชื่อว่า เป็นการกล่าวตู่ล่วงเกินพระพุทธเจ้าได้เช่นกัน กล่าวคือ บุคคลผู้ที่มีความศรัทธาเลื่อมใสในพระพุทธองค์ แต่เพราะโง่เขลา ไม่มีปัญญาหยั่งรู้ตามเป็นจริง มีเพียงศรัทธาแต่ขาดปัญญาชี้นำ ศึกษาเรียนรู้ธรรมมาแบบผิดพลาดคลาดเคลื่อน แต่เข้าใจว่าเป็นธรรมะถูกต้อง เชื่ออย่างสนิทใจ และยึดถืออย่างเหนียวแน่นว่า เป็นความจริงแท้ ไม่ยอมเปลี่ยนแปลง เปลี่ยนใจไม่ได้กลับใจไม่ทัน จนต้องมีอันเป็นไปก่อน เช่น สามเณรชื่อกัณฑกะ กล่าวยืนยันว่า "กามไม่มีโทษ" ทั้งที่พระพุทธองค์สอนเรื่องโทษของกามไว้มากมาย บุคคลที่มีพฤติกรรมเช่นนี้ ก็เข้าข่ายกล่าวตู่พระตถาคตเจ้าเช่นกัน

อัง.ทุก.(แปล) ๒๐/๗๓-๗๔

ดูเพิ่มใน **อริยุปวาท เล่ม ๒** พลกรรมจากการล่วงเกินพระอริยเจ้า หน้า ๑๑-๑๕

ทิศทาง การวางพระพุทธรูปในสถานที่ไม่เหมาะสม เป็นต้น การกระทำเช่นนี้ เข้าข่ายเป็นอริยุปวาทอย่างหนัก มีผลร้ายแรง ฉะนั้น ขณะที่อริยุปวาทกรรมออกฤทธิ์ ส่งผล จึงทำให้จิตใจของผู้ปฏิบัติผิดนั้นเกิดภาวะพร่ามัว ฝ้าฟาง มืดบอดถึงบอดสนิท ทำให้ดำเนินชีวิตผิดพลาด และเป็นเหตุทำให้ศาสนาเสื่อมถอยอีกด้วย เพราะเหตุนี้ พระพุทธองค์จึงตรัสว่า **“เมื่อหมู่สัตว์เสื่อมลง สัทธรรม**(ธรรมะแท้)**ก็เสื่อมสูญไป สัทธรรมปฏิรูป**(ธรรมะเทียมหรือธรรมะปลอมปน)**ยังไม่เกิดขึ้นในโลกตราบใด ตราบนั้น สัทธรรมก็ยังไม่เสื่อมสูญไป** แต่เมื่อใดสัทธรรมปฏิรูปเกิดขึ้นในโลก เมื่อนั้น สัทธรรมย่อมเสื่อมสูญไป เหมือน**ทองคำปลอม ยังไม่เกิดขึ้นในโลกตราบใด ตราบนั้นทองคำแท้ ก็ยังไม่หายไป** และเมื่อใด ทองคำปลอม เกิดขึ้นในโลก เมื่อนั้นทองคำแท้จึงหายไป ปฐวีธาตุ(ธาตุดิน)ทำสัทธรรมให้เสื่อมสูญไปไม่ได้ อาโปธาตุ(ธาตุน้ำ) เตโชธาตุ(ธาตุไฟ) วาโยธาตุ(ธาตุลม) **ก็ทำสัทธรรมให้เสื่อมสูญไปไม่ได้ ที่แท้โมฆบุรุษ**ในโลกนี้ต่างหาก เกิดขึ้นมา ย่อม**ทำให้สัทธรรมเสื่อมสูญไป** เปรียบเหมือนเรือจะอับปางก็เพราะ**ต้นหน**(ผู้นำทาง)**เท่านั้น”**[๙๓]

คำว่า**โมฆบุรุษ**ในที่นี้ ไม่ใช่หมายถึงคนนอกศาสนา แต่หมายถึง พวกภิกษุ(สามเณร) ภิกษุณี(สามเณรี) อุบาสกและอุบาสิกา(แม่ชี)บางคน ซึ่งรวมอยู่ในกลุ่มพุทธบริษัทนี้เอง ที่ได้ปฏิบัติผิดต่อพระรัตนตรัย หรือ กล้าสอนธรรมะผิดเพี้ยนจาก

---

[๙๓] **สัง.นิ.** (แปล) ๑๖/๒๖๒-๒๖๔ **สัทธัมมัปปฏิรูปกสูตร**

พุทธพจน์ เพราะเห็นแก่เงินทอง ลาภสักการะชื่อเสียง ทำให้ผู้คนทั้งหลายนำไปประพฤติปฏิบัติ แล้วได้รับผลเสียหายอย่างมากดังพุทธพจน์ที่ว่า "...บุคคลผู้ชักชวน และผู้ถูกชักชวน บุคคลผู้ถูกชักชวนแล้วปฏิบัติตามคำชักชวนในธรรมวินัยที่กล่าวไว้ไม่ดี คนเหล่านั้นทั้งหมด **ย่อมประสพสิ่งที่ไม่ใช่บุญเป็นอันมาก** ข้อนั้นเพราะเหตุไร **เพราะธรรมที่กล่าวไว้ไม่ดี..."**

"ภิกษุทั้งหลาย...ในอนาคต หมู่ภิกษุจักไม่เจริญกาย ไม่เจริญศีล ไม่เจริญจิต ไม่เจริญปัญญา เมื่อไม่เจริญกาย ไม่เจริญศีล ไม่เจริญจิต ไม่เจริญปัญญา **แสดงอภิธัมมกถา เวทัลลกถา ถลำลงสู่ธรรมดำก็จักไม่รู้ตัว** ...เมื่อผู้อื่นกล่าวสูตรที่ตถาคตตรัสไว้ ล้ำลึก มีเนื้อความลึกซึ้ง เป็นโลกุตตรธรรม ประกอบด้วยความว่าง ภิกษุเหล่านั้นไม่ตั้งใจฟังด้วยดี ไม่เงี่ยโสตสดับ ไม่ตั้งใจใฝ่รู้ และไม่ให้ความสำคัญธรรมว่า ควรเรียนควรท่องจำให้ขึ้นใจ แต่เมื่อผู้อื่นกล่าวสูตรที่ท่านผู้เชี่ยวชาญได้รจนาไว้เป็น**บทกวีมีอักษรวิจิตร มีพยัญชนะวิจิตรอยู่ภายนอก เป็นสาวกภาษิต** ภิกษุเหล่านั้นกลับตั้งใจฟังด้วยดีเงี่ยโสตสดับ ตั้งใจใฝ่รู้ และให้ความสำคัญธรรมว่า **ควรเรียน ควรท่องจำให้ขึ้นใจ** โดยนัยนี้แล เพราะธรรมเลอะเลือน วินัยจึงเลอะเลือน เพราะวินัยเลอะเลือน ธรรมจึงเลอะเลือน"[๙๔]

---

[๙๔] **อัง.ปัญจก.**(แปล) ๒๒/๑๔๔-๑๔๖ **ตติยอนาคตภยสูตร**

ตั้งโปรแกรมจิตผิด ชีวิตจึงวิบัติ

“จิตที่ตั้งไว้ผิดพึงทำให้ได้รับความเสียหายยิ่งกว่าความเสียหาย
ที่โจรเห็นโจรหรือผู้จองเวรเห็นผู้จองเวร จะพึงทำให้แก่กัน
จิตที่ตั้งไว้ชอบ ย่อมอำนวยให้ได้ผลที่ประเสริฐยิ่งที่มารดาบิดาก็
ทำให้ไม่ได้ หรือแม้ญาติเหล่าอื่นก็ให้ไม่ได้”
“ตลอดเวลาที่บาปยังไม่ให้ผล คนพาลย่อมสำคัญบาปดุจน้ำผึ้ง
แต่เมื่อใดบาปให้ผล เมื่อนั้นคนพาลย่อมประสบทุกข์
บาปกรรมที่บุคคลทำแล้วยังไม่ให้ผลทันทีเหมือนน้ำนมที่รีดในวันนี้
บาปกรรมนั้นจะค่อย ๆ เผาผลาญคนพาล
เหมือนไฟที่ถูกเถ้ากลบไว้ ฉะนั้น”

“คนทำบาป ถึงจะเหาะขึ้นไปในอากาศ ก็ไม่พ้นจากบาปกรรม
ถึงจะดำลงไปกลางทะเล ก็ไม่พ้นจากบาปกรรม
ถึงจะเข้าไปหลบตัวในซอกเขา ก็ไม่พ้นจากบาปกรรม
เพราะไม่มีแผ่นดินสักส่วนหนึ่ง
ที่คนทำบาปยืนอยู่แล้ว จะพ้นจากบาปกรรมได้”

พุทธพจน์

ขุ.ธ.(แปล) ๒๕/๓๙,๔๘,๗๑

ปัญญา คือ แสงสว่างในโลก

"เมื่อโลกลุกเป็นไฟ(คือกิเลสและการเกิดแก่เจ็บตาย)อยู่เป็นนิตย์
ทำไม จึงมัวหัวเราะร่าเริงกันอยู่เล่า
เธอทั้งหลายถูกความมืด(อวิชชา,โมหะ,มิจฉาทิฏฐิ)ปกคลุม
ไฉนไม่แสวงหาดวงประทีป(ปัญญาญาณ)กันเล่า
โลกนี้มืดมน(โลกิยมหาชนในโลกนี้
เป็นผู้มืดบอด เพราะไม่มีปัญญาจักษุ)
คนในโลกนี้น้อยคนนักจักเห็นแจ้ง
น้อยคนนักจักไปสวรรค์
(ไตรลักษณ์ ที่จะไปสุคติภูมิ หรือที่จะบรรลุนิพพาน)
เหมือนนกติดข่าย น้อยตัวนักที่จะพ้นจากข่าย ฉะนั้น"
"ผู้เห็นทางอมตะ(นิพพาน) แม้มีชีวิตอยู่เพียงวันเดียว
ประเสริฐกว่าผู้ไม่เห็นทางอมตะที่มีชีวิตอยู่ตั้ง ๑๐๐ ปี"

พุทธพจน์

ขุ.ธ.(แปล) ๒๕/๓๗,๘๗,๖๖

สิ่งที่หาได้ยาก

พระรัตนตรัยที่พึ่งอันปลอดภัย

“การได้เกิดมาเป็นมนุษย์ก็นับว่ายาก
การดำรงชีวิตอยู่ของเหล่าสัตว์ก็นับว่ายาก
การที่จะได้ฟังสัทธรรมก็นับว่ายาก
การที่พระพุทธเจ้าทั้งหลายจะเสด็จอุบัติขึ้นก็ยิ่งยาก”
“มนุษย์จำนวนมาก ผู้ถูกภัยคุกคาม
ต่างถึงภูเขา ป่าไม้ อาราม และรุกขเจดีย์เป็นสรณะ
นั่นมิใช่สรณะอันเกษม นั่นมิใช่สรณะอันสูงสุด
เพราะผู้อาศัยสรณะเช่นนั้น ย่อมไม่พ้นจากทุกข์ทั้งปวง
ส่วนผู้ที่ถึงพระพุทธ พระธรรม และพระสงฆ์ เป็นสรณะ
ย่อมใช้ปัญญาชอบพิจารณาเห็นอริยสัจ ๔ ประการ
คือ ทุกข์ เหตุเกิดทุกข์ ความดับทุกข์
และอริยมรรคมีองค์ ๘ อันเป็นข้อปฏิบัติให้ถึงความสงบระงับทุกข์
นั่นเป็นสรณะอันเกษม นั่นเป็นสรณะอันสูงสุด
เพราะผู้อาศัยสรณะเช่นนั้น ย่อมพ้นจากทุกข์ทั้งปวงได้”

พุทธพจน์

ขุ.ธ.(แปล) ๒๕/๙๐,๙๒

แนะนำหนังสือดีมีสาระ

โดย หลวงพ่อเสือ

วิรุฬหผลโพธิสัตว์แห่งดุสิตาเทวโลก

๑. ผู้ถึงกระแสพระนิพพาน (ฉบับปรับปรุง)

๒.เพราะเห็นทุกข์ จึงรู้แจ้งธรรม

แนะนำหนังสือดีมีสาระ

โดย บ.สยังวสี

๑.อริยุปวาท เล่ม ๑

ผลกรรมจากการล่วงเกินพ่อแม่

๒.อริยุปวาท เล่ม ๒

ผลกรรมจากการล่วงเกินพระอริยเจ้า

๓.ปาณาติบาต : กฎแห่งการฆ่า

ผลกรรมจากการฆ่าสัตว์

๔.ฉลาดตั้งจิตอธิษฐาน

เพื่อชีวิตเบิกบานและเป็นสุข

โปรดติดตามอ่าน

อริยุปวาท เล่ม ๓

ผลกรรมจากการตั้งพระพุทธรูปผิดทิศทาง

โครงการธรรมะเปลี่ยนชีวิต

ศึกษาและปฏิบัติธรรมตามพระไตรปิฎก-อรรถกถา

กิจกรรมประจำสัปดาห์ ทุกวันอาทิตย์-**จันทร์-อังคาร**-พุธ

เมนูธรรมะ อาหารสุขภาพใจ

- ขอขมากรรม ชำระใจให้สะอาดเพื่อรองรับธรรมะที่บริสุทธิ์
- กล่าวคำปฏิญาณตนถึงไตรสรณะและสมาทานศีล ๕ (ศีล ๘)
- สวดพุทธมนต์-สาธยายธรรม เพื่อน้อมนำใจให้รู้ตื่น เบิกบาน
- ศึกษาธรรมจากพระสูตรและอรรถกถา
- ธรรมะบุฟเฟต์ ธรรมะตามคำขอ
- สนทนาถาม-ตอบปัญหาธรรมะที่น่ารู้
- เรียนรู้วิธีโยนิโสมนสิการ(**คิดวิปัสสนาตามพุทธวิธี**)
- สมาธิและวิปัสสนาภาวนา เงียบสงบเพื่อค้นพบพุทธภาวะ
- แผ่เมตตาพรหมวิหาร อุทิศส่วนบุญ เติมใจให้มีพลังด้วยความปรารถนาดีต่อทุกชีวิต แล้วแผ่กระจายพลังแห่งบุญเพื่อสันติสุขแด่จิตใจผู้คนและสัตว์โลกทั้งมวล

สนทนาธรรมวันละนิด ... จิตแจ่มใส
ฟังไว้กำไรชีวิต ฟังวันละนิด จิตชุ่มฉ่ำ
รู้ไว้ใช่ว่า ใส่บ่าแบกหาม จดจำใส่ใจ นำไปปฏิบัติ
แล้วจะรู้ชัดตามเป็นจริงว่า **“ชีวิต คือ ธรรมะ”**

ถ้าหากรักชีวิต พึงรักธรรมะ รีบสร้างตถาคตโพธิศรัทธาให้มั่นคง
เพื่อบ่มเพาะเมล็ดพันธุ์แห่งพุทธะให้เกิดขึ้นในจิตใจ
แล้วจะได้อาศัย พึ่งพาร่มเงา ดอก-ผลแห่งโพธิปัญญา

กินยาถูกโรค ทำดีท็อกซ์ถูกวิธี
แก้กรรมถูกจุด ปฏิบัติธรรมถูกหลัก ย่อมเห็นผลทันตา
อนุศาสนีย์ปาฏิหาริย์แห่งธรรมะ...ยังรอท่านมาพิสูจน์